

Ársreikningur samstæðu 2020

Efnisyfirlit

	bls.
Arion banki helstu atriði	3
Skýrsla og áritun stjórnar og bankastjóra	4
Áritun óháðs endurskoðanda	9
Rekstrarreikningur	12
Yfirlit um heildarafkomu	13
Efnahagsreikningur samstæðunnar	14
Yfirlit um breytingar á eigin fé	15
Yfirlit um sjóðstreymi	17
Skýringar við samstæðureikninginn	18
5 ára yfirlit	91
Viðauki (óendurskoðaður)	92

Arion banki helstu atriði

2020

6,5%

Arðsemi eigin fjár

48,1%

Kostnaðarhlutfall

27,0%

Eiginfjárlutfall

Lánshæfismat S&P

Langtíma: BBB+

Skammtíma: A-2

Horfur: Neikvæðar

FINANCE
INITIATIVE

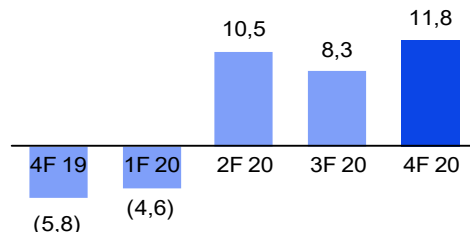
Jafnlaunavottun

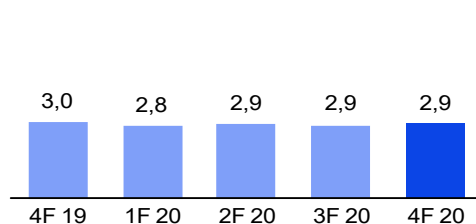
Arion banki

- Arion banki er fjármálasamsteypa sem leggur áherslu á að byggja upp langtíma viðskiptasamband við viðskiptavinum sína og nýtur sérstöðu hvað varðar framsækna og nútíma-lega bankaþjónustu
- Stefna bankans er ná árangri með því að standa öðrum framman með snjöllum og traustum fjármálalausnum sem skapa viðskiptavinum, hluthöfum og samfélaginu öllu verðmæti til framtíðar
- Fjölbreytt þjónustuframboð Arion banka felur í sér að tekjuggrunnur starfseminnar er breiður og lánasafn bankans er vel dreift á milli einstaklinga og fyrirtækja. Þá dregur hátt hlutfall íbúðalána og góð dreifing útlána á milli atvinnugreina úr áhættu í rekstri
- Bankinn hefur verið leiðandi á sviði stafrænna lausna og nýsköpunar. Hefur fjöldi nýrra starfrænna lausna verið kynntur á undanföllum árum og stuðla þær að bættri þjónustu við viðskiptavinum og aukinni skilvirkni í starfseminni sem til lengri tíma litið mun leiða til lægri rekstrarkostnaðar víða í bankanum
- Markvisst hefur verið unnið að einföldun skipulags bankans og hagræðingu í húsnæðismálum og útibúaneti
- Arion banki hefur mjög mikið umfram eigið fé og stefnir að ríflega 50 milljarða arðgreiðslum og/eða endurkaupum á eigin hlutabréfum á næstu árum

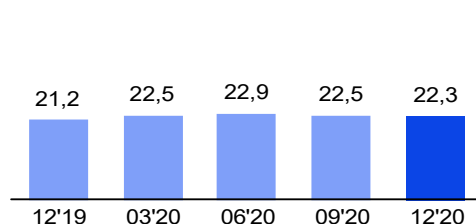
Arðsemi eigin fjár (%)

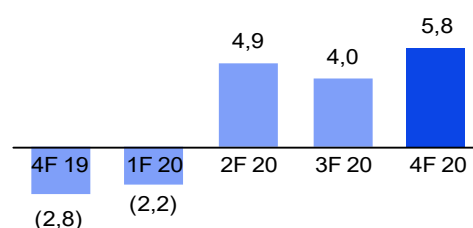
Vaxtamunur (%)

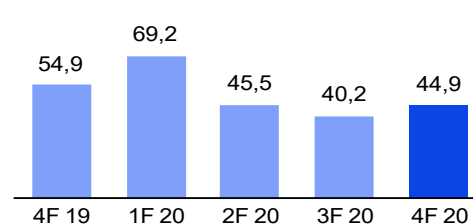
Eiginfjárpáttur 1 (%)

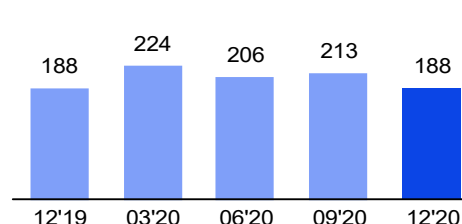
Afkoma ársins (ma.kr.)

Kostnaðarhlutfall (%)

Lausafjárlutfall (%)

Lykiltölur

(millj. kr.)

	2020	2019
Hagnaður ársins	12.469	1.100
Arðsemi eigin fjár	6,5%	0,6%
Arðsemi af áframh. starfsemi	8,8%	7,2%
Vaxtamunur	2,9%	2,8%
Kostnaðarhlutfall	48,1%	56,0%
Rekstrartekjur/Áhættugrunnu	7,0%	6,4%

31.12.2020 31.12.2019

Heildar eignir	1.172.706	1.081.855
Lán til viðskiptavina	822.941	773.955
Innlán frá viðskiptavinum	568.424	492.916
Lántaka	298.947	304.745
Lán í þrepi 3 brúttó	2,6%	2,7%
Vogunarlutfall	15,1%	14,1%
Starfsmannafjöldi	776	801
EUR/ISK	156,09	135,83

Skýrsla og áritun stjórnar og bankastjóra

Ársreikningur samstæðu Arion banka fyrir árið 2020 samanstendur af ársreikningi Arion banka hf. („bankans“) og dótturfélaga hans, en saman er vísað til þeirra sem „samstæðunnar“.

Um Arion banka

Arion banki leggur áherslu á að byggja upp langtíma viðskiptasamband við viðskiptavinina sína og nýtur sérstöðu hvað varðar framsækna og nútímalega bankaþjónustu. Bankinn er skráður á aðallista kauphallanna Nasdaq Iceland og Nasdaq Stockholm.

Stefna bankans er að ná árangri með því að standa öðrum framur með snjöllum og traustum fjármálalausnum sem skapa viðskiptavinum, hluthöfum og samfélaginu öllu verðmæti til framtíðar. Uppfærð stefna var samþykkt á stjórnarfundum í desember sl. eftir markvissa vinnu stjórnar og stjórnenda.

Arion banki þjónar heimilum, fyrirtækjum og fjárfestum á þremur þjónustusviðum; Viðskiptabankasviði, Fyrirtækja- og fjárfestingarbankasviði og Mörkuðum. Dótturfélögin Stefni og Vörður auka enn frekar þjónustuframboð bankans. Stefni er eitt stærsta sjóðastýringafyrirtæki landsins og Vörður tryggingar býður upp á skaða- og líftryggingar og er það tryggingafélag á Íslandi sem er í hröðustum vexti. Fjölbreytt þjónustuframboð Arion banka felur í sér að tekjuginn starfseminnar er breiður og lánasafn bankans er vel dreift á milli einstaklinga og fyrirtækja. Þá dregur hátt hlutfall íbúðalána og góð dreifing útlána á milli atvinnugreina úr útlánaáhættu.

Bankinn hefur verið leiðandi á sviði stafrænna lausna og nýsköpunar. Hefur fjöldi nýrra starfrænna lausna verið kynntur á undanförunum árum og stuðla þær að bættari þjónustu við viðskiptavinina og aukinni skilvirkni í starfseminni sem til lengri tíma litið mun leiða til lægri rekstrarkostnaðar víða í bankanum. Markvisst hefur verið unnið að einföldun skipulags bankans og hagræðingu í húsnæðismálum og útibúaneti.

Arion banki er fjárhagslega sterkur banki sem leggur áherslu á að starfa á ábyrgan hátt í sátt við samfélag og umhverfi. Bankinn leggur áherslu á samkeppnishæfar arðgreiðslur til hluthafa.

Arion banki er íslenskur banki með starfsemi á Íslandi en þjónar þó einnig fyrirtækjum í sjávarútvegstengdum greinum í Evrópu og Norður-Ameríku.

Starfsemi á árinu

Hagnaður ársins af áframhaldandi starfsemi nam 16.747 milljónum króna á árinu og reiknast arðsemi eigin fjár af áframhaldandi starfsemi 8,8%. Hagnaður ársins nam 12.469 milljónum króna og var arðsemi eigin fjár nam 6,5%. Eigið fé samstæðunnar í lok árs nam 197.845 milljónum króna. Eiginfjárhlutfall samstæðunnar, reiknað samkvæmt lögum um fjármálafyrirtæki, var 27,0% í árslok og hlutfall almenns eiginfjárpáttar 1 var 22,3%, þegar tekið hefur verið tillit til 3 milljarða króna arðgreiðslu og 15 milljarða króna kaupa á eigin bréfum, sem samþykkt hafa verið af Fjármálaeftirliti Seðlabanka Íslands (Fjármálaeftirlitið). Hlutföllin eru töluvert umfram þær kröfur sem Fjármálaeftirlitið gerir og ákvæði í lögum. Lausafjárstaða bankans var einnig mjög sterk í lok ársins og langt yfir lögbundnum lágmarkum.

Efnahagsreikningur bankans stækkaði um 8% á árinu eða sem nemur 91 milljarði króna en áhættugrunnurinn (REA) jókst um 26 milljarða króna eða 3,6%. Stækkunin er aðallega tilkomin vegna 6,3% hækkunar á útlánum til viðskiptavina, eða sem nemur tæplega 50 milljörðum króna, og hækkunar á stöðu lausafjár vegna aukinna innlána og útgáfu á víkjandi skuldabréfi viðbótareiginfjárpáttar 1.

Starfsemi bankans gekk vonum framur á árinu eftir viðamiklar skipulagsbreytingar sem ráðist var í síðla árs 2019, sérstaklega þegar tekið er mið af aðstæðum. Bankinn brást skjótt við þegar heimsfaraldurinn hófst í mars og gerði starfsfólki kleift að sinna störfum sínum að heiman. Hafa um 80% starfsmanna unnið heima að meira eða minna leyti síðan þá. Bankinn lokaði jafnframt útibúum fyrir almennri umferð. Þrátt fyrir að þetta væri óhentugt varð ekkert rof á þjónustu bankans við viðskiptavinina og nýttust starfrænar lausnir vel við þessar aðstæður. Þannig hafa íbúðalán aldrei verið meiri jafnframt því sem bankinn sinnti fyrirtækjum og fagfjárfestum vel.

Þegar faraldurinn hófst tók bankinn ákvörðun um að bjóða einstaklingum að fresta greiðslu vaxta og afborgana á íbúðalánum. Nýttu margir þennan kost í upphafi en mun færri nýttu sér að framlengja úrræðið sem er góð vísbending um gott greiðsluhæfi þessara lántakenda. Bankinn tók jafnframt með góðum árangri þátt í aðgerðum ríkisstjórnarinnar varðandi fyrirtækjalán.

Í upphafi heimsfaraldursins var mikil óvissa um þróun efnahagslífsins og þörf fyrir niðurfærslur útlána í bankakerfinu. Arion banki beitti varúðarsjónarmiðum og voru niðurfærslur verulegar á fyrsta fjórðungi ársins. Dregið hefur úr niðurfærslum eftir því sem liðið hefur á árið og afleiðingar faraldursins orðið ljósari. Niðurfærslur Arion banka eru hliðstæðar því sem gert hefur verið hjá helstu bönkum á Norðurlöndum og er sýnt að bankinn hefur fjárhagslegan styrk til að takast á við afleiðingar faraldursins. Koma mun betur í ljós á þessu ári hver raunveruleg útlánatöf af lánasafni bankans vegna niðursveiflu í efnahagslífi verða.

Aflögð starfsemi og eignir til sölu

Rekstraráhrif dótturfélaganna Valitor hf., Stakksbergs ehf. og Sólbjargs ehf. eru sýnd sem aflögð starfsemi þar sem félögin eru flokkuð sem eignir til sölu.

Valitor hf. er leiðandi á sviði færsluhirðingar og greiðslumiðlunar á íslenskum markaði og er einnig með starfsemi í Bretlandi. Á árinu réðst Valitor í umfangsmikla endurskipulagningu og hagræðingaraðgerðir auk þess sem starfsemi í Danmörku og hluti starfseminnar í Bretlandi var seld. Áhrif þessara aðgerða hafa þegar skilað nokkrum árangri. Rekstrarafkoma Valitor hafði engu að síður neikvæð áhrif á afkomu samstæðu Arion banka á árinu 2020 eða sem nam 1,3 milljarði króna. Áfram er Valitor í söluferli en það hefur tekið lengri tíma en upphaflega var gert ráð fyrir, m.a. vegna breyttra markaðsaðstæðna tengdum Covid-19. Þrátt fyrir þessa seinkun finnur bankinn áhuga frá ýmsum aðilum á kaupum á Valitor. Í árslok var bókfært virði Valitor 8,5 milljarðar króna.

Skýrsla og áritun stjórnar og bankastjóra

Stakksberg ehf. heldur utan um allar eignir sílíkonverksmiðjunnar í Helguvík. Stakksberg hefur unnið að því að draga úr óvissu varðandi endurgangsetningu verksmiðjunnar en salan á félaginu hefur dregist frá upphaflegri áætlun, vegna ýmissa utanaðkomandi þátta. Neikvæð rekstraráhrif Stakksbergs námu 1,4 milljarði króna á árinu 2020, vegna niðurfærslu sílíkonverksmiðjunnar. Í árslok var bókfært virði Stakksbergs 1,6 milljarður króna og endurspeglar það einkum verðmæti lóðar og endursöluvirði tækjabúnaðar.

Sólbjarg ehf. heldur utan um eignarhluti bankans í ferðaskrifstofum á Norðurlöndum og á Íslandi sem áður heyrðu undir TravelCo. Unnið hefur verið að endurskipulagningu rekstrarins á árinu en ferðaþjónustuiðnaðurinn hefur beðið mikla hnekki vegna heimsfaraldursins. Í tengslum við endurskipulagninguna hafa verið seldar einingar út úr rekstrinum, bæði hér heima og erlendis. Neikvæð rekstraráhrif Sólbjargs námu 1,6 milljarði króna á árinu 2020 en megin ástæða fyrir neikvæðum áhrifum er niðurfærsla á undirliggjandi eignum félagsins. Í árslok var bókfært virði Sólbjargs 0,7 milljarðar króna.

Horfur í starfsumhverfinu

Samkvæmt bráðabirgðaniðurstöðum Hagstofu Íslands hafði landsframleiðsla dregist saman um 10,4% milli ára á þriðja fjórðungi síðasta árs sem var í takti við væntingar. Í ljósi mikilvægis ferðaþjónustu í hagkerfinu var viðbúið að samdrátturinn yrði mikill í alþjóðlegum samanburði, eins og raunin varð. Þrátt fyrir tilslakanir í sóttvarnaðgerðum yfir sumarmánuði var háðönn ferðaþjónustunnar í mýflugumynd, ferðamönnum fækkaði um 82% milli ára og almennt atvinnuleysi hélt áfram að stíga. Engu að síður reyndist eftirspurn heimila einkar þróttmikil og sló innlend kortavelta met í júlí. Kortavelta á fjórða ársfjórðungi síðasta árs bendir til þess að íslensk heimili standi almennt styrkum fótum og að einkaneysla muni reynast umtalsvert þrautseigari en talið var. Jafnvel þótt bólusetning sé hafin bæði hérlandis og erlendis er tvísýnt hvenær ferðaþjónustan nær vopnum sínum á nýjan leik og hagkerfið viðspyrnu. Innlendir greiningaraðilar gera ráð fyrir 3% hagvexti að meðaltali á yfirstandandi ári og sterkari hagvexti á næsta ári. Horfurnar endurspeglast í þröngri stöðu á vinnumarkaði og er búist við að atvinnuleysi, sem nú er 12,1% haldi áfram að stíga á komandi mánuðum en lækki þegar frá líður. Verðbólga hefur hækkað í 4,3% í kjölfar gengisveikingar krónunnar en væntingar eru um að verðbólguáhrifin verði skammlífur. Ekki er síður mikilvægt að kjölfesta verðbólguvæntinga hefur reynst traust og gefið peningastefnunefnd Seðlabankans færi á beita vaxtatækini sem skyldi í efnahagsþrengingum og styðja efnahagslífið með lágum vöxtum. Þó hagkerfið sé ekki komið fyrir vind býr það að því að undirstöðurnar eru sterkar og umfangsmiklar mótvægisáðgerðir sem bæði ríkið og Seðlabankinn hafa gripið til milda höggð.

Horfur í starfsemi bankans

Dregið hefur úr óvissu vegna heimsfaraldursins, m.a. þar sem fram eru komin bóluefni og bólusetningar hafnar. Gert er ráð fyrir að efnahagslífið taki vel við sér á síðari helmingi 2021 og er bankinn í góðri stöðu til að vinna með einstaklingum og fyrirtækjum. Í kjölfar vel heppnaðra skipulagsbreytinga á starfsemi bankans sem ráðist var í fyrir rúmi ári síðan hefur bankinn nýverið uppfært stefnu sína og er því með skýra sýn inn í framtíðina. Hann er vel fjármagnaður, hefur góða lausafjárstöðu í bæði krónunum og erlendum gjaldmiðlum og er vel í stakk búinn að mæta fjölbreyttum þörfum viðskiptavina. Gert er ráð fyrir áframhaldandi vexti í íbúðalánum en þess er vænst að vöxtur fyrirtækjalána verði hægari, enda er að markmið bankans að vinna með viðskiptavinum að lausnum sem henta þeirra þörfum, hvort sem um er að ræða lánteikningar eða markaðsfjármögnun af ýmsu tagi. Þetta er í samræmi við þau markmið bankans að leggja áherslu á góða nýtingu áhættuveginnar eigna en auka um leið viðskiptin. Gera má ráð fyrir hagræðingu víða í atvinnulífinu á komandi misserum. Bankinn mun taka virkan þátt í vinnu við samruna og aðra hagræðingu enda hefur hann getu til að takast á við flókin úrlausnarefni. Þá stefnir bankinn að því að bæta enn við sterka stöðu sína í eignastýringu og markaðsviðskiptum.

Rekstrarhagræðing er markmið allra evrópskra banka og er Arion banki engin undantekning. Bankinn mun áfram leitast við að hagræða í rekstri á grundvelli tæknibreytinga og stafrænna dreifileiða.

Fjármögnun er og verður mikilvægur þáttur í starfsemi bankans. Áfram verður unnið að aukningu innlána og heildsölu fjármögnun á innlendum og erlendum markaði. Bankinn hefur lokið við endurskipulagningu á samsetningu eigin fjár með útgáfu skuldabréfa undir eiginfjárbætti 2 og viðbótar eiginfjárbætti 1 í samræmi við markmið. Bankinn stefnir sem fyrr að því að greiða út eigið fé til hluthafa í samræmi við markmið og gæti hann jafnframt ráðist í öfugt útboð á eigin hlutabréfum, ef forsendur eru til staðar, og/eða greitt viðbótar arðgreiðslu. Bættur rekstur bankans og kaup hans á eigin hlutabréfum, á verði sem er undir bókfærðu virði eigin fjár, hefur í för með sér virðisauka fyrir hluthafa bankans til framtíðar.

Starfsmenn

Í lok árs voru 776 stöðugildi hjá samstæðunni samanborið við 801 í lok árs 2019. Þar af voru 648 stöðugildi hjá Arion banka hf. en þau voru 687 í árslok 2019.

Stjórn Arion banka samþykkti í desember 2020 breytt kaupaukakerfi sem gildir fyrir árið 2021. Kerfið er í samræmi við reglur Fjármálaeftirlitsins um kaupaukagreiðslur starfsfólks fjármálafyrirtækja. Í grunninn er kerfið tvíþætt, annars vegar getur starfsfólk fengið allt að 10% af föstum árslaunum 2021 í kaupauka en hins vegar getur afmarkaður hópur fengið allt að 25% af föstum árslaunum í kaupaukagreiðslu og þá í formi hlutabréfa í bankanum sem verða ekki laus til ráðstöfunar fyrr en að þremur árum liðnum. Sá mælikvarði sem sker úr um hvort greiddur verður kaupauki, að hluta eða öllu leyti, er arðsemi bankans á árinu 2021 og að hún sé hærri en vegið meðaltal arðsemi helstu keppinauta bankans. Jafnframt samþykkti stjórn nýja kaupréttaráætlun fyrir alla starfsmenn bankans sem einnig er mikilvægur þáttur í að samþætta hagsmuni starfsfólks við langtímahagsmuni bankans. Kaupréttaráætlunin er til fimm ára þar sem starfsfólk hefur rétt til að kaupa hlutabréf árlega fyrir 600 þúsund krónur í hvert sinn. Kaupgengið réðst af meðalverði hlutabréfa bankans 10 daga fyrir undirritun kaupréttarsamnings sem var 3. febrúar 2021.

Skýrsla og áritun stjórnar og bankastjóra

Fjármögnun og lausafjárstaða

Fjármögnun og lausafjárstýring einkenndust af sterkri lausafjárstöðu og miklum vexti innlána. Lausafjárstaða bankans var langt umfram lágmarksviðmið allt árið og var lausafjárþekjuhlutfall (LCR) 188% í árslok 2020, en lágmarkshlutfall er 100%. Sterk lausafjárstaða er tilkomin vegna aukningar innlána sem jukust um 15%, úr 493 milljörðum króna í 568 milljarða króna, á sama tíma og útlánavöxtur var hóflegur. Bankinn var ekki með háar fjárhæðir á gjalddaga á árinu vegna skuldabréfaútgáfu eða annarrar langtímafjármögnunar en 300 milljón evra skuldabréf sem var á gjalddaga í júnímánuði hafði að mestu verið keypt til baka í endurkaupaútbóði (e. Tender offer) undir lok árs 2019. Bankinn hefur á sama hátt endurfjármagnað í lok árs 2020 300 milljónir af 500 milljóna evra skuldabréfaútgáfu sem er á gjalddaga í desember 2021 og þannig tryggð að endurfjármögnunarpörf næstu misserin verði áfram hófleg og lausafjárhætta lágmörkuð.

Á fyrri hluta ársins 2020 hélt bankinn áfram útgáfu sinni á sértryggðum skuldabréfum sem tryggð eru samkvæmt lögum nr. 11/2008 um sértryggð skuldabréf en hætti útgáfu um mitt ár vegna sterkar lausafjárstöðu. Bankinn gaf alls út sértryggð skuldabréf að fjárhæð 5.060 milljónir króna.

Samstæðan og eignarhald

Meginvettvangur upplýsingagjafar og tillagna sem stjórn Arion banka leggur fyrir hluthafa er á löglega boðuðum hluthafafundi en samskipti milli stjórnar og hluthafa á milli funda fara að öðru leyti eftir skilvirkni og aðgengilegu fyrirkomulagi. Allar upplýsingar sem skilgreinast sem viðkvæmar markaðsupplýsingar eru birtar í kauphallartilkynningum sem MAR tilkynningar. Bankinn skipuleggur jafnframt ársfjórðungslega fundi fyrir markaðsaðila þar sem bankastjóri, fjármálastjóri og fulltrúar fjárfestatengsla kynna árshlutauppgjör bankans.

Í lok desember 2020 var Taconic Capital stærsti hluthafi í Arion banka með 23,22% eignarhlut. Gildi lífeyrissjóður var annar stærsti hluthafi bankans með 9,92% eignarhlut. Arion banki átti 0,69% eigin hluti í árslok 2020. Á aðalfundi bankans þann 17. mars 2020 var samþykkt lækkan á hlutafé með jöfnun á 84 milljónum eigin hluta bankans, sem samsvarar 84 milljónum að nafnverði. Lækkunin var gerð í maí 2020. Veruleg viðskipti voru með hlutabréf bankans í janúar og er frekari upplýsingar um hluthafa Arion banka að finna í skýringu 36.

Eigið fé, áhættuvenjar eignir og arðgreiðslur

Arðgreiðslustefna Arion banka kveður á um að bankinn greiði sem nemur 50% af hreinum hagnaði í arð auk þess sem frekari arðgreiðslur eða endurkaup eigin hlutabréfa geti farið fram þegar bankinn ræður yfir eigin fé sem er umfram kröfur eftirlitsaðila og að viðbættum stjórnendaauka. Í ljósi hárrar eiginfjárstöðu gerir Arion banki ráð fyrir að greiða út arð eða kaupa til baka eigin hlutabréf fyrir ríflega 50 milljarða króna á næstu árum. Stjórn bankans horfir engu síður til yfirlýsingar Fjármálaeftirlitsnefndar Seðlabanka Íslands frá 13. janúar og leggur til að greiddur verði 2.990 milljóna króna arður í kjölfar aðalfundar 2021 vegna uppgjörársins 2020 eða sem samsvarar 1,74 krónum á hlut. Þann 8. febrúar 2021 veitti Fjármálaeftirlitið bankanum heimild til kaupa á eigin bréfum að fjárhæð allt að 15 milljörðum króna. Stjórn bankans hefur víðtæka heimild til að leggja fram tillögu um arðgreiðslu eða aðra ráðstöfun eigin fjár og því mun stjórnin mögulega boða til aukahluthafafundar síðar á árinu, þar sem tillaga um slíka ráðstöfun yrði lögð fyrir.

Eiginfjárlutfall samstæðunnar var 27,0% þann 31. desember 2020 og hlutfall almenns eigin fjár þáttar 1 var 22,3%. Við útreikning á hlutfallinu er tekið tillit til fyrirsjáanlegrar útgreiðslu eigin fjár sem nemur um 18 milljörðum króna og samanstandur annars vegar af rétt tæplega 3 milljarða króna arðgreiðslu og hins vegar fyrirhuguðum endurkaupum á eigin bréfum að fjárhæð 15 milljarðar króna. Fyrirhuguð útgreiðsla eigin fjár til hluthafa hefur ekki áhrif á getu bankans til að styðja við viðskiptavinina sína og íslenskt efnahagslíf.

Bankinn hefur unnið að því að lækka almennt eigið fé þáttar 1 með kaupum á eigin bréfum. Á fyrsta ársfjórðungi 2020 keypti bankinn eigin bréf fyrir alls 4,4 milljarða króna að markaðsverði. Aðalfundur Arion Banka hf. samþykkti þann 17. mars 2020 að lækka hlutafé bankans um 84 milljón hluti til jöfnunar eigin hluta en endurkaupaáætlun bankans lauk sama dag. Hlutafé Arion banka er 1.730 milljónir króna að nafnverði eftir lækkunina. Stjórn bankans lagði til að 10,0 milljarða króna arður yrði greiddur á árinu 2020 vegna uppgjörársins 2019 eða sem samsvaraði 5,5 krónum á hlut. Aðalfundur bankans 2020 ákvað hins vegar að fresta arðgreiðslu vegna óvissu í tengslum við Covid faraldurinn sem jafnframt var í takt við tilmæli Seðlabanka Íslands. Á framhaldsaðalfundi Arion banka þann 14. maí 2020 var svo samþykkt tillaga um að enginn arður vegna ársins 2019 yrði greiddur og hagnaður ársins 2019 myndi leggjast við eigið fé bankans.

Áhættugrunnur samstæðunnar hækkaði um 26 milljarða króna á árinu 2020. Hækkunin stafar aðallega af breyttri meðhöndlun á eignarhlut bankans í Verði tryggingum hf., en félagið er tekið út úr samstæðu í eiginfjáruitreikningum í samræmi við eiginfjárreglur. Áður var eign bankans í hlutafé Varðar dregin frá eiginfjárgrunni en nú telur hún í staðinn til áhættugrunns með 250% áhættuvog. Að öðru leyti er hrein breyting á áhættugrunni lítil þrátt fyrir að lánabók hafi stækkað um 49 milljarða króna. Það stafar aðallega af tvennu. Í byrjun árs 2020 lauk innleiðingu á Íslandi á evrópsku eiginfjárreglunum (CRR) og þar með tók gildi ákvæði um lægri eiginfjárbindingu til stuðnings lítum og meðalstórum fyrirtækjum en það hafði áhrif til lækkunar á áhættugrunni bankans um 13 milljarða króna. Að auki hefur það mikil áhrif að íbúðalánasafn bankans hefur stækkað um 68 milljarða króna á meðan eignir sem binda hlutfallslega meira eigið fé hafa dregist saman, en dæmi um slíkar eignir eru fyrirtækjalán og verðbréfaeignir á fjárfestingabók.

Þann 4. maí 2020 tók Fjármálaráðuneytið upp reglugerð Evrópusambandsins nr. 2017/2395. Reglugerðin tilgreinir aðlögun, yfir ákveðið tímabil, á áhrifum IFRS 9 reikningsskilastaðalsins á eiginfjárgrunn fjármálastofnana vegna breytinga á mati á væntu útlánatapi. Evrópskir bankar hafa getað nýtt sér slíka aðlögun frá árinu 2017. Fjármálastofnanir sem nýta sér fyrrgreinda aðlögunarreglur geta á árinu 2020 bætt við almennt eigið fé þáttar 1 því sem jafngildir 70% af aukinni niðurfærslupörf sem stafar af innleiðingu IFRS 9. Bankinn hefur nýtt sér aðlögunarreglurnar frá og með 30. september 2020 en áhrif þeirra samsvara 0,2% af áhættugrunni.

Sem hluta af efnahagslegum aðgerðum íslenskra stjórnvalda vegna Covid-19 faraldursins ákvað Fjármálastöðugleikaráð Seðlabanka Íslands að afnema 2% sveiflujöfnunaraðgang og þar með lækkaði heildareiginfjárfkra samstæðunnar úr 20,3% í 18,4%. Sú aðgerð hafði þó takmarkað gildi fyrir Arion banka í ljósi sterkar eiginfjárstöðu þar sem á sama tíma voru gefin út tilmæli um takmörkun á útgreiðslu eigin fjár. Í lok árs 2020 var eiginfjárgrunnur bankans 66 milljörðum króna hærri en það sem nemur heildareiginfjárkröfu, að teknu tilliti til fyrirhugaðrar lækkunar eigin fjár um 18 milljarða króna. Umfram eigið fé miðað við markmið bankans um að viðhalda 17% almennum eigin fjár þætti 1 nemur 40 milljörðum króna til viðbótar við fyrirhugaða útgreiðslu.

Skýrsla og áritun stjórnar og bankastjóra

Áhættustýring

Samstæðan stendur frammi fyrir ýmis konar áhættum sem tengjast starfsemi hennar sem fjármálafyrirtæki og stafa af daglegum rekstri. Áhættustýring er því grundvallarþáttur í starfi samstæðunnar. Grunnstoðir virkrar áhættustýringar felast í greiningu verulegrar áhættu, mælingu á áhættu, aðgerðum til þess að takmarka áhættu og stöðugri vöktun áhættuþátta. Áhættustýringarferlið og geta samstæðunnar til að stýra og verðleggja áhættuþætti er ómissandi þáttur í að tryggja áframhaldandi arðsemi samstæðunnar, svo og til að tryggja að áhættu hennar sé haldið innan viðunandi marka. Stjórn bankans ber endanlega ábyrgð áhættustýringarkerfi hans og ber að tryggja að viðunandi áhættustefnur og stjórnarhættir séu ákvarðaðir til þess að fylgjast með áhættuþáttum. Áhættustýringu samstæðunnar, uppbyggingu hennar og helstu áhættuþáttum er lýst í skýringum með ársreikningnum og í óendurskoðari áhættuskýrslu bankans.

Stjórnarhættir

Á aðalfundi bankans þann 17. mars 2020 voru sjö stjórnarmenn kjörnir til eins árs, fjórir karlar og þrjár konur. Að auki voru kjörnir þrír varamenn stjórnar, tveir karlar og ein kona, en þau sækja fundi stjórnar ef stjórnarmenn segja af sér eða geta ekki sótt stjórnarfundi. Kynjahlutfall er í samræmi við lagakröfur sem segja að fyrirtæki með fleiri en 50 starfsmenn skuli tryggja að hlutfall hvors kyns í stjórn félagsins sé ekki lægra en 40%. Fimm stjórnarmenn og tveir varamenn eru óháðir Arion banka og daglegum stjórnendum hans sem og stórum hluthöfum bankans.

Þann 26. mars 2020 tilkynnti bankinn að varaformaður stjórnar, Herdís Dröfn Fjeldsted, hefði tekið tímabundið við starfi forstjóra Valitor. Í nóvember 2020 var tilkynnt um varanlega ráðningu Herdísar Drafnar í stól forstjóra. Herdís Dröfn hefur á þessu tímabili ekki tekið þátt í stórfum stjórnar og í fjarveru hennar hefur varamaður tekið sæti í stjórn bankans.

Stjórn Arion banka hf. hefur tileinkað sér góða stjórnarhætti og einsetur sér að stuðla að og styðja við ábyrga hegðun og fyrirtækjamenningu innan bankans til hagsbóta fyrir alla hagsmunaaðila. Arion banki hefur í því skyni sett fram yfirlýsingu um stjórnarhætti sem ætlað er að stuðla að opnum og traustum samskiptum stjórnar, hluthafa, viðskiptavina og annarra hagsmunaaðila, s.s. starfsmanna bankans og almennings. Þá hlaut bankinn fyrst í desember 2015 og síðar í apríl 2019 viðurkenningu sem fyrirmyndarfyrirtæki í góðum stjórnarháttum. Viðurkenningin gildir í þrjú ár nema verulegar breytingar verði á stjórn eða eignarhaldi bankans.

Stjórn Arion banka fer með æðsta vald í málefnum bankans á milli hluthafafunda. Stjórn annast þann þátt rekstrar bankans sem ekki telst til daglegs rekstrar, þ.e. tekur ákvarðanir um mál sem eru óvenjuleg eða mikils háttar. Stjórn Arion banka ræður bankastjóra sem fer með daglegan rekstur í samræmi við þá stefnu sem hún setur. Bankastjóri ræður framkvæmdastjórn. Undirnefndir stjórnar eru fjórar, endurskoðunarnefnd, áhættunefnd, lánanefnd og starfskjaranefnd. Þá hefur stjórn sett á fót tímabundna undirnefnd, tækninefnd, sem ætlað er að vera stjórn og framkvæmdastjórn bankans til ráðgjafar um tæknipróun bankans á næstu árum. Einn nefndarmaður í endurskoðunarnefnd stjórnar er ekki stjórnarmaður og er óháður bæði bankanum og hluthöfum hans.

Helstu hlutverk stjórnar, sem nánar eru tilgreind í starfsreglum stjórnar, eru m.a. að staðfesta stefnu bankans, hafa eftirlit með fjárreiðum og bókhaldi og að tryggja viðeigandi innra eftirlit. Stjórn tryggir að innan bankans starfi virk innri endurskoðunardeild, regluvarsla og áhættustýring. Innri endurskoðandi er skipaður af stjórn og starfar óháður öðrum deildum bankans, í samræmi við erindisbréf stjórnar. Innri endurskoðandi veitir óháða og hlutlæga staðfestingu og ráðgjöf sem ætlað er að vera virðisaukandi og bæta rekstur bankans. Regluvörður, sem heyrir beint undir bankastjóra, starfar sjálfstætt innan bankans, í samræmi við erindisbréf stjórnar. Meginhlutverk regluvörslu er að draga úr hættu á því að reglur séu brotnar í rekstri bankans með fyrirbyggjandi aðgerðum. Þá sér regluvarsla um að samhæfa aðgerðir bankans gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka. Regluvarsla starfar samkvæmt áhættumiðaðri starfsáætlun samþykkt af stjórn, þar sem meðal annars er kveðið á um reglulegt eftirlit og reglulega fræðslu fyrir starfsfólk um þær lagakröfur sem bankinn starfar eftir.

Stjórnarháttum Arion banka er nánar lýst í stjórnarháttayfirlýsingu bankans sem má finna í óendurskoðuðum viðauka við ársreikninginn og á heimasíðunni www.arionbanki.is. Stjórnarháttayfirlýsingin byggir á lögum og reglum og viðurkenndum leiðbeiningum sem í gildi eru á þeim tíma sem ársreikningur bankans er staðfestur af stjórn. Yfirlýsingin er gerð í samræmi við lög nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki og leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja, 5. útgáfu, útgefni af Viðskiptaráði Íslands, Samtökum atvinnulífsins og Kauphöll Íslands í maí 2015. Stjórnarhættir bankans eru í samræmi við leiðbeiningarnar að einu tilviki undanskildu, sem nánar er tilgreint í stjórnarháttayfirlýsingu.

Samfélagsábyrgð og ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Arion banki er fjárhagslega sterkur banki sem veitir alhliða fjármálaþjónustu til fyrirtækja og einstaklinga með það að markmiði að skapa verðmæti til framtíðar, viðskiptavinum, hluthöfum, samstarfsaðilum og samfélaginu öllu til góða. Yfirskrift stefnu bankans um samfélagsábyrgð er Saman látum við góða hluti gerast og felur stefnan meðal annars í sér að bankinn vilji vera öðrum fyrirmynd um ábyrga og arðbæra viðskiptahætti sem taka mið af umhverfi, efnahagslífi og því samfélagi sem bankinn starfar í.

Hornsteinar Arion banka eru heiti yfir gildi bankans og eiga að vera leiðbeinandi við ákvarðanatöku og í öllu sem starfsfólk bankans segir og gerir. Þeir koma inn á hlutverk, hugarfar og hegðun. Hornsteinarnir eru gerum gagn, látum verkin tala, komum hreint fram og finnum lausnir. Siðareglur Arion banka eru hugsaðar sem viðmið fyrir starfsfólk til að stuðla að ábyrgri ákvarðanatöku og eru samþykktar af stjórn.

Í september 2019 gerðist Arion banki aðili að meginreglum Sameinuðu þjóðanna um ábyrga bankastarfsemi, Principles for Responsible banking (UN PRB). Með reglunum er verið að tengja starfsemi banka við mikilvæg alþjóðleg markmið og skuldbindingar á sviði sjálfbærni, eins og heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun og Parísarsamkomulagið. Í desember 2019 samþykkti stjórn bankans nýja umhverfis- og loftslagsstefnu sem er í takt við meginreglurnar.

Starfsemi Arion banka fellur undir ákvæði ársreikningalaga um ófjárhagslega upplýsingagjöf þar sem m.a. kemur fram að fjallað skuli um stöðu og áhrif félagsins í tengslum við umhverfis-, félags- og starfsmannamál. Þær upplýsingar er að finna í ársskýrslu bankans sem gefin er út 17. febrúar 2021. Í skýrslunni er jafnframt að finna lýsingu á viðskiptalíkani bankans, ófjárhagslega mælikvarða, stefnu um samfélagsábyrgð og upplýsingar um áreiðanleikakönnunarferli. Þar er einnig fjallað um mannréttindi og hvernig bankinn spornar við fjármunabrotum. Fyrstu skref hafa nú verið tekin í því að meta megináhættur bankans út frá framangreindum þáttum og er umfjöllun um þá greiningu og helstu niðurstöður að finna í skýrslunni.

Við ófjárhagslega upplýsingagjöf er notast við staðalinn Global Reporting Initiative, GRI Core. Við miðlun upplýsinga um ófjárhagslega þætti í starfseminni er einnig notast við viðmið Nasdaq á Norðurlöndunum og Eyrstrasaltsríkjunum og 10 grundvallarviðmið Global Compact, sáttmála Sameinuðu þjóðanna um samfélagsábyrgð. Þá er horft til heimsmarkmiða Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun.

Ársskýrslan verður aðgengileg á vefnum: arsskyrsla2020.arionbanki.is

Skýrsla og áritun stjórnar og bankastjóra

Áritun stjórnar og bankastjóra

Ársreikningur samstæðu Arion banka fyrir árið 2020 er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur í lögum um ársreikninga, lögum um fjármálafyrirtæki og reglum um reikningsskil lánastofnana.

Það er álit okkar að samstæðureikningurinn gefi glögga mynd af afkomu samstæðunnar og sjóðstreymi á árinu 2020 og fjárhagsstöðu hennar 31. desember 2020.

Ennfremur er það álit okkar að samstæðureikningurinn ásamt, skýrslu og áritun stjórnar og bankastjóra, gefi glögga mynd af þróun í rekstri og stöðu samstæðunnar og lýsi þeim megin áhættu- og óvissupáttum sem samstæðan stendur frammi fyrir.

Stjórn og bankastjóri Arion banka hf. hafa í dag fjallað um samstæðureikning bankans fyrir árið 2020 og staðfesta hann hér með undirritun sinni. Stjórn og bankastjóri leggja til að samstæðureikningurinn verði samþykktur á aðalfundi Arion banka hf.

Reykjavík, 10. febrúar 2021

Stjórn

Brynjólfur Bjarnason, stjórnarformaður
Gunnar Sturluson
Liv Fiksdahl
Paul Richard Horner
Renier Lemmens
Sigurbjörg Ásta Jónsdóttir
Steinunn Kristín Þórðardóttir

Bankastjóri

Benedikt Gíslason

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og hluthafa Arion banka hf.

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi samstæðuársreikning Arion banka hf. fyrir árið 2020. Samstæðuársreikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning, yfirlit um heildarafkomu, efnahagsreikning, yfirlit um breytingu á eigin fé, yfirlit um sjóðstreymi, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu bankans á árinu 2020, efnahag hans 31. desember 2020 og breytingu á handbæru fé á árinu 2020, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og viðbótar kröfur í lögum um ársreikninga.

Það er álit okkar að áritun okkar á samstæðuársreikning Arion banka hf. sé í samræmi við þær upplýsingar sem koma fram í endurskoðunarskýrslu okkar til endurskoðunarnefndar bankans í samræmi við 11. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins nr. 537/2014.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum um ábyrgð endurskoðanda hér að neðan. Við erum óháð Arion banka hf. í samræmi við alþjóðlegar siðareglur fyrir endurskoðendur sem og aðrar siðareglur sem eru viðeigandi við endurskoðun á Íslandi, og höfum við uppfyllt ákvæði þeirra reglna. Þar með talið, í samræmi við okkar bestu þekkingu, höfum við ekki veitt Arion banka hf., eða þar sem við á, móðurfélagi þess eða dótturfélögum innan Evrópusambandsins, óheimilaða þjónustu sem um getur í 1. mgr. 5. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins nr. 537/2014.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Megináherslur við endurskoðunina

Megináherslur við endurskoðunina eru þau atriði, sem að okkar faglega mati, hafa mesta þýðingu fyrir endurskoðun okkar á samstæðuársreikningi bankans árið 2020. Þessi atriði voru yfirfarin við endurskoðun á samstæðuársreikningnum og höfð til hliðsjónar við ákvörðun á viðeigandi álit á honum. Í áritun okkar látum við ekki í ljós sérstakt álit á hverju þeirra fyrir sig.

Megináhersla við endurskoðun

Hvernig við endurskoðuðum megináherslur

Mat á virðisrýrnun útlána og ábyrgða

Útlán til viðskiptavina samstæðunnar námu 834.998 milljónum króna þann 31. desember 2020 og nam færð virðisrýrnun 13.157 milljónum króna (þar með talið virðisrýrnun liða utan efnahags) þann 31. desember 2020.

Samstæðan gerir upp skv. IFRS 9 þar sem virðisrýrnun er færð að teknu tilliti til vænts útlánataps byggt á spálíkönnum bankans.

Stjórnendur hafa greint frá reikningsskilaaðferðum í tengslum við vænta virðisrýrnun í skýringu 56 og greint frá hreinni virðisbreytingu útlána og ábyrgða í skýringum 15 og 42.

Ákvörðun um mat á virðisrýrnun útlána og ábyrgða er háð mati stjórnenda. Vegna mikilvægis matsins, umfangs þess og áhrifa á ársreikninginn teljum við mat á virðisrýrnun útlána og ábyrgða vera megináherslu við endurskoðun okkar.

Mikilvægustu forsendur eru:

- Forsendur sem notast er við í líkani fyrir vænt útlánatap til að met líkur á alvarlegum vanskilum og framtíðar sjóðstreymi viðskiptavina.
- Greina tímanlega fyrirgreiðslur með verulega aukningu útlánaáhættu og virðisrýrðar fyrirgreiðslur.
- Mat á tryggingum og forsendur sem notaðar eru við handvirk mat virðisrýrðum fyrirgreiðslum.

Við höfum lagt mat á virðisrýrnun útlána og ábyrgða, metið aðferðafræðina sem beitt er ásamt því að leggja mat á þær forsendur sem tilgreindar eru í lýsingu á megináherslunni, byggt á áhættumati okkar og þekkingu á fjármálafyrirtækjum.

Við endurskoðun okkar lögðum við mat á innleiðingu samstæðunnar á IFRS 9. Við framkvæmdum prófanir á virðisrýrnunarlíkönum samstæðunnar og lögðum mat á þá aðferðafræði sem innleidd var fyrir útreikning á væntu útlánatapi.

Skoðun okkar fólst meðal annars í eftirfarandi þáttum:

- Prófun á lykilefirlitsþáttum vegna lykilforsaenda sem notaðar eru líkani fyrir vænt útlánatap til þess að meta líkur á alvarlegum vanskilum og framtíðar sjóðstreymi viðskiptavina.
- Gagnaendurskoðun á forsendum sem notaðar eru í líkani fyrir vænt útlánatap. Þar með talið skoðun á forsendum sem notast er við í flokkun lána niður á þrep, forsendur sem notast er við til að leiða út líkur á vanskilum á líftíma fyrirgreiðslu og aðferðafræði við útreikning á tapi vegna alvarlegra vanskila
- Prófun á lykilefirlitsþáttum og gagnaendurskoðun á því a fyrirgreiðslur með verulega aukningu í útlánaáhættu og virðisrýrðar fyrirgreiðslur séu greindar tímanlega, ásamt forsendum stjórnenda við inngrip.
- Prófun á lykilefirlitsþáttum með líkönum og ferlum við mat á virðisrýrnun sem notað er í útreikningum á væntu útlánatapi.
- Framkvæmd gagnaendurskoðunar á lánum sem metin eru handvirl til þess að staðfesta að notast sé við viðeigandi forsendur við mat á virði útlána og ábyrgða, þar með talið forsendur um mat á virði trygginga og mat á framtíðar sjóðstreymi viðskiptavina.

Áritun óháðs endurskoðanda

Megináhersla við endurskoðun

Hvernig við endurskoðuðum megináherslur

Innlausn tekna

Vaxtatekjur eru grundvallar liður og jafnframt stærsti einstaki liðurinn í rekstrarreikningi bankans.

Liðurinn er háður fyrirfram gefnum samningsákvæðum og mjög háður tölvukerfum og eftirlitsumhverfi bankans. Af þeim ástæðum er þessi liður talinn sem megináhersla við endurskoðunina.

Grundvöllur fyrir innlausn tekna og reikningsskilaaðferðir eru settar fram í skýringu 51 með ársreikningnum.

Við höfum yfirfarið matsreglur, verkferla og eftirlitsþætti í kringum innlausn tekna. Við höfum prófað viðeigandi eftirlitsþætti varðandi reikningshaldslega meðhöndlum á vaxtatekjum. Jafnframt höfum við yfirfarið hvort vaxtaútreikningur sé í samræmi við ákvæði IFRS.

Við beittum úrtaksprófunum við endurskoðun vaxtatekna og bárum undirliggjandi gögn saman við lánakerfi bankans. Jafnframt beittum við greiningaraðgerðum við endurskoðunina. Reikniverk á tölvukerfum bankans var yfirfarið ásamt aðgangstýringu og breytingastjórnun.

Við beittum úrtaksprófunum við endurskoðun á nákvæmni vaxtaútreikninga.

Eignir og aflögð starfsemi til sölu verðmat

Bókfært virði eigna og aflagðrar starfsemi til sölu í samstæðureikningi er að fjárhæð 15.788 milljónum króna meðal eigna í árslok og sambærileg fjárhæð meðal skulda nemur 16.183 milljónum króna.

Við framsetningu á þessum reikningslið er fylgt ákvæðum alþjóðlegs reikningsskilastaðals IFRS 5. Í skýringu 29 kemur fram að um er að ræða þrjú félög þar sem bankinn heldur á öllu hlutafé.

Virði félaga undir þessum lið er háð mati stjórnenda og nokkur óvissa ríkir um forsendur matsins sem erfitt getur reynst að sannreyna. Helstu forsendur sem um er að ræða eru forsendur um framtíðarvöxt, virði einstakra sjóðsskapandi eininga, ávöxtunarkrafa ofl. sem geta haft veruleg áhrif á matið o.p.m. afkomu og efnahag samstæðunnar.

Jafnframt þarf að ganga úr skugga um að skilyrði til flokkunnar á félögum til sölu séu í samræmi við kröfur IFRS 5 þ.e. hvort félögin séu í virku söluférlí.

Byggt á áhættumati og þekkingu okkar á starfseminni, höfum við skoðað ítarlega verðmat eigna og aflagðrar starfsemi til sölu ásamt því að leggja mat á hvort að farið sé eftir aðferðafræði staðalsins IFRS 5. Einnig höfum við skoðað helstu forsendur að matinu sem getið er um í megináherslunni við endurskoðun.

Við höfum yfirfarið matsreglur, verkferla og eftirlitsþætti í kringum verðmat félaga til sölu. Við höfum skoðað eftirlitsþætti tengdum liðnum. Jafnframt höfum við yfirfarið hvort skilyrði til flokkunnar sé í samræmi við ákvæði IFRS 5.

Jafnframt höfum við kallað til verðmats sérfræðinga til að yfirfara mat stjórnenda og helstu forsendur verðmatsins.

Aðrar upplýsingar

Stjórn og bankastjóri bera ábyrgð á öðrum upplýsingum. Aðrar upplýsingar innifela óendurskoðaðan viðauka við samstæðuársreikninginn, 5 ára yfirlit, lykiltölur, óendurskoðað ársfjórðungsyfirlit í skýringu 6 og skýrslu stjórnar.

Álit okkar á samstæðuársreikningnum nær ekki yfir aðrar upplýsingar og við ályktum hvorki um, né veitum staðfestingu á efni þeirra ef frá er talin sú staðfesting varðandi skýrslu stjórnar sem fram kemur hér að neðan.

Í tengslum við endurskoðun okkar berum við ábyrgð á að lesa framangreindar aðrar upplýsingar og skoða hvort þær séu í verulegu ósamræmi við samstæðuársreikninginn eða þekkingu okkar sem við höfum aflað við endurskoðunina eða virðast að öðru leyti innifela verulegar skekkjur. Ef við komumst að þeirri niðurstöðu, byggt á þeirri vinnu sem við höfum framkvæmt, að það séu verulegar skekkjur í öðrum upplýsingum ber okkur að skýra frá því. Það er ekkert sem við þurfum að skýra frá hvað þetta varðar.

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir samstæðuársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Ábyrgð stjórnar og bankastjóra á samstæðuársreikningnum

Stjórn og bankastjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og viðbótar kröfur í lögum um ársreikninga. Stjórn og bankastjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð samstæðuársreikningsins eru stjórn og bankastjóri ábyrg fyrir því að meta rekstrarhæfi Arion banka hf. Ef við á, skulu stjórn og bankastjóri setja fram viðeigandi skýringar um rekstrarhæfi og hvers vegna þau ákváðu að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins, nema stjórn og bankastjóri hafi ákveðið að leysa félagið upp eða hætta starfsemi, eða hafi enga aðra raunhæfa möguleika en að gera það.

Áritun óháðs endurskoðanda

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun samstæðuársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að samstæðuársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar. Nægjanlega vissu er þó ekki trygging þess að endurskoðun framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda samstæðuársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Endurskoðun okkar í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegri dómgreind og beitum við gagnrýnni hugsun við endurskoðunina. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

- Greinum og metum hættuna á verulegri skekkju í samstæðuársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, hönnum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeim hættum og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals, misvisandi framsetningu samstæðuársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá innri eftirlitsaðgerðum.
- Öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að hanna viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits bankans.
- Metum hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru, og tengdar skýringar, séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.
- Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum samstæðuársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi þurfum við að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi bankans.
- Metum í heild sinni hvort samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metum framsetningu, uppbyggingu, innihald og þar með talið skýringar við samstæðuársreikninginn með tilliti til glöggrar myndar.
- Öflum fullnægjandi endurskoðunargagna vegna fjárhagsupplýsinga eininga innan samstæðunnar, til að geta látið í ljós álit á samstæðuársreikningi. Við erum ábyrg fyrir skipulagi, umsjón og framgangi endurskoðunar samstæðunnar. Við berum ein ábyrgð á áliti okkar.

Okkur ber skylda til að upplýsa stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti sem komu fram í endurskoðuninni, ef við á.

Við höfum einnig lýst því yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við höfum uppfyllt skyldur siðareglna um óháði og höfum miðlað til þeirra upplýsingum um tengsl eða önnur atriði sem gætu mögulega haft áhrif á óháði okkar og þar sem viðeigandi er, hvaða varnir við höfum sett til að tryggja óháði okkar.

Af þeim atriðum sem við höfum upplýst stjórn og endurskoðunarnefnd um, lögðum við mat á hvaða atriði höfðu mesta þýðingu í endurskoðuninni á yfirstandandi ári og eru það megináherslur í endurskoðuninni. Við lýsum þessum atriðum í áritun okkar nema lög og reglur leyfi ekki að upplýst sé um slík atriði eða í undantekningartilfellum þegar endurskoðandinn metur að ekki skuli upplýsa um viðkomandi atriði þar sem neikvæðar afleiðingar upplýsinganna eru taldar vega þyngra en almannahagsmunir.

Jafnframt því að sinna skyldum okkar sem kjörnir endurskoðendur félagsins hefur Deloitte veitt bankanum ýmsa aðra heimilaða þjónustu svo sem könnun árs hlutareiknings og aðra staðfestingarvinnu. Deloitte hefur til staðar innri ferla sem tryggja óháði áður en við tökum að okkur önnur verkefni. Endurskoðunarnefnd Arion banka hf. hefur einnig ferla til að samþykkja önnur verkefni áður en þau hefjast. Endurskoðunarnefndin metur jafnframt óháði endurskoðendanna árlega til að tryggja óháði og hlutlægni þeirra.

Deloitte var kjörið endurskoðandi Arion banka hf. á aðalfundi bankans þann 17.mars 2020. Deloitte hefur verið endurskoðandi Arion banka hf. síðan á aðalfundi bankans ársins 2015.

Kópavogur, 10. febrúar 2021

Deloitte ehf.

Páll Grétar Steingrímsson
Endurskoðandi

Haukur Ingi Hjaltalín
Endurskoðandi

Rekstarreikningur samstæðu

	Skýring	2020	2019
Vaxtatekjur		51.730	58.307
Vaxtagjöld		(20.572)	(27.990)
Hreinar vaxtatekjur	7	31.158	30.317
Þóknatekjur		13.225	11.499
Þóknagjöld		(1.583)	(1.549)
Hreinar þóknatekjur	8	11.642	9.950
Hreinar tekjur af tryggingum	9	3.071	2.886
Hreinar fjármunatekjur	10	2.745	3.212
Hlutdeild í afkomu hlutdeildarféлага og söluhagnaður	26	-	756
Aðrar tekjur	11	2.148	877
Aðrar hreinar rekstartekjur		7.964	7.731
Rekstrartekjur		50.764	47.998
Laun og tengd gjöld	12	(12.332)	(14.641)
Annar rekstrarkostnaður	13	(12.109)	(12.222)
Rekstrarkostnaður		(24.441)	(26.863)
Sérstakur skattur á fjármálafyrirtæki	14	(1.301)	(2.984)
Hrein virðisbreyting	15	(5.044)	(382)
Hagnaður fyrir tekjuskatt		19.978	17.769
Tekjuskattur	16	(3.231)	(3.714)
Hagnaður af áframhaldandi starfsemi		16.747	14.055
Afkoma af aflagðri starfsemi til sölu, eftir tekjuskatt	17	(4.278)	(12.955)
Hagnaður		12.469	1.100
Hagnaður tilheyrir			
Hluthöfum Arion banka hf.		12.476	1.096
Hlutdeild minnihluta		(7)	4
Hagnaður		12.469	1.100
Hagnaður á hlut			
Hagnaður og þynntur hagnaður á hlut sem tilheyrir hluthöfum Arion banka hf. (í krónum)	18	7,24	0,61

Meðfylgjandi skýringar eru óaðskiljanlegur hluti ársreiknings samstæðu

Yfirlit um heildarafkomu samstæðu

	Skýring	2020	2019
Hagnaður		12.469	1.100
Hreinn hagnaður fjáreigna sem færðar eru á gangvirði yfir heildarafkomu, eftir skatta		(164)	482
Innleystur hreinn hagnaður fjáreigna sem færðar eru á gangvirði yfir heildarafkomu, eftir skatta og færðar eru gegnum rekstur	10	(112)	(433)
Breyting á bundnum sjóðum vegna fjáreigna sem færðar eru á gangvirði yfir heildarafkomu		(276)	49
Þýðingarmunur vegna reikningsskila dótturfélaga í erlendri mynt		212	135
Önnur heildarafkoma sem er eða getur á síðari tímabilum verið færð yfir rekstrarreikning		(64)	184
Heildarafkoma		12.405	1.284
Heildarafkoma tilheyrir			
Hluthöfum Arion banka hf.		12.412	1.280
Hlutdeild minnihluta		(7)	4
Heildarafkoma		12.405	1.284

Meðfylgjandi skýringar eru óaðskiljanlegur hluti ársreiknings samstæðu

Efnahagsreikningur samstæðu

Eignir	Skýring	2020	2019
Handbært fé og innstæður hjá Seðlabanka Íslands	19	42.136	95.717
Lán til lánaðstofnana	20	28.235	17.947
Lán til viðskiptavina	21	822.941	773.955
Fjármálagerningar	22-24	227.251	117.406
Fjárfestingareignir	24	6.132	7.119
Fjárfestingar í hlutdeildarfélagum	26	891	852
Ófnislegar eignir	27	9.689	8.367
Skatteignir	28	2	2
Eignir og aflögð starfsemi til sölu	29	16.811	43.626
Aðrar eignir	30	18.618	16.864
Eignir samtals		1.172.706	1.081.855
Skuldir			
Skuldir við lánaðstofnanir og Seðlabanka Íslands	23	13.031	5.984
Innlán frá viðskiptavinum	23	568.424	492.916
Fjárskuldir á gangvirði	23	5.240	2.570
Skattskuldir	28	4.262	4.404
Skuldir vegna aflagðrar starfsemi til sölu	29	16.183	28.631
Aðrar skuldir	31	32.714	32.697
Lántaka	23,32	298.947	304.745
Víkjandi lántaka	23,33	36.060	20.083
Skuldir samtals		974.861	892.030
Eigið fé			
Hlutfé og yfirverð hlutfjár	35	51.331	55.715
Varasjóðir		11.320	9.493
Óráðstafað eigið fé		135.021	124.436
Eigið fé hluthafa Arion banka		197.672	189.644
Hlutdeild minnihluta		173	181
Eigið fé samtals		197.845	189.825
Skuldir og eigið fé samtals		1.172.706	1.081.855

Meðfylgjandi skýringar eru óaðskiljanlegur hluti ársreiknings samstæðu

Yfirlit um breytingar á eigin fé samstæðunnar

	Bundnir varasjóðir									Eigið fé hluthafa Arion banka	Hlutdeild minni- hluta	Eigið fé samtals
	Hlutfé	Yfirverðs- reikningur hlutafjár	Óinnl. vegna dóttur- og hlutd. félaga	Óinnl. vegna verðbr.- eignar	Eignfærður þróunar- kostnaður	Óinnl. vegna gang- virðis- breytinga	Lögbund- inn vara- sjóður	Þýðingar- munur dótturf. í erlendri mynt	Óráð- stafað eigið fé			
Eigið fé 1. janúar 2020	1.773	53.942	6.127	692	459	135	1.637	443	124.436	189.644	181	189.825
Hagnaður (tap)									12.476	12.476	(7)	12.469
Hreint gengistap						(164)				(164)		(164)
Innleyst hreint tap sem fært er yfir rekstur						(112)				(112)		(112)
Þýðingarmunur								212		212		212
Heildarafkoma	-	-	-	-	-	(276)	-	212	12.476	12.412	(7)	12.405
Kaup á eigin bréfum *	(54)	(4.325)								(4.379)		(4.379)
Breyting á eigin bréfum **	(0)	(4)								(4)		(4)
Breyting á varasjóðum			1.294	2	595				(1.891)	-		-
Eigið fé 31. desember 2020	<u>1.718</u>	<u>49.613</u>	<u>7.421</u>	<u>694</u>	<u>1.054</u>	<u>(141)</u>	<u>1.637</u>	<u>655</u>	<u>135.021</u>	<u>197.672</u>	<u>173</u>	<u>197.845</u>

* Breytingin er tilkomin vegna kaupa á eigin bréfum í kjölfar samþykkis stjórnar Arion banka að hefja framkvæmd endurkaupaáætlunar á eigin bréfum á Íslandi og í Svíþjóð á grundvelli heimildar aðalfundar bankans sem veitt var þann 20. mars 2019. Markmið endurkaupaáætlunarinnar var að lækka eigið fé bankans (í samræmi við arðgreiðslustefnu). Heimild fékkst til kaupa á allt að 59 milljón hlutum (3,25% af útgefnum hlutum í bankanum) eða fyrir allt að 4,5 milljarða króna. Í janúar 2020 samþykkti Fjármálaeftirlitið frekari endurkaup að hámarki 41 milljón hluta eða allt að 3,5 milljörðum króna. Endurkaupaáætlunin nam samtals 100 milljónum hluta að nafnverði eða 8,0 milljörðum króna að markaðsvirði. Endurkaupaáætlunin var í gildi fram að aðalfundi í mars 2020 en á fundinum var samþykkt að lækka hlutfé bankans um 84 milljónir hluti að nafnverði með jöfnun eigin bréfa. Lækkunin var í maí 2020.

** Á árinu 2018 var eigin bréfum úthlutað til starfsmanna bankans. Samtals var tæpum 4 milljónum hluta á genginu 75 krónur á hlut úthlutað til starfsmanna, að verðmæti 295 milljónum króna. Í samræmi við kaupaukakerfið bar starfsmanni að skila hlutabréfum aftur til bankans hafi hann kosið að segja upp störfum innan tveggja ára frá afhendingu bréfanna. Tveggja ára tímabilinu lauk í júní 2020.

Meðfylgjandi skýringar eru óaðskiljanlegur hluti ársreiknings samstæðu

Yfirlit um breytingar á eigin fé samstæðunnar

	Bundnir varasjóðir									Eigið fé hluthafa Arion banka	Hlutdeild minni- hluta	Eigið fé samtals
	Hlutfé	Yfirverðs- reikningur hlutafjár	Óinnl. vegna dóttur- og hlutd. félaga	Óinnl. vegna verðbr.- eignar	Eignfærður þróunar- kostnaður	Óinnl. vegna gang- virðis- breytinga	Lögbund- inn vara- sjóður	Þýðingar- munur dótturf. í erlendri mynt	Óráð- stafað eigið fé			
Eigið fé 1. janúar 2019	1.814	57.196	12.373	417	-	87	1.637	308	126.897	200.729	130	200.859
Hagnaður									1.096	1.096	4	1.100
Hreinn gengishagnaður						481				481		481
Innleyst hreint tap sem fært er yfir rekstur						(433)				(433)		(433)
Þýðingarmunur								135		135		135
Heildarafkoma	-	-	-	-	-	48	-	135	1.096	1.279	4	1.284
Arðgreiðsla									(9.069)	(9.069)		(9.069)
Kaup á eigin bréfum *	(41)	(3.242)								(3.283)		(3.283)
Breyting á eigin bréfum **	(0)	(13)								(13)		(13)
Breyting á varasjóðum			(6.246)	275	459				5.512	-		-
Kaup á dótturfélagi										-	47	47
Eigið fé 31. desember 2019	1.773	53.942	6.127	692	459	135	1.637	443	124.436	189.644	181	189.825

* Breytingin er tilkomin vegna kaupa á eigin bréfum í kjölfar samþykkis stjórnar Arion banka að hefja framkvæmd endurkaupaáætlunar á eigin bréfum á Íslandi og í Svíþjóð á grundvelli heimildar aðalfundar bankans sem veitt var þann 20. mars 2019. Markmið endurkaupaáætlunarinnar var að lækka eigið fé bankans (í samræmi við arðgreiðslustefnu). Heimild fékkst til kaupa á allt að 59 milljón hlutum (3,25% af útgefnum hlutum í bankanum) eða fyrir allt að 4,5 milljarða króna.

** Á árinu 2018 var eigin bréfum úthlutað til starfsmanna bankans. Samtals var tæpum 4 milljónum hluta á genginu 75 krónur á hlut úthlutað til starfsmanna, að verðmæti 295 milljónum króna. Í samræmi við kaupaukakerfið bar starfsmanni að skila hlutabréfum aftur til bankans hafi hann kosið að segja upp störfum innan tveggja ára frá afhendingu bréfanna.

Meðfylgjandi skýringar eru óaðskiljanlegur hluti ársreiknings samstæðu

Yfirlit um sjóðstreymi samstæðunnar

Rekstrarhreyfingar	2020	2019
Hagnaður	12.469	1.100
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á handbært fé	(11.888)	(10.284)

Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum

Lán til lánastofnana að bankainnstæðum undanskildum	(3.843)	16.152
Lán til viðskiptavina	(29.810)	62.318
Fjármálagerningar á gangvirði	(108.835)	(2.047)
Innlán frá viðskiptavinum	69.631	24.457
Lántaka	(26.036)	(119.010)
Aðrar breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum	20.000	(7.098)
Innheimtar vaxtatekjur	47.268	56.705
Greidd vaxtagjöld *	(20.271)	(27.641)
Móttækinn arður	68	132
Greiddur tekjuskattur	(3.361)	(4.341)
Handbært fé frá rekstri	(54.608)	(9.557)

Fjárfestingahreyfingar

Sala dóttur- og hlutdeildarfélaganna	96	740
Kaup á hlutdeildarfélagum	(39)	(19)
Kaup á dótturfélagum	-	(80)
Fjárfesting í öfnislegum eignum	(2.164)	(2.750)
Sala varanlegra rekstrarfjármuna	1.442	643
Kaup á varanlegum rekstrarfjármunum	(1.115)	(498)
Fjárfestingahreyfingar	(1.780)	(1.964)

Fjármögnunarhreyfingar

Ný víkjandi lántaka	12.805	13.625
Kaup á eigin bréfum	(4.381)	(3.283)
Arðgreiðsla til hluthafa Arion banka	-	(9.069)
Fjármögnunarhreyfingar	8.424	1.273
Lækkun á handbæru fé	(47.964)	(10.248)
Handbært fé í ársbyrjun	102.186	110.589
Áhrif gengisbreytinga á handbært fé	4.062	1.845
Handbært fé	58.284	102.186

Handbært fé

Handbært fé og innstæður hjá Seðlabanka Íslands	42.136	95.717
Bankareikningar	22.354	16.437
Bindiskylda við Seðlabanka Íslands	(6.206)	(9.968)
Handbært fé	58.284	102.186

Hreyfingar vegna TravelCo sem ekki hreyfa handbært fé

Eignir og aflögð starfsemi til sölu	-	1.632
Lán til viðskiptavina	-	(1.632)

* Meðal greiddra vaxta eru vextir færðir á innlán í árslok.

Meðfylgjandi skýringar eru óaðskiljanlegur hluti ársreiknings samstæðu

	bls.		bls.
Almennar upplýsingar		Jöfnun fjáreigna og fjárskulda	40
Grundvöllur reikningsskilanna	19	Fjárfestingar í hlutdeildarfélagum	40
Breytingar á reikningsskilareglum	19	Óefnislegar eignir	41
Mat og ákvarðanir við breytingu reikningsskilaaðferða	19	Skatteign og skattskuldir	42
Samstæðan	21	Eignir og aflögð starfsemi til sölu og tengdar skuldir	42
		Aðrar eignir	44
Starfspættir		Aðrar skuldir	45
Starfspættir	22	Lántaka	46
		Víkjandi lántaka	46
Ársfjórðungsyfirlit		Veðsettar eignir	47
Rekstur eftir ársfjórðungum	25	Eigið fé	47
		Aðrar upplýsingar	
Skýringar við rekstrarreikninginn		Hluthafar Arion banka	48
Hreinar vaxtatekjur	26	Lögfræðileg málefni	48
Hreinar þóknatekjur	27	Atburðir eftir lok reikningsskiladags	49
Hreinar tekjur af tryggingum	27		
Hreinar fjármunatekjur	28	Liðir utan efnahags	
Aðrar rekstrartekjur	28	Skuldbindingar	50
Starfsmenn og laun	28	Eignir í stýringu og vörslu	50
Annar rekstrarkostnaður	30		
Sérstakur skattur á fjármálafyrirtæki	30	Tengdir aðilar	
Hrein virðisbreyting	30	Tengdir aðilar	50
Tekjuskattur	31		
Afkoma af aflagðri starfsemi til sölu, eftir tekjuskatt	31	Áhættustýring	
Hagnaður á hlut	31	Útlánaáhætta	52
		Markaðsáhætta	63
Skýringar við efnahagsreikning		Lausafjár- og fjármögnunaráhætta	69
Handbært fé og innstæður hjá Seðlabanka Íslands	32	Eiginfjárstýring	73
Lán til lánastofnana	32	Rekstraráhætta	75
Lán til viðskiptavina	32		
Fjármálagerningar	32	Helstu reikningsskilaaðferðir	76
Fjáreignir og fjárskuldir	33		
Prepaskipting gangvirðis	35		

Skýringar við samstæðureikninginn

Almennar upplýsingar

Arion banki hf., móðurfélagið, var stofnaður 18. október 2008 með heimilisfesti á Íslandi. Höfuðstöðvar Arion banka hf. eru við Borgartún 19 í Reykjavík. Samstæðureikningur bankans fyrir árið sem lauk 31. desember 2020 hefur að geyma uppgjör móðurfélagsins og dótturfélaga þess (hér eftir nefnd samstæðan).

1. Grundvöllur reikningsskilanna

Stjórn Arion banka hf. samþykkti ársreikning samstæðunnar og heimilaði til útgáfu þann 10. febrúar 2021.

Við gerð ársreiknings samstæðunnar er horft til mikilvægis þegar kemur að framsetningu og umfangi skýringa. Einungis er greint frá mikilvægum upplýsingum og upplýsingum sem bankanum ber að greina frá og skipta lesanda ársreiknings samstæðunnar máli.

Ársreikningur samstæðunnar var saminn á ensku og þannig samþykktur af stjórn og áritaður af endurskoðendum bankans. Samstæðureikningurinn er gefinn út bæði á íslensku og ensku og ef misræmi er á milli útgáfa þá gildir enska útgáfan.

Yfirlýsing um samræmi

Reikningsskilin eru samstæðureikningsskil og eru gerð í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) sem samþykktir hafa verið af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur í lögum um ársreikninga, lögum um fjármálafyrirtæki og reglum um reikningsskil lánastofnana.

Sömu reikningsskilaaðferðum, framsetningu og aðferðum við útreikninga hefur verið beitt við gerð þessa ársreiknings og var beitt við gerð ársreiknings fyrir árið 2019.

Grundvöllur mats

Reikningsskilin eru unnin á grundvelli kostnaðarverðs að undanskyldum:

- skuldabréfum og skuldagerningum, hlutabréfum og eiginfjárgerningum, skortstöðum í skráðum skuldabréfum og hlutabréfum og afleiðum, en gerð er grein fyrir reikningsskilaaðferðunum í skýringu 56,
- fjárfestingareignum sem metnar eru á gangvirði og
- fastafjármunum til sölu og aflagðri starfsemi sem færð eru á því sem lægra reynist af bókfærðu verði og gangvirði að frádregnum sölukostnaði.

Starfrækslu- og framsetningargjaldmiðill

Reikningsskilin eru sett fram í íslenskum krónum, sem er starfrækslugjaldmiðill móðurfélagsins. Fjárhæðir eru námundaðar að næstu milljón nema annað sé tekið fram. Árslokagengi íslensku krónunnar gagnvart Bandaríkjadólar var 127,64 og 156,09 gagnvart Evru (31.12.2019: USD 121,04 og EUR 135,83).

2. Breytingar á reikningsskilareglum

Samstæðan nýtti sér ekki heimildir til að innleiða nýja eða breytta staðla eða tülkanir sem hafa verið gefin út en hafa ekki tekið gildi.

3. Mat og ákvarðanir við beitingu reikningsskilaaðferða

Gerð reikningsskilanna krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og dragi ályktanir sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda í reikningsskilunum og viðeigandi skýringa, sem og skýringar um óvissar skuldbindingar. Endanlegar niðurstöður gætu orðið aðrar en áætlanirnar gera ráð fyrir sem leitt gæti til verulegra leiðréttinga á bókfærðu virði eigna og skulda á seinni tímabilum.

Mat og forsendur

Hér að neðan er greint frá lykilforsendum er snúa að framtíðinni og öðrum lykilbreytum er snúa að óvissu í tengslum við mat á reikningsskiladegi og fela í sér áhættu á að valda verulegum lagfæringum á bókfærðu virði eigna og skulda innan næsta fjárhagsárs. Samstæðan byggði mat sitt og forsendur á þeim breytum sem lágu fyrir við gerð þessara reikningsskila. Núverandi aðstæður og forsendur er snúa að framtíðarþróun gætu breyst vegna þróunar á mörkuðum eða atvika sem eru ekki á valdi samstæðunnar. Tekið er tillit til slíkra atvika þegar þau eiga sér stað.

Skýringar við samstæðureikninginn

3. Mat og ákvarðanir við beitingu reikningsskilaaðferða, frh.

Virðisrýrnum fjáreigna

Bókfært virði fjáreigna sem falla undir virðisrýrnunarkröfur IFRS 9 eru settar fram í efnahagsreikningi að teknu tilliti til vænts taps. Mánaðarlega er vænt tap endurreiknað fyrir hverja eign en útreikningarnir byggja á líkönum fyrir alvarleg vanskil (e. probability of default; PD), tap við alvarleg vanskil (e. loss given default; LGD) og fyrirgreiðslu við alvarleg vanskil (e. exposure at default; EAD). Matið á væntu tapi er háð þremur lykil þáttum; mat stjórnenda á þróun efnahaglegra þátta á næstu fimm árum, áhrifum þeirra þátta á hvert líkan og hvernig skuli staðið að mati á verulegri aukningu í útlánaáættu. Matið á efnahaglegum þáttum er samtvinnnað hverju og einu líkani fyrir þrjár sviðsmyndir: grunnsviðsmynd, bjartsýna sviðsmynd og svartsýna sviðsmynd. Stjórnendur meta líkur á því að hver sviðsmynd eigi sér stað og hvernig þær skuli notaðar í útreikningum á líkindavegnu væntu tapi. Fjárhæð vænts taps er háð skilgreiningu bankans á verulegri aukningu í útlánaáættu, sem hefur áhrif á í hvaða niðurfærsluprep eign er flokkuð. Stjórnendur hafa lagt mat á þætti til að greina verulega aukningu í útlánaáættu frá upphaflegri skráningu, þar sem samburður er gerður á breytingum á líkum á vanskilum, líftímalíkum á alvarlegum vanskilum á ársgrundvelli, fjölda daga í vanskilum og athugunarlista. Sjá nánari umfjöllun í skýringu 56.

Efnahagshorfur

Vegna fordæmalausra aðstæðna í kjölfar Covid-19 heimsfaraldursins, hefur Arion banki gert breytingar á efnahagssviðsmyndum sínum notuðum í IFRS 9 niðurfærsluútreikningum frá þeim sem notaðar voru við útreikning niðurfærslunnar fyrir árið 2019. Arion banki hefur farið eftir leiðbeiningum evrópskra eftirlitsaðila og Seðlabanka Íslands við útreikning sinn á niðurfærslu þar sem tekið er tillit til efnahagslegrar óvissu. Við það hefur bankinn metið áhrif úrræða ríkisstjórnar Íslands, almennra og sérhæfðra greiðsluhléa auk annarra aðgerða á vænt vanskilahlutföll. Atvinnuleysi er lykilafnagsgætt fyrir mat á væntri þróun vanskilahlutfalla. Arion banki áætla að það verði skörp hækkun á atvinnuleysi sem mun jafna sig, en batinn er hins vegar mishraður eftir efnahagssviðsmyndum, eftir því sem samkomutakmörkunum og ferðabönnum verður aflétt.

Atvinnuleysisstig og efnahagssviðsmyndir hafa verið uppfærðar frá þeim sem notaðar voru Q3 2020 og eru nú í samræmi við núverandi væntingar um þróun í efnahagsmálum. Vænt atvinnuleysisstig hefur breyst verulega frá því sem notað var í árslok 2019 en er lítið breytt frá því sem stuðst var við við útreikning á Q3 2020. Atvinnuleysisstípan er nú hærri og reiknað er með að hún jafni sig á lengra tímabili en áætlað var í árslok 2019. Á meðal skrefa sem tekin hafa verið til að mæta aukinni óvissu sem niðurfærslumódel bankans taka ekki á eru (1) stytting á spátímabils, (2) notkun á faglegu mati við samþættingu efnahagshorfa, þegar horfur eru utan við vinnslugetu módel, (3) mat á áhrifum úrræða á vanskilahlutföll til skemmri tíma, (4) breytingar á frádragi trygginga til að endurspegla betur þróun efnahagsmála vegna Covid-19, og (5) stjórnendamat á lánshæfiseinkunum ákveðinna hópa sem hafa orðið fyrir mestum áhrifum. Sviðsmyndirnar og vigtir sviðsmyndanna verða áfram endurskoðuð á næstu ársfjórðungum eftir því sem óvissa yfir innlendum og alþjóðlegum áhrifum af Covid-19 minnar og dreifing bóluafnis eykst. Upplýsingar um efnahagssviðsmyndir má finna í skýringu 42.

Arion banki hefur ákvarðað að útlánaáætta tengd fyrirtækjum í ferðapjónustu og aðilum sem farið hafa í greiðsluhlé hafi aukist verulega. Aukningin hefur verið tekin með í reikninginn frá Q1 2020 fyrir aðila í ferðapjónustu og frá Q3 2020 fyrir aðila í greiðsluhléum, sem þýðir að allar slíkar fyrirgreiðslur hafa verið færðar í þrepi 2 í árslok 2020, að undanskildum fyrirgreiðslum til félaga í eigu ríkisins. Þar að auki hefur lánshæfi viðkomandi aðila verið lækkuð í takt við væntingar um aukin útlánatöpp. Umfang áhrifa á annan iðnað og afleidda starfsemi er óljós, Arion banki hefur metið áhrifin í samræmi við ofangreint. Félag sem hafa fengið greiðsluskjól í samræmi við lög númer 57/2020 hafa verið færð í þrep 3. Bankinn mun halda áfram að fylgjast náið með þróun mála og aðlaga niðurfærslur sínar til samræmis.

Eignir og aflögð starfsemi til sölu

Félög sem eingöngu eru yfirtekin til endursölu og aflögð starfsemi til sölu eru metin á kostnaðarverði eða gangvirði að frádregnum sölukostnaði hvort sem lægra reynist. Að jafnaði er gangvirði á flokkunardegi þessara félaga og aflögðu starfseminnar reiknað með því að nota matslíkón byggð á núvirtu framtíðar sjóðstreymi þar sem tekið er mið af mikilvægum breytingum og forsendum sem ekki er unnt að ákvarða á grundvelli fyrirliggjandi markaðsupplýsinga. Notkun annarra raunhæfra gagna eða forsenda í stað þessara líkana, einkum breytingar á þeirri ávöxtunarkröfu sem notuð var (sem samsvarar ávöxtunarkröfu á eigið fé), kynni að hafa áhrif á gangvirði þessara eigna.

Fasteignir sem eingöngu eru yfirteknar til endursölu eru metnar á kostnaðarverði eða gangvirði að frádregnum sölukostnaði, hvort sem lægra reynist. Gangvirði við flokkun er byggt á mati óháðra fasteignamatsmanna eða mati stjórnenda. Þar sem gangvirðismat á fasteignum er byggt á verðmatsaðferðum er óvissa um raunvirði eignanna.

Virðisrýrnum óefnislegra eigna

Bókfært virði viðskiptavildar, innviða og viðskiptatengsla og tengdra samninga er yfirfarið árlega til að leggja mat á hvort það séu vísbendingar um virðisrýrnun. Ef slíkar vísbendingar eru til staðar er lagt mat á endurheimtanlegt virði eignarinnar. Virðisrýrnun er færð ef bókfært virði eignar er hærra en endurheimtanlegt virði hennar. Virðisrýrnun er færð yfir rekstur. Endurheimtanlegt virði eignar er nýtingarvirði hennar eða söluverði að frádregnum kostnaði við sölu, hvort sem hærra reynist. Við mat á nýtingarvirði er vænt framtíðarsjóðstreymi núvirt miðað við ávöxtunarkröfu að teknu tilliti til skatta sem endurspegla gildandi mat markaðarins á tímavirði peninga og áhættu sem tengist viðkomandi eign.

Gangvirði fjárfestingareigna

Fjárfestingareignir eru færðar á gangvirði og fara breytingar á gangvirði yfir rekstur. Við mat á fjárfestingareignum er annars vegar stuðst við matsaðferð sem byggir á núvirðingu en það er helst gert þegar ekki liggja fyrir markaðsupplýsingar um sambærilegar eignir og hins vegar er mat á fjárfestingareignum byggt á viðskiptum með eignir sem eru samburðarhæfar hvað varðar tegund, staðsetningu og ástand.

Skýringar við samstæðureikninginn

4. Samstæðan

Hlutdeild í helstu dótturfélögum þar sem Arion banki hefur bein áhrif

	Starfsemi	Mynt	Eignarhlutur	
			2020	2019
Eignabjarg ehf., Borgartúni 19, Reykjavík	Eignarhaldsfélag	ISK	100,0%	100,0%
Leiguskjól ehf., Lágmúla 6, Reykjavík	Bankastarfsemi	ISK	51,0%	51,0%
SRL slhf., Borgartún 19, Reykjavík	Fasteignafélag	ISK	100,0%	100,0%
Stefnir hf., Borgartúni 19, Reykjavík	Eignastýring	ISK	100,0%	100,0%
Valitor hf., Dalshrauni 3, Hafnarfirði	Greiðslulausnir	ISK	100,0%	100,0%
VISA Ísland ehf., Borgartúni 19, Reykjavík	Eignarhaldsfélag	ISK	100,0%	100,0%
Vörður tryggingar hf., Borgartúni 25, Reykjavík	Tryggingafélag	ISK	100,0%	100,0%

Dótturfélögin Eignabjarg ehf. (eignarhaldsfélag Stakksbergs ehf. og Sólbjargs ehf.) og Valitor hf. eru flokkuð sem eignir og aflögð starfsemi til sölu í samræmi við IFRS 5.

Á árinu sameinaðist Valitor Holding hf. Valitor hf.

Skýringar við samstæðureikninginn

Starfsþættir

Starfsþáttayfirlit samstæðunnar byggir á starfsþáttum samstæðunnar í takt við uppbyggingu stjórnunar og innri upplýsingagjafar. Afkoma rekstrarþátta er metin á grundvelli hagnaðar fyrir skatta.

Verðlagning á viðskiptum milli starfsþátta ákvarðast eins og um viðskipti milli ótengdra aðila væri að ræða. Starfsþættir greiða vexti til fjárstýringar og fá greidda vexti þaðan líkt og um ótengda aðila væri að ræða til að endurspegla ráðstöfun fjármagns, kostnað við fjármögnun og viðeigandi áhættuálag.

5. Starfsþættir

Markaðir

Markaðir samanstanda af eignastýringu og markaðsviðskiptum. Eignastýringin skiptist í eignastýringu fagfjárfesta, einkabankaþjónustu og rekstur lífeyrissjóða. Eignastýring Arion banka stýrir fjármunum fyrir hönd viðskiptavina samkvæmt fyrirfram ákveðinni fjárfestingarstefnu hvers og eins. Til viðbótar sinnir sviðið rekstri lífeyrissjóða. Starfsemi Stefnis hf. fellur jafnframt undir starfsþáttinn. Stefnir er sjálfstætt starfandi fjármálafyrirtæki í eigu Arion banka og annast stýringu á fjölbreyttu úrvali verðbréfa-, fjárfestinga- og fagfjárfestasjóða. Markaðir eru í samstarfi við sum af stærstu eignastýringarhúsum heims og getur því boðið viðskiptavinum upp á fjölbreytt úrval erlendra fjárfestingarkosta. Markaðsviðskipti sinna miðlun fjármálagerna fyrir innlenda og erlenda viðskiptavinum bankans og geta sérfræðingar markaðsviðskipta veitt aðstoð og milligöngu í viðskiptum á skráðum verðbréfum á öllum helstu verðbréfamörkuðum heims.

Fyrirtækja- og fjárfestingarbankasvið

Fyrirtækja- og fjárfestingarbankasvið veitir stórum og meðalstórum fyrirtækjum og fjárfestum alhliða fjármálaþjónustu á Íslandi sem og erlendis. Sviðið skiptist í fyrirtækjasvið annars vegar og fyrirtækjaráðgjöf hins vegar.

Viðskiptastjórnar fyrirtækjasviðs eru með víðtæka reynslu af fjármálastarfsemi og veita sérhæfða þjónustu í helstu greinum atvinnulífsins, s.s. verslun og þjónustu, sjávarútvegi og fasteignum og orku. Fyrirtækjasvið veitir viðskiptavinum sínum heildar þjónustu er viðkemur lánsfjármögnun sem og aðrar viðskiptalausnir sem uppfylla ólíkar þarfir viðskiptavina, s.s. ábyrgðir, innlánsreikninga, greiðslumiðlun sem og stafrænar lausnir. Fyrirtækjasvið hefur komið að fjölmörgum fjármögnunarverkefnum, þar á meðal verið þátttakandi í alþjóðlegum sambankalánum ásamt öðrum íslenskum bönkum og alþjóðlegum fjármálafyrirtækjum.

Fyrirtækjaráðgjöf bankans starfar náið með fyrirtækjasviði og veitir viðskiptavinum bankans ráðgjöf við kaup og sölu fyrirtækja sem og við stærri fjárhagsákvæðanir. Fyrirtækjaráðgjöf veitir einnig ráðgjöf er varðar bestu fjármögnunarlausnir fyrirtækja ásamt því að sjá um útgáfu og skráningu verðbréfa í Kauphöll.

Viðskiptabankasvið

Viðskiptabankasvið veitir fjölbreytta fjármálaþjónustu í 19 útibúum og afgreiðslum víðsvegar um landið og jafnframt með stafrænum lausnum bæði í Arion appinu og heimabanka. Þetta felur m.a. í sér innlán og útlán, sparnað, greiðslukort, lífeyrissparnað, tryggingar, verðbréf og sjóði. Til að auka skilvirkni og efla þjónustu er útibúum samstæðunnar skipt í fjögur svæði og njóta smærri útibúin þar með hags af styrk stærri eininga innan hvers svæðis. Viðskiptavinir viðskiptabankasviðs eru yfir 100.000.

Fjárstýring

Fjárstýring annast lausafjárstýringu bankans, auk gjaldeyris- og vaxtastýringar. Önnur meginhlutverk fjárstýringar eru verðlagning fjármagns til útlánasviða og stýring og verðlagning fjármálaafurða. m.a. markaðsvakt á innlendum verðbréfum og gjaldeyri. Gjalddeyrismiðlun er hluti af fjárstýringu. Fjárstýring sér einnig um útgáfu á skuldabréfum bankans bæði innanlands og erlendis ásamt því að viðhalda lánshæfismati bankans.

Vörður

Vörður tryggingar býður upp á skaða- og líftryggingar og er fjórða stærsta tryggingafélagið á Íslandi.

Dótturfélög

Dótturfélögin eru SRL slhf., sem heldur utan um meginhluta fjárfestingareigna samstæðunnar og eignarhaldsfélagið VISA Ísland ehf., auk annarra smærri félaga innan samstæðunnar. Dótturfélögin Valitor hf., Stakksberg ehf. og Sólbjarg ehf. (bæði félögin eru dótturfélög Eignabjargs ehf.) eru flokkuð sem aflögð starfsemi til sölu í samræmi við IFRS 5.

Stoðsvið

Undir stoðsviði falla höfuðstöðvar bankans en þar eru skrifstofa bankastjóra, áhættustýring, fjármálasvið (án fjárstýringar) og upplýsinga- og tæknisvið. Stoðsvið eru ekki sýnd sem sérstakir starfsþættir. Stærstum hluta kostnaðar vegna stoðeilda er úthlutað til starfssviða, sem sýndur er í sér línu í deildaruppgjörinu.

Aðrar upplýsingar

Í ársbyrjun 2020 var skiptingu innlána frá fyrirtækjum milli fyrirtækja- og fjárfestingarbankasviðs og viðskiptabankasviðs breytt. Innlán að fjárhæð 50 ma.kr. voru flutt frá viðskiptabankasviði yfir á fyrirtækja- og fjárfestingarbankasvið. Samhlið flutningnum voru beinar tekjur og gjöld vegna þessara innlána flutt á milli sviðanna. Af þeim sökum eru samanburðartölur vegna 2019 ekki fyllilega samanburðarhæfar.

Skýringar við samstæðureikninginn

5. Starfspættir, frh.

	Fyrirtækja- &							
	Markaðir og Stefir	festingar- bankasvið	Viðskipta- bankasvið	Fjár- stýring	Vörður	Önnur dótturfélög	Stoðsvið og jöfnun	Samtals
2020								
Hreinar vaxtatekjur	976	10.518	15.414	4.631	172	(389)	(164)	31.158
Hreinar þóknatekjur	3.962	3.110	4.575	550	(171)	(647)	263	11.642
Hreinar tekjur af tryggingum	-	-	-	-	3.145	-	(74)	3.071
Hreinar fjármunatekjur	142	(144)	-	964	1.735	38	10	2.745
Hlutdeild í afkomu hlutdeildarfélaga	1	(48)	-	-	-	(1)	48	-
Aðrar rekstrartekjur	13	102	237	-	(12)	1.599	209	2.148
Rekstrartekjur	5.094	13.538	20.226	6.145	4.869	600	292	50.764
Rekstrargjöld	(1.828)	(1.301)	(5.423)	(608)	(2.449)	(179)	(12.653)	(24.441)
Úthlutaður kostnaður	(1.780)	(2.634)	(5.880)	(1.127)	(21)	(6)	11.448	-
Sérstakur skattur á fjármálafyrirtæki	(35)	(387)	(579)	(300)	-	-	-	(1.301)
Hrein virðisbreyting	-	(6.043)	(1.114)	(4)	-	4.546	(2.429)	(5.044)
Hagnaður (tap) fyrir tekjuskatt	1.451	3.173	7.230	4.106	2.399	4.961	(3.342)	19.978
Tekjur frá ytri viðskiptavinum	3.261	19.642	32.209	(10.850)	2.135	4.218	149	50.764
Tekjur frá öðrum starfspáttum	1.833	(6.104)	(11.983)	16.995	2.734	(3.618)	143	-
Rekstrartekjur	5.094	13.538	20.226	6.145	4.869	600	292	50.764
Lán til viðskiptavina	41	308.657	515.115	66	-	4	(942)	822.941
Fjármálagerningar	43.809	434	-	159.825	22.450	2.869	(2.136)	227.251
Aðrar eignir frá ytri viðskiptavinum	3.298	6.640	3.197	69.380	5.889	38.290	(4.180)	122.514
Eignir innan samstæðu	32.045	-	-	238.218	1.894	1.322	(273.479)	-
Eignir samtals	79.193	315.731	518.312	467.489	30.233	42.485	(280.737)	1.172.706
Innlán frá viðskiptavinum	64.657	103.648	346.224	64.565	-	-	(10.670)	568.424
Aðrar skuldir við ytri viðskiptavini	6.698	2.790	4.778	349.329	19.694	19.736	3.412	406.437
Skuldir innan samstæðu	-	149.973	123.506	-	-	-	(273.479)	-
Skuldir samtals	71.355	256.411	474.508	413.894	19.694	19.736	(280.737)	974.861
Úthlutað eigið fé	7.838	59.320	43.805	53.594	10.539	22.749	-	197.845

Tekjuskattur og afkoma af aflagðri starfsemi til sölu eru ekki hluti af yfirliti yfir starfspætti.

Skýringar við samstæðureikninginn

5. Starfspættir, frh.

	Fyrirtækja- & Markaðir og Stefir							
	festingar- bankasvið	Viðskipta- bankasvið	Fjár- stýring	Vörður	Önnur dótturfélög	Stoðsvið og jöfnun	Samtals	
2019								
Hreinar vaxtatekjur	1.017	9.129	17.303	3.438	228	(628)	(170)	30.317
Hreinar þóknatekjur	4.318	1.936	4.803	(196)	(80)	(940)	109	9.950
Hreinar tekjur af tryggingum	-	-	-	-	2.929	-	(43)	2.886
Hreinar fjármunatekjur	219	(222)	(26)	940	1.321	638	342	3.212
Hlutdeild í afkomu hlutdeildarfélaga	-	-	-	-	-	-	756	756
Aðrar rekstrartekjur	25	(17)	432	11	20	552	(146)	877
Rekstrartekjur	5.579	10.826	22.512	4.193	4.418	(378)	848	47.998
Rekstrargjöld	(1.920)	(1.471)	(6.802)	(385)	(2.240)	(63)	(13.982)	(26.863)
Úthlutaður kostnaður	(1.470)	(3.401)	(6.207)	(1.040)	(16)	(6)	12.140	-
Sérstakur skattur á fjármálafyrirtæki	(142)	(726)	(1.064)	(1.052)	-	-	-	(2.984)
Hrein virðisbreyting	-	(8.879)	2.287	3	-	6.208	(1)	(382)
Hagnaður (tap) fyrir tekjuskatt	2.047	(3.651)	10.726	1.719	2.162	5.761	(995)	17.769
Tekjur frá ytri viðskiptavinum	2.832	20.244	34.637	(15.950)	4.157	1.199	879	47.998
Tekjur frá öðrum starfspáttum	2.747	(9.418)	(12.125)	20.143	261	(1.577)	(31)	-
Rekstrartekjur	5.579	10.826	22.512	4.193	4.418	(378)	848	47.998
Lán til viðskiptavina	15	311.945	470.255	169	-	-	(8.429)	773.955
Fjármálagerningar	28.508	6.170	-	62.456	19.113	4.742	(3.583)	117.406
Aðrar eignir frá ytri viðskiptavinum	613	2.430	4.944	113.640	5.909	50.556	12.402	190.494
Eignir innan samstæðu	40.530	-	-	310.444	2.006	3.217	(356.197)	-
Eignir samtals	69.666	320.545	475.199	486.709	27.028	58.515	(355.807)	1.081.855
Innlán frá viðskiptavinum	60.609	25.556	362.881	60.609	-	-	(16.739)	492.916
Aðrar skuldir við ytri viðskiptavini	1.931	1.516	(51.481)	375.620	16.869	37.530	17.129	399.114
Skuldir innan samstæðu	-	236.309	119.888	-	-	-	(356.197)	-
Skuldir samtals	62.540	263.381	431.288	436.229	16.869	37.530	(355.807)	892.030
Úthlutað eigið fé	7.126	57.164	43.911	50.480	10.159	20.985	-	189.825

Skýringar við samstæðureikninginn

Ársfjórðungsyfirlit

6. Rekstur eftir ársfjórðungum, óendurskoðað

2020	1F	2F	3F	4F	Samtals
Hreinar vaxtatekjur	7.253	7.857	7.989	8.059	31.158
Hreinar þóknatekjur	3.076	2.688	2.762	3.116	11.642
Hreinar tekjur af tryggingum	501	761	1.043	766	3.071
Hreinar fjármunatekjur	(2.000)	2.691	692	1.362	2.745
Hlutdeild í afkomu hlutdeildarfélagi	(24)	(5)	51	(22)	-
Aðrar rekstrartekjur	170	71	475	1.432	2.148
Rekstrartekjur	8.976	14.063	13.012	14.713	50.764
Laun og tengd gjöld	(3.130)	(3.577)	(2.504)	(3.121)	(12.332)
Annar rekstrarkostnaður	(3.077)	(2.818)	(2.728)	(3.486)	(12.109)
Rekstarkostnaður	(6.207)	(6.395)	(5.232)	(6.607)	(24.441)
Sérstakur skattur á fjármálafyrirtæki	(331)	(324)	(383)	(263)	(1.301)
Hrein virðisbreyting	(2.860)	(918)	(1.340)	74	(5.044)
Hagnaður fyrir tekjuskatt	(422)	6.426	6.057	7.917	19.978
Tekjuskattur	(860)	(1.468)	(1.096)	193	(3.231)
Hagnaður af áframhaldandi starfsemi	(1.282)	4.958	4.961	8.110	16.747
Afkoma af aflagðri starfsemi, eftir skatta	(889)	(45)	(995)	(2.349)	(4.278)
Hagnaður (tap)	(2.171)	4.913	3.966	5.761	12.469
2019					
Hreinar vaxtatekjur	7.434	7.808	7.382	7.693	30.317
Hreinar þóknatekjur	2.218	2.478	2.639	2.615	9.950
Hreinar tekjur af tryggingum	253	823	1.087	723	2.886
Hreinar fjármunatekjur	766	1.023	934	489	3.212
Hlutdeild í afkomu hlutdeildarfélagi og hrein virðisbreyting	727	(8)	30	7	756
Aðrar rekstrartekjur	310	94	272	201	877
Rekstrartekjur	11.708	12.218	12.344	11.728	47.998
Laun og tengd gjöld	(3.630)	(3.805)	(4.130)	(3.076)	(14.641)
Annar rekstrarkostnaður	(3.232)	(2.814)	(2.810)	(3.366)	(12.222)
Rekstarkostnaður	(6.862)	(6.619)	(6.940)	(6.442)	(26.863)
Sérstakur skattur á fjármálafyrirtæki	(906)	(912)	(809)	(357)	(2.984)
Hrein virðisbreyting	(1.081)	(988)	484	1.203	(382)
Hagnaður fyrir tekjuskatt	2.859	3.699	5.079	6.132	17.769
Tekjuskattur	(622)	(891)	(1.278)	(923)	(3.714)
Hagnaður af áframhaldandi starfsemi	2.237	2.808	3.801	5.209	14.055
Afkoma af aflagðri starfsemi, eftir skatta	(1.219)	(715)	(3.040)	(7.981)	(12.955)
Hagnaður (tap)	1.018	2.093	761	(2.772)	1.100

Árshlutauppgjör fyrstu sex mánaða ársins var kannað af endurskoðendum bankans. Önnur ársfjórðungsuppgjör og skipting milli fjórðunga voru hvorki endurskoðuð né könnuð af endurskoðendum bankans.

Skýringar við samstæðureikninginn

Skýringar við rekstarreikning

7. Hreinar vaxtatekjur

2020	Afskrifað kostnaðar- verð	Gangvirði gegnum rekstur	Gangvirði yfir heildar- afkomu	Samtals
<i>Vaxtatekjur</i>				
Sjóður og innstæður hjá Seðlabanka Íslands	1.435	-	-	1.435
Lán til lánastofnana	188	-	-	188
Lán til viðskiptavina	46.804	-	-	46.804
Verðbréf	-	1.249	1.889	3.138
Annað	165	-	-	165
Vaxtatekjur	48.592	1.249	1.889	51.730
<i>Vaxtagjöld</i>				
Innlán	(6.644)	-	-	(6.644)
Lántaka	(12.030)	-	-	(12.030)
Víkjandi lántaka	(1.780)	-	-	(1.780)
Annað	(118)	-	-	(118)
Vaxtagjöld	(20.572)	-	-	(20.572)
Hreinar vaxtatekjur	28.020	1.249	1.889	31.158
2019				
<i>Vaxtatekjur</i>				
Sjóður og innstæður hjá Seðlabanka Íslands	4.008	-	-	4.008
Lán til lánastofnana	619	-	-	619
Lán til viðskiptavina	52.138	46	-	52.184
Verðbréf	-	608	727	1.335
Annað	161	-	-	161
Vaxtatekjur	56.926	654	727	58.307
<i>Vaxtagjöld</i>				
Innlán	(11.949)	-	-	(11.949)
Lántaka	(15.473)	-	-	(15.473)
Víkjandi lántaka	(449)	-	-	(449)
Annað	(119)	-	-	(119)
Vaxtagjöld	(27.990)	-	-	(27.990)
Hreinar vaxtatekjur	28.936	654	727	30.317
<i>Vaxtamunur</i>			2020	2019
Vaxtamunur (hlutfall hreinna vaxtatekna af meðalstöðu vaxtaberandi eigna)			2,9%	2,8%

Skýringar við samstæðureikninginn

8. Hreinar þóknanatekjur

	2020			2019		
	Tekjur	Gjöld	Hreinar tekjur	Tekjur	Gjöld	Hreinar tekjur
Eignastýring	4.095	(426)	3.669	3.931	(504)	3.427
Markaðir og fyrirtækjaráðgjöf	1.437	(27)	1.410	1.652	(36)	1.616
Lán og ábyrgðir	4.084	-	4.084	2.112	-	2.112
Innheimtu- og greiðsluþjónusta	1.308	(109)	1.199	1.542	(100)	1.442
Greiðslukort og -lausnir	1.666	(304)	1.362	1.557	(256)	1.301
Annað	635	(717)	(82)	705	(653)	52
Hreinar þóknanatekjur	13.225	(1.583)	11.642	11.499	(1.549)	9.950

Þóknarir vegna eignastýringar renna til bankans vegna stýringar og vörslu eigna þar sem bankinn varðveitir eða fjárfestir fyrir hönd viðskiptavina.

Þóknarir af miðlun og fyrirtækjaráðgjöf fela í sér ráðgjöf og þjónustu fyrirtækjaráðgjafar af ýmsu tagi til viðskiptavina sem og þóknun vegna miðlunar verðbréfa og gjaldeyris og afleiðuviðskipta.

Þóknarir vegna lána og ábyrgða eru vegna lántöku- og framlengingargjalds, ráðgjafar og skjalagerðar og tilkynninga- og greiðslugjalds auk gjalds fyrir veitingu ábyrgða fyrir hönd viðskiptavina.

Þóknarir vegna innheimtu- og greiðsluþjónustu eru vegna innheimtuþjónustu, t.d. vegna útsendingu reikninga og innheimtuseðla, rafrænar birtingar, símgreiðsluþóknarir og þóknun vegna annarrar greiðsluþjónustu.

Þóknarir vegna greiðslukorta og -lausna eru að stærstum hluta vegna útgáfu bankans á kredit- og debetkortum og þóknunum tengdum þeim, t.d. árgjöld korta og færslugjöld.

Aðrar þóknarir eru að stærstum hluta vegna gjaldeyrisviðskipta í útibúum og hraðbönkum, vörslu verðbréfa og viðskiptavaktar.

9. Hreinar tekjur af tryggingum

	2020	2019
<i>Eigin iðgjöld</i>		
Bókfærð iðgjöld	12.456	11.796
Bókfærð iðgjöld, hluti endurtryggjenda	(478)	(399)
Breyting á iðgjaldaskuld	(497)	(291)
Eigin iðgjöld	11.481	11.106
<i>Eigin tjón</i>		
Bókfærð tjón	(7.595)	(7.272)
Bókfærð tjón, hluti endurtryggjenda	208	157
Breyting á tjónaskuld	(951)	(1.104)
Breyting á hlut endurtryggjenda í tjónaskuld	(72)	(1)
Eigin tjón	(8.410)	(8.220)
Hreinar tekjur af tryggingum	3.071	2.886

Skýringar við samstæðureikninginn

10. Hreinar fjármunatekjur	2020	2019
Hreinn hagnaður fjáreigna og fjárskulda sem færðar eru á gangvirði gengum rekstur	4.033	3.056
Hreint tap vegna endurkaupa eigin útgáfu	(700)	(405)
Hreint tap af gangvirðisvörn vegna vaxtaskiptasamninga	(178)	(145)
Innleystur hagnaður fjáreigna sem færðar eru á gangvirði yfir heildarafkomu	151	585
Hreint myntgengistap (hagnaður)	(561)	121
Hreinar fjármunatekjur	2.745	3.212

Hreinn hagnaður fjáreigna og fjárskulda sem færðar eru á gangvirði gegnum rekstur

Eiginfjárgerningar	2.613	2.330
Vaxtagerningar	885	803
Afleiðusamningar	535	(31)
Lán	-	(46)
Hreinn hagnaður fjáreigna og fjárskulda sem færðar eru á gangvirði gengum rekstur	4.033	3.056

Hreint tap af gangvirðisvörn vegna vaxtaskiptasamninga

Gangvirðisbreytingar af vaxtaskiptasamningum skilgreindir til áhættuvarna	221	759
Gangvirðisbreytingar skuldabréfa útgefina af samstæðunni sem rekja má til vaxtaáhættu	(399)	(904)
Hreint tap af gangvirðisvörn vegna vaxtaskiptasamninga	(178)	(145)

11. Aðrar rekstrartekjur

Matsbreytingar á fjárfestingareignum	580	-
Innleystur hagnaður fjárfestingareigna	327	-
Hagnaður af sölu eigna	722	232
Hreinar tekjur af eignum til sölu	312	382
Aðrar tekjur	207	263
Aðrar rekstrartekjur	2.148	877

Hreinar tekjur af eignum til sölu

Tekjur af fasteignum og öðrum eignum	413	484
Gjöld vegna fasteigna og annarra eigna	(101)	(102)
Hreinar tekjur af eignum til sölu	312	382

Fasteignir og aðrar eignir sem flokkast sem eignir til sölu eru yfirleitt tilkomnar vegna fullnustu veða hjá félögum og einstaklingum.

12. Starfsmenn og laun

	2020	2019
<i>Heildarfjöldi starfsmanna</i>		
Meðalfjöldi stöðugilda á árinu	789	866
Stöðugildi í árslok	776	801

Heildarfjöldi starfsmanna móðurfélagsins

Meðalfjöldi stöðugilda á árinu	661	755
Stöðugildi í árslok	648	687

Laun og tengd gjöld

Laun	10.118	11.715
Mótframlag í lífeyrissjóð	1.498	1.685
Önnur launatengd gjöld	1.310	1.700
Eignfærsla launa vegna innleiðingar grunnkerfa	(594)	(459)
Laun og tengd gjöld	12.332	14.641

Laun og tengd gjöld hjá móðurfélaginu

Laun	8.327	10.211
Mótframlag í lífeyrissjóð	1.233	1.469
Önnur launatengd gjöld	1.066	1.477
Eignfærsla launa vegna innleiðingar grunnkerfa	(594)	(459)
Laun og tengd gjöld hjá móðurfélaginu	10.032	12.698

Skýringar við samstæðureikninginn

12. Starfsmenn og laun, framhald

Á árinu 2019 voru gjaldfærðar 150 m.kr. vegna launa og launatengdra gjalda í tengslum við starfslok fyrrum bankastjóra, Höskuldur H. Ólafssonar. Í lok september 2019 kynnti bankinn nýtt skipulag bankans og samhliða var starfsfólki fækkað um 12% eða um eitt hundrað. Laun og launatengd gjöld vegna þessara uppsagna námu 1.079 m.kr. sem færðar voru til gjalda á árinu 2019.

Í júní 2018 innleiddi bankinn hlutabréfatengt kaupaukakerfi fyrir starfsfólk Arion banka þegar öllu starfsfólki móðurfélagsins, að undanskildu starfsfólki eftirlitseininga, stóð til boða að eignast hlutabréf í bankanum. Þessi ákvörðun var tekin í tengslum við sölu og skráningu bankans í kauphöll. Kaupaukinn var í formi hlutabréfa en starfsfólki var ekki heimilt að selja hlutabréfin fyrr en tveimur árum eftir afhendingu þeirra, þ.e. í júní 2020. Bankinn færði 651 milljón króna til gjalda sem laun og launatengd gjöld á þessu tveggja ára tímabili, sem starfsmönnum var ekki heimilt að selja bréfin, eða um það bil 27 milljónir króna á mánuði eða frá júní júní 2018 til maí 2020.

Á árinu gjaldfærði samstæðan 67 m.kr. (2019: 37 m.kr.) vegna kaupaukakerfis að launatengdum gjöldum meðtöldum, þar af var ekkert gjaldfært hjá móðurfélagi (2019: engin gjaldfærsla). Greiðslu 40% kaupaukans er frestað um þrjú ár í samræmi við reglur Fjármálaeftirlitsins um kaupaukakerfi fjármálafyrirtækja. Í árslok nam skuldbinding vegna kaupaukakerfis samstæðunnar 232 m.kr. (2019: 371 m.kr.), þar af var skuldbinding móðurfélagsins 100 m.kr. (2019: 239 m.kr.).

Laun til stjórnar	2020			2019		
	Föst laun*	Önnur laun**	Samtals	Föst laun*	Önnur laun**	Samtals
Brynjólfur Bjarnason, stjórnarformaður	11,7	6,1	17,8	10,7	5,6	16,3
Herdís Dröfn Fjeldsted, varaformaður stjórnar	2,2	1,3	3,5	8,1	5,7	13,8
Gunnar Sturluson, stjórnarmaður frá 9.8.2019	5,9	4,3	10,2	2,2	0,8	3,0
Liv Fiksdahl, stjórnarmaður frá 20.3.2019	11,7	2,6	14,3	8,9	1,5	10,4
Paul Richard Horner, stjórnarmaður frá 9.8.2019	11,7	4,5	16,2	4,5	0,8	5,3
Renier Lemmens, stjórnarmaður frá 20.3.2019	11,7	5,0	16,7	8,9	2,9	11,8
Steinunn K. Þórðardóttir, stjórnarmaður ***	11,7	4,9	16,6	17,1	5,0	22,1
Eva Cederbalk, stjórnarformaður til 20.3.2019	-	-	-	4,8	0,6	5,4
Benedikt Gíslason, stjórnarmaður til 26.6.2019	-	-	-	2,8	2,6	5,4
Måns Höglund, stjórnarmaður til 20.3.2019	-	-	-	2,4	1,1	3,5
Varamenn í stjórn	2,7	3,3	6,1	4,5	1,5	6,0
Heildargreiðslur	69,3	32,1	101,4	74,9	28,0	103,0

* Föst laun eru greiðslur til stjórnarmanna fyrir setu á stjórnarfundum.

** Önnur laun eru greiðslur til stjórnarmanna fyrir setu í nefndum á vegum stjórnar.

*** Á aðalfundi bankans var samþykkt að stjórnarmenn með búsetu utan Íslands fái tvöföld laun stjórnarmanna sem búsettir eru á Íslandi. Á árinu 2019 fékk Steinunn Kristín Þórðardóttir, sem búsett er erlendis, afturvirka leiðréttingu vegna þessa ákvæðis.

Laun til lykilstjórnenda	2020		2019	
	Laun	Árangurs-tengdar greiðslur	Laun	Árangurs-tengdar greiðslur
Benedikt Gíslason, bankastjóri frá 1.7.2019	57,1	-	28,1	-
Ásgeir H. Reykþjörð Gylfason, aðstoðarbankastjóri frá 5.9.2019 og framkvæmdastjóri fyrirtækja- og fjárfestingabankasviðs frá 26.9.2019	48,6	-	22,5	-
Iðla Brá Benediktsdóttir, framkvæmdastjóri viðskiptabankasviðs	44,4	1,1	40,0	1,9
Margrét Sveinsdóttir, framkvæmdastjóri eignastýringasviðs	35,1	1,8	34,8	2,7
Stefán Pétursson, framkvæmdastjóri fjármálasviðs	42,3	1,9	47,2	3,0
Höskuldur H. Ólafsson, bankastjóri til 30.4.2019	-	-	22,6	4,8
Lýður Þorgeirsson, framkvæmdastjóri fjárfestingabankasviðs til 26.9.2019	-	-	25,6	-
Rúnar Magni Jónsson, framkvæmdastjóri fyrirtækjasviðs til 26.9.2019	-	-	24,5	1,4
Tveir framkvæmdastjórnar sem eiga sæti í framkvæmdastjórn bankans (2019: þrír til 26.9. en tveir eftir það)	72,6	-	87,2	5,1
Heildargreiðslur	300,1	4,8	332,5	18,9

Árangurstengdar greiðslur til lykilstjórnenda á árinu 2020 eru vegna frestaðra greiðslna sem byggðar eru á rekstrarárangri ársins 2016 (2019: rekstrarárangur 2015).

Stjórnarmenn fá greitt fyrir setu í nefndum stjórnarinnar. Til viðbótar við 12 stjórnarfundir (2019: 14) voru á árinu haldnir 13 fundir í lánanefnd (2019: 16), 7 fundir í endurskoðunarnefnd (2019: 6), 12 fundir í áhættunefnd (2019: 9), 5 fundir í starfskjaranefnd (2019: 5) og 1 í tækninefnd (2019: enginn). Engir nefndarfundir varamanna stjórnar voru haldnir á árinu (2019: 4).

Skýringar við samstæðureikninginn

12. Starfsmenn og laun, framhald

Á aðalfundi bankans árið 2020, sem haldinn var 17. mars 2020, voru mánaðarlaun stjórnarformanns, varaformanns og annarra stjórnarmanna ákveðin 981.400 kr., 736.200 kr. og 490.900 kr. (2019: 952.800 kr.; 714.80 kr.; 476.600 kr.). Einnig var samþykkt að laun varamanna í stjórn skyldu vera 248.600 kr. (2019: 241.400 kr.) fyrir hvern fund, allt að 490.900 kr. (2019: 476.600 kr.) fyrir hvern mánuð. Fyrir erlenda stjórnarmenn eru framangreindar fjárhæðir tvöfaldaðar. Ennfremur var samþykkt að greiða stjórnarmönnum sem sitja í nefndum stjórnar bankans allt að 196.300 kr. á mánuði (2019: 190.600 kr.) fyrir hverja nefnd sem þeir sitja í og formanni nefndar stjórnar 255.000 kr. (2019: 247.600 kr.).

13. Annar rekstrarkostnaður

	2020	2019
Upplýsinga- og tæknikostnaður	5.241	4.527
Aðkeypt sérfræðipjónusta	970	1.198
Húsnæðiskostnaður	1.142	1.082
Annar stjórnunarkostnaður	2.595	3.134
Tryggingarsjóður innstæðueigenda og fjárfesta	569	735
Afskriftir fastafjármuna	617	638
Afskriftir nýtingarréttar	133	128
Niðurfærslur ófinslegra eigna	842	780
Annar rekstrarkostnaður	12.109	12.222

Þóknun til endurskoðenda

Endurskoðun og könnun reikningsskila vegna viðkomandi reikningsárs	135	133
Önnur endurskoðunartengd þjónusta vegna viðkomandi reikningsárs	15	10
Þóknun til endurskoðenda	150	143

14. Sérstakur skattur á fjármálafyrirtæki

Sérstakur skattur er 0,145% af heildarskuldum í árslok umfram 50 ma.kr. að frádregnum skattskuldum (2019: 0.376%). Skatturinn er lagður á fjármálafyrirtæki en dótturfélög, sem ekki eru fjármálafyrirtæki, eru undanþegin skattinum.

15. Hrein virðisbreyting

	2020	2019
<i>Hrein virðisrýrnun fjármálagerna</i>		
Breyting á virðisrýrnun handbærs fjár og innstæðna hjá Seðlabanka	-	2
Breyting á virðisrýrnun lána til lánastofnana	(85)	19
Breyting á virðisrýrnun lána til fyrirtækja	(2.139)	(1.216)
Breyting á virðisrýrnun lána til einstaklinga	227	930
Afskrift á lánum til fyrirtækja	(2.054)	(1.796)
Afskrift á lánum til einstaklinga	(1.223)	(1.321)
Endurgreiðsla á áður afskrifuðum lánum til fyrirtækja	3	20
Endurgreiðsla á áður afskrifuðum lánum til einstaklinga	98	154
Breyting á virðisrýrnun fjármálagerna sem færðir eru á gangvirði yfir aðra heildarafkomu	(6)	(1)
Breyting á virðisrýrnun ábyrgða, ónýttar yfirdráttarheimilda og lánsloforða	(568)	207
Hrein virðisrýrnun fjármálagerna	(5.747)	(3.002)

Önnur virðisbreyting lána

Aukning á bókfærðu virði lána til fyrirtækja	67	91
Aukning á bókfærðu virði lána til einstaklinga	636	2.529
Önnur virðisbreyting lána	703	2.620
Hrein virðisbreyting	(5.044)	(382)

Aukning á bókfærðu virði lána til einstaklinga og fyrirtækja er einkum tilkomin vegna innlausnar affalla lána sem keypt voru á árunum 2008 til 2013 með afföllum, bæði vegna virðisrýrnunar og annarrar ávöxtunarkröfu en vaxtakjör lánanna endurspegluðu. Innlausnin tilheyrir nær eingöngu lánum sem greidd voru upp eða seld fyrir lokagjaldþaga.

Skýringar við samstæðureikninginn

16. Tekjuskattur	2020	2019
Tekjuskattur til greiðslu	3.632	3.174
Breyting á tekjuskattsskuldbindingu	(401)	540
Tekjuskattur	3.231	3.714

Útleiðsla á virku tekjuskattshlutfalli

	2020		2019	
Hagnaður fyrir tekjuskatt		19.978		17.769
Reiknaður tekjuskattur m.v. gildandi skatthlutfall	20,0%	3.996	20,0%	3.554
Sérstakur fjársýsluskattur	3,3%	669	2,3%	402
Ófrádráttarþær kostnaður	0,2%	43	1,0%	181
Óskattskyldar tekjur	(7,4%)	(1.484)	(6,4%)	(1.132)
Ófrádráttarþær skattar	1,3%	260	3,4%	597
Skattaáhrif sem ekki eru færð í rekstarreikning	(0,4%)	(78)	0,1%	21
Aðrar breytingar	(0,9%)	(175)	0,5%	91
Virkt tekjuskattshlutfall	16,2%	3.231	20,9%	3.714

Fjármálafyrirtæki á Íslandi greiða 6% sérstakan fjársýsluskatt af skattskyldum hagnaði umfram 1 ma.kr.

Óskattskyldar tekjur eru einkum tilkomnar vegna hagnaðar af hlutabréfaeign.

Sérstakur skattur á fjármálafyrirtæki, 0,145% af heildarskuldum umfram 50 ma.kr., er ekki frádráttarþær (2019: 0,376%).

17. Afkoma af aflagðri starfsemi til sölu, eftir tekjuskatt	2020	2019
Tap af aflagðri starfsemi til sölu	(4.275)	(13.681)
Tekjuskattur	(3)	726
Afkoma af aflagðri starfsemi til sölu, eftir tekjuskatt	(4.278)	(12.955)

Afkoma af aflagðri starfsemi til sölu, eftir tekjuskatt

Valitor hf.	(1.298)	(8.555)
Stakksberg ehf.	(1.425)	(3.799)
Sólbjarg ehf.	(1.555)	(601)
Afkoma af aflagðri starfsemi til sölu, eftir tekjuskatt	(4.278)	(12.955)

Hreint tap af rekstri Valitor var 1.825 m.kr. á árinu 2020 en framlag Valitor til samstæðunnar var 1.298 m.kr. að teknu tilliti til jöfnunar innan samstæðunnar. Þar af voru 326 m.kr. vegna aflagðrar starfsemi, eftir skatta. Rekstrartekjur Valitor voru 4.838 m.kr. eða 5.522 m.kr., að teknu tilliti til jöfnunar innan samstæðunnar.

Frekari upplýsingar um Valitor hf., Stakksberg ehf. og Sólbjarg ehf. er að finna í skýringu 29.

Rekstraráhrif Stakksbergs og Sólbjargs eru að mestu tilkomin vegna matsbreytinga undirliggjandi eigna félaganna.

18. Hagnaður á hlut

	Áframhaldandi starfsemi		Aflögð starfsemi		Hagnaður	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Hagnaður sem tilheyrir hluthöfum Arion banka hf.	16.754	14.051	(4.278)	(12.955)	12.476	1.096
Vegið meðaltal útistandandi hluta	1.723	1.809	1.723	1.809	1.723	1.809
Hagnaður á hlut	9,72	7,77	(2,48)	(7,16)	7,24	0,61

Engir gerningar voru í gildi í árslok 2020 sem höfðu þýnningaráhrif á hagnað á hlut (2019: engir).

Skýringar við samstæðureikninginn

Skýringar við efnahagsreikning

19. Handbært fé og innstæður hjá Seðlabanka Íslands

2020 2019

Reiðufé	3.342	4.206
Innstæður hjá Seðlabanka Íslands	32.588	81.543
Bindiskylda við Seðlabanka Íslands	6.206	9.968
Handbært fé og innstæður hjá Seðlabanka Íslands	42.136	95.717

Bindiskylda við Seðlabanka Íslands er lögbundin og ekki tiltæk bankanum í daglegum rekstri hans. Lágmarks bindiskyldan er tvíþætt: föst bindiskylda og meðaltalsuppfyllt bindiskylda. Fasta bindiskyldan er 1%. Í mars 2020 lækkaði Seðlabankinn meðaltalsuppfylltu bindiskylduna úr 1% í 0%.

20. Lán til lánastofnana

Bankareikningar	22.354	16.437
Önnur lán	5.982	1.526
Niðurfærsla	(101)	(16)
Lán til lánastofnana	28.235	17.947

21. Lán til viðskiptavina

	Einstaklingar		Fyrirtæki		Samtals	
	Heildarvirði lána	Bókfært virði	Heildarvirði lána	Bókfært virði	Heildarvirði lána	Bókfært virði
2020						
Yfirdrættir	12.875	12.176	15.471	14.208	28.346	26.384
Greiðslukort	12.260	12.062	1.086	1.019	13.346	13.081
Íbúðalán	378.554	377.873	32.175	31.768	410.729	409.641
Önnur lán	32.122	31.225	350.455	342.610	382.577	373.835
Lán til viðskiptavina	435.811	433.336	399.187	389.605	834.998	822.941
2019						
Yfirdrættir	14.421	13.720	18.709	17.780	33.130	31.500
Greiðslukort	13.028	12.786	1.373	1.281	14.401	14.067
Íbúðalán	310.562	310.195	23.475	23.211	334.037	333.406
Önnur lán	33.105	31.868	368.453	363.114	401.558	394.982
Lán til viðskiptavina	371.116	368.569	412.010	405.386	783.126	773.955

Bókfært virði lána, sem veðsett eru á móti lántöku, var í árslok 219 ma.kr. (31.12.2019: 182 ma.kr.). Veðsett lán eru eingöngu íbúðalán til einstaklinga.

Nánari upplýsingar um lán má finna í kaflanum um áhættustýringu.

22. Fjármálagæringar

2020 2019

Skuldabréf og skuldagæringar	157.744	65.874
Hlutabréf og eiginfjárgæringar með breytilegum tekjum	18.641	21.600
Afleiðusamningar	7.284	6.617
Verðbréf notuð til rekstarlegra áhættuvarna	43.582	23.315
Fjármálagæringar	227.251	117.406

Skýringar við samstæðureikninginn

23. Fjáreignir og fjárskuldir

2020

Fjáreignir

Lán

	Afskrifað kostnaðar- verð	Á gangvirði yfir aðra heilðar- afkomu	Tilskilið á gang- virði yfir rekstur	Samtals
Handbært fé og innstæður hjá Seðlabanka Íslands	42.136	-	-	42.136
Lán til lánastofnana	28.235	-	-	28.235
Lán til viðskiptavina	822.941	-	-	822.941
Lán	893.312	-	-	893.312

Skuldabréf og skuldagerningar

Skráð	-	136.145	19.075	155.220
Óskráð	-	1.510	1.014	2.524
Skuldabréf og skuldagerningar	-	137.655	20.089	157.744

Hlutabréf og eiginfjárgærnir með breytilegum tekjum

Skráð	-	-	8.816	8.816
Óskráð	-	-	6.393	6.393
Skuldabréfasjóðir með breytilegum tekjum, óskráð	-	-	3.432	3.432
Hlutabréf og eiginfjárgærnir með breytilegum tekjum	-	-	18.641	18.641

Afleiðusamningar

Afleiðusamningar utan verðbréfamarkaða	-	-	5.002	5.002
Afleiðusamningar notaðir til áhættuvarna	-	-	2.282	2.282
Afleiðusamningar	-	-	7.284	7.284

Verðbréf notuð til rekstarlegra áhættuvarna

Skuldabréf og skuldagerningar, skráð	-	-	27.215	27.215
Hlutabréf og eiginfjárgærnir með breytilegum tekjum, skráð	-	-	16.335	16.335
Hlutabréf og eiginfjárgærnir með breytilegum tekjum, óskráð	-	-	32	32
Verðbréf notuð til rekstarlegra áhættuvarna	-	-	43.582	43.582

Aðrar fjáreignir

Viðskiptakröfur	3.740	-	-	3.740
Aðrar fjáreignir	5.927	-	-	5.927
Aðrar fjáreignir	9.667	-	-	9.667
Fjáreignir	902.979	137.655	89.596	1.130.230

Fjárskuldir

Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka Íslands	13.031	-	-	13.031
Innlán frá viðskiptavinum	568.424	-	-	568.424
Lántaka	298.947	-	-	298.947
Víkjandi lántaka	36.060	-	-	36.060
Skortstöður í skuldabréfum	-	-	40	40
Skortstöður í hlutabréfum	-	-	63	63
Skortstöður í skuldabréfum notuð til rekstarlegra áhættuvarna	-	-	666	666
Afleiðusamningar	-	-	4.471	4.471
Aðrar fjárskuldir	8.011	-	-	8.011
Fjárskuldir	924.473	-	5.240	929.713

Skýringar við samstæðureikninginn

23. Fjáreignir og fjárskuldir, frh.

2019

Fjáreignir

Lán

	Afskrifað kostnaðar- verð	Á gangvirði yfir aðra heildar- afkomu	Tilskilið á gang- virði yfir rekstur	Samtals
Handbært fé og innstæður hjá Seðlabanka Íslands	95.717	-	-	95.717
Lán til lánastofnana	17.947	-	-	17.947
Lán til viðskiptavina	773.955	-	-	773.955
Lán	887.619	-	-	887.619

Skuldabréf og skuldagerningar

Skráð	-	47.698	16.479	64.177
Óskráð	-	1.196	501	1.697
Skuldabréf og skuldagerningar	-	48.894	16.980	65.874

Hlutabréf og eiginfjárgerningar með breytilegum tekjum

Skráð	-	-	9.632	9.632
Óskráð	-	-	7.417	7.417
Skuldabréfasjóðir með breytilegum tekjum, óskráð*	-	-	4.551	4.551
Hlutabréf og eiginfjárgerningar með breytilegum tekjum	-	-	21.600	21.600

Afleiðusamningar

Afleiðusamningar utan verðbréfamarkaða	-	-	5.001	5.001
Afleiðusamningar notaðir til áhættuvarna	-	-	1.616	1.616
Afleiðusamningar	-	-	6.617	6.617

Verðbréf notuð til rekstrarlegra áhættuvarna

Skuldabréf og skuldagerningar, skráð	-	-	10.852	10.852
Hlutabréf og eiginfjárgerningar, skráð	-	-	12.459	12.459
Hlutabréf og eiginfjárgerningar, óskráð	-	-	4	4
Verðbréf notuð til rekstrarlegra áhættuvarna	-	-	23.315	23.315

Viðskiptakröfur

Aðrar fjáreignir	3.617	-	-	3.617
Aðrar fjáreignir	5.058	-	-	5.058
Aðrar fjáreignir	8.675	-	-	8.675
Fjáreignir	896.294	48.894	68.512	1.013.700

Fjárskuldir

Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka Íslands

Innlán frá viðskiptavinum	5.984	-	-	5.984
Lántaka	492.916	-	-	492.916
Víkjandi lántaka	304.745	-	-	304.745
Skortstöður í skuldabréfum	20.083	-	-	20.083
Skortstöður í hlutabréfum	-	-	385	385
Skortstöður í hlutabréfum, notuð til áhættuvarna	-	-	24	24
Skortstöður í hlutabréfum, notuð til áhættuvarna	-	-	107	107
Afleiðusamningar	-	-	2.054	2.054
Aðrar fjárskuldir	6.408	-	-	6.408
Fjárskuldir	830.136	-	2.570	832.706

Skýringar við samstæðureikninginn

23. Fjáreignir og fjárskuldir, frh.

Skuldabréf og skuldagerningar á gangvirði sundurliðað eftir útgefendum

	Á gangvirði yfir aðra heildar afkomu	Tilskilið á gangvirði gegnum rekstur	Samtals
2020			
Fjármála- og tryggingastarfsemi	13.840	7.298	21.138
Opinberir aðilar	122.743	11.097	133.840
Fyrirtæki	1.072	1.694	2.766
Skuldabréf og skuldagerningar á gangvirði	137.655	20.089	157.744
2019			
Fjármála- og tryggingastarfsemi	417	5.613	6.030
Opinberir aðilar	41.417	7.259	48.676
Fyrirtæki	7.060	4.108	11.168
Skuldabréf og skuldagerningar á gangvirði	48.894	16.980	65.874

Heildarfjárhæð veðsettra skuldabréfa í árslok var 8,2 ma.kr. (31.12.2019: 6,0 ma.kr.). Veðsett skuldabréf samanstanda af skuldabréfum útgefnum af íslenska ríkinu, ásamt skuldabréfum fyrirtækja sem voru veðsett á móti lántöku sem er hluti af skuldum við lánastofnanir og Seðlabanka Íslands í efnahagsreikningi og jafnframt á móti skortstöðum, sem falla undir fjárskuldir á gangvirði.

24. Þrepaskipting gangvirðis

Samstæðan notar eftirfarandi þrepaskiptingu til að ákvarða og greina frá gangvirði eigna og skulda eftir matsaðferð:

1. þrep: skráð verð á virkum markaði á sambærilegum eignum eða skuldum,
2. þrep: virðismatsaðferð beitt þar sem allar mikilvægar breytur byggja á markaðsupplýsingum, ýmist beint eða óbeint og
3. þrep: virðismatsaðferð beitt sem felur í sér mikilvægar breytur sem byggja ekki á markaðsupplýsingum.

Samstæðan metur í lok hvers uppgjörstímabils hvort eignir og skuldir sem reglulega eru metnar til gangvirðis hafi færst milli þrepa, með því að yfirfara flokkunina og er þá byggt á uppruna þeirra breyta sem hafa mikil áhrif á gangvirðismat eignanna. Þann 1. janúar 2018 var IFRS 9 innleiddur og í kjölfarið voru eignir sem höfðu verið metnar á afskrifuðu kostnaðarverði endurflokkaðar og skilgreindar sem eignir tilskildar á gangvirði gegnum rekstur. Eignirnar falla undir þrep 2.

Eignir og skuldir sem færðar eru á gangvirði flokkaðar eftir þrepum

2020				
<i>Eignir á gangvirði</i>	1. þrep	2. þrep	3. þrep	Samtals
Skuldabréf og skuldagerningar	155.061	2.325	358	157.744
Hlutabréf og eiginfjárgerningar með breytilegum tekjum	6.097	10.859	1.685	18.641
Afleiðusamningar	-	5.002	-	5.002
Afleiðusamningar notaðir til áhættuvarna	-	2.282	-	2.282
Verðbréf notuð til rekstrarlegra áhættuvarna	43.551	31	-	43.582
Fjárfestingareignir	-	-	6.132	6.132
Eignir á gangvirði	204.709	20.499	8.175	233.383
<i>Skuldir á gangvirði</i>				
Skortstöður í skuldabréfum	40	-	-	40
Skortstöður í hlutabréfum	63	-	-	63
Skortstöður í skuldabréfum notuð til rekstrarlegra áhættuvarna	666	-	-	666
Afleiðusamningar	-	4.471	-	4.471
Skuldir á gangvirði	769	4.471	-	5.240

Skýringar við samstæðureikninginn

24. Þrepaskipting gangvirðis, frh.

2019

Eignir á gangvirði	1. þrep	2. þrep	3. þrep	Samtals
Skuldabréf og skuldageringar	57.196	8.650	28	65.874
Hlutabréf og eiginfjárgæringar með breytilegum tekjum	5.169	14.876	1.555	21.600
Afleiðusamningar	-	5.001	-	5.001
Afleiðusamningar notaðir til áhættuvarna	-	1.616	-	1.616
Verðbréf notuð til rekstarlegra áhættuvarna	22.819	496	-	23.315
Fjárfestingareignir	-	-	7.120	7.120
Eignir á gangvirði	85.184	30.639	8.703	124.526
Skuldir á gangvirði				
Skortstöður í skuldabréfum	385	-	-	385
Skortstöður í hlutabréfum	24	-	-	24
Skortstöður í hlutabréfum, notuð til rekstarlegra áhættuvarna	107	-	-	107
Afleiðusamningar	-	2.054	-	2.054
Skuldir á gangvirði	516	2.054	-	2.570

Eignir að fjárhæð 82 m.kr. voru fluttar úr 2. þrepi í 1. þrep á árinu (2019: 20 m.kr. voru fluttar úr 1. þrepi í 2. þrep).

Gangvirði eigna og skulda

Gangvirði eignar og skuldar er sú fjárhæð sem hægt væri að skipta á fyrir eign eða gera upp skuld í frjálsum viðskiptum milli aðila, þ.e. ekki með nauðungarsölu eða slitum. Verð á virkum markaði er besta vísbendingin um gangvirði og þegar það liggur fyrir er það notað af samstæðunni til að meta eignir og skuldir á gangvirði. Ef verð á markaði endurspeglar ekki raunveruleg og reglubundin viðskipti á virkum markaði, eða ef verð er ekki aðgengilegt yfir höfuð, er gangvirði ákvarðað með því að nota viðeigandi matsaðferð.

Aðferðir til þess að ákvarða gangvirði

Besta vísbending um gangvirði eignar eða skuldar við upphaflega skráningu er viðskiptaverðið, nema gangvirðið megi ákvarða með samanburði við önnur markaðsviðskipti eða grundvalla á matsaðferð þar sem notaðar eru breytur sem byggja á markaðsupplýsingum.

Í sumum tilvikum er bókfært virði eigna og skulda í skýringu 23 notað sem námundun á gangvirði. Þetta er einfalt þegar um er að ræða handbært fé en er einnig notað varðandi skammtíma fjárfestingar og lán til mjög lánshæfra gagnaðila, svo sem lánastofnana, með samningum þar sem vextir eru svipaðir eða jafngildir markaðsvöxtum og útlánaáhætta samstæðunnar er lítil eða engin.

1. þrep: Gangvirði ákvarðað út frá markaðsverði

Í tilviki skráðra og auðseljanlegra hlutabréfa og skuldabréfa, tiltekinna afleiðusamninga og annarra markaðsverðbréfa er gangvirði reiknað beint út frá markaðsverði. Þessir gæringar eru færðir undir fjármálagæringa og fjárskuldir á gangvirði í efnahagsreikningi.

2. þrep: Gangvirði ákvarðað með matsaðferðum á grundvelli markaðsupplýsinga

Í tilviki eigna og skulda þar sem ekki er fyrir hendi virkur markaður beittir samstæðan tilteknum verklagsreglum og verðmatsaðferðum til þess að fá fram gangvirði á grundvelli eins mikilla markaðsupplýsinga og tiltækar eru. Meðal verðmatsaðferða er notkun nýlegra markaðsviðskipta milli óskyldra, upplýstra og viljugra aðila, ef þau eru tiltæk, vísun í gildandi gangverð sams konar eignar eða skuldar, núvirðisgreiningu sjóðstreymis, verðmatslíkon valréttarsamninga eða aðrar viðteknar verðmatsaðferðir sem markaðsaðilar beita við verðlagningu eignarinnar eða skuldarinnar.

Varðandi eignir og skuldir þar sem ekki er fyrir hendi verð á virkum markaði er gangvirði ákvarðað með ýmsum verðmatsaðferðum. Þetta á einkum við um afleiðusamninga utan verðbréfamarkaða, svo sem valréttarsamninga, skiptasamninga, framvirka samninga og óskráð hlutabréf, en einnig ýmsar aðrar eignir og skuldir.

Í flestum tilvikum er verðmatið byggt á fræðilegum fjármálalíkönunum á borð við Black Scholes líkanið eða afbrigðum þess. Í þeim verðmatsaðferðum felst einnig framvirk verðlagning og skiptalíkon þar sem beitt er núvirtu greiðslufæði.

Í 2. þrepi eru m.a. óskráð hlutabréf, óskráðir sjóðir með undirliggjandi skuldabréf og hlutabréf (hlutdeildarskírteini), óskráð og skráð skuldabréf á minna virkum markaði auk allra afleiðusamninga utan verðbréfamarkaða.

Skýringar við samstæðureikninginn

24. Þrepaskipting gangvirðis, frh.

3. þrep: Gangvirði ákvarðað með matsaðferðum sem byggja að miklu leyti á upplýsingum sem ekki er hægt að staðfesta á markaði

Í mörgum tilvikum liggja litlar eða engar upplýsingar fyrir til útreiknings á gangvirði. Algengasta verðmatsaðferðin er núvirðing. Slíkir útreikningar byggja á áætluðu framtíðar sjóðstreymi og viðeigandi ávöxtunarkröfu. Ávöxtunarkrafan ætti að taka mið bæði af gildandi markaðsbreytum og óvissu varðandi vænt sjóðstreymi. Í slíkum tilvikum eru notuð innri líkön og aðferðir til þess að reikna gangvirði. Slík líkön kunna að vera tölfræðilegs eðlis, byggja á ytri eða innri sögu eigna og skulda með svipaða eiginleika og/eða byggja á þekkingu og reynslu samstæðunnar. Til að mynda er vaxtaálag á flest lán til viðskiptavina, sem bætt er við gildandi og eðlilega vexti til þess að ná fram viðeigandi ávöxtunarkröfu, áætlað með því að nota lánshæfismat og vænt tap vegna vanskila, sem fengið er úr líkönum sem samstæðan notar.

Eiginfjárgæringar sem eru ekki með skráð markaðsverð eru metnir með viðurkenndum aðferðum og leiðbeiningum alþjóðastofnana. Í flestum tilvikum er innra virði grundvöllur verðmatsins, en aðrir þættir á borð við sjóðstreymisgreiningu geta einnig haft áhrif á niðurstöður.

Við mat á gangvirði fjárfestingareigna er stuðst við mat stjórnenda en það byggir annað hvort á nýlegum viðskiptum og tilboðum í sambærilegar eignir eða núvirðingu eigna sem byggja á áætluðu framtíðar sjóðstreymi og viðeigandi ávöxtunarkröfu.

Hreyfingar á eignum í 3. þrepi, sem færðar eru á gangvirði

	Fjárfestingar- eignir	Fjáreignir		Samtals
		Skuldabréf	Hlutabréf	
2020				
Staða í ársbyrjun	7.119	28	1.555	8.702
Hrein gangvirðisbreyting	580	9	(59)	530
Viðbætur	17	762	196	975
Sala	(1.584)	(441)	(7)	(2.032)
Staða í árslok	6.132	358	1.685	8.175
2019				
Staða í ársbyrjun	7.092	42	1.329	8.463
Hrein gangvirðisbreyting	-	20	62	82
Viðbætur	30	5	281	316
Sala	(3)	(27)	(117)	(147)
Flutt úr 3. þrepi	-	(12)	-	(12)
Staða í árslok	7.119	28	1.555	8.702

Áhrif á rekstrarreikning vegna breytinga á gangvirði í 3. þrepi koma fram í eftirfarandi liðum

2020				
Hreinar fjármunatekjur (gjöld)	-	9	(59)	(50)
Aðrar rekstrartekjur	912	-	-	912
Áhrif færð í rekstrarreikning	912	9	(59)	862
2019				
Hreinar fjármunatekjur	-	20	62	82
Áhrif færð í rekstrarreikning	-	20	62	82

Skýringar við samstæðureikninginn

24. Þrepaskipting gangvirðis, frh.

Bókfært virði og gangvirði fjáreigna og fjárskulda sem ekki eru færðar á gangvirði

2020	Bókfært verð	Gangvirði	Óinnleystur hagnaður (tap)
<i>Fjáreignir sem ekki eru færðar á gangvirði</i>			
Handbært fé og innstæður hjá Seðlabanka Íslands	42.136	42.136	-
Lán til lánastofnana	28.235	28.235	-
Lán til viðskiptavina	822.941	827.252	4.311
Aðrar fjáreignir	9.667	9.667	-
Fjáreignir sem ekki eru færðar á gangvirði	902.979	907.290	4.311

Fjárskuldir sem ekki eru færðar á gangvirði

Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka Íslands	13.031	13.031	-
Innlán frá viðskiptavinum	568.424	568.424	-
Lántaka	298.947	316.643	(17.696)
Víkjandi lántaka	36.060	34.762	1.298
Aðrar fjárskuldir	8.011	8.011	-
Fjárskuldir sem ekki eru færðar á gangvirði	924.473	940.871	(16.398)

2019

Fjáreignir sem ekki eru færðar á gangvirði

Handbært fé og innstæður hjá Seðlabanka Íslands	95.717	95.717	-
Lán til lánastofnana	17.947	17.947	-
Lán til viðskiptavina	773.955	777.320	3.365
Aðrar fjáreignir	8.675	8.675	-
Fjáreignir sem ekki eru færðar á gangvirði	896.294	899.659	3.365

Fjárskuldir sem ekki eru færðar á gangvirði

Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka Íslands	5.984	5.984	-
Innlán frá viðskiptavinum	492.916	492.916	-
Lántaka	304.745	316.589	(11.844)
Víkjandi lántaka	20.083	20.177	(94)
Aðrar fjárskuldir	6.408	6.408	-
Fjárskuldir sem ekki eru færðar á gangvirði	830.136	842.074	(11.938)

Meirihluti lána til viðskiptavina bera breytilega vexti. Þessi lán, sem m.a. eru lán til fyrirtækja, eru sett fram á bókfærðu verði, þar sem þau eru almennt til fremur skamms tíma og þar með er lítil vaxtaáhætta af þeim. Lán með föstum vöxtum, einkum löng íbúðalán, eru metin með núvirðisaðferð, þar sem ávöxtunarkrafan byggir á vaxtakjörum fyrir ný íbúðalán ásamt álaga vegna veðstöðu. Lán í vanskilum eru sett fram á bókfærðu virði þar sem áætluðu greiðslufláði samkvæmt lánasamningi er ekki vænst.

Skýringar við samstæðureikninginn

24. Þrepaskipting gangvirðis, frh.

Afleiðusamningar

	Nafnverð tengt stöðu	Gangvirði	
		Eignir	Skuldir
2020			
Framvirkir gjaldmiðlasamningar	72.804	1.140	267
Gangvirðisvörn vegna vaxtaskiptasamninga	137.636	2.282	-
Vaxta- og gjaldmiðlaskiptasamningar	55.838	3.339	1.022
Skiptasamningar með skuldabréf	28.617	100	275
Skiptasamningar með hlutabréf	13.445	400	2.885
Valréttir - kaupréttarsamningar, óskráðir	826	11	22
Valréttir - kaupréttarsamningar, skráðir	16	12	-
Afleiðusamningar	309.182	7.284	4.471

2019

Framvirkir gjaldmiðlasamningar	90.121	1.196	407
Gangvirðisvörn vegna vaxtaskiptasamninga	114.337	1.616	-
Vaxta- og gjaldmiðlaskiptasamningar	65.823	2.312	1.168
Skiptasamningar með skuldabréf	9.936	46	48
Skiptasamningar með hlutabréf	12.710	1.447	431
Afleiðusamningar	292.927	6.617	2.054

Vaxtaskiptasamningar vegna gangvirðisvarana

Samstæðan beitir áhættuvarnarreikningsskilum á gangvirði gagnvart tilteknum vaxtaskiptasamningum í erlendri mynt, þar sem samstæðan greiðir breytilega vexti en fær greidda fasta vexti, en viðkomandi samningar hafa samskonar greiðsluflæði og lántakan. Vaxtaskiptasamningar þessir verja áhættu gagnvart gangvirðisbreytingum tiltekinnar skuldabréfa í erlendri mynt með fasta vexti, sem bankinn hefur gefið út (sjá skýringu 32) og beitt er gangvirðisvörn á sjálfan vaxtaskiptasamninginn, sem tilkomin er vegna breytinga á vaxtastigi. Þann 1. janúar 2018 innleiddi samstæðan IFRS 9 en ákvað að halda áfram að beita reikningsskilaaðferðum sem settar eru fram í IAS 39 um áhættuvarnarreikningsskil. Fyrir frekari umfjöllun um áhættuvarnarreikningsskil, sjá skýringu 57.

	Nafnverð tengt stöðu	Gjaldldagi	Gangvirði		Hagnaður (tap) af gang- virðisvörn
			Eignir	Skuldir	
2020					
Vaxtaskiptasamningar í EUR	93.654	1-5 ár	1.327	-	(304)
Vaxtaskiptasamningar í EUR	31.218	6-12 mánuðir	139	-	(47)
Vaxtaskiptasamningar í EUR	-	-	-	-	(45)
Vaxtaskiptasamningar í USD	12.764	1-5 ár	815	-	618
2019					
Vaxtaskiptasamningar í EUR	108.667	1-5 ár	1.608	-	457
Vaxtaskiptasamningar í EUR	5.670	3-6 mánuðir	8	-	302

Áhættuvarin lántaka og víkjandi lán

	Bókfært verð	Uppsöfnuð gangvirðisáhrif hins áhættuvarða		Hagnaður (tap) af gang- virðisvörn
		Eignir	Skuldir	
2020				
EUR 500 milljónir - útgefið 2017/18 - til 5 ára	31.071	113	-	48
EUR 300 milljónir - útgefið 2017 - til 3 ára	-	-	-	(38)
EUR 300 milljónir - útgefið 2018 - til 3 ára	44.276	-	352	264
EUR 300 milljónir - útgefið 2020 - til 4 ára	46.655	-	-	-
USD 100 milljónir - útgefið 2020 - enginn lokagjaldldagi	13.498	-	601	(673)
Áhættuvarin lántaka	135.500	113	953	(399)
2019				
EUR 500 milljónir - útgefið 2016/18 - til 5 ára	67.713	157	-	(410)
EUR 300 milljónir - útgefið 2017 - til 3 ára	5.635	33	-	(199)
EUR 300 milljónir - útgefið 2018 - til 3 ára	41.601	-	756	(295)
Áhættuvarin lántaka	114.949	190	756	(904)

Skilvirkni hvernar varnar er framkvæmd reglulega með línulegri aðhvarfsgreiningu. Litið er á sambandið milli breytinga á gangvirði samninganna annars vegar og lántöku hins vegar. Sambandið mælist innan marka á bilinu 83-106%.

Skýringar við samstæðureikninginn

25. Jöfnun fjáreigna og fjárskulda

Fjáreignir sem falla undir jöfnunarsamninga eða sambærilega samninga sem beita má án skilyrða

	Eignir sem falla undir jöfnunarsamninga			Jöfnunarmöguleikar sem ekki eru færðir í efnahagsreikningi		Eignir eftir að tekið er tillit til jöfnunarmöguleika	Eignir sem ekki falla undir jöfnunarsamninga	Heildar eignir í efnahagsreikningi
	Eignir fyrir jöfnun í efnahagsreikningi	Skuldir jafnaðar á móti eignum í efnahag	Hreinar eignir í efnahagsreikningi	Fjárskuldir	Mótteknar veðtryggingar			
2020								
Öfug endurhverf viðskipti	8.229	(433)	7.796	(7.074)	-	722	-	7.796
Afleiðusamningar	6.012	-	6.012	(1.167)	-	4.845	1.272	7.284
Eignir samtals	14.241	(433)	13.808	(8.241)	-	5.567	1.272	15.080
2019								
Öfug endurhverf viðskipti	6.539	(44)	6.495	(5.921)	-	574	-	6.495
Afleiðusamningar	4.601	-	4.601	(713)	-	3.888	2.016	6.617
Eignir samtals	11.140	(44)	11.096	(6.634)	-	4.462	2.016	13.112

Fjárskuldir sem falla undir nettunarsamninga eða sambærilega samninga sem beita má án skilyrða

	Skuldir sem falla undir jöfnunarsamninga			Jöfnunarmöguleikar sem ekki eru færðir í efnahagsreikningi		Skuldir eftir að tekið er tillit til jöfnunarmöguleika	Skuldir sem ekki falla undir jöfnunarsamninga	Heildar skuldir í efnahagsreikningi
	Skuldir fyrir jöfnun í efnahagsreikningi	Eignir jafnaðar á móti skuldum í efnahag	Hreinar skuldir í efnahagsreikningi	Fjáreignir	Afhentar veðtryggingar			
2020								
Öfug endurhverf viðskipti	7.507	(433)	7.074	(7.074)	-	-	-	7.074
Afleiðusamningar	1.167	-	1.167	(1.167)	-	-	3.304	4.471
Skuldir samtals	8.674	(433)	8.241	(8.241)	-	-	3.304	11.545
2019								
Öfug endurhverf viðskipti	5.965	(44)	5.921	(5.921)	-	-	-	5.921
Afleiðusamningar	761	-	761	(713)	-	48	1.293	2.054
Skuldir samtals	6.726	(44)	6.682	(6.634)	-	48	1.293	7.975

Öfug endurhverf viðskipti og endurhverf viðskipti eru færð í línurnar fjármálagerningar og skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka Íslands.

26. Fjárfestingar í hlutdeildarfélögum

<i>Fjárfestingar í hlutdeildarfélögum</i>	2020	2019
Staða í ársbyrjun	852	818
Kaup	39	18
Sala	-	(740)
Hlutdeild í afkomu hlutdeildarféлага og söluhagnaður	-	756
Fjárfestingar í hlutdeildarfélögum	891	852

Hlutdeild samstæðunnar í helstu hlutdeildarfélögum

Auðkenni hf., Borgartúni 31, Reykjavík	25,4%	25,4%
JCC ehf., Borgartúni 19, Reykjavík	33,3%	33,3%
Reiknistofa bankanna hf., Katrínartúni 2, Reykjavík	20,0%	20,0%
220 Fjörður ehf., Fjarðargötu 13-15, Hafnarfjörður	37,4%	37,4%
SER eignarhaldsfélag ehf., Borgartúni 19, Reykjavík	35,3%	35,3%

Skýringar við samstæðureikninginn

27. Ófnislegar eignir

Ófnislegar eignir skiptast í fjóra flokka: viðskiptavild, innviði, viðskiptatengsl og tengda samninga og hugbúnað. Viðskiptavild myndast við kaup á dótturfélögum. Innviðir, viðskiptatengsl og tengdir samningar myndast í formi yfirverðs í tengslum við kaup á starfsemi dótturfélaga, en hugbúnaður á sér uppruna í kaupum á hugbúnaðarleyfum og við upptöku hugbúnaðarins í rekstri samstæðunnar.

Innviðir, sem eignfærðir eru sem ófnisleg eign, tengjast eignastýringu og vörumerki tryggingarstarfseminnar. Starfsemin byggir á áralangri uppbyggingu þekkingar og kerfa þar sem lagður hefur verið verðmætur grunnur að framtíðarvexti. Virðisrýrnunarpróf er framkvæmt árlega eins og lýst er hér á eftir.

Viðskiptatengsl og tengdir samningar tengjast dótturfélögum og annarri starfsemi sem bankinn hefur keypt eða yfirtekið. Eignin byggir á þeim forsendum að viðskiptatengsl og samningar leiði af sér reglulegar greiðslur og tekjur hjá viðkomandi rekstrareiningum. Umrædd starfsemi tengist að mestu einstaklingsviðskiptum á viðskiptabankasviði. Þegar líftími þessara samninga var skilgreindur var horft til reynslu bankans og atvinnugreinarinnar. Að framan sögðu er talið að umræddir samningar hafi skilgreindan líftíma.

Hugbúnaður samanstendur af keyptum hugbúnaðarleyfum og eigin hugbúnaðarþróun sem eru eignfærð á kostnaðarverði ásamt kostnaði við að taka þau í notkun. Kostnaður við eigin hugbúnaðarþróun er eignfærð þegar samstæðan getur sýnt fram á áform og getu til að ljúka þróunarvinnunni, taka hugbúnaðinn í notkun þannig að hann skili ávinningi og þegar hægt er að mæla með góðu móti kostnaði við að ljúka verkinu. Undir eignfærðan kostnað vegna eigin hugbúnaðarþróunar fellur allur ytri kostnað sem fellur til við þróun hugbúnaðarins, sem og laun og launatend gjöld vegna innleiðingar grunnkerfa. Eignfærður kostnaður hugbúnaðar er afskrifaður á líftíma eignarinnar. Hugbúnaðarleyfi sem eru eignfærð sem ófnisleg eign eru afskrifuð á nýtingartímanum, sem áætlaður er 3-10 ár.

Reglum sem beitt er á ófnislegar eignir samstæðunnar:

	Viðskiptavild og innviðir	Viðskiptatengsl og tengdir samningar	Hugbúnaður
Nýtingartími	Óskilgreindur	Líftími 6-15 ár og óskilgreindur	Líftími 3-10 ár
Afskriftarregla	Virðisrýrnunarpróf	Línuleg á 6-15 árum og virðisrýrnunarpróf	Línuleg á 3-10 árum
Innri þróunarvinna eða kaup	Kaup	Kaup	Kaup og innri þróun

	Viðskipta- vild	Innviðir	Viðskipta- tengsl og tengdir samningar	Hug- búnaður	Samtals
2020					
Staða í ársbyrjun	669	2.383	727	4.588	8.367
Viðbætur	-	-	-	1.570	1.570
Viðbætur, eignfærð laun	-	-	-	594	594
Niðurfærsla	-	-	(60)	(782)	(842)
Ófnislegar eignir	669	2.383	667	5.970	9.689
2019					
Staða í ársbyrjun	669	2.383	787	2.558	6.397
Viðbætur	-	-	-	2.291	2.291
Flutt meðal eigna og aflagðrar starfsemi til sölu	-	-	-	459	459
Niðurfærsla	-	-	(60)	(720)	(780)
Ófnislegar eignir	669	2.383	727	4.588	8.367

Viðskiptavild er færð meðal eigna undir starfþættinum Vörður, sjá skýringu 5.

Virðisrýrnunarpróf

Aðferðafræðin við virðisrýrnunarpróf á viðskiptatengslum og tengdum samningum byggir á notkun núvirðingarlíkans þar sem tekið er mið af áhrifaþáttum sem leiða af rekstrinum og umhverfi hans.

Líkanið sem notað er til þess að ákvarða endurheimtanlega fjárhæð er viðkvæmast fyrir breytingum á spám um hagnað sem verður til ráðstöfunar fyrir hluthafa á hverju fimm ára tímabili, ávöxtunarkröfu og breytingar á vaxtastigi. Niðurstaða slíkrar greiningar var sú að engin virðisrýrnun var færð á árinu 2020 (2019: engin virðisrýrnun var færð).

Ávöxtunarkrafa og vaxtarstig

	2020		2019	
	Ávöxtunar krafa	Vaxta- stig	Ávöxtunar krafa	Vaxta- stig
Eignastýring	10,0%	2,5%	10,8%	2,5%
Tryggingastarfsemi	11,0%	2,5%	12,8%	2,5%

Skýringar við samstæðureikninginn

28. Skatteign og skattskuldir

	2020		2019	
	Eignir	Skuldir	Eignir	Skuldir
Skattur ársins	-	3.799	-	3.461
Frestaður skattur	2	463	2	943
Skatteign og skattskuldir	2	4.262	2	4.404
<i>Uppruni frestaðrar skatteignar og skattskuldbindingar</i>				
Eignir og skuldir tilgreindar í erlendri mynt	26	-	2	(272)
Fjárfestingareignir og varanlegir rekstrarfjármunir	-	(542)	-	(261)
Fjáreignir	613	-	248	-
Aðrar eignir og skuldir	205	(325)	149	(359)
Frestun innlausnar á myntgengismuni	-	(438)	-	(449)
Yfirfæranlegt skattalegt tap	-	-	1	-
	844	(1.305)	400	(1.341)
Innbyrðis jöfnun frestaðra skatteigna við frestaðar skattskuldir sömu skattaðila	(842)	842	(398)	398
Frestuð skatteign og skattskuldbinding	2	(463)	2	(943)

Frestuð skatteign er færð vegna skattalegs taps upp að því marki sem líklegt er talið að það muni nýtast. Stjórnendur þurfi að beita mati við ákvörðun frestaðrar skatteignar sem færð er í bækur byggt á líklegum tímaramma og væntum skattalegum hagnaði, en jafnframt þurfa þeir að leggja mat á framtíðarþróun skatta.

Samstæðan á í árslok 672 m.kr. (31.12.2019: 1.899 m.kr.) af yfirfæranlegu tapi. Þetta yfirfæranlega tap tilheyrir dótturfélögum sem eiga sér sögu taprekstrar og ekki er talið líklegt að hægt sé að nota þetta skattalega tap á móti skattalegum hagnaði annars staðar í samstæðunni á næstu árum. Dótturfélögin hafa hvorki tímabundinn mismun eða möguleika á skattahagræði sem myndu styðja röksemd fyrir eignfærslu á skatteign vegna þessa yfirfæranlega taps. Að framansögðu hefur samstæðan ákveðið að ekki sé röksemd fyrir eignfærslu skatteignar vegna þessa yfirfæranlega taps í ársreikningi 2019. Ef samstæðan hefði möguleika á að nýta allt þetta ónotaða yfirfæranlega tap myndi hagnaður og eigið fé hækka um 134 m.kr. (31.12.2019: 380 m.kr.).

		Fært yfir eigið fé	Fært gegnum rekstur	Árslok
<i>Breytingar á frestaðri skatteign og skattskuldbindingu</i>				
2020	Ársbyrjun			
Eignir og skuldir tilgreindar í erlendri mynt	(270)	-	296	26
Fjárfestingareignir og varanlegir rekstrarfjármunir	(261)	-	(281)	(542)
Fjáreignir	248	-	365	613
Aðrar eignir og skuldir	(210)	78	12	(120)
Frestaður myntgengismunur	(449)	-	11	(438)
Yfirfæranlegt tap	1	-	(1)	-
Breyting á frestaðri skatteign og skattskuldbindingu	(941)	78	402	(461)
2019				
Eignir og skuldir tilgreindar í erlendri mynt	(305)	-	35	(270)
Fjárfestingareignir og varanlegir rekstrarfjármunir	(221)	-	(40)	(261)
Fjáreignir	567	-	(319)	248
Aðrar eignir og skuldir	(218)	(22)	30	(210)
Frestaður myntgengismunur	(302)	-	(147)	(449)
Yfirfæranlegt skattalegt tap	100	-	(99)	1
Breyting á frestaðri skatteign og skattskuldbindingu	(379)	(22)	(540)	(941)

29. Eignir og aflögð starfsemi til sölu og tengdar skuldir

	2020	2019
<i>Eignir og aflögð starfsemi til sölu</i>		
Valitor hf.	11.885	30.657
Stakksberg ehf.	1.580	2.711
Sólbjarg ehf.	2.323	8.676
Aflögð starfsemi til sölu	15.788	42.044
Fasteignir	1.019	1.553
Aðrar eignir	4	29
Eignir og aflögð starfsemi til sölu	16.811	43.626

Skýringar við samstæðureikninginn

29. Eignir og aflögð starfsemi til sölu og tengdar skuldir, framhald

<i>Skuldir vegna aflagðrar starfsemi til sölu</i>	2020	2019
Valitor hf.	14.533	22.052
Sólbjarg ehf.	1.650	6.579
Skuldir vegna aflagðrar starfsemi til sölu	16.183	28.631

Fasteignir og aðrar eignir sem flokkast sem eignir til sölu eru yfirleitt tilkomnar í kjölfar fullnustu veða hjá félögum og einstaklingum.

Valitor hf.

Dótturfélagið Valitor hf. er að fullu í eigu Arion banka. Bankinn undirbýr sölu á eignarhlut sínum. Samkvæmt áætlun sem unnið er eftir er stefnt að því að söluferlinu verði lokið innan tólf mánaða. Í samræmi við IFRS 5 fastafjármunir til sölu og aflagða starfsemi, hefur Valitor verið flokkað sem eign til sölu í ársreikningi samstæðunnar.

	2020	2019
Eignir		
Handbært fé og innstæður hjá Seðlabanka Íslands	-	9.363
Lán til lánaðstofnana	14.127	12.563
Lán til viðskiptavina	1.878	2.061
Fjármálagæringar	-	28
Fjárfestingar í hlutdeildarfélögum	70	66
Óefnislegar eignir	4.534	4.720
Skatteignir	422	293
Aðrar eignir	2.104	2.986
Eignir samtals	23.135	32.080
Jöfnun innan samstæðu Arion banka	(11.250)	(1.423)
Framlag Valitor til samstæðunnar	11.885	30.657
Skuldir		
Skuldir við lánaðstofnanir og Seðlabanka Íslands	-	2
Fjárskuldir á gangvirkni	-	26
Skattskuldir	163	321
Aðrar skuldir	14.369	21.712
Lántaka	96	3.500
Skuldir samtals	14.628	25.561
Jöfnun innan samstæðu Arion banka	(95)	(3.509)
Framlag Valitor til samstæðunnar	14.533	22.052
Bókfært verð Valitor	8.507	6.519

Í maí 2020 seldi Valitor starfsemi sína í Danmörku, Valitor A/S. Starfsemi Valitor A/S skilaði neikvæðri afkomu á árunum 2018 og 2019. Áhrif af sölu starfseminnar hafði óveruleg áhrif á samstæðureikninginn.

Sólbjarg ehf., a subsidiary of Eignabjarg ehf.

Þann 20. júní 2019 eignaðist Arion banki allt hlutfélag TravelCo hf. og dótturfélaga (hér eftir nefnt "TravelCo") þegar bankinn gekk að veðum sínum í félaginu. TravelCo var stofnað í kjölfar falls Primera Air ehf. og Primera Travel Group hf. Tilgangur félagsins var eignarhald og rekstur ferðaskrifstofa í Skandinavíu og á Íslandi. Sólbjarg ehf. (hér eftir „Sólbjarg“) er eignarhaldsfélag TravelCo og í endanlegri eigu Arion banka. Bankinn lauk sölu á Terra Nova Sól ehf., sem var hluti af TravelCo, á 1F 2020. Ferðamannaíðnaðurinn hefur beðið mikla hnekki vegna heimsfaraldurs Covid-19 með algjöru hruni í tekjum frá því að faraldurinn hófst. Skandínávíska ferðaskrifstofurnar fengu samþykktu fjárhagslega endurskipulagningu seint á árinu 2020 og fóru síðar í gjaldþrotameðferð sem fól í sér sölu á eignum félaganna. Bravo Tours 1998 A/S var stofnað og er í 59,4% eigu Sólbjargs og 40,6% í eigu danskra lögaðila. Heimsferðir, íslenska ferðaskrifstofan, er nú að fullu í eigu Sólbjargs. Kaupsamningur var undirritaður við Ferðaskrifstofu Íslands ehf. í desember 2020 sem fól í sér sölu á öllum rekstri Heimsferða ehf. og vörumerki þess. Endanleg sala er háð samþykki Samkeppnisýfirvalda. Sólbjarg mun verða minnihlutaeigandi í Ferðaskrifstofu Íslands ef salan gengur eftir. Eignir Sólbjargs eru flokkaðar sem starfsemi til sölu í samræmi við IFRS 5.

Skýringar við samstæðureikninginn

29. Eignir og aflögð starfsemi til sölu og tengdar skuldir, framhald

Stakksberg ehf., dótturfélag Eignabjargs ehf.

Í janúar 2018 var Sameinað sílikon hf. lýst gjaldproti í kjölfar alvarlegra tæknilegra erfiðleika í rekstri sem lauk með því að tímabundið bann var lagt við starfsemi verksmiðjunnar. Í febrúar 2018 náðist samningur milli skiptastjóra protabús Sameinaðs sílikons og Arion banka þar sem bankinn gekk að veðum sínum og eignaðist þar með allar helstu eignir félagsins. Eignir sílikonverksmiðjunnar lúta í dag umsjá Stakksbergs ehf., sem er í eigu bankans, í gegnum dótturfélagið Eignabjarg ehf. Eftir að eignir Sameinaðs sílikons voru færðar til Stakksbergs hefur félagið unnið að því að draga úr óvissu varðandi endurgangsetningu verksmiðjunnar, m.a. með því að fá starfsleyfi rekstrarins yfirfærð til félagsins, afla féluginu nýs raforkusamnings og vinna að grunn verkfræðilegri hönnun þeirra úrbóta sem nauðsynlegt er að unnar séu í aðdraganda endurgangsetningar. Stakksberg er á lokastigi vinnu við gerð nýs umhverfismats fyrir verksmiðjuna. Markmið bankans er að selja rekstur Stakksbergs á grundvelli þeirrar vinnu sem unnin hefur verið í þessu skyni. Af þessum sökum hefur eignarhlutur bankans í Stakksbergi ehf. verið flokkaður sem aflögð starfsemi til sölu, samkvæmt IFRS 5.

30. Aðrar eignir

	2020	2019
Varanlegir rekstrarfjármunir	4.792	5.243
Nýtingarréttur	754	902
Viðskiptakröfur	5.222	3.617
Óuppgerð verðbréfavíðskipti	3.888	3.178
Fjárfestingar vegna líftrygginga með áhættu líftryggingataka	1.141	1.008
Ýmsar eignir	2.821	2.916
Aðrar eignir	18.618	16.864

Varanlegir rekstrarfjármunir

	Fasteignir	Tæki og búnaður	Samtals 2020	Samtals 2019
Upphaflegt kostnaðarverð í ársbyrjun	5.784	6.540	12.324	12.465
Kaup	-	1.115	1.115	498
Selt	(1.176)	(190)	(1.366)	(638)
Upphaflegt kostnaðarverð í árslok	4.608	7.465	12.073	12.325
Uppsafnaðar afskriftir í ársbyrjun	(2.113)	(4.968)	(7.081)	(6.668)
Afskrifað	(121)	(496)	(617)	(638)
Selt	275	142	417	224
Uppsafnaðar afskriftir í árslok	(1.959)	(5.322)	(7.281)	(7.082)
Varanlegir rekstrarfjármunir	2.649	2.143	4.792	5.243

Fasteignamat nam 4.561 m.kr. í árslok (2019: 6.024 m.kr.). Vátryggingarmat fasteigna nam 8.856 m.kr. í árslok (2019: 11.038 m.kr.).

Nýtingarréttur

	2020	2019
Staða í ársbyrjun	902	984
Nýir leigusamningar	9	20
Leigusamningar sem fallið hafa úr gildi	(42)	-
Verðbætur	18	26
Afskriftir	(133)	(128)
Nýtingarréttur	754	902

Nýtingarréttur er vegna leigu fasteigna til eigin nota.

Skýringar við samstæðureikninginn

31. Aðrar skuldir

	2020	2019
Viðskiptaskuldir	850	654
Óuppgerð verðbréfiðskipti	272	365
Tryggingarsjóður innstæðueigenda og fjárfesta	131	167
Vátryggingaskuld	16.152	14.709
Líftryggingarskuld með fjárfestingaáhættu líftryggingataka	1.141	1.008
Fjármagnstekjuskattur	790	1.492
Sérstakur skattur á fjármálafyrirtæki	1.301	2.984
Áætlaður kostnaður	2.888	3.441
Fyrirfram innheimtar tekjur	1.516	1.573
Niðurfærsla liða utan efnahags	1.062	481
Leiguskuld	787	914
Ýmsar skuldir	5.824	4.909
Aðrar skuldir	32.714	32.697

	Hlutdeild			Hlutdeild		
Vátryggingaskuld	Vátrygginga-skuld	endur-tryggjenda	Samtals 2020	Vátrygginga-skuld	endur-tryggjenda	Samtals 2019
Tilkynnt tjón og áfallinn tjónakostnaður	8.428	(149)	8.279	7.742	(221)	7.521
Áætlun vegna orðinna en ótilkynnta tjóna	1.691	(82)	1.609	1.426	(82)	1.344
Tjónaskuld	10.119	(231)	9.888	9.168	(303)	8.865
Iðgjaldaskuld	6.033	(7)	6.026	5.541	(4)	5.537
Vátryggingaskuld í eigin hlut	16.152	(238)	15.914	14.709	(307)	14.402

Vátryggingaskuld er samsett úr tjónaskuld og iðgjaldaskuld. Tjónaskuld er sú skuldbinding sem hvílir á félaginu vegna óuppgerðra tjóna. Hún er metin sem fjárhæð tilkynnta óuppgerðra tjóna, auk tryggingafræðilegrar áætlunar vegna orðinna en ótilkynnta tjóna. Iðgjaldaskuld er sá hluti iðgjalda vegna tekinnar vátryggingaáhættu á árinu sem tilheyrir næstu reikningsárum.

	2020	2019
Staða í ársbyrjun	914	984
Nýir leigusamningar	9	20
Leigusamningar sem fallið hafa úr gildi	(43)	-
Verðbætur	25	21
Vaxtagjöld	42	45
Leigugreiðslur	(160)	(156)
Leiguskuld	787	914

Skýringar við samstæðureikninginn

32. Lántaka

Gjaldmiðill, upphaflegt nafnverð	Útgefið	Loka- gjaldddagi	Greiðslu- skilmálar	Vaxtakjör	2020	2019
ARION CBI 21, 10.220 m.kr.	2014	2021	Á lokadegi	Verðtryggt, fastir 3,50%	10.576	10.176
ARION CB 22, 28.720 m.kr.	2015	2022	Á lokadegi	Fastir 6,50%	28.443	28.264
ARION CB 24 ISK 19.240 m.kr.	2019	2024	Á lokadegi	Fastir, 6,00%	16.857	16.060
ARION CBI 25, 37.940 m.kr.	2017	2025	Á lokadegi	Verðtryggt, fastir, 3,00%	41.576	40.213
ARION CBI 26 ISK 12.960 m.kr.	2019	2026	Á lokadegi	Fastir, CPI linked, 2,00%	17.030	12.320
ARION CBI 29, 25.220 m.kr.	2014	2029	Á lokadegi	Verðtryggt, fastir 3,50%	28.561	27.689
ARION CBI 48 11.680 m.kr.	2018	2048	Jafnar gr.	Verðtryggt, fastir, 2,50%	10.721	10.647
Sértryggt skuldabréf					153.764	145.369
NOK 800 milljónir	2015	2020	Á lokadegi	Breytil. NIBOR +2,95%	-	11.143
NOK 320 milljónir	2016	2020	Á lokadegi	Breytil. NIBOR +1,95%	-	4.439
EUR 300 milljónir *	2017	2020	Á lokadegi	Fastir, 0,75%	-	5.635
SEK 300 milljónir	2017	2020	Á lokadegi	Breytil. 3 mån. STIBOR +1,35%	-	2.598
SEK 250 milljónir	2017	2020	Á lokadegi	Breytil. 3 mån STIBOR +0,75%	-	3.241
EUR 500 milljónir *	2016	2021	Á lokadegi	Fastir 1,625%	31.071	67.713
EUR 13 milljónir	2019	2021	Á lokadegi	Breytil., 3 mån. EURIBOR +0,58%	2.030	1.765
NOK 750 milljónir	2019	2022	Á lokadegi	Breytil., NIBOR +1,82%	11.207	10.382
SEK 150 milljónir	2019	2022	Á lokadegi	Breytil. 3 mån.STIBOR 1,33%	2.338	1.949
NOK 250 milljónir	2017	2023	Á lokadegi	Fastir, 3,02%	3.798	3.512
EUR 300 milljónir *	2018	2023	Á lokadegi	Fastir, 1,00%	44.276	41.601
EUR 300 milljónir *	2017	2027	Á lokadegi	Fastir, 3,40%	46.655	-
NOK 250 milljónir	2017	2027	Á lokadegi	Fastir, 3,40%	3.808	3.521
Útgefin skuldabréf					145.183	157.499
Víxlaútgáfa					-	1.680
Önnur lántaka					-	197
Önnur lán / víxlaútgáfa					-	1.877
Lántaka					298.947	304.745

* Samstæðan beitir áhættuvarnareikningsskilum á gangvirði gagnvart þessum skuldabréfaútgáfum með tilteknum vaxtaskiptasamningum í erlendra mynt sem áhættuvörn, sjá skýringu 24.

Bókfært virði skráðra skuldabréfa var 299 ma.kr. í árslok (31.12.2019: 303 ma.kr.) og markaðsvirði þeirra var 317 ma.kr. (31.12.2019: 315 ma.kr.). Samstæðan keypti eigin skuldir að fjárhæð 54 ma.kr. á árinu (2019: 39 ma.kr.). Rekstraráhrifin voru neikvæð sem nemur 700 m.kr. og eru færð í rekstrarreikning (2019: 300 m.kr.).

33. Víkjandi lántaka

Gjaldmiðill, upphaflegt nafnverð	Útgefið	Loka- gjaldddagi	Innköllumar- heimild	Vaxtakjör	2020	2019
SEK 500 milljónir	2018	2028	22. nóv. '23	Breytil. 3 mån. STIBOR +3,10%	7.765	6.472
NOK 300 milljónir	2019	2029	9. júl. '24	Breytil., NIBOR +3,65%	4.508	4.183
SEK 225 milljónir	2019	2029	20. des. '24	Breytil., 3 mån. STIBOR +3,70%	3.500	2.918
ARION T2I 30 4.800 milljónir	2019	2030	4. jan. '25	Fastir, verðtryggðir, 3,875%	5.088	4.913
ARION T2 30 880 milljónir	2019	2030	4. jan '25	Fastir, 6,75%	907	907
EUR 5 milljónir	2019	2031	6. mar. '26	Fastir, 3,24%	794	690
Víkjandi lántaka - eiginfjárbáttur 2					22.562	20.083
ARION AT1 USD 100 milljónir	2020	-	26. feb. '25	Fastir, 6,25%	13.498	-
Víkjandi lántaka - viðbótareiginfjárbáttur 1					13.498	-
Víkjandi lántaka					36.060	20.083

Skuldabréfin teljast til eiginfjárbáttar 1 og 2 samkvæmt lögum nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki.

Skýringar við samstæðureikninginn

34. Veðsettar eignir

Veðsettar eignir vegna lántöku

	2020	2019
Eignir sem hafa verið settar að veði vegna lántöku	228.358	186.902
Eignir sem hafa verið settar að veði vegna lána frá lánastofnunum og skortstöðu	8.150	6.023
Eignir veðsettar vegna lántöku	236.508	192.925

Samstæðan hefur sett eignir að veði vegna lántöku, bæði vegna sértryggðrar skuldabréfaútgáfu og annarrar skuldabréfaútgáfu auk lánasamninga. Samanlagt virði veðsettra eigna var 228 ma.kr. í lok árs (31.12.2019: 187 ma.kr.). Veðsett lán samanstóðu af íbúðalánum til einstaklinga. Bókfært virði lántökunnar var 154 ma.kr. í árslok (31.12.2019: 145 ma.kr.).

Samstæðan hefur veðsett skuldabréf vegna skammtímalána frá Seðlabanka Íslands og vegna skortstöðu tengdri skiptasamningum, til að verjast markaðsáhrættu vegna viðkomandi eigna.

Samstæðan hefur gefið út sértryggð skuldabréf að fjárhæð 30 milljarða króna, sem möguleiki er að nota í endurhverfum viðskiptum við Seðlabanka Íslands eða selja ef markaðsaðstæður bjóða upp á. Af þeim sökum eru eignir að veði mun hærri en sértryggðar skuldir á efnahagsreikningi samstæðunnar.

35. Eigið fé

Hlutfé og yfirverðsreikningur hlutfjár

Samkvæmt samþykktum Arion banka hf. er heildarhlutfé bankans 1.730 m.kr. að nafnvirði þar sem hver hlutur nemur 1 krónu. Handhafar almennra hlutabréfa eiga rétt á arði samkvæmt ákvörðun aðalfundar hverju sinni og fylgir eitt atkvæði hverjum hlut á hluthafafundum.

	Yfirverðs- reikningur			Yfirverðs- reikningur		
	Hlutfé	hlutfjár	2020	Hlutfé	hlutfjár	2019
Útgefið hlutfé	1.773	53.942	55.715	1.814	57.196	59.010
Kaup á eigin bréfum	(54)	(4.326)	(4.380)	(41)	(3.242)	(3.283)
Hlutabréf tengd kaupaukakerfi	-	(4)	(4)	-	(12)	(12)
Útistandandi hlutir	1.719	49.612	51.331	1.773	53.942	55.715
Eigin hlutir í árslok	11			41		
- sem hlutfall af útgefnu hlutfé	0,69%			2,29%		

Á árinu 2019 heimilaði stjórn Arion banka að hefja framkvæmd endurkaupaáætlunar á eigin bréfum á Íslandi og í Svíþjóð á grundvelli heimildar aðalfundar bankans sem veitt var þann 20. mars 2019. Markmið endurkaupaáætlunarinnar var að lækka eigið fé bankans (í samræmi við arðgreiðslustefnu). Þegar endurkaupin hófust 31. október 2019, máttu þau að hámarki nema 59 milljón hlutum (3,25% af útgefnum hlutum í bankanum) eða allt að 4,5 milljörðum króna. Í janúar 2020 samþykkti Fjármálaeftirlitið frekari endurkaup að hámarki 41 milljón hluta eða allt að 3,5 milljörðum króna. Endurkaupaáætlunin nam samtals 100 milljónum hluta að nafnvirði eða 8,0 milljörðum króna að markaðsvirði. Endurkaupaáætlunin var í gildi fram að aðalfundi í mars 2020.

Á aðalfundi bankans í mars 2020 var samþykkt tillaga um lækkun hlutfjár um 84 milljón hluti, til jöfnunar eigin hlutum. Í maí 2020 var hlutfé bankans lækkað úr 1.814 milljónum króna í 1.730 milljónir króna að nafnvirði, sem skiptist á jafn marga hluti og fylgir eitt atkvæði hverjum hlut.

Í samræmi við ákvörðun stjórnar var eigin bréfum úthlutað til starfsmanna bankans í tengslum við hlutfjárútboð og skráningu bankans árið 2018. Samtals var tæpum 4 milljónum hluta á genginu 75 krónur á hlut úthlutað til starfsmanna, að verðmæti 295 milljónum króna. Í samræmi við kaupaukakerfið ber starfsmanni að skila hlutabréfum aftur til bankans kjósi hann að segja upp störfum innan tveggja ára frá afhendingu bréfanna. Tveggja ára tímabilinu lauk í júní 2020.

Skýringar við samstæðureikninginn

Aðrar upplýsingar

36. Hluthafar Arion banka

03.02.2021 31.12.2020 31.12.2019

Taconic Capital Advisors	16,28%	23,22%	23,53%
Gildi lífeyrissjóður	9,92%	9,92%	8,79%
Lífeyrissjóður verzlunarmanna	7,81%	7,46%	3,67%
Sculptor Capital Management	2,94%	6,12%	9,53%
Lífeyrissjóður starfsmanna ríkisins	7,34%	6,03%	3,47%
Stoðir hf.	4,99%	4,99%	4,96%
Stapi lífeyrissjóður	3,00%	2,92%	1,89%
Birta lífeyrissjóður	3,07%	2,83%	1,32%
Frjálsi lífeyrissjóðurinn	2,73%	2,73%	2,18%
Stefnir rekstrarfélag hf.	2,55%	2,13%	2,46%
Eaton Vance funds	1,37%	2,11%	3,23%
Íslandsbanki hf.	2,26%	1,54%	1,00%
Hvalur hf.	2,13%	1,52%	1,45%
Lífsverk lífeyrissjóður	1,50%	1,37%	0,77%
MainFirst Bank AG	1,14%	1,14%	1,09%
Lífeyrissjóður Vestmannaeyja	1,28%	1,13%	0,52%
Lansdowne partners	0,21%	1,12%	5,02%
Goldman Sachs International	0,00%	0,00%	3,72%
Arion banki hf.	0,69%	0,69%	2,27%
Kvika eignastýring	1,26%	0,00%	1,10%
Aðrir hluthafar með minna en 1% eignarhlut	27,53%	20,17%	18,04%
	100,0%	99,1%	100,0%

Heildarfjöldi hluthafa í árslok var um 7.400, samanborið við um 6.500 í ársbyrjun.

Í árslok áttu starfsmenn bankans 0,53% eignarhlut í Arion banka (31.12.2009: 0,43%).

Á aðalfundi bankans í mars 2020 var samþykkt tillaga um að lækka hlutafé bankans um 84 ma.kr. að nafnverði með jöfnun eigin bréfa bankans. Lækkunin var gerð í maí 2020. Eignarhaldið breyttist til samræmis.

Í lok janúar 2021 seldi stærsti hluthafi bankans, Taconic Capital Advisors, tæplega 7% hlut í bankanum til breiðs hóps fjárfesta, aðallega íslenskra lífeyrissjóða, sjóðstýringafélaga og annarra innlendra fjárfesta.

37. Lögfræðileg málefni

Samstæðan hefur markað sér stefnu og komið upp ferlum til þess að halda utan um lögfræðileg ágreiningsefni. Þegar faglegrar ráðgjafar hefur verið leitað og fjárhæð hugsanlegs taps hefur verið áætluð með raunhæfum hætti gerir samstæðan ráðstafanir til þess að taka mið af hugsanlegum neikvæðum áhrifum af ágreiningsmálunum á fjárhagsstöðu hennar. Í þeim tilvikum þegar talið er að það geti skaðað málstað samstæðunnar að upplýsa um mögulegar fjárhæðir í tengslum við málaferli, þá er því sleppt. Í árslok voru nokkur ágreiningsmál, sem samstæðan á aðild að, óleyst.

Óvissar skuldbindingar

Málaferli vegna skaðabóta

Í júní 2013 stefndi Kortþjónustan hf., Arion banka hf., Íslandsbanka hf., Landsbankanum hf., Borgun hf. og dótturfélagi bankans Valitor hf. til greiðslu skaðabóta að fjárhæð 1.200 m.kr. auk vaxta, vegna tjóns sem Kortþjónustan ehf. taldi sig hafa orðið fyrir vegna brota félaganna á samkeppnislögum. Í júní 2017 vísaði Hæstiréttur málinu frá dómi á grundvelli formaskilyrða. Síðan þá hefur Kortþjónustan, og síðar fyrrum stærsti hluthafi hennar, EC-Clear, reynt að höfða fjögur sambærileg dómsmál sem öllum hefur verið vísað frá, því síðasta í desember 2019. EC-Clear ehf. hefur enn á ný höfðað mál með sama málatalilbúnaði á hendur sömu aðilum og krefst skaðabóta að fjárhæð 922 m.kr. Málinu var í fimmta skipti vísað frá með úrskurði Héraðsdóms Reykjavíkur í nóvember 2020. Sóknaraðili kærði frávísunina til Landsréttar og var skilafrestur greinargerðar varnaraðila í janúar 2021. Kæmi til þess að stefndu yrðu dæmdir til greiðslu skaðabóta yrðu þeir sameiginlega ábyrgir fyrir greiðslu fjárhæðarinnar. Í ljósi þessa hefur bankinn ekki fært varúðarfærslu vegna málsins.

Skýringar við samstæðureikninginn

37. Lögfræðileg málefni, frh.

Stjórnvaldsákvörðun fjármálaeftirlitsnefndar Seðlabanka Íslands

Þann 7. júlí 2020 tók fjármálaeftirlitsnefnd Seðlabanka Íslands ákvörðun um að Arion banki teldist hafa brotið gegn 1. mgr. 122. gr. laga um verðbréfavíðskipti með því birta ekki innherjaupplýsingar nægjanlega tímalega, og gerði bankanum að greiða stjórnvaldssekt að fjárhæð kr. 87,7 milljónir króna. Tildrög málsins eru skipulagsbreytingar sem gerðar voru í bankanum í september 2019 og fjárhagsleg áhrif þeirra, en bankinn hafði áður tilkynnt Seðlabankanum að hann myndi nýta heimild í lögum til að fresta birtingu innherjaupplýsinganna. Þann 17. júlí 2020 birti Arion banki tilkynningu um ákvörðun Seðlabanka Íslands og að bankinn myndi höfða mál til ógildingar á ákvörðuninni. Bankinn greiddi sektina, en í samræmi við ofangreint var stefna Arion banka á hendur Seðlabanka Íslands og íslenska ríkinu þingfest í Héraðsdómi Reykjavíkur í október 2020. Stefnu skiluðu greinargerð í nóvember 2020, málið fór í kjölfarið til úthlutunar dómara og bíður aðalmeðferðar.

Lögfræðilegum álitaefnum lokið

Málaferli vegna skaðabóta

Fyrirverandi forsvarsmáður BM Vallár hf. og Lindarflöt ehf. höfðu höfðað tvö mál á hendur bankanum til greiðslu skaðabóta. Skaðabótakröfur stefnenda voru samtals að fjárhæð rúmlega 4 ma.kr. auk vaxta. Stefnendur byggðu á því að bankinn hafi valdið þeim, sem hluthöfum í BM Vallá og Fasteignafélaginu Ártúni, tjóni með því að hafa staðið í vegi fyrir fjárhagslegri endurskipulagningu félaganna og þar með knúið félögin í gjaldþrot. Héraðsdómur Reykjavíkur vísaði öðru málinu frá í apríl 2018 en í júní 2018 felldi Landsréttur úrskurð Héraðsdóms Reykjavíkur úr gildi og lagði fyrir héraðsdóm að taka málið til efnismeðferðar. Héraðsdómur sýknaði bankann með dómi í september 2018. Stefnendur áfrýjuðum dóminum til Landsréttar en í desember 2019 staðfesti Landsréttur dóm héraðsdóms. Áfrýjunarleyfi til Hæstaréttar var hafnað og í maí 2020 var seinna málið því fellt niður.

Sameinað sílikon hf.

Sameinuðu sílikoni var veitt greiðslustöðvun 14. ágúst 2017 og var tekið til gjaldþrotaskipta þann 22. janúar 2018. Bankinn átti veð í eignum félagsins og þrotabúið afsalaði bankanum þeim eignum. Skiptastjóri þrotabúsins samþykkti veðkröfur bankans en tveir ótryggðir kröfuhafar mótmæltu veðsetningu bankans í eignum Sameinaðs sílikons. Skiptastjóri þrotabúsins vísaði ágreiningnum til Héraðsdóms Reykjaness. Bankinn fór yfir mótmælin og hafnaði þeim öllum. Í janúar 2020 var gert samkomulag milli aðila þar sem öllum ágreiningi var lýst lokið, og hefur samkomulagið lítil áhrif á virðismat bankans á eignumum.

38. Atburðir eftir lok reikningsskiladags

Enginn atburður hefur átt sér stað eftir lok reikningsskiladags og fram að samþykkt þessa ársreiknings sem gefur tilefni til sérstakrar upplýsingagjafar í ársreikningnum.

Skýringar við samstæðureikninginn

Liðir utan efnahags

39. Skuldbindingar

<i>Veittar ábyrgðir, ónýttar yfirdráttarheimildir og lánsloforð</i>	2020	2019
Ábyrgðir	20.857	15.097
Ónýttar yfirdráttarheimildir	49.164	44.923
Lánsloforð	64.055	54.101
Veitar ábyrgðir, ónýttar yfirdráttarheimildir og lánsloforð	134.076	114.121

40. Eignir í stýringu og vörslu

Eignir í stýringu	1.130.978	1.013.101
Eignir í vörslu	934.967	1.370.946

Eignir í stýringu sýna markaðsvirði eigna viðskiptavina sem stýrt er af eignastýringu og dótturfélögum fyrir hönd viðskiptavina.

Sem vörsluaðili er Arion banki ábyrgur fyrir eignavörslu verðbréfa fyrir fyrirtæki og einstaklinga. Hlutverk vörsluaðila er varsla verðbréfa, svo sem hlutabréfa, skuldabréfa og verðbréfasjóða, annast uppgjör á verðbréfaviðskiptum og öðrum eignabreytingum á verðbréfum, afgreiðsla fyrirtækjaáðgerða, t.d. gjalddaga á skuldabréfum og arðgreiðslur á hlutabréfum og halda utan um skráningu dagslokaverða á verðbréfum.

Tengdir aðilar

41. Tengdir aðilar

Samstæðan skilgreinir Taconic Capital, stærsta hluthafa bankans í árslok 2020, sem tengdan aðila sem hefur áhrif á samstæðuna.

Stjórn Arion banka hf. og lykilstjórnendur bankans eru skilgreindir sem tengdir aðilar auk náinna fjölskyldumeðlima framangreindra einstaklinga og lögaðila undir yfirráðum þeirra. Hlutdeildarfélag samstæðunnar eru jafnframt skilgreind sem tengdir aðilar.

Viðskipti við tengda aðila hafa átt sér stað á grundvelli viðskipta milli óskyldra aðila. Engar frekari ábyrgðir hafa verið veittar tengdum aðilum vegna viðskiptaskulda eða viðskiptakrafna.

Staða gagnvart tengdum aðilum

2020	Eignir	Skuldir	Staða
Stjórn og lykilstjórnendur	172	(575)	(403)
Hlutdeildarfélag og aðrir tengdir aðilar	-	(112)	(112)
Staða gagnvart tengdum aðilum	172	(687)	(515)

2019	Eignir	Skuldir	Staða
Stjórn og lykilstjórnendur	184	(252)	(68)
Hlutdeildarfélag og aðrir tengdir aðilar	-	(59)	(59)
Staða gagnvart tengdum aðilum	184	(311)	(127)

Viðskipti við tengda aðila

2020	Vaxta- tekjur	Vaxta- gjöld	Aðrar tekjur	Önnur gjöld
Stjórn og lykilstjórnendur	8	(9)	19	(408)
Hlutdeildarfélag og aðrir tengdir aðilar	-	-	-	(1.565)
Viðskipti við tengda aðila	8	(9)	19	(1.973)

2019	Vaxta- tekjur	Vaxta- gjöld	Aðrar tekjur	Önnur gjöld
Stjórn og lykilstjórnendur	6	(17)	17	(347)
Hlutdeildarfélag og aðrir tengdir aðilar	-	-	28	(1.110)
Viðskipti við tengda aðila	6	(17)	45	(1.457)

Skýringar við samstæðureikninginn

Áhættustýring

Samstæðan stendur frammi fyrir ýmis konar áhættum sem tengjast daglegum rekstri hennar og stendur nú frammi fyrir sérstökum áhættuþáttum vegna Covid-19 farsóttarinnar sem hefur áhrif á starfsemi samstæðunnar og viðskiptavini. Áhættustýring er grundvallarþáttur í starfi samstæðunnar. Grunnstoðir virkrar áhættustýringar felast í greiningu verulegrar áhættu, mælingu á áhættunni, aðgerðum til þess að takmarka áhættu og stöðugri vöktun áhættuþátta. Áhættustýringarferlið og geta samstæðunnar til þess að stýra og verðleggja áhættuþætti er ómissandi þáttur í að tryggja áframhaldandi arðsemi samstæðunnar, svo og til þess að tryggja að áhættu hennar sé haldið innan viðunandi marka.

Stjórn bankans ber endanlega ábyrgð á áhættustýringarkerfi samstæðunnar og ber að tryggja að viðunandi áhættustefnur og stjórnarhættir séu ákvarðaðir til þess að fylgjast með áhættuþáttum samstæðunnar. Stjórn bankans felur áhættustýringu dótturfélaga í hendur viðkomandi dótturfélaga. Fyrir móðurfélagið (bankann) ákvarðar bankastjórnin áhættuvilja. Áhættuviljinn er settur fram sem takmörk á áhættuþáttum og mörkum sem áhættustýringarsvið bankans fylgist með.

Bankastjórnin ber ábyrgð á að viðhalda skilvirku áhættustýringarkerfi, ferli og eftirliti, svo og að viðhalda vitund starfsfólks um áhættu þannig að áhætta sé viðfangsefni allra starfsmanna.

Í bankanum starfa nokkrar nefndir sem stýra áhættu. Áhættunefnd stjórnar (BRIC) ber ábyrgð á eftirliti með áhættustýringarkerfi bankans, áhættuvilja og innramatsferli á eiginfjár- og lausafjárþörf (ICAAP/LAAP). Lánanefnd stjórnar (BCC) tekur ákvarðanir um alla meiriháttar útlánaáætta, þar með talið sölutryggingar og fjárfestingar. Bankastjóri hefur sett á stofn fjórar lykiláhættunefndir sem bera ábyrgð á umgjörð og stýringu viðeigandi áhættuþátta. Eigna- og fjárhagsskuldbindinganefnd (ALCO) ber ábyrgð á stýringu á misvægi eigna og skulda, lausafjár- og fjármögnunaráhættu, markaðsáhættu og eiginfjárstýringu. ALCO tekur einnig ákvarðanir er varða sölutryggingar og fjárfestingar. Rekstraráhættunefnd (ORCO) ber ábyrgð á stýringu rekstraráhættu, þ.m.t. upplýsingaöryggi, fjármálaglæpi, hlítni við lög og reglur og stýringu gagna. Lánanefnd Arion banka (ACC) tekur lánaákvarðanir og fjallar um almennar lánareglur en Nauðasamnings- og niðurfellingarnefnd Arion banka (ADC) tekur ákvarðanir er varða nauðasamninga og niðurfellingar. ACC og ADC starfa innan þeirra heimilda er BCC setur.

Innri endurskoðun bankans annast sjálfstæðar úttektir á starfsemi bankans og nokkurra dótturfélaga, áhættustýringarkerfi, ferlum, stefnu og mælingum. Innri endurskoðun ræðir niðurstöður sínar við stjórnendur og gefur skýrslu og tilmæli til endurskoðunarnefndar stjórnar

Regluvarsla er sjálfstæð eining sem er stýrt af regluverði og heyrir beint undir bankastjóra. Regluvarsla stýrir hlífingaráhættu bankans en þar undir fellur meðal annars persónuvernd og áhætta bankans vegna fjármunabrota.

Áhættustýringarsvið bankans starfar undir stjórn framkvæmdastjóra áhættustýringar. Sviðið er sjálfstæð stjórnunareining og ber beina ábyrgð gagnvart bankastjóra. Áhættustýringarsvið skiptist í þrjár einingar: Áhættugreiningu, sem greinir og mælir safnlæga áhættu og ber ábyrgð á líkönum og skýrslum; Áhættueftirlit, sem ber ábyrgð á umgjörð áhættustýringar og styður við áhættustýringu og innra eftirlit í fyrstu varnarlinu; og Lánagreiningu, sem styður við lánveitingarferlið og tekur þátt í lánaákvörðunum. Áhættustjóri öryggis og gagna og Áhættustjóri lífeyrissjóða tilheyra áhættustýringarsviði.

Arion banki er lítill banki í alþjóðlegu samhengi en er flokkaður sem kerfislega mikilvægur á Íslandi. Samstæðan starfar í litlu hagkerfi, með eigin gjaldmiðil, sem er háð tiltölulega fáum atvinnugreinum, sveiflum í fjármagnsflæði og gengissveiflum. Helstu áhættuþættir samstæðunnar eru útlánaáætta, samþjöppunaráhætta, lausafjáráhætta, vaxtaáhætta, áhætta tengd upplýsingatæknikerfum og viðskiptaáhætta. Þessir áhættuþættir eru að mestu leyti innan móðurfélagsins. Samstæðan stendur frammi fyrir áhættum í gegnum dótturfélög vegna tryggingastarfsemi, greiðsluþjónustu og sjóðastýringu. Rekstraráhætta er megináhætta fyrir tvo síðastnefndu liðina.

Nánari upplýsingar um áhættu- og eiginfjárstýringu er að finna í áhættuskýrslu bankans fyrir árið 2020. Áhættuskýrslan verður gefin út samhliða útgáfu samstæðureikningsins og verður aðgengileg á heimasíðu bankans, www.arionbanki.is. Áhættuskýrslan er óendurskoðuð.

Skýringar við samstæðureikninginn

42. Útlánaáhhætta

Útlánaáhhætta er sú áhætta að samstæðan verði fyrir tjóni ef viðskiptavinir hennar eða gagnaðilar standa ekki við samningsskuldbindingar sínar.

Útlánaáhhætta verður til í hvert skipti sem samstæðan ráðstafar fjármunum sínum með þeim hætti að eigið fé hennar eða tekjur velta á efndum gagnaðila, útgefenda eða lántakenda. Lán til viðskiptavina og lánastofnana er helsti uppruni útlánaáhhættu. Aðrar tegundir eigna, líkt og skuldabréf, afleiðusamningar og eignir utan efnahagsreiknings fela einnig í sér útlánaáhhættu.

Stjórnun og greining á lánasafninu er afar mikilvæg. Mikil áhersla er lögð á gæði lánasafnsins með öguðu lánveitingarferli, gagnrýnni skoðun á lánsúmsóknum, vöktun á gæðum lánasafnsins og greiningu og viðbrögðum við hugsanlegum erfiðleikálánum á fyrstu stigum sem og virkri stjórnun á endurskipulagningu virðisrýrðra lána.

Lánveitingar eru byggðar á upplýstum lánaákvörðunum og leitast samstæðan við að eiga viðskipti við fjárhagslega sterka aðila með trygg veð og góða endurgreiðslugetu. Verðlagning láns á að endurspegla þá áhættu sem tekin er.

Samstæðan stýrir útlánaáhhættu með því að setja hámarksheimildir fyrir þá áhættu sem hún sættir sig við vegna einstakra gagnaðila og tengdra viðskiptavina og með því að fylgjast með áhættuskuldbindingum í samhengi við þessar heimildir. Samstæðan leitast við að takmarka heildarútlánaáhhættu sína með því að ná fram dreifingu í lánasafninu yfir atvinnugreinar og með því að takmarka stórar áhættuskuldbindingar gagnvart hópum tengdra viðskiptavina.

Skipting útlánaáhhættu

Eftirfarandi tafla sýnir hámarksútlánaáhhættu í niðurbroti eftir liðum efnahagsreikningsins áður en tekið hefur verið tillit til áhættumildunar í formi trygginga eða annarra áhættuvarna. Taflan sýnir einnig tryggingar í tengslum við þá liði. Upphæð og tegund trygginga sem gerð er krafa um fer eftir mati á útlánaáhhættu mótaðilans og tegund fyrirgreiðslunnar. Helstu tegundir trygginga eru:

- Lán til einstaklinga: Veðskuldabréf í íbúðarhúsnæði
- Lán til fyrirtækja: Fasteignir, fiskveiðiskip og aðrir fasta- eða lausafjármunir þar með talið birgðir, kröfur, reiðufé og verðbréf.
- Afleiður: Reiðufé, ríkisskuldabréf, sértryggð skuldabréf, skráð hlutafé eða sjóðir sem samanstanda af hæfum verðbréfum.

Virði trygginga byggir á mati á markaðsvirði. Verðmat fasteigna byggir á markaðsvirði, fasteignamati eða mati innri eða ytri sérfræðinga. Virði fiskveiðiskipa tekur tillit til fiskveiðikvóta. Gæði trygginga eru metin við útlánaákvörðanir með tilliti til sérhæfingar, staðsetningar, aldurs, ástands og endurnýtingamöguleika.

Fylgst er með virði trygginganna og kallað eftir viðbótartryggingum í samræmi við undirliggjandi samninga. Virði trygginga er endurmetið í tengslum við skoðun á þörf fyrir færslu virðisrýrnunar. Virði trygginga takmarkast við kröfuvirði tilsvarandi lána.

Skýringar við samstæðureikninginn

42. Útlánaáætta, frh.

Hámarksútlánaáætta og tryggingar sem bankinn hefur hald í eftir tegundum fyrirgreiðslu sem falla undir niðurfærslukröfur IFRS 9

	Hámarks	Tryggingar				Samtals tryggingar
	útlána-áætta	Reiðufé og verðbréf	Fasteignir	Fiskiskip	Aðrar tryggingar	
2020						
Handbært fé og innstæður hjá Seðlabanka Íslands	42.136	-	-	-	-	-
Lán til lánastofnana	28.235	-	-	-	-	-
Lán til viðskiptavina færð á kostnaðarvirði	822.941	19.233	599.938	43.338	82.881	745.390
Einstaklingar	433.336	52	393.680	8	12.335	406.075
Fyrirtæki	389.605	19.181	206.258	43.330	70.546	339.315
Fasteignaviðskipti og byggingastarfsemi	127.888	273	110.453	65	2.912	113.703
Fiskveiðar og -vinnsla	81.582	244	13.655	41.206	25.665	80.770
Upplýsingatækni og fjarskipti	20.810	44	5.184	-	4.693	9.921
Heildsala og smásala	51.599	274	38.600	25	10.220	49.119
Fjármála- og tryggingastarfsemi	35.749	18.295	3.267	-	9.606	31.168
Lónaður, orkuvinnsla og framleiðsla	31.193	14	16.214	-	12.520	28.748
Samgöngur	12.740	1	744	1.875	2.340	4.960
Þjónusta	13.175	33	8.615	152	1.998	10.798
Opinberir aðilar	6.786	3	2.103	7	228	2.341
Landbúnaður og skógrækt	8.083	-	7.423	-	364	7.787
Aðrar eignir sem fela í sér útlánaáættu	9.667	-	-	-	-	-
Ábyrgðir	20.857	6.200	6.255	35	2.374	14.864
Lánsloforð og ónýttar yfirdráttarheimildir	113.219	-	-	-	-	-
Gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu	137.655	-	-	-	-	-
Ríkisskuldabréf	122.743	-	-	-	-	-
Fyrirtækja- og markaðsskuldabréf	14.912	-	-	-	-	-
Staða í lok árs	1.174.710	25.433	606.193	43.373	85.255	760.254
2019						
Handbært fé og innstæður hjá Seðlabanka Íslands	95.717	-	-	-	-	-
Lán til lánastofnana	17.947	-	-	-	-	-
Lán til viðskiptavina færð á kostnaðarvirði	773.955	20.792	544.723	54.601	73.091	693.207
Einstaklingar	368.569	198	328.243	13	10.996	339.450
Fyrirtæki	405.386	20.594	216.480	54.588	62.095	353.757
Fasteignaviðskipti og byggingastarfsemi	129.856	1.972	113.465	55	8.022	123.514
Fiskveiðar og -vinnsla	82.941	17	12.365	54.121	9.946	76.449
Upplýsingatækni og fjarskipti	19.102	375	3.529	-	4.308	8.212
Heildsala og smásala	54.989	375	32.508	7	15.980	48.870
Fjármála- og tryggingastarfsemi	33.669	17.726	7.254	-	7.622	32.602
Lónaður, orkuvinnsla og framleiðsla	39.909	60	28.183	-	6.711	34.954
Samgöngur	11.066	-	1.048	313	3.285	4.646
Þjónusta	17.580	61	9.137	92	5.669	14.959
Opinberir aðilar	8.617	4	2.194	-	289	2.487
Landbúnaður og skógrækt	7.657	4	6.797	-	263	7.064
Aðrar eignir sem fela í sér útlánaáættu	8.675	-	-	-	-	-
Ábyrgðir	15.097	2.232	6.322	1.403	2.262	12.219
Lánsloforð og ónýttar yfirdráttarheimildir	99.024	-	-	-	-	-
Gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu	48.894	-	-	-	-	-
Ríkisskuldabréf	41.417	-	-	-	-	-
Fyrirtækja- og markaðsskuldabréf	7.477	-	-	-	-	-
Staða í lok árs	1.059.309	23.024	551.045	56.004	75.353	705.426

Skýringar við samstæðureikninginn

42. Útlánaáætta, frh.

Veðsetningarhlutfall íbúðarlána

Eftirfarandi tafla sýnir veðsetningarhlutfall (LTV) og virðisrýðan hluta íbúðarlánasafns bankans. Veðsetningarhlutfallið er reiknað sem hlutfall heildarvirðis láns deilt með virði trygginga án leiðréttinga fyrir mögulegum kostnaði við að taka yfir og selja tryggingarnar. Virði tryggingar byggir á nýjasta opinbera fasteignamati.

	2020		2019	
	Bókfært heildarvirði	Þar af virðisrýð	Bókfært heildarvirði	Þar af virðisrýð
Undir 50%	119.846	1.154	119.734	1.283
50-70%	176.986	2.175	130.257	2.546
70-90%	87.941	989	63.099	1.131
90-100%	10.031	213	7.369	170
100-110%	2.981	44	2.658	60
Yfir 110%	12.922	731	10.873	698
Óflokkað	22	-	47	-
Staða í lok árs	410.729	5.306	334.037	5.888

Tryggingar fyrir fjáreignum á stigi 3

Í lok árs er bókfært heildarvirði lána í þrepi 3 21.606 m.kr. (31.12.2019: 20.155 m.kr.) tryggt með tryggingum að andvirði 16.097 m.kr. (31.12.2019: 13.618 m.kr.), þar af eru 14.790 m.kr. í fasteignum (31.12.2019: 11.791 m.kr.).

Veð sem gengið hefur verið að

Á árinu yfirtók samstæðan eignir til fullnustu lána. Af yfirteknum eignum á árinu 2020 á samstæðan ennpá í árslok fasteignir að virði 330 m.kr. (31.12.2019: 501 m.kr.) og aðrar eignir að virði 4 m.kr. (31.12.2019: 9 m.kr.). Eignirnar eru allar í söluférlí, sjá skýringu 29.

Stórar áhættuskuldbindingar

Stór áhættuskuldbinding er skilgreind sem áhættuskuldbinding sem nemur 10% eða meira af hæfu fjármagni samstæðunnar samkvæmt lögum nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki og reglugerð nr. 233/2017 um varfærniskröfur vegna starfsemi fjármálafyrirtækja. Lögbundið hámark á áhættuskuldbindingu vegna eins viðskiptavinar eða hóps tengdra viðskiptavina er 25% af hæfu fjármagni, eftir að tekið hefur verið tillit til áhættumildandi þátta skv. reglugerð.

Hjá samstæðunni var ein stór áhættuskuldbinding í árslok, samtals að fjárhæð 20,9 ma.kr. (10,4% af hæfu fjármagni) áður en tillit er tekið til áhættumildandi þátta skv. reglugerð (31.12.2019: tvær stórar áhættuskuldbindingar, samtals 36,8 ma.kr.). Eftir að tekið er tillit til áhættumildandi þátta skv. reglugerð voru stórar áhættuskuldbindingar bankans 20,7 ma.kr. (10,3% af hæfu fjármagni).

Útlánagæði

Bankinn notar innri lánshæfismatslíkön sem og ytri lánshæfiseinkunnir, ef tiltækar eru, til að hafa eftirlit með útlánaáættu. Innri lánshæfislíkönin meta lánshæfi lántaka með tölfræðilíkönunum sem byggja á ýmsum breytum sem sýnt hefur verið fram á að hafa spágildi varðandi vanefndir. Um er að ræða sögulega vanskilahegðun, fjárhagsupplýsingar, landfræðilegar og þjóðhagsfræðilegar breytur auk huglægra stærða frá sérfræðingum bankans í tilfellum stórra fyrirtækja. Sex líkön eru í notkun fyrir fyrirgreiðslu einstaklinga – íbúðalán, neytendalán, bílalán, ábyrgðir, lán í atvinnuskyni og önnur lán. Lánshæfismatslíkönin eru uppfærð að lágmarki árlega og endurstíllt með nýjum gögnum með það að markmiði að viðhalda forspáargetu þeirra. Breytingar í áhættuflokkun á milli ára má að hluta til rekja til fínstillingar á líkönunum. Ytri lánshæfiseinkunnir eru aðallega notaðar fyrir verðbréf á markaði og lán til fjármálafyrirtækja. Frekari upplýsingar um einkunnaskala bankans má sjá í skýringu 56.

Töflurnar hér að neðan sundurliða fjármálagerninga sem lúta niðurfærslukröfum IFRS 9 eftir einkunnaskala þar sem flokkur 5, DD, sýnir áhættumesta flokkinn. Eignir á gagnvirði í gegnum rekstur lúta ekki niðurfærslukröfum IFRS 9. Taflan hér að neðan sýnir bókfært heildarvirði eigna eftir einkunnaskala og niðurfærsluþrepi. Bókfært heildarvirði að frádreginni niðurfærslu er bókfært virði undirliggjandi eigna.

Lán í línunni „óflokkað“ tengjast fyrst og fremst nýstofnuðum fyrirtækjum eða mótaðilum þar sem lánshæfismatslíkön bankans eru ekki talin gefa fullnægjandi mat og ytri lánshæfismatseinkunnir liggja ekki fyrir.

Skýringar við samstæðureikninginn

42. Útlánaáætla, frh.

Útlánagæði eftir einkunnaskala	Handbært fé og innst. hjá SÍ	Lán til lána- stofnana	Fjármála- gæðingar færðir á gangvirði
2020			
<i>Lán til lána- stofnana, verðbréf og reiðufé</i>			
Fjárfestingarflokkur	42.136	21.238	137.667
Ekki fjárfestingarflokkur	-	7.098	-
Bókfært heildarvirði	42.136	28.336	137.667
Niðurfærsla	-	(101)	(12)
Bókfært virði	42.136	28.235	137.655

	Prep 1	Prep 2	Prep 3	Virðisrýrð lán við skráningu	Samtals
<i>Lán til viðskiptavina</i>					
Áhættuflokkur 0 og 1 (Einkunn AAA til BBB-)	422.053	2.300	-	40	424.393
Áhættuflokkur 2 (Einkunn BB+ til BB-)	174.857	28.364	-	54	203.275
Áhættuflokkur 3 (Einkunn B+ til B-)	72.459	57.330	-	55	129.844
Áhættuflokkur 4 (Einkunn CCC+ til CCC-)	11.243	41.289	-	98	52.630
Áhættuflokkur 5 (DD)	-	-	21.297	310	21.607
Óflokkað	2.641	608	-	-	3.249
Bókfært heildarvirði	683.253	129.891	21.297	557	834.998
Niðurfærsla	(1.844)	(3.305)	(6.824)	(84)	(12.057)
Bókfært virði	681.409	126.586	14.473	473	822.941

Lán til viðskiptavina - Einstaklingar

Áhættuflokkur 0 og 1 (Einkunn AAA til BBB-)	317.898	1.499	-	40	319.437
Áhættuflokkur 2 (Einkunn BB+ til BB-)	75.261	6.865	-	54	82.180
Áhættuflokkur 3 (Einkunn B+ til B-)	16.611	4.206	-	55	20.872
Áhættuflokkur 4 (Einkunn CCC+ til CCC-)	2.920	4.734	-	98	7.752
Áhættuflokkur 5 (DD)	-	-	5.149	310	5.459
Óflokkað	109	2	-	-	111
Bókfært heildarvirði	412.799	17.306	5.149	557	435.811
Niðurfærsla	(807)	(395)	(1.189)	(84)	(2.475)
Bókfært virði	411.992	16.911	3.960	473	433.336

Lán til viðskiptavina - Fyrirtæki og opinberir aðilar

Áhættuflokkur 0 og 1 (Einkunn AAA til BBB-)	104.155	801	-	-	104.956
Áhættuflokkur 2 (Einkunn BB+ til BB-)	99.596	21.499	-	-	121.095
Áhættuflokkur 3 (Einkunn B+ til B-)	55.848	53.124	-	-	108.972
Áhættuflokkur 4 (Einkunn CCC+ til CCC-)	8.323	36.555	-	-	44.878
Áhættuflokkur 5 (DD)	-	-	16.148	-	16.148
Óflokkað	2.532	606	-	-	3.138
Bókfært heildarvirði	270.454	112.585	16.148	-	399.187
Niðurfærsla	(1.037)	(2.910)	(5.635)	-	(9.582)
Bókfært virði	269.417	109.675	10.513	-	389.605

Lánsloforð, ábyrgðir og óáðregin fyrirgreiðsla

Áhættuflokkur 0 og 1 (Einkunn AAA til BBB-)	62.426	590	-	-	63.016
Áhættuflokkur 2 to 4 (Einkunnir BB+ til CCC-)	43.550	17.530	1.435	-	62.515
Óflokkað	8.543	2	-	-	8.545
Bókfært heildarvirði	114.519	18.122	1.435	-	134.076
Niðurfærsla	(239)	(577)	(171)	-	(987)
Bókfært virði	114.280	17.545	1.264	-	133.089

Skýringar við samstæðureikninginn

42. Útlánaáætla, frh.

2019	Handbært fé og innist. hjá SÍ	Lán til lána- stofnana	Fjármála- gæringar færðir á gangvirði
<i>Lán til lánastofnana, verðbréf og reiðufé</i>			
Fjárfestingarflokkur	95.717	16.099	48.900
Ekki fjárfestingarflokkur	-	1.864	-
Bókfært heildarvirði	95.717	17.963	48.900
Niðurfærsla	-	(16)	(6)
Bókfært virði	95.717	17.947	48.894

	Þrep 1	Þrep 2	Þrep 3	Virðisrýrð lán við skráningu	Samtals
<i>Lán til viðskiptavina</i>					
Áhættuflokkur 1 (Einkunn A+ til BBB-)	369.623	981	-	-	370.604
Áhættuflokkur 2 (Einkunn BB+ til BB-)	196.133	35.291	-	81	231.505
Áhættuflokkur 3 (Einkunn B+ til B-)	94.515	37.100	-	39	131.654
Áhættuflokkur 4 (Einkunn CCC+ til CCC-)	11.669	15.828	-	114	27.611
Áhættuflokkur 5 (DD)	2	-	20.158	503	20.663
Óflokkað	661	426	2	-	1.089
Bókfært heildarvirði	672.603	89.626	20.160	737	783.126
Niðurfærsla	(974)	(921)	(7.067)	(209)	(9.171)
Bókfært virði	671.629	88.705	13.093	528	773.955

Lán til viðskiptavina - einstaklingar

Áhættuflokkur 1 (Einkunn A+ til BBB-)	272.967	723	-	-	273.690
Áhættuflokkur 2 (Einkunn BB+ til BB-)	60.165	2.257	-	81	62.503
Áhættuflokkur 3 (Einkunn B+ til B-)	13.882	3.125	-	39	17.046
Áhættuflokkur 4 (Einkunn CCC+ til CCC-)	4.156	6.573	-	114	10.843
Áhættuflokkur 5 (DD)	-	-	6.450	503	6.953
Óflokkað	25	54	2	-	81
Bókfært heildarvirði	351.195	12.732	6.452	737	371.116
Niðurfærsla	(418)	(319)	(1.601)	(209)	(2.547)
Bókfært virði	350.777	12.413	4.851	528	368.569

Lán til viðskiptavina - Fyrirtæki og opinberir aðilar

Áhættuflokkur 1 (Einkunn A+ til BBB-)	96.656	258	-	-	96.914
Áhættuflokkur 2 (Einkunn BB+ til BB-)	135.968	33.034	-	-	169.002
Áhættuflokkur 3 (Einkunn B+ til B-)	80.633	33.975	-	-	114.608
Áhættuflokkur 4 (Einkunn CCC+ til CCC-)	7.513	9.255	-	-	16.768
Áhættuflokkur 5 (DD)	2	-	13.708	-	13.710
Óflokkað	636	372	-	-	1.008
Bókfært heildarvirði	321.408	76.894	13.708	-	412.010
Niðurfærsla	(556)	(602)	(5.466)	-	(6.624)
Bókfært virði	320.852	76.292	8.242	-	405.386

Lánsloforð, ábyrgðir og óáðregin fyrirreiðsla

Áhættuflokkur 1 (Einkunn A+ til BBB-)	53.650	1	-	-	53.651
Áhættuflokkur 2 to 4 (Einkunnir BB+ til CCC-)	43.205	8.349	1.790	-	64.016
Óflokkað	5.688	1.438	-	-	406
Bókfært heildarvirði	102.543	9.788	1.790	-	114.121
Niðurfærsla	(165)	(244)	(73)	-	(482)
Bókfært virði	102.378	9.544	1.717	-	113.639

Skýringar við samstæðureikninginn

42. Útlánaáætta, frh.

Atvinnugreinaflokkun, bókfært heildarvirði og niðurfærsla

	Þrep 1		Þrep 2		Þrep 3		Heildar	Bókfært
	Bókfært heildar- virði	Niður- færsla	Bókfært heildar- virði	Niður- færsla	Bókfært heildar- virði	Niður- færsla	niður- færsla	virði
2020								
Lán til lánaðst., verðbréf og handbært fé ...	208.139	(113)	-	-	-	-	(113)	208.026
Lán til einstaklinga	412.799	(807)	17.554	(395)	5.458	(1.273)	(2.475)	433.336
Íbúðalán	360.964	(365)	13.833	(141)	3.756	(174)	(680)	377.873
Önnur lán	51.835	(442)	3.721	(254)	1.702	(1.099)	(1.795)	55.463
Lán til fyrirtækja, ríkis og sveitarfélaga	270.454	(1.037)	112.585	(2.910)	16.148	(5.635)	(9.582)	389.605
Fasteignaviðskipti og byggingastarfsemi	78.573	(376)	49.366	(576)	1.500	(599)	(1.551)	127.888
Fiskveiðar og -vinnsla	73.520	(232)	7.832	(9)	675	(204)	(445)	81.582
Upplýsingatækni og fjarskipti	20.131	(31)	680	(66)	170	(74)	(171)	20.810
Heildsala og smásala	14.917	(54)	30.925	(1.459)	8.851	(1.581)	(3.094)	51.599
Fjármála- og tryggingastarfsemi	27.835	(132)	7.791	(102)	703	(346)	(580)	35.749
Lönaður, orkuvinnsla og framleiðsla	25.653	(70)	5.253	(132)	1.214	(725)	(927)	31.193
Samgöngur	9.910	(40)	2.846	(155)	1.166	(987)	(1.182)	12.740
Þjónusta	6.357	(26)	6.775	(387)	1.284	(828)	(1.241)	13.175
Opinberir aðilar	6.429	(40)	282	(4)	164	(45)	(89)	6.786
Landbúnaður og skógrækt	7.129	(36)	835	(20)	421	(246)	(302)	8.083
Staða í lok árs	891.392	(1.957)	130.139	(3.305)	21.606	(6.908)	(12.170)	1.030.967
2019								
Lán til lánaðst., verðbréf og handbært fé ...	162.580	(22)	-	-	-	-	(22)	162.558
Lán til einstaklinga	351.193	(418)	12.967	(319)	6.957	(1.811)	(2.548)	368.569
Íbúðalán	296.826	(45)	9.095	(62)	4.641	(260)	(367)	310.195
Önnur lán	54.367	(373)	3.872	(257)	2.316	(1.551)	(2.181)	58.374
Lán til fyrirtækja, ríkis og sveitarfélaga	321.408	(554)	76.894	(602)	13.705	(5.464)	(6.620)	405.386
Fasteignaviðskipti og byggingastarfsemi	106.568	(152)	21.473	(58)	2.733	(708)	(918)	129.856
Fiskveiðar og -vinnsla	54.934	(105)	27.846	(205)	1.105	(634)	(944)	82.941
Upplýsingatækni og fjarskipti	18.323	(35)	737	(10)	291	(204)	(249)	19.102
Heildsala og smásala	43.397	(92)	9.171	(126)	3.710	(1.071)	(1.289)	54.989
Fjármála- og tryggingastarfsemi	24.792	(19)	8.867	(139)	277	(109)	(267)	33.669
Lönaður, orkuvinnsla og framleiðsla	37.071	(23)	2.131	(19)	1.218	(469)	(511)	39.909
Samgöngur	9.259	(27)	1.252	(13)	1.162	(567)	(607)	11.066
Þjónusta	13.138	(35)	4.077	(20)	1.795	(1.375)	(1.430)	17.580
Opinberir aðilar	8.093	(58)	445	(4)	197	(56)	(118)	8.617
Landbúnaður og skógrækt	5.832	(8)	895	(8)	1.217	(271)	(287)	7.657
Staða í lok árs	835.181	(994)	89.861	(921)	20.662	(7.275)	(9.190)	936.513

Skýringar við samstæðureikninginn

42. Útlánaáætla, frh.

Eftirfarandi töflur leiða út stöðu niðurfærslureiknings í upphafi og lok árs fyrir lán á kostnaðarverði, lán á gangverði í gegnum aðra heildarafkomu og lánsloforð, ábyrgðir og ónýttar lánaheimilda eftir niðurfærsluprepum. Útleiðslan inniheldur:

Færslur fjáreigna eftir niðurfærslukröfum

Inniheldur færslur í 12 mánaða vænt tap, í vænt tap út líftíma og í virðisrýrðar eignir. Gert er ráð fyrir að færslur gerist áður en endurmat á sér stað á niðurfærslum.

Endurmat niðurfærslu

Inniheldur áhrif breytinga á inntaksbreytum líkana eða forsendum, þar með talið breytingar á framtíðarsýn varðandi efnahagslegar aðstæður, afborganir, fyrirframgreiðslur og ádrátt lána, verðbólgu, breytingar á niðurfærslu í kjölfar færslu milli þrepa, virðisrýrnun vegna vaxtatekna af virðisrýrðum fjáreignum og breytingar vegna áhrifa núvirðingar.

Nýjar fjáreignir, nýskráðar eða keyptar

Inniheldur keyptar fjáreignir og veitt lán og sýnir niðurfærslu í tengslum við nýjar fjáreignir á árinu.

Afskráning og uppgreidd lán

Sýnir breytingu á niðurfærslu í tengslum við afskráningu eigna án þess að útlánatap hafi átt sér stað, þar með talið eignir sem voru afskráðar í kjölfar breytinga á skilmálum.

Endanleg afskrift

Sýnir rekstraráhrif vegna eigna sem voru afskrifaðar á árinu.

Gengismunur

Áhrif breytinga á gengi erlendra gjaldmiðla á niðurfærslur á milli árinu.

2020				Virðisrýrð lán við skráningu	Samtals
<i>Niðurfærslureikningur samtals *</i>	Þrep 1	Þrep 2	Þrep 3		
Staða í upphafi árs	1.137	1.166	7.141	209	9.653
Færslur fjáreigna:					
Færsla í þrep 1 (12-mánaða vænt tap)	3.394	(3.116)	(278)	-	-
Færsla í þrep 2 (vænt tap út líftíma)	(1.052)	1.085	(33)	-	-
Færsla í þrep 3 (virðisrýrðar eignir)	(82)	(816)	898	-	-
Endurmat niðurfærslu **	(2.282)	5.598	2.773	20	6.109
Nýjar fjáreignir, nýskráðar eða keyptar	1.713	428	1.067	-	3.208
Afskráning og uppgreidd lán	(756)	(496)	(1.882)	-	(3.134)
Endanleg afskrift ***	-	(2)	(2.977)	(149)	(3.128)
Gengismunur	11	35	286	4	336
Staða niðurfærslureiknings ****	2.083	3.882	6.995	84	13.044
Staða niðurfærslu eigna sem einungis innihalda 12 mánaðar vænt tap	113	-	-	-	113
Staða niðurfærslureiknings samtals	2.196	3.882	6.995	84	13.157

* Þessar tölur eru samtala allra niðurfærslna, þar með talið vegna lánsloforða og ábyrgða sem sett eru fram á skuldahlið efnahagsreiknings.

** Á árinu hækkaði niðurfærslureikningur vegna eigna í þrepi 3 um 640 milljónir króna vegna áfallinna vaxta.

*** Á árinu var fjárhæð að andvirði 3.312 milljónum króna afskrifuð en falla enn undir innheimtuaðgerðir samkvæmt íslenskum lögum.

**** Staða niðurfærslureiknings fyrir allar eignir aðrar en handbært fé, skuldabréf og lán til fjármálastofnana.

Skýringar við samstæðureikninginn

42. Útlánaáætta, frh.

				Virðisrýrð lán við skráningu	Samtals
<i>Niðurfærslureikningur fyrir lán til viðskiptavina</i>	Prep 1	Prep 2	Prep 3		
Staða í upphafi árs	974	921	7.067	209	9.171
Færslur fjáreigna					
Færsla í þrep 1 (12-mánaða vænt tap)	3.109	(2.838)	(271)	-	-
Færsla í þrep 2 (vænt tap út líftíma)	(994)	1.027	(33)	-	-
Færsla í þrep 3 (virðisrýrðar eignir)	(80)	(812)	892	-	-
Endurmat niðurfærslu	(2.045)	5.141	2.626	20	5.742
Nýjar fjáreignir, nýskráðar eða keyptar	1.295	213	1.063	-	2.571
Afskráning og uppgreidd lán	(420)	(382)	(1.821)	-	(2.623)
Endanleg afskrift	-	(2)	(2.977)	(149)	(3.128)
Gengismunur	5	37	278	4	324
Staða niðurfærslureiknings lána til viðskiptavina	1.844	3.305	6.824	84	12.057
<i>Niðurfærslureikningur fyrir lán til viðskiptavina - einstaklingar</i>					
Staða í upphafi árs	418	319	1.601	209	2.547
Færslur fjáreigna					
Færsla í þrep 1 (12-mánaða vænt tap)	1.594	(1.451)	(143)	-	-
Færsla í þrep 2 (vænt tap út líftíma)	(520)	548	(28)	-	-
Færsla í þrep 3 (virðisrýrðar eignir)	(48)	(333)	381	-	-
Endurmat niðurfærslu	(832)	1.393	721	20	1.302
Nýjar fjáreignir, nýskráðar eða keyptar	345	20	26	-	391
Afskráning og uppgreidd lán	(151)	(99)	(428)	-	(678)
Endanleg afskrift	-	(2)	(975)	(149)	(1.126)
Gengismunur	1	-	34	4	39
Staða niðurfærslureiknings lána til viðskiptavina - einstaklingar	807	395	1.189	84	2.475
<i>Niðurfærslureikningur fyrir lán til viðskiptavina - fyrirtæki og opinberir aðilar</i>					
Staða í upphafi árs	556	602	5.466	-	6.624
Færslur fjáreigna					
Færsla í þrep 1 (12-mánaða vænt tap)	1.515	(1.387)	(128)	-	-
Færsla í þrep 2 (vænt tap út líftíma)	(474)	479	(5)	-	-
Færsla í þrep 3 (virðisrýrðar eignir)	(32)	(479)	511	-	-
Endurmat niðurfærslu	(1.213)	3.748	1.905	-	4.440
Nýjar fjáreignir, nýskráðar eða keyptar	950	193	1.037	-	2.180
Afskráning og uppgreidd lán	(269)	(283)	(1.393)	-	(1.945)
Endanleg afskrift	-	-	(2.002)	-	(2.002)
Gengismunur	4	37	244	-	285
Staða niðurfærslureiknings lán til viðsk.v.- fyrirtæki og opinb. aði	1.037	2.910	5.635	-	9.582
<i>Niðurfærslureikningur vegna lánsloforða, ábyrgða og ónýttar fyrirgreiðslu</i>					
Staða í upphafi árs	163	245	74	-	482
Færslur fjáreigna					
Færsla í þrep 1 (12-mánaða vænt tap)	285	(278)	(7)	-	-
Færsla í þrep 2 (vænt tap út líftíma)	(58)	58	-	-	-
Færsla í þrep 3 (virðisrýrðar eignir)	(2)	(4)	6	-	-
Endurmat niðurfærslu	(237)	457	147	-	367
Nýjar skuldbindingar	418	215	4	-	637
Afskráning	(336)	(114)	(61)	-	(511)
Gengismunur	6	(2)	8	-	12
Staða niðurfærslureiknings lánsloforða, ábyrgða og ónýttar fyrirgrei	239	577	171	-	987

Skýringar við samstæðureikninginn

42. Útlánaáætla, frh.

2019				Virðisrýrð lán við skráningu	Samtals
<i>Niðurfærslureikningur samtals *</i>	Þrep 1	Þrep 2	Þrep 3		
Staða í upphafi árs	1.607	1.416	6.358	1.244	10.625
Færslur fjáreigna:					
Færsla í þrep 1 (12-mánaða vænt tap)	2.193	(1.761)	(432)	-	-
Færsla í þrep 2 (vænt tap út líftíma)	(675)	779	(104)	-	-
Færsla í þrep 3 (virðisrýrðar eignir)	(136)	(1.139)	1.275	-	-
Endurmat niðurfærslu **	(2.291)	1.945	3.181	650	3.485
Nýjar fjáreignir, nýskráðar eða keyptar	1.037	325	1.488	-	2.850
Afskráning og uppgreidd lán	(544)	(392)	(1.696)	(1.675)	(4.307)
Endanleg afskrift ***	(20)	-	(2.987)	(102)	(3.109)
Gengismunur	13	(8)	57	92	154
Staða niðurfærslureiknings ****	1.184	1.165	7.140	209	9.698
Staða niðurfærslu eigna sem einungis innihalda 12 mánaðar vænt tap	22	-	-	-	22
Staða niðurfærslureiknings samtals	1.206	1.165	7.140	209	9.720

* Þessar tölur eru samtala allra niðurfærslna, þar með talið vegna lánsloforða og ábyrgða sem sett eru fram á skuldahlíð efnahagsreiknings.

** Á árinu hækkaði niðurfærslureikningur vegna eigna í þrepi 3 um 789 milljónir króna vegna áfallinna vaxta.

*** Á árinu var fjárhæð að andvirði 2.672 milljónum króna afskrifuð en falla enn undir innheimtuaðgerðir samkvæmt íslenskum lögum.

**** Staða niðurfærslureiknings fyrir allar eignir aðrar en handbært fé, skuldabréf og lán til fjármálastofnana.

				Virðisrýrð lán við skráningu	Samtals
<i>Niðurfærslureikningur fyrir lán til viðskiptavina</i>	Þrep 1	Þrep 2	Þrep 3		
Staða í upphafi árs	1.415	931	6.301	1.244	9.891
Færslur fjáreigna					
Færsla í þrep 1 (12-mánaða vænt tap)	1.939	(1.507)	(432)	-	-
Færsla í þrep 2 (vænt tap út líftíma)	(624)	728	(104)	-	-
Færsla í þrep 3 (virðisrýrðar eignir)	(133)	(675)	808	-	-
Endurmat niðurfærslu	(1.981)	1.542	2.754	650	2.965
Nýjar fjáreignir, nýskráðar eða keyptar	637	85	1.462	-	2.184
Afskráning og uppgreidd lán	(270)	(168)	(788)	(1.675)	(2.901)
Endanleg afskrift	(17)	(7)	(2.991)	(102)	(3.117)
Gengismunur	8	(8)	57	92	149
Staða niðurfærslureiknings lána til viðskiptavina	974	921	7.067	209	9.171
<i>Niðurfærslureikningur fyrir lán til viðskiptavina - einstaklingar</i>					
Staða í upphafi árs	740	313	2.406	232	3.691
Færslur fjáreigna					
Færsla í þrep 1 (12-mánaða vænt tap)	1.195	(948)	(247)	-	-
Færsla í þrep 2 (vænt tap út líftíma)	(341)	423	(82)	-	-
Færsla í þrep 3 (virðisrýrðar eignir)	(96)	(393)	489	-	-
Endurmat niðurfærslu	(1.197)	993	415	75	286
Nýjar fjáreignir, nýskráðar eða keyptar	246	3	13	-	262
Afskráning og uppgreidd lán	(112)	(66)	(210)	-	(388)
Endanleg afskrift	(17)	(7)	(1.198)	(99)	(1.321)
Gengismunur	-	1	15	1	17
Staða niðurfærslureiknings lána til viðskiptavina - einstaklingar	418	319	1.601	209	2.547

Skýringar við samstæðureikninginn

42. Útlánaáætla, frh.

				Virðisrýrð lán við	
Niðurfærslureikningur fyrir lán til viðskiptavina - fyrirtæki og opinberir a	Þrep 1	Þrep 2	Þrep 3	skráninu	Samtals
Staða í upphafi árs	675	618	3.895	1.012	6.200
Færslur fjáreigna					
Færsla í þrep 1 (12-mánaða vænt tap)	744	(559)	(185)	-	-
Færsla í þrep 2 (vænt tap út líftíma)	(283)	305	(22)	-	-
Færsla í þrep 3 (virðisrýrðar eignir)	(37)	(282)	319	-	-
Endurmat niðurfærslu	(784)	549	2.339	575	2.679
Nýjar fjáreignir, nýskráðar eða keyptar	391	82	1.449	-	1.922
Afskráning og uppgreidd lán	(158)	(102)	(578)	(1.675)	(2.513)
Endanleg afskrift	-	-	(1.793)	(3)	(1.796)
Gengismunur	8	(9)	42	91	132
Staða niðurfærslureiknings lán til viðsk.v.- fyrirtæki og opinb. aði	556	602	5.466	-	6.624

Niðurfærslureikningur vegna lánsloforða, ábyrgða og ónýttar fyrirgreiðslu

Staða í upphafi árs	147	485	57	-	689
Færslur fjáreigna					-
Færsla í þrep 1 (12-mánaða vænt tap)	254	(254)	-	-	-
Færsla í þrep 2 (vænt tap út líftíma)	(51)	51	-	-	-
Færsla í þrep 3 (virðisrýrðar eignir)	(3)	(464)	467	-	-
Endurmat niðurfærslu	(310)	403	427	-	520
Nýjar skuldbindingar	400	240	26	-	666
Afskráning	(274)	(224)	(908)	-	(1.406)
Gengismunur	(3)	7	4	-	8
Annað	5	-	-	-	5
Staða niðurfærslureiknings lánsloforða, ábyrgða og ónýttar fyrirgrei	165	244	73	-	482

Efnahagssviðsmyndir

Niðurfærsluútreikningar samkvæmt IFRS 9 byggja á væntingum um þróun efnahagsmála. Vænt útlánatöp eru reiknuð sem líkindavegið meðaltal útreikninga m.v. þrjár sviðsmyndir: grunnsviðsmynd (65%), jákvæð sviðsmynd (15%) og neikvæð sviðsmynd (20%). Spágildi efnahagsstærða, ásamt líkindum sviðsmynda, eru unnin af yfirhagfræðingi Arion banka og staðfest af IFRS 9 nefnd bankans. Meðfylgjandi tafla sýnir þau gildir sem notuð voru í niðurfærsluútreikningum IFRS 9 í árslok.

	Grunnsviðsmynd		
	2021	2022	2023
Atvinnuleysi	8,0%	6,3%	5,6%
Húsnæðisverð	6,0%	5,2%	4,9%
Einkaneysla	2,7%	3,8%	3,0%
Landsframleiðsla	2,8%	5,3%	4,6%

	Jákvæð sviðsmynd			Neikvæð sviðsmynd		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Atvinnuleysi	6,0%	5,4%	4,9%	10,3%	8,6%	6,8%
Húsnæðisverð	8,9%	6,7%	5,5%	2,3%	3,1%	5,7%
Einkaneysla	6,6%	3,5%	2,1%	-1,2%	5,4%	3,4%
Landsframleiðsla	4,6%	7,2%	5,0%	-0,4%	4,4%	3,4%

Næmnigreining

Umfjöllun um efnahagshorfur er að finna í skýringu 3, mat og ákvarðanir við beitingu reikningsskilaaðferða. Samstæðan reiknar mat á tapi fyrir þrjár mismunandi sviðsmyndir: grunnsviðsmynd, jákvæða sviðsmynd og neikvæða sviðsmynd og niðurfærslan er vegið meðaltal af niðurstöðunum. Til að sýna næmni í þessu mati þá má geta þess að niðurfærslan fyrir eignir á þrepi 1 og 2 í þessum sviðsmyndum einum og sér væri 2,3 ma. kr., 4,9 ma. kr. og 13,7 ma. kr. í röðinni jákvæð sviðsmynd, grunnsviðsmynd og neikvæð sviðsmynd.

Skýringar við samstæðureikninginn

42. Útlánaáætla, frh.

Greiðsluhlé og viðskiptavinir undir sérstöku eftirliti vegna Covid-19

Sérstakur gaumur hefur verið gefinn að þremur hópum viðskiptavina í tengslum við mat samstæðunnar á áhrifum aukinnar áhættu vegna Covid-19 heimsfaraldursins; i) Ferðapjónusta; þar sem eru miklar líkur á áhrifum vegna ferða- og samkomutakmarkana; ii) viðskiptavinir sem hafa haft virkt greiðsluhlé á fjórða ársfjórðungi 2020; og iii) Lántakar ríkistryggðra viðbótar- og stuðningslána sem veitt hafa verið á grundvelli aðgerða stjórnvalda til að bregðast við afleiðingum heimsfaraldursins. Útlánastaða þessara hópa er sýnd í eftirfarandi töflu, brotin niður eftir atvinnugreinum. Einnig er sýnt hversu mikið af útlánastöðunni er tryggt með fasteignum þar sem þetta er stærsti flokkur trygginga fyrir lán til viðskiptavina. Sami viðskiptavinur getur verið í fleiri en einum hópi.

	Viðskiptavinir í ferðamanna- tengdri þjónust	Greiðsluhlé á 4F 2020	Stuðnings- og viðbótar- lán frá ríkinu	Samtala allra hópa	Þar af með veð í fasteignum
2020					
Einstaklingar	3.912	12.598	130	16.496	15.704
Fasteignaviðskipti og byggingastarfsemi	25.549	13.858	1.667	33.327	32.980
Þjónusta	5.593	1.311	2.384	6.366	2.897
Samgöngur	9.166	1.013	905	9.173	262
Lönaður, orkuvinnsla og framleiðsla	27	2.622	496	3.014	1.917
Heildsala og smásala	32.717	20.842	17.831	33.568	30.349
Aðrar atvinnugreinar	934	4.151	1.032	5.615	2.278
Bókfært heildarvirði	77.898	56.395	24.445	107.559	86.387
Niðurfærsla	(5.148)	(1.583)	(1.354)	(5.524)	
Bókfært virði	72.750	54.812	23.091	102.035	

Eftirfarandi tafla sýnir fjárhæð þeirra lána til viðskiptavina sem var veitt greiðsluhlé á árinu þ.m.t. lán sem eru ekki lengur í greiðsluhléi. Einnig eru sýnd þau lán sem eru í greiðsluhléi í árslok.

	Einstakling	Fyrirtæki
Veitt greiðsluhlé, þar með talin lán sem eru ekki lengur í greiðsluhléi	54.556	87.445
Lán í greiðsluhléi í árslok	8.702	26.171

Útlánastöður til viðskiptavina sem gefinn var sérstakur gaumur vegna Covid-19 voru flokkaðar í fjóra flokka eftir mati á áhrifum. Stærstu útlánastöður í ferðapjónustu voru flokkaðar í þessa fjóra flokka byggt á rekstrarupplýsingum fyrir sumarið 2020 og framtíðarhorfum. Í flokki 1 var metið að áhrifin væru í lágmarki. Í flokkum 2, 3 og 4 var metið að áhrifin samsvöruðu verra lánshæfismati um sem nemur 1, 2 eða 3 lánshæfismatseinkunum. Að meðaltali voru áhrifin í flokki 3 (2 flokkum verri lánshæfismatseinkun) og aðrir aðilar sem gefinn var sérstakur gaumur voru því metnir með þau áhrif.

	Áhrifa- flokkur 1	Áhrifa- flokkur 2	Áhrifa- flokkur 3	Áhrifa- flokkur 4	Samtals
Einstaklingar	-	-	16.496	-	16.496
Fasteignaviðskipti og byggingastarfsemi	-	1.912	28.833	2.582	33.327
Þjónusta	157	-	5.831	378	6.366
Samgöngur	6.432	318	1.602	821	9.173
Lönaður, orkuvinnsla og framleiðsla	-	-	3.014	-	3.014
Heildsala og smásala	5	209	26.401	6.953	33.568
Aðrar atvinnugreinar	-	-	5.615	-	5.615
Bókfært heildarvirði	6.594	2.439	87.792	10.734	107.559
Niðurfærsla	(18)	(26)	(4.991)	(489)	(5.524)
Bókfært virði	6.576	2.413	82.801	10.245	102.035

Eftirfarandi tafla sýnir hvernig áhrifamatið breytir dreifingu á útlánastöðu hópanna þriggja í áhættuflokka

	Fyrir áhrifamat	Eftir áhrifamat
Áhættuflokkur 0 og 1 (Einkunn AAA til BBB-)	22.873	11.365
Áhættuflokkur 2 (Einkunn BB+ til BB-)	31.196	18.407
Áhættuflokkur 3 (Einkunn B+ til B-)	27.435	44.660
Áhættuflokkur 4 (Einkunn CCC+ til CCC-)	14.565	21.901
Áhættuflokkur 5 (DD)	10.904	10.640
Óflokkað	586	586
Bókfært heildarvirði	107.559	107.559

Skýringar við samstæðureikninginn

43. Markaðsáhætta

Markaðsáhætta er hættan á að verð- og vaxtabreytingar á fjármálamörkuðum hafi neikvæð áhrif á afkomu og eigið fé samstæðunnar vegna breytinga á virði og sjóðstreymi fjármálagerna bankans.

Markaðsáhætta er tilkomin vegna misvægis í efnahagsreikningi samstæðunnar, svo og stöðutöku í skuldabréfum, hlutabréfum, myntum, afleiðusamningum og öðrum skuldbindingum sem eru metnar á markaðsvirði.

Samstæðan fylgist grannt með markaðsáhættu og skilur á milli markaðsáhættu í veltubók og fjárfestingabók. Markaðsáhætta í veltubók er tilkomin vegna eigin viðskipta og afleiðusamninga sem bankinn gerir við viðskiptavinum til að mæta þörf þeirra til fjárfestingar og áhættustýringar. Markaðsáhætta í fjárfestingabók myndast vegna ýmiss konar misvægis í eignum og skuldum, t.d. í myntum, gjalddögum og vöxtum. Markaðsáhættu í veltubók og fjárfestingabók er stýrt með mismunandi hætti.

Takmörkun á markaðsáhættu er ákvörðuð af stjórn bankans og sett fram í áhættuvilja hans. Heimildarmörk eru sett á opnar stöður í veltubók og niður á eignasöfn. Eigna- og fjárhagsskuldbindinganefnd (ALCO) ber ábyrgð á stýringu heildarmarkaðsáhættu bankans. Áhættustýring ber ábyrgð á mælingu og eftirliti með markaðsáhættu, sem og að veita upplýsingar um áhættuskuldbindingar, heimildanotkun og brot á heimildum.

Bankinn stýrir og takmarkar markaðsáhættu í samræmi við áhættuvilja og arðsemismarkmið bankans.

Vaxtaáhætta

Vaxtaáhætta stafar af hættunni á því að vaxtabreytingar hafi áhrif á hreinar vaxtatekjur eða gangvirði fjármálagerna. Vaxtaáhætta er til staðar í rekstri samstæðunnar vegna misvægis á milli vaxtaberandi eigna og skulda. Þetta misvægi helgast af mismuni á vaxtaendurskoðunartímabili eigna og skulda, þar sem stór hluti skulda er óbundin innlán á meðan vextir eigna eru alla jafna fastir til lengri tíma, sem leiðir til vaxtaferilsáhættu fyrir samstæðuna. Samstæðan stendur einnig frammi fyrir vaxtagrunnsáhættu á milli eigna og skulda vegna ólíks grunns fljótandi vaxta fyrir ólíkar myntir.

Vaxtaáhætta samstæðunnar vegna erlendra mynta er takmörkuð þar sem vaxtaberandi eignir í erlendum myntum hafa almennt stuttan gildistíma vaxta og samstæðan beitir afleiðuvörnum til að eyða vaxtaáhættu vegna skuldabréfaútgáfu bankans í erlendum myntum. Lengri fastvaxtatímabil eru algengari fyrir eignir og skuldir samstæðunnar í íslenskum krónum.

Vegna hagstæðra endurfjármögnunarkjara hafa uppgreiðslur og endurfjármögnun viðskiptavina samstæðunnar verið umtalsverðar á undanföllum misserum, sem hefur leitt til lækkunar á meðallíftíma fastra vaxta fyrir eignir bankans. Uppgreiðsluáhætta samstæðunnar er milduð með uppgreiðslugjöldum og eigin uppgreiðsluheimildum fyrir hluta af lántökum samstæðunnar. Lækkandi vextir hafa einnig neikvæð áhrif á vaxtamun samstæðunnar vegna innlána fjármögnunar.

Vaxtaáhætta í fjárfestingabók

Eftirfarandi tafla sýnir niðurbrot á vaxtaberandi eignum og skuldum samstæðunnar eftir gildistíma vaxta. Upphæðir fyrir lán til viðskiptavina og lántökur eru settar fram á gangvirðisgrundvelli, sjá skýringu 24, og eru því frábrugðnar þeim tölum sem koma fram í ársreikningnum. Gangvirði tekur tillit til líkinda á uppgreiðslum. Lán í alvarlegum vanskilum eru sett fram á bókfærðu virði, sem byggir á virði undirliggjandi veða og eru þar af leiðandi óháð gildistíma vaxta og því sett í 0-3 mánaða tímaflokkinn. Eignir og skuldir dótturfélagsins Valitor hf. eru ekki í greiningunni þar sem félagið er flokkað til sölu.

2020	Allt að	3-12			Meira	
Eignir	3 mán.	mán.	1-5 ár	5-10 ár	en 10 ár	Samtals
Innstæður hjá Seðlabanka Íslands	38.794	-	-	-	-	38.794
Lán til lánastofnana	28.235	-	-	-	-	28.235
Lán til viðskiptavina	568.875	63.622	172.247	4.838	17.670	827.252
Fjármálagerningar	33.329	61.122	38.392	1.672	4.171	138.686
Eignir	669.233	124.744	210.639	6.510	21.841	1.032.967
Skuldir						
Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka Íslands	13.031	-	-	-	-	13.031
Innlán frá viðskiptavinum	540.730	15.367	9.610	1.542	1.175	568.424
Lántaka	15.410	42.351	191.650	55.533	11.699	316.643
Víkjandi lántaka	15.831	-	17.957	975	-	34.763
Skuldir	585.002	57.718	219.217	58.050	12.874	932.861
Afleiðusamningar og aðrir liðir utan efnahagsreiknings	(119.170)	31.260	91.774	861	-	4.725
Hreinn vaxtajöfnuður	(34.939)	98.286	83.196	(50.679)	8.967	104.831

Skýringar við samstæðureikninginn

43. Markaðsáhætta, frh.

2019	Allt að	3-12			Meira	
Eignir	3 mán.	mán.	1-5 ár	5-10 ár	en 10 ár	Samtals
Innstæður hjá Seðlabanka Íslands	91.511	-	-	-	-	91.511
Lán til lánastofnana	17.947	-	-	-	-	17.947
Lán til viðskiptavina	497.936	84.260	148.015	9.076	38.033	777.320
Fjármálagerningar	24.470	9.625	9.743	1.150	3.925	48.913
Eignir	631.864	93.885	157.758	10.226	41.958	935.691
<i>Skuldir</i>						
Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka Íslands	5.984	-	-	-	-	5.984
Innlán frá viðskiptavinum	449.627	30.875	9.826	1.474	1.114	492.916
Lántaka	35.359	5.668	174.814	89.264	11.484	316.589
Víkjandi lántaka	13.975	-	-	6.202	-	20.177
Skuldir	504.945	36.543	184.640	96.940	12.598	835.666
Afleiðusamningar og aðrir liðir utan efnahagsreiknings	(102.295)	25	104.180	869	-	2.779
Hreinn vaxtajöfnuður	24.624	57.367	77.298	(85.845)	29.360	102.804

Næmni gagnvart vaxtaáættu í fjárfestingabók

Eftirfarandi tafla sýnir næmni núvirðis vaxtaberandi eigna og skulda hjá samstæðunni fyrir vaxtabreytingum eftir gjaldmiðli. Eins eru sýnd áætluð áhrif á hreinar vaxtatekjur samstæðunnar. Næmnin er mæld á grundvelli samhliðrunar allra vaxtaferla upp og niður. Val á stærð hliðrunar er ekki mat á líkindum áhættunnar. Í núvirðisútreikningum er tekið tillit til líkinda á uppgreiðslu lána og væntrar hegðunar óbundinna innlána. Breyting á vaxtatekjum byggir hins vegar á samningsbundnum gildistíma vaxta þar sem almennt er gert ráð fyrir að fyrir allar fjármálaafurðir gildi að vextir séu jafnnæmir fyrir vaxtastigi á markaði. Forsendur um hegðunarnæmni er þó beitt á veltuinnlán og ekki er gert ráð fyrir að vextir krónuinnlána geti orðið neikvæðir.

	2020		2019	
Núvirðisbreyting	-100 bps	+100 bps	-100 bps	+100 bps
ISK, verðtryggt	(3.849)	3.511	(3.198)	2.651
ISK, óverðtryggt	933	(1.002)	(135)	210
Erlendar myntir	301	(327)	365	(392)

Breyting á hreinum vaxtatekjum

ISK, verðtryggt	(1.032)	309	(751)	719
ISK, óverðtryggt	(3.414)	668	(1.078)	434
Erlendar myntir	(27)	27	200	(200)

Næmni gagnvart vaxtaáættu í veltubók

Eftirfarandi tafla sýnir næmni hreinnar stöðu á veltubók eftir gjaldmiðlum. Vaxtanæmnin er mæld sem hrein virðisbreyting vaxtaberandi eigna og skulda þegar gert er ráð fyrir samhliðrun allra vaxtaferla upp og niður á við um 100 punkta. Vaxtanæmnin tengist ekki breytingum á árlegum hreinum vaxtatekjum og er ekki mat á áhættu. Útreikningar í þessari töflu byggja á líftíma og kúpni.

	2020		2019	
Mynt	-100 bps	+100 bps	-100 bps	+100 bps
ISK, verðtryggt	117	(105)	83	(74)
ISK, óverðtryggt	185	(169)	107	(100)
Erlendar myntir	34	(34)	(77)	73

Skýringar við samstæðureikninginn

43. Markaðsáhætta, frh.

Verðtryggingaráhætta

Umtalsverður hluti efnahagsreiknings samstæðunnar er verðtryggður og þar með er virði hluta eigna og skulda næmt fyrir breytingum á vísitölu neysluverðs. Samstæðan stendur frammi fyrir verðtryggingaráhættu þar sem virði verðtryggðra eigna er meira en virði verðtryggðra skulda. Fjármálagerningar með mikinn seljanleika eru settir í stysta tímaflokkinn.

Bókfært virði og eftirstöðvagreining verðtryggðra eigna og skuldbindinga

2020				
Eignir, verðtryggðar	Að 1 ári	1-5 ár	Meira en 5 ár	Samtals
Lán til viðskiptavina	12.366	49.754	195.666	257.786
Fjármálagerningar	14.917	-	-	14.917
Staða utan efnahagsreiknings	-	(487)	-	(487)
Eignir, verðtryggðar	27.283	49.267	195.666	272.216
Skuldir, verðtryggðar				
Innlán	77.805	13.322	2.724	93.851
Lántaka	10.851	42.747	54.865	108.463
Víkjandi lántaka	-	-	5.088	5.088
Annað	1.091	208	1.318	2.617
Staða utan efnahagsreiknings	3.334	3.739	45	7.118
Skuldir, verðtryggðar	93.081	60.016	64.040	217.137
Hrein staða efnahagsreiknings	(62.464)	(6.523)	131.671	62.684
Hrein staða utan efnahagsreiknings	(3.334)	(4.226)	(45)	(7.605)
Verðtryggingarjöfnuður	(65.798)	(10.749)	131.626	55.079
Verðtryggingarjöfnuður, að tryggingarstarfsemi undanskilinni *	(65.668)	(13.386)	126.684	47.632
2019				
Eignir, verðtryggðar				
Lán til viðskiptavina	18.945	57.405	207.514	283.864
Fjármálagerningar	13.647	-	-	13.647
Eignir, verðtryggðar	32.592	57.405	207.514	297.511
Skuldir, verðtryggðar				
Innlán	75.944	13.381	2.582	91.907
Lántaka	269	11.329	89.644	101.242
Víkjandi lántaka	-	-	4.913	4.913
Annað	1.036	6.675	125	7.836
Staða utan efnahagsreiknings	1.046	210	1.427	2.683
Skuldir, verðtryggðar	78.295	31.595	98.691	208.581
Hrein staða efnahagsreiknings	(44.667)	32.485	108.948	96.766
Hrein staða utan efnahagsreiknings	(1.036)	(6.675)	(125)	(7.836)
Verðtryggingarjöfnuður	(45.703)	25.810	108.823	88.930
Verðtryggingarjöfnuður, að tryggingarstarfsemi undanskilinni *	(52.586)	26.020	109.256	82.690

* Staða samstæðu samkvæmt reglugerð 233/2017 um varfærniskröfur vegna fjármálafyrirtækja

Skýringar við samstæðureikninginn

43. Markaðsáhætta, frh.

Gjaldeyrisáhætta

Gjaldeyrisáhætta er hætta á tapi vegna óhagstæðra hreyfinga á erlendum gjaldmiðlum. Gjaldeyrisáhætta samstæðunnar stafar fyrst og fremst af misvægi milli eigna og skulda í mismunandi myntum. Bankinn hefur miðlægt eftirlit með hreinum stöðum í hverri mynt.

Sundurliðun eigna og skulda eftir mynt í árslok

2020

Fjáreignir	ISK	EUR	USD	GBP	DKK	NOK	Annað	Samtals
Handbært fé og innstæður hjá Sí	40.996	407	270	153	77	40	193	42.136
Lán til lánaðstofnana	6.453	9.785	4.631	1.158	756	2.397	3.055	28.235
Lán til viðskiptavina	665.640	105.764	34.653	6.257	4.189	833	5.605	822.941
Fjármálagerningar	154.745	27.274	38.139	24	4	6.917	148	227.251
Aðrar fjáreignir	7.458	208	3.460	1	-	22	(1.482)	9.667
Eignir	875.292	143.438	81.153	7.593	5.026	10.209	7.519	1.130.230

Fjárskuldir og eigið fé

Skuldir við lánaðstofnanir og Sí	7.433	3.235	2.348	14	-	-	1	13.031
Innlán frá viðskiptavinum	494.606	32.505	29.069	1.992	2.895	4.556	2.801	568.424
Fjárskuldir á gangvirði	4.925	95	171	44	-	4	1	5.240
Aðrar fjárskuldir	4.444	857	2.103	150	275	53	128	8.010
Lántaka	153.764	124.032	-	-	-	18.813	2.338	298.947
Víkjandi lántaka	5.995	794	13.498	-	-	4.508	11.265	36.060
Skuldir og eigið fé	671.167	161.518	47.189	2.200	3.170	27.934	16.534	929.712

Hrein staða innan efnahagsreiknings	204.125	(18.080)	33.964	5.393	1.856	(17.725)	(9.015)	
Hrein staða utan efnahagsreiknings	(9.148)	22.434	(31.586)	(5.184)	(1.932)	17.739	7.677	
Hrein staða	194.977	4.354	2.378	209	(76)	14	(1.338)	

Aðrar eignir en fjáreignir

Fjárfestingareignir	6.132	-	-	-	-	-	-	6.132
Fjárfestingar í hlutdeildarfélagum	891	-	-	-	-	-	-	891
Óefnislegar eignir	9.689	-	-	-	-	-	-	9.689
Skatteignir	2	-	-	-	-	-	-	2
Eignir og aflögð starfsemi til sölu	13.709	955	132	920	947	10	138	16.811
Aðrar eignir	7.228	121	20	71	-	26	1.485	8.951
Aðrar eignir en fjáreignir	37.651	1.076	152	991	947	36	1.623	42.476

Aðrar skuldir en fjárskuldir og eigið fé

Skattskuldir	4.262	-	-	-	-	-	-	4.262
Skuldir félaga í aflagðri starfsemi	13.184	268	66	467	1.765	224	209	16.183
Aðrar skuldir en fjárskuldir	24.508	119	73	-	4	-	-	24.704
Eigið fé	197.672	-	-	-	-	-	-	197.672
Hlutdeild minnihluta	173	-	-	-	-	-	-	173
Aðrar skuldir en fjárskuldir og eigið fé	239.799	387	139	467	1.769	224	209	242.994

Myntgengisáhætta

samkvæmt stjórnendauppgjöri *	(7.171)	5.043	2.391	733	(898)	(174)	76	
--	----------------	--------------	--------------	------------	--------------	--------------	-----------	--

* Hrein staða gjaldeyrisáhættu er sett fram í samræmi við IFRS. Stjórnendur stýra gjaldeyrisáhættu með fleiri flokka eigna og skulda undirliggjandi þar sem það er talin betri leið til að leggja mat á misvægi eigna og skulda í mismunandi myntum. Hrein staða gjaldeyrisáhættu sem stjórnendur horfa á er notuð til grundvallar við stjórnun á misvægi í myntum í undirliggjandi eignum og skuldum.

Skýringar við samstæðureikninginn

43. Markaðsáhætta, frh.

2019

<i>Fjáreignir</i>	ISK	EUR	USD	GBP	DKK	NOK	Annað	Samtals
Handbært fé og innstæður hjá Sí	94.363	534	286	173	65	53	243	95.717
Lán til lánaðstofnana	2.024	5.845	4.835	1.355	628	656	2.604	17.947
Lán til viðskiptavina	608.144	116.793	35.113	3.956	4.578	2	5.369	773.955
Fjármálagerningar	73.482	18.253	22.618	35	2	2.868	148	117.406
Aðrar fjáreignir	5.354	160	3.096	-	22	4	39	8.675
Fjáreignir	783.367	141.585	65.948	5.519	5.295	3.583	8.403	1.013.700
<i>Fjárskuldir og eigið fé</i>								
Skuldir við lánaðstofnanir og Sí	2.548	1.748	1.675	13	-	-	-	5.984
Innlán frá viðskiptavinum	424.136	28.730	30.729	2.071	2.504	2.900	1.846	492.916
Fjárskuldir á gangvirði	1.665	561	66	17	-	192	69	2.570
Aðrar fjárskuldir	4.178	335	967	201	371	53	303	6.408
Lántaka	147.245	116.712	-	-	-	32.999	7.789	304.745
Víkjandi lántaka	5.820	690	-	-	-	4.183	9.390	20.083
Fjárskuldir og eigið fé	585.592	148.776	33.437	2.302	2.875	40.327	19.397	832.706
Hrein staða innan efnahagsreiknings	197.775	(7.191)	32.511	3.217	2.420	(36.744)	(10.994)	
Hrein staða utan efnahagsreiknings	(2.575)	1.522	(36.242)	(4.825)	(4.694)	36.252	10.562	
Hrein staða	195.200	(5.669)	(3.731)	(1.608)	(2.274)	(492)	(432)	
<i>Aðrar eignir en fjáreignir</i>								
Fjárfestingareignir	7.119	-	-	-	-	-	-	7.119
Fjárfestingar í hlutdeildarfélagum	852	-	-	-	-	-	-	852
Óefnislegar eignir	8.367	-	-	-	-	-	-	8.367
Skatteignir	2	-	-	-	-	-	-	2
Eignir og aflögð starfsemi til sölu	20.632	13.080	1.302	5.637	1.206	307	1.462	43.626
Aðrar eignir	7.963	119	27	56	1	18	5	8.189
Aðrar eignir en fjáreignir	44.935	13.199	1.329	5.693	1.207	325	1.467	68.155
<i>Aðrar skuldir en fjárskuldir og eigið fé</i>								
Skattskuldir	4.404	-	-	-	-	-	-	4.404
Skuldir félaga í aflagðri starfsemi	11.442	8.667	71	2.849	2.597	496	2.509	28.631
Aðrar skuldir en fjárskuldir	26.097	141	46	-	5	-	-	26.289
Eigið fé	189.644	-	-	-	-	-	-	189.644
Hlutdeild minnihluta	181	-	-	-	-	-	-	181
Aðrar skuldir en fjárskuldir og eigið fé	231.768	8.808	117	2.849	2.602	496	2.509	249.149
Óefnislegar eignir Valitor í erlendum félögum undanskildar *	1.534	-	-	(1.455)	(79)	-	-	
Myntgengisáhætta								
samkvæmt stjórnendauppgjöri **	9.901	(1.278)	(2.519)	(219)	(3.748)	(663)	(1.474)	

* Byggir á heimild frá Fjármálaeftirliti um að undanskilja óefnislegar eignir Valitor í gjaldeyrisóðnuði.

** Hrein staða gjaldeyrisáhættu er sett fram í samræmi við IFRS. Stjórnendur stýra gjaldeyrisáhættu með fleiri flokka eigna og skulda undirliggjandi þar sem það er talin betri leið til að leggja mat á misvægi eigna og skulda í mismunandi myntum. Hrein staða gjaldeyrisáhættu sem stjórnendur horfa á er notuð til grundvallar við stjórnun á misvægi í myntum í undirliggjandi eignum og skuldum.

Skýringar við samstæðureikninginn

43. Markaðsáhætta, frh.

Næmni gagnvart gjaldeyrisáhættu

Taflan hér að neðan sýnir helstu myntir sem samstæðan var með opnar stöður í, í árslok. Reiknuð eru út áhrif veikingar eða styrkingar íslensku krónunnar gagnvart erlendum gjaldmiðlum, að því gefnu að aðrar breytur séu fastar, á rekstrartekjur samstæðunnar (sem stafa af gangvirðisbreytingum á eignum og skuldum utan veltubókar sem eru háðar gengi gjaldmiðla). Neikvæð fjárhæð í töflunni gefur til kynna mögulegt tap í rekstri eða á eigin fé vegna slíkra hreyfinga, en jákvæð fjárhæð gefur til kynna mögulegan hagnað. Samsvarandi lækkun í hverri mynt hér að neðan gagnvart krónu myndi leiða til samsvarandi en öfugra áhrifa (+10% merkir gengislækkun íslensku krónunnar).

Mynt	2020		2019	
	-10%	+10%	-10%	+10%
EUR	(504)	504	128	(128)
USD	(239)	239	252	(252)
GBP	(73)	73	22	(22)
DKK	90	(90)	375	(375)
NOK	17	(17)	66	(66)
Annað	(8)	8	147	(147)

Hlutabréfaáhætta

Hlutabréfaáhætta er sú áhætta að gangvirði hlutabréfa lækki vegna breytinga á hlutabréfavisitölum og einstökum hlutabréfum. Upplýsingar um eignir sem gengið hefur verið að og eru í söluferli má finna í skýringu 30 og hlutabréfastöður má finna í skýringu 23.

Næmni gagnvart hlutabréfaáhættu

Taflan hér að neðan sýnir reiknuð áhrif verðbreytinga á hlutabréfum á ársreikning samstæðunnar. Neikvæð fjárhæð í töflunni gefur til kynna mögulegt tap í rekstri eða á eigin fé vegna slíkra hreyfinga, en jákvæð fjárhæð gefur til kynna mögulegan hagnað. Fjárfestingar í hlutdeildarfélögum eru ekki teknar með. Niðurstöður virðis í vá (e. value-at-risk) útreikninga veltubókar koma fram í Áhættuskýrslu bankans.

Hlutabréf	2020		2019	
	-10%	+10%	-10%	+10%
Veltubók - skráð	(391)	391	(301)	301
Fjárfestingabók - skráð	(382)	382	(486)	486
Fjárfestingabók - óskráð	(276)	276	(296)	296

Afleiðusamningar

Viðskiptavinum stendur til boða að gera afleiðusamninga við bankann. Þær afleiður sem um ræðir eru gjaldeyris- og vaxtaskiptasamningar, framvirkir gjaldeyrisamningar og valréttir og framvirkir samningar um viðskipti með skráð skuldabréf, hlutabréf og hrávörur. Heimilaðar undirliggjandi fjármálaafurðir, stöðuheimildir og tryggingareglur eru ákvarðaðar í samræmi við áhættuvilja samstæðunnar og eru undir daglegu eftirliti hjá Áhættustýringu. Afleiður eru einnig notaðar til að draga úr markaðsáhættu á efnahagsreikningi samstæðunnar. Í skýringu 24 kemur fram niðurbrot á afleiðustöðum samstæðunnar eftir tegundum.

Skýringar við samstæðureikninginn

44. Lausafjár- og fjármögnunaráhætta

Lausafjárahætta er skilgreind sem sú áhætta að samstæðan, þrátt fyrir að vera gjaldfær, lendi í erfiðleikum með að mæta skuldbindingum sínum þegar þær gjaldfalla, eða geti aðeins tryggt endurgreiðslu með óhóflegum kostnaði. Lausafjárahætta leiðir af vangetu til þess að stýra óráðgerðum lækunum eða breytingum á fjármögnun.

Stór hluti af fjármögnun samstæðunnar felst í innlánnum einstaklinga, fyrirtækja og fjármálastofnana. Lausafjárahætta samstæðunnar stafar af því að binditími útlána er lengri en binditími innlána, en 73% innlána eru óbundin.

Lausafjárahætta er einn af helstu áhættuþáttum samstæðunnar og er mikil áhersla lögð á stýringu hennar. Eigna- og fjárhagsskuldbindinganefnd (ALCO) ber ábyrgð á stýringu lausafjár- og fjármögnunaráhættu innan áhættuvilja bankans sem ákvörðuð er af stjórn bankans. Fjárfstýring stýrir daglegri lausafjárstöðu bankans. Áhættustýring mælir, vaktar og greinir lausafjár- og fjármögnunaráhættu bankans.

Stefna samstæðunnar er að viðhalda lausafjárstöðu og stýra lausafjárahættu til að mæta skammtímaskuldbindingum og uppgjöri tímalega við venjulegar jafnt sem óvenjulegar aðstæður. Samstæðan leitast við að viðhalda stöðugri fjármögnun sem styður við viðskiptalíkan og lausafjárnið samstæðunnar og tryggir á sama tíma að samstæðan getur staðið af sér tímabil markaðsóróa án ytri stuðnings og án þess að vera háð ótryggni markaðsfjármögnun.

Tímagreining á gjalddaga eigna og skulda

Tímagreiningin byggir á samningsbundnu greiðsluflæði. Upphæðirnar eru ónúvirtar og innihalda framtíðarvaxtagreiðslur, en verðtryggðar upphæðir innihalda ekki áætlaðar verðbætur vegna framtíðarverðbólgu. Heildarupphæð hvers liðar er því hærri en upphæð viðkomandi liðar á efnahagsreikningi samstæðunnar, þar sem upphæðir á efnahagsreikningi eru annaðhvort á kröfuvirði og innihalda því ekki framtíðarvaxtagreiðslur, eða á gangvirði þar sem búið er að núvirða.

Samningsbundið greiðsluflæði er að ýmsu leyti frábrugðið væntu greiðsluflæði. Munurinn er mestur á innlánnum skuldamegin og skuldabréfum eignamegin. Alltaf er miðað við að innlán séu tekin út af innlánseigendum við fyrsta mögulega tækifæri, þrátt fyrir að stór hluti innlána séu talin stöðug fjármögnun sem hafi mun lengri líftíma en sem nemur samningsbundnum binditíma. Einnig er alltaf miðað við samningsbundið greiðsluflæði skuldabréfa, þrátt fyrir að stór hluti af skuldabréfaeign bankans samanstafi af lausafjäreignum sem teljast auðseljanlegar og/eða eru veðhafar hjá Seðlabanka Íslands og er þannig hægt að umbreyta í reiðufé með litlum fyrirvara.

Samningsbundið greiðsluflæði eigna og skulda

2020	Á	Allt að	3-12	Meira	Án			
Fjáreignir	gjaldaga	3 mán.	mán.	1-5 ár	en 5 ár	gjaldaga	Samtals	Bókfært virði
Handbært fé og innstæður hjá Sí	5.723	30.210	6.299	-	-	-	42.232	42.136
Lán til lánastofnana	20.170	8.065	-	-	-	-	28.235	28.235
Lán til viðskiptavina	4.643	109.363	106.656	307.086	600.174	-	1.127.922	822.941
Fjármálagerningar	32.665	35.485	67.721	52.118	13.778	35.007	236.774	227.251
Afleiðusamningar - eignaleggur	-	63.147	35.669	8.328	1.116	-	108.260	105.362
Afleiðusamningar - skuldaleggur	-	(61.599)	(32.638)	(4.628)	(776)	-	(99.641)	(98.078)
Aðrir fjármálagerningar	32.665	33.937	64.690	48.418	13.438	35.007	228.155	219.967
Aðrar fjáreignir	534	5.413	2.882	838	-	-	9.667	9.667
Fjáreignir	63.735	188.536	183.558	360.042	613.952	35.007	1.444.830	1.130.230

Fjárskuldir

Skuldir við lánastofnanir og Sí	11.491	1.550	28	-	-	-	13.069	13.031
Innlán frá viðskiptavinum	414.052	106.071	32.169	13.717	3.007	-	569.016	568.424
Fjárskuldir á gangvirði	-	4.123	1.116	1.349	44	-	6.632	5.240
Afleiður - eignaleggur	-	(46.444)	(5.067)	(9.196)	(413)	-	(61.120)	(55.928)
Afleiður - skuldaleggur	-	49.798	6.183	10.545	457	-	66.983	60.399
Skortstöður í skuldabréfum	-	40	-	-	-	-	40	40
Skortstöður í hlutabréfum	-	-	-	-	-	-	-	-
Skortstöður í skuldabréfum til áhættuvarna	11.491	1.550	28	-	-	-	13.069	13.031
Aðrar fjárskuldir	82	5.423	112	1.328	1.066	-	8.011	8.011
Lántaka	-	2.803	50.635	212.471	65.633	-	331.542	298.947
Víkjandi lántaka	-	1.178	943	19.762	25.586	-	47.469	36.060
Fjárskuldir	425.625	121.148	85.003	248.627	95.336	-	975.739	929.713
Hreinar fjáreignir (skuldir)	(361.890)	67.388	98.555	111.415	518.616	35.007	469.091	200.517

Liðir utan efnahagsreiknings

Ábyrgðir	-	593	4.539	2.016	13.709	-	20.857	20.857
Ónýttar yfirdráttarheimildir	-	49.164	-	-	-	-	49.164	49.164
Lánsloforð	-	51.231	8.910	3.914	-	-	64.055	64.055
Liðir utan efnahagsreiknings	-	100.988	13.449	5.930	13.709	-	134.076	134.076
Hreint samningsb. greiðsluflæði	(361.890)	(33.600)	85.106	105.485	504.907	35.007	335.015	66.441

Skýringar við samstæðureikninginn

44. Lausafjár- og fjármögnunaráhætta, frh.

2019	Á gjaldþaga	Allt að 3 mán.	3-12 mán.	1-5 ár	Meira en 5 ár	Án gjaldþaga	Samtals	Bókfært virði
<i>Fjáreignir</i>								
Handbært fé og innstæður hjá Sí	6.352	84.434	5.059	-	-	-	95.845	95.717
Lán til lánastofnana	15.652	2.295	-	-	-	-	17.947	17.947
Lán til viðskiptavina	6.191	124.040	105.974	299.695	578.647	-	1.114.547	773.955
Fjármálagæringar	16.381	28.346	11.451	22.612	10.238	34.063	123.091	117.406
Afleiðusamningar - eignaleggur	-	69.432	12.020	48.571	357	-	130.380	124.911
Afleiðusamningar - skuldaleggur	-	(66.935)	(11.006)	(43.875)	(294)	-	(122.110)	(118.295)
Aðrir fjármálagæringar	16.381	25.849	10.437	17.916	10.175	34.063	114.821	110.790
Aðrar fjáreignir	577	4.618	2.656	824	-	-	8.675	8.675
Fjáreignir	45.153	243.733	125.140	323.131	588.885	34.063	1.360.105	1.013.700
<i>Fjárskuldir</i>								
Skuldir við lánastofnanir og Sí	5.997	-	26	-	-	-	6.023	5.984
Innlán frá viðskiptavinum	350.451	78.459	42.423	14.318	9.279	-	494.930	492.916
Fjárskuldir á gangvirði	-	1.506	1.318	1.812	44	-	4.680	2.570
Afleiðusamningar - eignaleggur	-	(48.335)	(6.983)	(8.218)	(1.360)	-	(64.896)	(63.456)
Afleiðusamningar - skuldaleggur	-	49.326	8.301	10.030	1.404	-	69.061	65.510
Skortstöðuverðbréf og afleiður	-	408	-	-	-	-	408	409
Skortstöðuverðbréf sem rekstrarleg áhættuvörn	-	107	-	-	-	-	107	107
Aðrar fjárskuldir	141	3.856	119	559	1.733	-	6.408	6.408
Lántaka	-	7.416	32.028	202.725	101.862	-	344.031	304.745
Víkjandi lántaka	-	479	566	3.316	23.908	-	28.269	20.083
Fjárskuldir	356.589	91.716	76.480	222.730	136.826	-	884.341	832.706
Hreinar fjáreignir (skuldir)	(311.436)	152.017	48.660	100.401	452.059	34.063	475.764	180.994
<i>Liðir utan efnahagsreiknings</i>								
Ábyrgðir	554	2.617	1.202	3.560	7.164	-	15.097	15.097
Ónýttar yfirdráttarheimildir	-	44.923	-	-	-	-	44.923	44.923
Lánsloforð	-	43.406	9.455	1.240	-	-	54.101	54.101
Liðir utan efnahagsreiknings	554	90.946	10.657	4.800	7.164	-	114.121	114.121
Hreint samningsb. greiðsluflæði	(311.990)	61.071	38.003	95.601	444.895	34.063	361.643	66.873

Fjármögnunarhlutfall

Fjármögnunarhlutfall (e. net stable funding ratio, NSFR) mælir hlutfall tiltækrar stöðugar fjármögnunar (e. available stable funding, ASF) af nauðsynlegri stöðugri fjármögnun (e. required stable funding, RSF) samkvæmt reglum Seðlabanka Íslands nr. 1032/2014. Almenn er nauðsynleg stöðug fjármögnun ákvörðuð með því að beita mismunandi vigtum á mismunandi eignaflokka m.v. seljanleika þeirra. Tiltæk stöðug fjármögnun er hins vegar reiknuð með því að veita skuldbindingar bankans út frá endurgreiðslutíma og/eða stöðugleika. NSFR hlutfall í erlendum gjaldmiðlum skal vera að lágmarki 100%.

Útreikningar á fjármögnunarhlutfallinu miða ekki við samstæðuna heldur er eingöngu litið á bankann þar sem áhrif dótturfélaga eru hverfandi. Við útreikning á hlutfallinu fyrir erlenda gjaldmiðla er neikvæður gjaldeyrisjöfnuður dreginn frá teljaranum og jákvæður gjaldeyrisjöfnuður dreginn frá nefnarannum. Gjaldyrisjöfnuðurinn sem kemur fram hér að neðan er ekki jafn jöfnuði samstæðunnar vegna hlutsamstæðuaðferðar.

2020	ISK	Erlundur gjaldeyrir	Samtals
Tiltæk stöðug fjármögnun	705.538	169.723	875.261
Nauðsynleg stöðug fjármögnun	618.456	126.594	745.050
Gjaldyrisjöfnuður		(150)	
Fjármögnunarhlutfall	114%	134%	117%
2019			
Tiltæk stöðug fjármögnun	640.719	182.728	823.447
Nauðsynleg stöðug fjármögnun	566.797	141.533	708.330
Gjaldyrisjöfnuður		(4.122)	
Fjármögnunarhlutfall	113%	126%	116%

Skýringar við samstæðureikninginn

44. Lausafjár- og fjármögnunaráhætta, frh.

Lausafjárþekjuhlutfall

Lausafjárþekjuhlutfallið (e. Liquidity coverage ratio, LCR) er hluti af Basel III regluverkinu. LCR er reiknað samkvæmt álagsprófi sem er hannað til að tryggja að fjármálastofnanir hafi nægjanlegar eignir til reiðu til að standast lausafjávanda til styttri tíma. Nánar tiltekið er LCR hlutfallið milli lausafjäreigna og vænts útfærðis næstu 30 daga við álagsaðstæður.

Þær eignir sem koma til greina sem laust fé samkvæmt LCR viðmiðum þurfa að vera óveðsettar, auðseljanlegar og með þekktu markaðsvirði, skráðar á skipulögðum verðbréfamarkaði og ekki útgefnar af samstæðunni eða skyldum aðilum.

Bankinn hlýtir reglum um lausafjánhutföll nr. 266/2017. Reglurnar eru gefnar út af Seðlabanka Íslands og með þeim eru teknar upp á Íslandi lausafjárreglur Evrópusambandsins samkvæmt varfærniskröfum um fjármálafyrirtæki (CRR). Bankinn þarf að viðhalda 100% lausafjárþekjuhlutfalli hvort tveggja fyrir efnahagsreikning í heild sinni og fyrir efnahagsreikning í erlendum gjaldmiðlum.

Eftirfarandi tafla sýnir niðurbrot á LCR útreikningum samstæðunnar. Útreikningar á lausafjánhutfallinu tekur mið af hlut bankans og Valitor hf.

	ISK	Erlendur gjaldeyrir	Samtals
2020			
1. stigs vegnar lausafjäreignir *	103.138	61.282	164.420
2. stigs vegnar lausafjäreignir	10.515	-	10.515
Vegnar lausafjäreignir	113.653	61.282	174.935
Innlán	99.885	27.592	127.477
Lántökur	287	64	351
Annað útfærði	10.427	11.678	22.105
Vegið útfærði	110.599	39.334	149.933
Innstæður hjá öðrum fjármálastofnunum **	3.178	19.501	22.679
Annað innflæði	28.251	6.194	34.445
Vegið innflæði	31.429	25.695	57.124
Lausafjárþekjuhlutfall ***	144%	449%	188%
2019			
1. stigs vegnar lausafjäreignir *	107.918	28.973	136.891
2. stigs vegnar lausafjäreignir	291	-	291
Vegnar lausafjäreignir	108.209	28.973	137.182
Innlán	89.609	23.655	113.264
Lántökur	2.081	10	2.091
Annað útfærði	7.479	11.082	18.561
Vegið útfærði	99.169	34.747	133.916
Innstæður hjá öðrum fjármálastofnunum **	-	18.185	18.185
Annað innflæði	30.743	9.201	39.944
Vegið innflæði	30.743	27.386	58.129
Lausafjárþekjuhlutfall ***	158%	334%	188%

* 1. stigs lausafjäreignir fá 100% vigt í LCR útreikningum og samanstanda af sjóði og innstæðum samstæðunnar hjá Seðlabanka Íslands, innlendum skuldabréfum sem eru veðhæf í viðskiptum við Seðlabanka Íslands og erlendum ríkisskuldabréfum. Samkvæmt reglum nr. 266/2017 flokkast sértryggð skuldabréf sem 1. stigs eignir og fá 93% vigt.

** Innstæður samstæðunnar hjá öðrum bönkum teljast til innflæðishluta í LCR útreikningum.

*** LCR er skilgreint sem LCR = Vegnar lausafjäreignir / (vegnar útgreiðslur lausafjár - vegnar inngreiðslur lausafjár) þar sem frádráttur innflæðis skal ekki nema meira en 75% af vögu heildarútfærði lausafjár.

Skýringar við samstæðureikninginn

44. Lausafjár- og fjármögnunaráhætta, frh.

Samsetning lausafjäreigna

Eftirfarandi tafla sýnir niðurbrot á lausafjárstöðu samstæðunnar.

	ISK	USD	EUR	Annað	Samtals
2020					
Sjóður og innlán hjá Seðlabanka Íslands	40.996	270	407	463	42.136
Innstæður hjá öðrum bönkum	3.179	4.467	7.765	7.268	22.679
Innlend skuldabréf veðhæf í viðskiptum við SÍ	74.637	-	-	-	74.637
Erlend ríkisskuldabréf	-	33.817	20.364	5.956	60.137
Heildar lausafjäreignir	118.812	38.554	28.536	13.687	199.589
2019					
Sjóður og innlán hjá Seðlabanka Íslands	103.726	286	534	534	105.080
Innstæður hjá öðrum bönkum	-	5.410	5.771	7.004	18.185
Innlend skuldabréf veðhæf í viðskiptum við SÍ	11.878	-	-	-	11.878
Erlend ríkisskuldabréf	-	13.930	12.234	1.373	27.537
Heildar lausafjäreignir	115.604	19.626	18.539	8.911	162.680

Innlánaflokkun

Samkvæmt aðferðafræði við útreikning LCR lausafjárlutfallsins er innlánagrunni samstæðunnar skipt í nokkra mismunandi flokka eftir tegund viðskiptamanns. Innlán eru jafnframt flokkuð eftir stöðugleika og binditíma, þar sem ekki er gert ráð fyrir útlæði innlána með binditíma sem nær yfir 30 daga. Innlán með binditíma undir 30 dögum eru flokkuð sem stöðug ef viðskiptavinur á í viðskiptasambandi við samstæðuna og upphæð er að fullu tryggð af Tryggingarsjóði innstæðueigenda og fjárfesta. Önnur innlán eru flokkuð sem minna stöðug. Hver innlánaflokkur fær vægi í samræmi við vænt útlæði undir álagi sem gefur til kynna stig kvikleika.

Taflan hér að neðan sýnir niðurbrot á innlánagrunni samstæðunnar samkvæmt ofangreindri innlánaflokkunni ásamt vegnu meðaltali af útlæðisvægi samkvæmt lausafjárreglum.

Innlánaflokkun - upphæðir og útlæðisvægi

	Innlán laus innan 30 daga				Bundin innlán*	Samtals innlán
	Minna stöðug	Vægi (%)	Stöðug	Vægi (%)		
2020						
Einstaklingar	89.950	11%	123.897	5%	73.321	287.168
Lítill og meðalstór fyrirtæki	52.527	11%	16.180	5%	5.572	74.279
Fyrirtæki	64.445	40%	3.854	20%	8.646	76.945
Ríki og sveitarfélög, seðlabankar og opinber fyrirtæki	43.379	40%	-	-	12.932	56.311
Lífeyrissjóðir	38.042	100%	-	-	14.325	52.367
Innlend fjármálafyrirtæki	22.391	100%	-	-	9.907	32.298
Erlend fjármálafyrirtæki	2.087	100%	-	-	-	2.087
Samtals	312.821		143.931		124.703	581.455
2019						
Einstaklingar	130.942	10%	52.735	5%	74.580	258.257
Lítill og meðalstór fyrirtæki	50.339	10%	4.998	5%	6.156	61.493
Fyrirtæki	56.694	40%	829	20%	7.170	64.693
Ríki og sveitarfélög, seðlabankar og opinber fyrirtæki	13.501	40%	-	-	716	14.217
Lífeyrissjóðir	34.024	100%	-	-	16.431	50.455
Innlend fjármálafyrirtæki	20.857	100%	-	-	27.051	47.908
Erlend fjármálafyrirtæki	1.877	100%	-	-	-	1.877
Samtals	308.234		58.562		132.104	498.900

* Innlán sem eru bundin lengur en 30 daga.

Skýringar við samstæðureikninginn

45. Eiginfjárstýring

Eiginfjárlutfall

Það er stefna samstæðunnar að skipuleggja og byggja upp eiginfjárgrunn á hagkvæman hátt á næstu árum og viðhalda honum hæfilega yfir eiginfjárkröfum, að meðtöldum eiginfjárauðum og viðbótarkröfu samkvæmt Stoð 2.

Eiginfjárlutföll samstæðunnar eru reiknuð samkvæmt lögum nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki og reglugerð nr. 233/2017 um varfærniskröfur vegna starfsemi fjármálafyrirtækja. Tilskipun og reglugerð Evrópusambandsins um eiginfjárkröfur (CRD IV/CRR) hafa verið innleidd á Íslandi. Þann 1. janúar 2020 var CRR svo tekið upp í samninginn um evrópska efnahagssvæðið og þar með tók grein 501 er varðar lægri eiginfjárkröfu fyrir lítil og meðalstór fyrirtæki gildi hér á landi. Samstæðan beitir staðalaðferð í eiginfjárluttreikningum fyrir útlánaáætlu, aðlögun á útlánavirði afleiðna, markaðsáætlu og rekstraráætlu.

Staða samstæðu samkvæmt CRR er reikningsskilaleg samstæða Arion banka án Varðar. Eign bankans í almennu eigin fé þáttar 1 (CET1) og eigin fé þáttar 2 hjá Verði er meðhöndluð í samræmi við greinar 36 og 66 í CRR. Frá árinu 2020 hefur bankinn kosið að beita þeirri takmörkuðu undanþágu sem felst í grein 48 og þar af leiðandi er CET1 bréfið, byggt á verðmati án viðskiptavildar, ekki dregið frá CET1 heldur talið með áhættugrunni með áhættuvog 250% undir liðnum Útlánaáætla, verðbréf og annað. Frádráttur vegna viðskiptavildar er nú talinn með öðrum frádrætti vegna ófnislegra eigna. Skatteign er einnig meðhöndluð skv. grein 48 í CRR.

Valitor hf. er flokkað sem dótturfélag til sölu í þessum samstæðureikningsskilum. Það hefur ekki áhrif á eiginfjárluttreikninga samstæðunnar. Til upplýsingar, þá hefði sala á dótturfélaginu gegn reiðufé m.v. bókfært virði þau áhrif að eiginfjárlutfall samstæðunnar myndi hækka úr 27,0% í 27,9%. Frádráttur frá eiginfjárgrunni samstæðunnar vegna ófnislegra eigna myndi lækka með sölu félagsins, sem hefði jákvæð áhrif á eiginfjárlutföll.

Eiginfjárgrunnur

	2020	2019
Eigið fé alls	197.845	189.825
Frádráttur í tengslum við stöðu samstæðu skv. CRR	-	(10.159)
Hlutdeild minnihluta sem telur ekki til almenns eigin fjár þáttar 1	(173)	(181)
Almennt eigið fé þáttar 1 (CET1) fyrir frádrátt samkvæmt varfærnisreglum	197.672	179.485
Ófnislegar eignir	(13.092)	(10.604)
Skatteign	-	(296)
Greiðslufélagsvarnir	(2.282)	(1.616)
Varfærnisfrádráttur vegna fjáreigna og -skulda sem eru metnar á gangvirði	(238)	(125)
Fyrirsjáanlegar arðgreiðslur og endurkaup *	(17.990)	(14.153)
Umbreytingarfyrirkomulag vegna innleiðingar IFRS 9	(173)	-
Almennt eigið fé þáttar 1 (CET1)	163.897	152.691
Hlutdeild minnihluta sem telur ekki til almenns eigin fjár þáttar 1	173	181
Viðbótar eigið fé þáttar 1	13.498	-
Eiginfjárbáttur 1	177.568	152.872
Eigið fé þáttar 2	22.562	20.083
Eign í eigin fé þáttar 2, útgæfna af fjármálafyrirtæki (verul. fjárf.)	(1.007)	-
Eiginfjárbáttur 2	21.555	20.083
Eiginfjárgrunnur alls	199.123	172.955

Áhættugrunnur (REA)

Útlánaáætla, lán	570.554	561.602
Útlánaáætla, verðbréf og annað	60.813	49.163
Mótaðilaáætla	3.462	3.347
Markaðsáætla vegna gjaldeyrismissvægis	8.569	10.070
Markaðsáætla, annað	13.063	10.609
Aðlögun á útlánvirði afleiðna	842	1.477
Rekstraráætla	88.462	83.487
Áhættugrunnur	745.765	719.755

Eiginfjárlutföll

Hlutfall almenns eiginfjárbáttar 1	22,3%	21,2%
Hlutfall eiginfjárbáttar 1	24,1%	21,2%
Eiginfjárlutfall	27,0%	24,0%

* Þann 31. desember 2019 var fyrirsjáanleg arðgreiðsla og endurkaup samtalan af áætlaðri lækun á eigin fé bankans á fyrsta fjórðungi 2020 með útgreiðslu arðs og endurkaupum eigin bréfa. Vegna ástandsins sem skapaðist í kjölfar útbreiðslu Covid-19 þá var fallið frá þessari áætlun og ákveðið var á framhaldsaðalfundi þann 14. maí að engar arðgreiðslur yrðu greiddar vegna fjárhagsársins 2019. Þann 31. desember 2020 var fyrirsjáanleg arðgreiðsla og endurkaup samtalan af fyrirhugaðri arðgreiðslu að fjárhæð 3 milljarðar króna, sem er í samræmi við tilmæli Fjármálaeftirlitsnefndar Seðlabanka Íslands, og áætluðum endurkaupum eigin bréfa að fjárhæð 15 milljarðar króna, sem Fjármálaeftirlitið hefur heimilað.

Skýringar við samstæðureikninginn

45. Eiginfjárstýring, frh.

Þann 4. maí 2020 var reglugerð ESB 2017/2395 innleidd í íslenskan rétt. Í reglugerðinni felst umbreytingarfyrirkomulag vegna innleiðingar IFRS 9 þannig að áhrif af IFRS 9 á eigið fé taka gildi yfir lengri tíma. Þetta fyrirkomulag hefur verið í boði fyrir evrópska banka frá 2017. Fjármálafyrirtæki sem það kjósa geta bætt við sem nemur 70% af CET1 áhrifum af breyttum niðurfærsluáðferðum í IFRS 9 á árinu 2020 og 50% á árinu 2021. Bankinn nýtir þetta fyrirkomulag og áhrifin birtast í eiginfjárlutfallum fyrir 2020. Umbreytingarfyrirkomulagið hækkar eiginfjárlutfallið um 0.2 prósentustig.

Eiginfjárlutfall móðurfélags

	2020	2019
Hlutfall almenns eiginfjárbáttar 1	23,4%	23,5%
Hlutfall eiginfjárbáttar 1	25,1%	23,5%
Eiginfjárlutfall	28,0%	26,2%

Í eftirfarandi töflu eru sýndar tímasetningar gildistöku viðbótareiginfjárröfu vegna eiginfjárauka sem tilgreind er í lögum um fjármálafyrirtæki og samþykkt af Fjármálaeftirlitinu að undangengnum tilmælum frá Fjármálastöðugleikaráði.

Krafa vegna eiginfjárauka, % af áhættugrunni

	18.3.2020	1.2.2020	31.12.2019
Verndunarauki	2,50%	2,50%	23,46%
Eiginfjárauki vegna kerfislegs mikilvægis	2,00%	2,00%	26,24%
Kerfisáhættuauki *	3,00%	3,00%	-
Sveiflujöfnunarauki *	-	2,00%	-
Samanlögð krafa vegna eiginfjárauka	7,50%	9,50%	49,71%

Bankinn metur eiginfjárbörf samkvæmt innramatsferli (e. Internal Capital Adequacy Assessment Process, ICAAP). Innramatsferlið er ferli sem miðar að því að tryggja að bankinn búi yfir fullnægjandi ferlum og kerfum til þess að greina, stýra og mæla heildaráhættu bankans. Matsferlið miðar að því að greina og mæla áhættu samstæðunnar út frá öllum áhættutegundum og tryggja að samstæðan ráði yfir eigin fé í samræmi við undirliggjandi áhættu. Fjármálaeftirlitið hefur eftirlit með samstæðunni, tekur við upplýsingum um innra mat samstæðunnar á eiginfjárbörf og ákvarðar eiginfjárröfur fyrir samstæðuna í heild. Samstæðan skal uppfylla eiginfjárröfu sem ákvörðuð er af Fjármálaeftirlitinu í kjölfar könnunar- og matsferlis (e. Supervisory Review and Evaluation Process, SREP). Eiginfjárgrunnur samstæðunnar er hærri en krafa Fjármálaeftirlitsins.

Viðbótareiginfjárröfu bankans undir Stoð 2R, sem er niðurstaða innramatsferlis bankans og könnunar- og matsferlis Fjármálaeftirlitsins, má uppfylla með 56,25% af almennu eigin fé þáttar 1, 18,75% af viðbótar eigin fé þáttar 1 og 25% eigin fé þáttar 2.

Eiginfjárröfu, % af áhættugrunni

	CET 1	Tier 1	Total
Eiginfjárröfu samkvæmt Stoð 1	4,5%	6,0%	8,0%
Eiginfjárröfu samkvæmt Stoð 2R **	1,7%	2,3%	3,1%
Samanlögð krafa vegna eiginfjárauka*	7,3%	7,3%	7,3%
Heildareiginfjárröfu	13,6%	15,7%	18,4%
Tiltækur eiginfjárgrunnur	22,3%	24,1%	27,0%

* Virkur sveiflujöfnunarauki fyrir banka er vegið meðaltal eiginfjárauka í gildi í þeim löndum sem áhættuskuldbindingar bankans ná til, þar sem vigtirnar eru ákvarðaðar út frá hlutfallslegu framlagi tilsvandi áhættuskuldbindinga í áhættugrunni bankans vegna útlánaáhættu. Kerfisáhættuaukanum er einungis beitt á innlendar áhættuskuldbindingar og virkur auði er ákvarðaður úr frá sömu vögunaraðferð.

** Niðurstaða könnunar- og matsferlis miðað við fjárhagsupplýsingar bankans 31. desember 2018. Vegna Covid-19 heimsfaraldursins ákvað Fjármálaeftirlitið að þessi niðurstaða myndi gilda óbreytt árið 2020. Viðbótareiginfjárröfu samkvæmt Stoð 2 er 3,1% af áhættugrunni sem byggir á samstæðu samkvæmt eiginfjárröglum, sem undanskilur dótturfélög í tryggingastarfsemi.

Vögunarhlutfall

Vögunarhlutfallið er annar og einfaldari mælikvarði á eiginfjárstöðu samanborið við hin áhættunæmu eiginfjárlutfall. Vögunarhlutfallið er reiknað út frá samstæðu samkvæmt CRR og tekur ekki tillit til dótturfélaga í tryggingastarfsemi. Lágmarksvögunarhlutfall er 3% samkvæmt lögum nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki.

	2020	2019
Liðir innan efnahagsreiknings	1.114.450	1.022.521
Afleiðusamningar	9.124	10.217
Skiptasamningar með verðbréf	512	577
Liðir utan efnahagsreiknings	65.425	52.299
Heildaráhættuskuldbindingar	1.189.511	1.085.614
Eiginfjárbáttur 1	179.631	152.872
Vögunarhlutfall	15,1%	14,1%

Skýringar við samstæðureikninginn

45. Eiginfjárstýring, frh.

Gjaldþol, Solvency II

	2020	2019
Eignir umfram skuldir skv. Solvency II	1.189.511	7.110
Víkjandi lán	179.631	-
Áætluð arðgreiðsla	0	(500)
Gjaldþol	1.369.142	6.610
Gjaldþolskrafa	-	4.580
Gjaldþolshlutfall	739700%	144%

Gjaldþolskrafa dótturfélagsins Varðar er reiknað samkvæmt lögum um váttryggingastarfsemi.

46. Rekstraráhætta

Rekstraráhætta er hættan á beinu eða óbeinu tapi, eða skaða á orðspori samstæðunnar vegna ófullnægjandi innri verkferla, mannlegra mistaka, kerfismistaka eða vegna ytri atburða í rekstrarumhverfi, sem áhrif hafa á ímynd og rekstur samstæðunnar.

Sérhver rekstrareining samstæðunnar ber ábyrgð á stjórnun eigin rekstraráhættu. Áhættustýring ber ábyrgð á þróun og viðhaldi aðferða til greininga, mælinga, eftirlits og skýrslugjafar um rekstraráhættu samstæðunnar.

Samstæðan beitir staðalaðferð við útreikning eiginfjárkröfu vegna rekstraráhættu.

Skýringar við samstæðureikninginn

Helstu reikningsskilaaðferðir

Reikningsskilaaðferðum sem beitt er við gerð þessara reikningsskila eru þær sömu og beitt var við gerð ársreiknings samstæðunnar fyrir árið 2019, nema í þeim tilvikum þegar um er að ræða breytingar á núverandi stöðlum sem tóku gildi 1. janúar 2020 og staðfestir hafa verið af Evrópusambandinu og breytingar sem gerðar hafa verið á lögum um ársreikninga, lögum um fjármálafyrirtæki og reglum um reikningsskil

47. Rekstrarhæfi

Stjórnendur bankans hafa lagt mat á áframhaldandi rekstrarhæfi hans og eru þeirrar skoðunar að bankinn hafi það sem til þarf til áframhaldandi reksturs. Við það mat hafa stjórnendur horft til þeirrar áhættu sem að bankanum snýr en henni er nánar lýst í skýringum um áhættustýringu. Reikningsskilin byggja á þeirri forsendu að ekki leiki vafi um áframhaldandi rekstrarhæfi.

48. Grundvöllur samstæðunnar

Dótturfélög

Dótturfélög eru lögaðilar sem lúta yfirráðum samstæðunnar. Reikningsskil dótturfélaga eru innifalin í samstæðureikningnum frá þeim degi sem yfirráð fást og til þess dags sem yfirráðum lýkur. Reikningsskil dótturfélaganna ná yfir sömu tímabil og móðurfélagsins og sambærilegum reikningsskilaaðferðum er beitt.

Fyrirtæki í samstæðunni

Kaupaðferðinni er beitt við kaup á fyrirtækjum í samstæðunni á kaupdegi, þ.e. þegar yfirráð færast til samstæðunnar. Samstæðan fer með yfirráð einungis ef samstæðan:

- fer með yfirráð yfir félaginu (þ.e. núverandi réttindi sem gefa möguleika á að hafa bein áhrif á starfsemi félagsins),
- er skuldbundin vegna rekstrar félagsins eða getur gert tillit til afkomu af fjárfestingu í félaginu og
- á möguleika á að nota vald sitt yfir félaginu til þess að hafa áhrif á afkomu þess.

Yfirleitt er lítið svo á að meirihluti atkvæða sé forsenda yfirráða. Til stuðnings þeirri ályktun, og þegar samstæðan fer ekki með meirihluta atkvæða eða sambærilegra réttinda í félagi, tekur samstæðan tillit til staðreynda og málavaxta allra viðeigandi við mat á því hvort hún fari með yfirráð yfir félagi, þ.m.t. (i) samninga við aðra sem fara með atkvæði í viðkomandi félagi, (ii) réttindi vegna annarra samninga og (iii) atkvæðaréttar samstæðu og mögulegs atkvæðaréttar. Samstæðan sannreynir hvort hún fari með yfirráð yfir félagi ef breytingar verða á einum eða fleiri þessara þátta.

Samstæðan metur viðskiptavild við kaup sem:

- gangvirði greiðslunnar sem innt er af hendi, að viðbætti
- færðri hlutdeild minnihluta í hinu keypta félagi, að frádregnu
- ef kaupin eru gerð í þrepum, gangvirði þess eignarhlutar sem samstæðan átti áður, að frádregnu
- hreinu virði (oftast gangvirði) þeirra eigna og skulda sem fylgja með í kaupunum.

Þegar mismunurinn er neikvæður er ávinningurinn sem felst í kaupunum tekjufærður í rekstri á kaupdegi.

Kostnaður við viðskiptin er gjaldfærður í rekstri meðal stjórnunarkostnaðar.

Hlutdeild minnihluta

Hlutdeild minnihluta er sá hluti af hagnaði eða tapi og eigin fé sem ekki er í eigu samstæðunnar, beint eða óbeint. Hlutdeild minnihluta er sýnd sérstaklega í rekstrarreikningi og telst til eigin fjár í efnahagsreikningi, aðskilið frá eigin fé sem tilheyrir eigendum samstæðunnar.

Samstæðan velur í sérhverjum kaupum að meta hlutdeild minnihluta í dótturfélagi annað hvort

- á gangvirði eða
- sem hlutfall af eignum og skuldum dótturfélagsins, sem að jafnaði eru á gangvirði.

Breyting á eignarhlut samstæðunnar í dótturfélagi sem ekki leiðir til þess að yfirráð tapist er færð sem eiginfjárhreyfing.

Skýringar við samstæðureikninginn

48. Grundvöllur samstæðunnar, frh.

Yfirlýðing

Þegar yfirlýðing lúkur, hættir samstæðan að taka tillit til eigna og skulda dótturfélagsins, hugsanlegrar hlutdeildar minnihluta og annarra þátta eiginfjár sem tengjast dótturfélaginu. Ef hagnaður eða tap myndast við lok yfirlýðinga er það fært gegnum rekstur.

Viðskipta milli félaga innan samstæðunnar

Viðskiptastöður milli félaga innan samstæðunnar og tekjur og gjöld sem myndast hafa vegna viðskipta milli félaga innan samstæðunnar eru felld út við gerð samstæðureikningsskilanna. Þetta á einnig við dótturfélög sem flokkuð eru sem aflögð starfsemi til sölu.

Sjóðastýring

Samstæðan stjórnar og hefur umsjón með eignum í verðbréfa- og fjárfestingarsjóðum fyrir hönd fjárfesta. Reikningsskil þessara sjóða eru ekki innifalín í samstæðureikningi þessum nema í þeim tilvikum þegar aðilinn lýtur yfirlýðingum samstæðunnar.

Þegar mat er lagt á hvort taka eigi fjárfestingarsjóði með í samstæðureikningsskil, fer samstæðan yfir allar staðreyndir máls til að ákvarða hvort samstæðan, sem sjóðstjóri, gegni hlutverki umboðsaðila eða fjárfestis. Samstæðan er álitin fjárfestir, og stjórnar og tekur sjóðinn með í samstæðureikningsskilum sínum, þegar samstæðan gegnir hlutverki sjóðsstjóra og getur ekki skorast undan því án tilefnis, fær tekjur af verulegu eignarhaldi og er í stöðu til að hafa áhrif á afkomu sjóðsins með því að beita valdi sínu. Samstæðan er skilgreind sem umboðsaðili í öllum sínum tilvikum.

49. Hlutdeildarfélag

Hlutdeildarfélag eru þau félag sem samstæðan hefur veruleg áhrif á, þ.e. vald til að taka þátt í ákvörðunum um fjárhag og rekstrarstefnu þeirra en hefur ekki yfirlýðing eða sameiginleg yfirlýðing yfir slíkum ákvörðunum. Veruleg áhrif eru yfirleitt fyrir hendi þegar samstæðan ræður yfir 20% eða meiru af atkvæðamagni, þar á meðal mögulegum atkvæðisrétti, nema hægt sé að sýna fram á það með öyggjandi hætti að það sé ekki raunin. Fjárfestingar í hlutdeildarfélagum eru upphaflega færðar á kostnaðarverði. Bókfært verð fjárfestinga í hlutdeildarfélagum felur í sér óefnislegar eignir og uppsafnaða virðisrýrnun.

Þeir þættir sem tekið er tillit til við ákvörðun á verulegum áhrifum eru sambærilegir þeim sem nauðsynlegir eru við mat á yfirlýðingum yfir dótturfélagi.

Fjárfestingar í hlutdeildarfélagum eru færðar samkvæmt hlutdeildaraðferð.

Samstæðureikningsskilin taka tillit til hluta samstæðunnar í afkomu hlutdeildarfélaga frá þeim degi sem veruleg áhrif hefjast og til þess dags sem verulegum áhrifum lúkur. Þegar hlutdeild samstæðunnar í tapi er umfram eignarhlut þess í hlutdeildarfélagi er bókfært verð samstæðunnar fært niður í núll og færslu frekara taps er hætt nema að því marki sem samstæðan hefur stofnað til lagalegra eða ætlaðra skuldbindinga eða innt af hendi greiðslur fyrir hönd hlutdeildarfélagsins. Ef hlutdeildarfélagið skilar hagnaði síðar byrjar samstæðan aftur að færa hlutdeild sína í þeim hagnaði en þó aðeins eftir að hlutdeild þess í hagnaðinum jafngildir hlutdeildinni í tapi sem ekki var færð.

Þegar veruleg áhrif yfir hlutdeildarfélagi eru ekki lengur til staðar metur og bókfærir samstæðan eftirstæða fjárfestingu á gangvirði. Mögulegur mismunur á bókfærðu virði hlutdeildarfélags þegar veruleg áhrif eru ekki lengur til staðar og gangvirði í eftirstæðum eignarhlut og rekstraráhrif af sölu eru færð í gegnum rekstur.

Virðisrýrnun fjárfestinga í hlutdeildarfélagum

Eftir að hlutdeildaraðferð hefur verið beitt við eignafærslu fjárfestinga í hlutdeildarfélagum, metur samstæðan hvort nauðsynlegt sé að færa virðisrýrnun á fjárfestingunum. Samstæðan byrjar á að skoða hvort fyrirbyggjandi séu upplýsingar um að fjárfesting í hlutdeildarfélagi hafi rýrnað að virði. Ef slíkar upplýsingar eru fyrirbyggjandi, gerir samstæðan virðisrýrnunarpróf á fjárfestingunni með því að bera saman bókfært virði hennar og endurheimtanlegt virði, sem er það sem hærra reynist af notkunarvirði eða gangvirði að frádregnum kostnaði við viðskiptin.. Endurheimtanlegt virði fjárfestingar í hlutdeildarfélagum er metið fyrir hvert hlutdeildarfélag fyrir sig, nema í þeim tilvikum að hlutdeildarfélag skapar ekki sjóðstreymi frá rekstri sem er að mestu óháð öðrum fjárfestingum samstæðunnar. Bókfært virði umfram endurheimtanlegt virði er gjaldfært í rekstri sem virðisrýrnun. Virðisrýrnun er bókfærð í gegnum rekstur ef ástæður virðisrýrnunarinnar eiga ekki lengur við.

Skýringar við samstæðureikninginn

50. Erlendir gjaldmiðlar

Reikningsskil dótturfélaga innan samstæðunnar eru færð í starfrækslugjaldmiðli viðkomandi félags.

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknuð í starfrækslugjaldmiðil viðkomandi félags í samstæðunni á gengi viðskiptadags. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum á reikningsskiladegi eru umreiknaðar yfir í starfrækslugjaldmiðil á gengi þess dags. Gengismunur sem verður til vegna uppgjörs eða umreiknings á peningalegum liðum er færður í rekstrarreikning. Eignir aðrar en peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar á kostnaðarverði.

51. Vextir

Vaxtatekjur og vaxtagjöld eru færð í rekstrarreikning með aðferð virkra vaxta. Virkir vextir eru hlutfallið sem núvirðir áætlað framtíðarsjóðstreymi á væntanlegum gildistíma fjármálagerningsins (eða á styttra tímabili ef við á) að hreinu bókfærðu virði fjáreignarinnar eða fjárskuldarinnar. Virkir vextir eru ákvarðaðir við upphaflega skráningu fjáreignarinnar og fjárskuldarinnar og eru ekki endurskoðaðir síðar.

Við útreikning á virkum vöxtum er tekið tillit til allra greiddra eða innheimtra þóknana og viðskiptakostnaðar, undir- og yfirverðs sem er óaðskiljanlegur hluti virkra vaxta. Viðskiptakostnaður er kostnaður sem rekja má beint til kaupa, útgáfu eða ráðstöfunar fjáreignar eða fjárskuldar.

Vaxtatekjur og vaxtagjöld sem færð eru í rekstrarreikning eru m.a.

- vextir af fjáreignum og fjárskuldum á afskrifuðu kostnaðarverði með aðferð virkra vaxta,
- vextir af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði í gegnum rekstrarreikning og
- vextir af fjáreignum og fjárskuldum sem eru færðar á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu.

52. Þóknatekjur og þóknagjöld

Samstæðan veitir ýmsa þjónustu til viðskiptavina sinna og fær af henni tekjur, svo sem tekjur af fyrirtækjasviði, viðskiptabankastarfsemi, markaðsviðskiptum, fyrirtækjaráðgjöf, eignastýringu og einkabankaþjónustu. Þóknarir sem fengnar eru fyrir þjónustu sem er veitt yfir tiltekinn tíma eru færðar eftir því sem þjónustan er veitt. Þóknarir vegna viðskiptafærslna eru færðar þegar þjónustunni er lokið. Þóknarir sem eru árangurstengdar eru færðar þegar tilsettum árangri hefur verið náð.

Þóknatekjur og þóknagjöld sem eru hluti virkra vaxta fjáreigna og fjárskulda eru tekin með í útreikningi á virkum vöxtum.

53. Hreinar fjármunatekjur

Hreinar fjármunatekjur eru arðstekjur, hreinn hagnaður af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði og hreinn gengishagnaður.

- Arðstekjur eru færðar þegar réttur til greiðslu þeirra hefur stofnast. Venjulega er þetta dagurinn sem er tilgreindur sem 1. viðskiptadagur án arðsréttinda.
- Hreinn hagnaður af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði samanstendur af hreinum innleystum og óinnleystum gangvirðisbreytingum að frátöldum vöxtum (sem færast undir vaxtatekjur og vaxtagjöld) og myntgengishagnaði og -tapi (sem færast undir hreinan gengishagnað eins og lýst er hér að neðan).
- Hreinn gengishagnaður felur í sér allan gengismun vegna uppgjörs á peningalegum eignum og skuldum í erlendum gjaldmiðlum og gengismun peningalegra eigna og skulda í erlendum gjaldmiðlum sem myndast vegna breytinga frá upphaflega skráðu gengi á tímabilinu eða í fyrri reikningsskilum.

Hreinn gengishagnaður felur einnig í sér gengismun vegna umreiknings eigna og skulda sem ekki eru fjáreignir og fjárskuldir og færðar eru á gangvirði í erlendum gjaldmiðlum, en hagnaður og tap af þeim færast einnig í rekstrarreikning.

54. Hreinar tekjur af tryggingum

Tekjufærð iðgjöld í rekstrarreikningi eru þau iðgjöld sem falla til á rekstrarárinu að viðbættum yfirfærðum iðgjöldum frá fyrra ári, en að frádregnum iðgjöldum næsta árs, sem færast sem iðgjaldaskuld. Iðgjaldaskuld er hluti af vátryggingaskuld í efnahagsreikningi.

Gjaldfærð tjón í rekstrarreikningi eru tjón ársins ásamt hækkun eða lækkun vegna tjóna fyrri ára. Tjónaskuld í efnahagsreikningi er heildarfjárhæð tilkynnta óuppgjerðra tjóna, auk tryggingafræðilegrar áætlunar fyrir orðnum en ótilkynntum tjónum.

Skýringar við samstæðureikninginn

55. Tekjuskattur

Tekjuskattur samanstendur af tekjuskatti til greiðslu og frestuðum tekjuskatti. Tekjuskattur vegna rekstrarársins hefur verið reiknaður og færður í samstæðureikninginn.

Tekjuskattur til greiðslu er áætlaður tekjuskattur vegna afkomu ársins, reiknaður með skatthlutfalli gildandi laga um tekjuskatt á reikningsskiladegi og leiðréttingar á skatti fyrri tímabila, ef um þær er að ræða. Skattalegur hagnaður getur verið annar en afkoma fyrir skatta í rekstrarreikningi þar sem undanskilin geta verið tekjur eða gjöld sem eru frádráttarbær á öðrum tímabilum og tekjur og gjöld geta verið undanskilin þar sem tekjurnar eru ekki skattskyldar eða gjöldin eru ekki frádráttarbær.

Tekjuskatt til greiðslu og frestuðan skatt skal færa yfir eigið fé ef viðkomandi liður sem myndar skattstofninn er færður yfir eigið fé en ekki yfir rekstur.

Frestaður skattur er færður vegna tímabundins mismunar á bókfærðu virði efnahagsliða og færðum gengismuni samkvæmt skattuppgjöri annars vegar og ársreikningi hins vegar.

Frestaður skattur er reiknaður með þeim skatthlutföllum sem reiknað er með að gildi þegar tímabundnir mismunir snúast við, og er stuðst við gildandi skatthlutfall á reikningsskiladegi.

Frestaðri tekjuskattseign er jafnað á móti tekjuskattsskuldbindingu í þeim tilvikum þegar lagalega er heimilt að jafna saman skatteign og skattskuld sem hafa myndast vegna álagningar skatta á tiltekinn skattaðila hjá sömu skattyfirvöldum, eða fleiri en einn skattaðila sem eru samskattaðir.

Reiknuð skatteign er aðeins færð ef líklegt er talið að framtíðarhagnaður verði sem nýta megi á móti eigninni. Reiknuð skatteign er lækkuð að því marki sem ekki er talið líklegt að hún nýtist. Frestuð tekjuskattseign er yfirfarin á reikningsskiladegi og er hún lækkuð að því marki sem talið er ólíklegt að muni nýttast á móti afkomu. Slíkar frestaðar skatteignir og skattskuldir eru ekki færðar ef tímabundinn munur er tilkominn vegna upphaflegrar skráningar (að samruna undanskildum) eignarinnar og skuldarinnar í hreyfingum sem hvorki hafa áhrif á skattalega afkomu né reikningshaldslega afkomu. Þar að auki er skattskuld ekki færð ef tímabundinn mismunur er tilkominn vegna upphaflegrar skráningar viðskiptavildar.

56. Fjáreignir og fjárskuldir

Skráning og upphaflegt mat

Samstæðan metur fjáreignir og fjárskuldir við upphaflega skráningu á því gangvirði sem greitt er. Kaup og sala fjáreigna eru skráð á viðskiptadeginum sem samstæðan skuldbindur sig til að kaupa eða selja eignirnar. Allar aðrar fjáreignir og fjárskuldir eru skráðar á viðskiptadeginum sem samstæðan verður hluti af samningsbundnum greiðslum fjáreignarinnar eða skuldarinnar.

Fjáreignir og fjárskuldir eru færðar á gangvirði við upphaflega skráningu. Fyrir fjáreignir og fjárskuldir sem eru ekki færðar á gangvirði í gegnum rekstrarreikning bætist við viðskiptakostnaður sem tengjast kaupum eða sölu með beinum hætti.

Afskráning

Fjáreignir eru afskráðar þegar réttur til sjóðstreymis af fjáreigninni er ekki lengur fyrir hendi, eða þegar samstæðan hefur framselt nánast alla áhættu og ávinning af eignarhaldinu.

Fjárskuldir eru afskráðar þegar samningsbundnar skuldbindingar samstæðunnar eru uppfylltar, þær felldar niður eða þeim lýkur.

Skuldagerningur

Skuldagerningar, þar með talin lán og markaðsskuldbréf, eru flokkaðir í einn af eftirfarandi matsflokkum:

- eignir færðar á afskrifuðu kostnaðarverði
- eignir færðar á gangvirði í gegnum rekstrarreikning (GGR) eða
- eignir færðar á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu (GGAHA)

Skuldagerningur er eingöngu færður á kostnaðarverði uppfylli hann bæði eftirfarandi skilyrði og er ekki tilgreindur á gangvirði í gegnum rekstrarreikning:

- skuldagerning er haldið innan viðskiptamóðels sem hefur það að markmiði að safna endurgreiðslum samningsbundins sjóðsflæðis; og
- endurgreiðslur samningsbundins sjóðsflæðis eru eingöngu endurgreiðsla höfuðstóls og vaxta (e. Solely payments of principal and interest; hér eftir SPPI).

Skuldagerningur er eingöngu færður á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu ef hann uppfyllir bæði eftirfarandi skilyrði og er ekki tilgreindur á gangvirði í gegnum rekstrarreikning:

- skuldagerning er haldið innan viðskiptamóðels sem hefur það að markmiði að safna bæði endurgreiðslum samningsbundins sjóðsflæðis og selja fjáreignir og
- endurgreiðslur samningsbundins sjóðsflæðis eru SPPI.

Allir aðrir skuldagerningar eru færðir á gangvirði í gegnum rekstrarreikning.

Skýringar við samstæðureikninginn

56. Fjáreignir og fjárskuldir, frh.

Mat á viðskiptalíkani

Við mat á viðskiptalíkani þarf að ákvarða hvort fjáreignir eru keyptar til að safna endurgreiðslu höfuðstóls og vaxta, selja eignir eða hvoru tveggja. Samstæðan metur viðskiptalíkan út frá flokkum eigna og þeirra viðskiptamarkmiða sem þeirra er aflað í. Við mat á viðskiptalíkani horfir samstæðan til eftirfarandi þátta:

- hvernig árangur eigna í safni er metinn og hvernig upplýsingagjöfin er til yfirmanna og annarra lykilmanna innan starfssviða
- þær áhættur sem hafa áhrif á arðsemi eignanna sem flokkaðar eru innan viðskiptalíkans og hvernig þeim áhættum er stýrt,
- hvort eignir eru veltufjáreignir, t.d. eignir sem samstæðan eignast nær eingöngu til að selja eða kaupa á ný innan skamms tíma, eða er haldið sem hluta af safni sem er stýrt til að innleysa skammtímahagnað eða vegna skammtíma stöðutöku,
- hvernig þóknun til stjórnenda samstæðunnar er metin og
- tíðni og umfang viðskipta með eignir á fyrri tímabilum og framtíðarvæntinga um sölu.

Mat á samningsbundnu sjóðsflæði

Mat á eigindum samningsbundins sjóðsflæðis felur í sér yfirferð á greiðsluháttum fjáreignar og ákvörðunar um hvort það sé í samræmi við hefðbundið lánasamband. Samningsbundið sjóðsflæði sem er í samræmi við hefðbundið lánasamband er metið sem SPPI.

Vextir eru skilgreindir sem andlag til tryggingar fyrir tímagildi fjármuna, fjármögnunarkostnaðar bankans og þeirrar útlánaáhættu sem tengist útstandandi höfuðstól, auk annars kostnaðar (svo sem lausafjáráhættu og rekstrarkostnaðar), auk hagnaðarhlutfalls. Verðtrygging lána í samræmi við vísitölu neysluverðs (VN) er áttalin falla undir skilgreiningu vaxta þar sem verðtryggingin tryggir endurgreiðslu tímagildis fjármuna af upphaflegri lánveitingu. Höfuðstóll getur tekið breytingum á líftíma eignar vegna endurgreiðslna. Verðtrygging á höfuðstól safnast upp yfir líftíma eignar.

Við framkvæmd þessa mats, tekur samstæðan til skoðunar samningsbundna skilmála sem gætu breytt fjárhæð eða tímasetningu samningsbundins sjóðsflæðis, þannig að samningsbundið sjóðsflæði uppfyllir ekki lengur kröfur til hefðbundins lánasambands. Ef samstæðan greinir samningsbundna skilmála sem geta breytt samningsbundnu sjóðsflæði eignar með þeim hætti að það uppfylli ekki lengur hefðbundið lánasamband, er viðkomandi eign færð á gangvirði í gegnum rekstrareikning.

Skuldagæringar færðir á afskrifuðu kostnaðarverði

Skuldagæringar eru færðir á afskrifuðu kostnaðarverði ef þeirra er aflað innan viðskiptamóðels með það að markmiði að halda á eignum til gjalddag og safna samningsbundnu sjóðsflæði samninganna, og samningsbundna sjóðsflæðið uppfyllir kröfur um að vera eingöngu endurgreiðslur höfuðstóls og vaxta (SPPI). Eftir upphaflega skráningu eru skuldagæringar færðir með aðferð virkra vaxta. Virkir vextir eru vextir sem notaðir eru til að núvirða samningsbundið sjóðsflæði á samningstíma til útreiknings á bókfærðu heildarvirði fjáreigna. Afskrifað kostnaðarverð er reiknað að teknu tilliti til affalla, færslukostnaðar og gjalda sem eru lykilþáttur virkra vaxta. Innlausn vaxta með aðferð virkra vaxta er færð meðal vaxtatekna í rekstrareikningi samstæðunnar.

Virðisrýrnun skuldagæringa, sem færðir eru á afskrifuðu kostnaðarverði, er reiknuð með aðferð um vænta virðisrýrnun. Lán og skuldagæringar færðir á afskrifuðu kostnaðarverði eru settir fram í efnahagsreikningi samstæðunnar að teknu tilliti til væntrar virðisrýrnunar.

Skuldagæringar færðir á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu

Skuldagæringar eru færðir á gagnvirði í gegnum aðra heildarafkomu ef þeir eru keyptir inn í viðskiptalíkan með það að markmiði að halda á eignum til gjalddaga og safna af þeim samningsbundnu sjóðsflæði, og/eða að selja hluta þeirra fyrir loka gjalddaga og samningsbundið sjóðsflæði uppfyllir kröfur um að vera eingöngu endurgreiðsla höfuðstóls og vaxta (SPPI). Eftir upphaflega skráningu er óinnleystur hagnaður eða tap skuldagæringa, sem færðar eru á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu færður í yfirliti um aðra heildarafkomu. Við innlausn er uppsafnaður hagnaður eða tap sem fært hefur verið yfir aðra heildarafkomu endurflokkaður yfir í rekstrareikning samstæðunnar. Myntgengismunur er færður í rekstrareikning samstæðunnar. Vaxtatekjur afborgana eru færðar meðal vaxtatekna í rekstrareikningi samstæðunnar við greiðslu.

Virðisrýrnun skuldagæringa færðum á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu er reiknuð með aðferð um vænta virðisrýrnun. Reiknuð virðisrýrnun skuldagæringa færðum á gagnvirði í gegnum aðra heildarafkomu hefur ekki áhrif á bókfært virði skuldagæringa í efnahagsreikningi samstæðunnar, sem eru á gangvirði. Þess í stað er fjárhæð, sem samsvarar útreikningi væntrar virðisrýrnunar skuldagæringa væri hann færður á afskrifuðu kostnaðarverði, færð í aðra heildarafkomu með mótfærslu í hreina virðisbreytingu í rekstrareikningi samstæðunnar. Uppsöfnuð áhrif væntrar virðisrýrnunar sem færð er í aðra heildarafkomu er endurflokkuð á móti rekstrareikningi samstæðunnar við afskráningu skuldagæringa.

Skýringar við samstæðureikninginn

56. Fjáreignir og fjárskuldir, frh.

Skuldagerningar færðir á gagnvirði í gegnum rekstrarreikning

Skuldagerningar eru færðir á gangvirði í gegnum rekstrarreikning ef þeirra er aflað til að ná fram skammtímahagnaði fyrir lokagjaldþaga, ef þeim er haldið sem hluta af safni sem er stýrt á gangvirðisgrunni eða að sjóðstreymi þeirra uppfyllir ekki sjóðsstreymispróf (SPPI). Slíkir samningar eru metnir á gangvirði í efnahagsreikningi samstæðunnar. Innleystur og óinnleystur hagnaður eða tap er fært meðal hreinna fjármunatekna í rekstrarreikningi samstæðunnar.

Keypt lán

Öll keypt lán eru færð í upphafi á gangvirði kaupdags. Þannig er ekki færð vænt virðisýrnun í efnahagsreikning á kaupdegi. Keypt lán flokkast í annan hvorn eftirfarandi flokk: lán í skilum eða virðisýrð lán við kaup eða skráningu (e. Purchased or Originated Credit Impaired, POCI).

Keypt lán í skilum eru sjálfkrafa skráð í þrep 1 og fylgja sömu reikningshaldslegri meðhöndlun og önnur lán í skilum. Þau fá í upphafi 12 mánaða vænta virðisýrnun sem er færð í niðurfærslusjóð í efnahagsreikningi samstæðunnar. Afföll eignanna eru innleyst í gegnum vaxtatekjur á líftíma eignanna.

Virðisýrð lán við kaup eða skráningu eru ekki færð með niðurfærslu í niðurfærslusjóð í upphafi. Eftir upphaflega skráningu er færð niðurfærsla til jafns við væntingar um niðurfærslur út líftíma eignanna. Við upphaflega skráningu er afföllum hvers POCI láns skipt upp í tvo þætti, virðisýrnunarafföll og vaxtaafföll. Vextir eru reiknaðir með virðisýrðum virkum vöxtum og eru færðir á meðal vaxtatekna. Ársfjórðungslega endurreiknar samstæðan bókfært virði eignanna með því að endurreika núvirði af væntu framtíðar sjóðsflæði með upphaflegu virðisýrðu virku vöxtunum, allar breytingar á núvirtu væntu sjóðsflæði frá upphaflegri skráningu eru færðar til hækkunar eða lækkunar á hreinni virðisbreytingu í rekstrarreikningi samstæðunnar þar til samningar hafa verið gerðir upp.

Hlutabréfaeign

Hlutabréfaeign er færð á gangvirði í gegnum rekstrarreikning nema ef hún hefur verið tilgreind á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu við upphaflega skráningu.

Fyrir hlutabréfaeign sem færð er færðar á gangvirði í gegnum rekstrarreikning er breyting á gangvirði færð sem hluti af hreinum fjármunatekjum í rekstrarreikningi samstæðunnar.

Samstæðan getur valið að tilgreina hlutabréfaeign sem er ekki í virkum viðskiptum á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu. Slík tilgreining er gerð fyrir sérstakar eignir keyptar með tilteknu markmiði eða langtímaeignir. Ákvörðunin um að tilgreina eignir á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu er tekin við upphaflega skráningu fyrir hver kaup, því þegar hún hefur verið tekin er ekki hægt að breyta reikningshaldslegri meðhöndlun. Hagnaður og tap af slíkum fjáreignum við sölu eða afskráningu er færður í aðra heildarafkomu og er ekki endurflokkaður úr annarri heildarafkomu yfir í rekstrarreikning samstæðunnar. Fenginn arður er færður í hreinar fjármunatekjur í rekstrarreikningi samstæðunnar. Öllum kostnaði sem hlýst af kaupum á hlutabréfum er bætt við kostnaðargrunn eignanna og er ekki endurflokkaður yfir í rekstrarreikning samstæðunnar.

Jöfnun

Fjáreignum og fjárskuldum er eingöngu jafnað saman og hrein fjárhæð sýnd í efnahagsreikningi þegar fyrir hendi er lagalegur réttur til jöfnunar fjárhæða og ætlunin er að gera upp með jöfnun eða innleysa eignina og gera skuldina upp samhliða.

Tekjum og gjöldum er eingöngu jafnað saman þegar reikningsskilastaðlar heimila, eða vegna hagnaðar eða taps sem myndast hefur vegna safns sambærilegra viðskipta, t.d. í veltuviðskiptum samstæðunnar.

Skýringar við samstæðureikninginn

56. Fjáreignir og fjárskuldir, frh.

Vænt útlánatap

Bankinn metur vænt útlánatap fyrir allar áhættuskuldbindingar, fyrir utan fjáreignir færðar á gangvirði í gegnum rekstrarreikning og hlutafjáreignir tilgreindar á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu, en fyrir þær eignir er ekki krafa um mat á virðisrýrnun. Mikilvægasti flokkurinn þar sem vænt útlánatap er metið eru skuldagerningar (þ.m.t. lán til viðskiptavina) sem eru færðir á afskrifuðu kostnaðarvirði eða gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu. Vænt útlánatap fyrir fjáreignir er fært sem hrein virðisbreyting. Tekið er tillit til vænts útlánataps í bókfærðu virði annarra eigna sem færðar eru á kostnaðarvirði í efnahagsreikningi samstæðunnar. Vænt tap er einnig metið fyrir liði utan efnahags, t.d. ábyrgðir og ónýtt lánsloforð, þar sem líkur eru á að þeir verði áhættuskuldbinding gagnvart bankanum. Vænt útlánatap fyrir liði utan efnahags er reiknað sérstaklega og tilgreint sem hluti annarra skulda.

Samstæðan mælir vænt útlánatap á hverjum reikningsskiladegi og byggir á virðisrýrnunarlíkani með þremur mismunandi þrepum eftir stöðu útlánaáhhættu:

Þrep Viðmið	Mat á væntu útlánatapi og virkum vöxtum
1 Óvirðisrýrðar áhættuskuldbindingar þar sem markverð aukning á útlánaáhhættu hefur ekki átt sér stað	Vænt útlánatap er metið m.v. næstu 12 mánuði og byggir á líkum á alvarlegum vanskilum innan árs. Fyrir fjármálagerninga með væntan gildistíma sem er styttri en ár eru metnar líkur á alvarlegum vanskilum á því tímabili. Útreikningar á virkum vöxtum miða við bókfært heildarvirði.
2 Óvirðisrýrðar áhættuskuldbindingar þar sem markverð aukning á útlánaáhhættu hefur átt sér stað m.v. metna útlánaáhhættu við lánveitingu	Vænt útlánatap er metið yfir líftíma fyrirgreiðslunnar og byggir á líkum á alvarlegum vanskilum yfir væntan líftíma fjármálagerninganna. Útreikningar á virkum vöxtum miða við bókfært heildarvirði.
3 Áhættuskuldbindingar í alvarlegum vanskilum	Vænt útlánatap er metið yfir væntan líftíma fyrirgreiðslunnar. Virkir vextir eru reiknaðir m.v. bókfært virði.

Mat samstæðunnar á væntu útlánatapi byggir á hlutlausu núvirtu og líkindavegnu mati á tapi bankans vegna greiðslufalla vegna alvarlegra vanskila sem eiga sér stað á næstu 12 mánuðum eða, í þeim tilvikum þar sem markverð aukning á útlánaáhhættu hefur átt sér stað, yfir væntan líftíma fyrirgreiðslu. Fyrir ábyrgðir og lánsloforð byggir mat á útlánatapi á þeim hluta ónýttar fyrirgreiðslu sem samstæðan væntir þess að verði nýtt eða verði að áhættuskuldbindingu yfir gildistíma fjármálagerningsins, skilyrt við að alvarleg vanskil eigi sér stað.

Hækkun eða lækkan væntrar virðisrýrnunar vegna kaupa og nýskráningar, afskráningar og uppgjöra, og endurmats vegna breyttra væntinga um tapsatburði eða færslu milli þrepa er færð í hreinni virðisbreytingu. Afskriftir og endurheimtur áður afskrifaðra fjárhæða eru færðar á móti væntri virðisrýrnun.

Í útreikningum er leitast við að framkvæma hlutlaust mat á væntu útlánatapi vegna fjáreigna á efnahagsreikningi samstæðunnar. Matið byggir að hluta á væntingum samstæðunnar á efnahagsþróun og styðst við gefnar forsendur sem byggja á sérfræðiáliti, sem m.a. hefur áhrif á efnahagssviðsmyndir framtíðar og færslu áhættuskuldbindinga milli þrepa. Undirliggjandi forsendur og sérfræðimat hafa þannig áhrif á breytingar á niðurfærslum milli tímabila og geta haft markverð áhrif á afkomu samstæðunnar.

Skilgreining á alvarlegum vanskilum

Hjá samstæðunni er lítið svo á að fyrirgreiðsla sé í alvarlegum vanskilum þegar annað af tveimur eftirfarandi skilyrðum er uppfyllt:

- fyrirgreiðslan er komin í meira en 90 daga vanskil, eða
- lántaki er metinn ólíklegur til að geta staðið í skilum á greiðslu.

Við mat á því hvort lántaki sé ólíklegur til að geta staðið í skilum er horft til mælanlegra og huglægra vísbendinga svo sem hvort lántaki er með lán í vanskilum, eigna- og skuldahlutföll viðkomandi, markaðsaðstæður, auk innri og ytri þátta.

Fyrir fyrirtæki er nóg að ein skuldbinding lántaka sé í alvarlegum vanskilum til að gengið sé út frá því að lántakinn sé í alvarlegum vanskilum og þar með allar skuldbindingar hans. Í tilviki einstaklinga hefur bankinn hins vegar skilgreint sex mismunandi flokka, eftir tegund fyrirgreiðslu, og vanskil metin á hverjum flokki fyrir sig. Það þýðir að viðskiptavinur getur verið í alvarlegum vanskilum á lánum sem tilheyra einum flokki án þess að aðrar fyrirgreiðslur viðskiptavinarins séu í alvarlegum vanskilum og öfugt. Alvarleg vanskil í öðrum flokkum hjá lántaka eru skoðuð þegar metið er hvort lántaki sé ólíklegur til að geta staðið í skilum. Bankinn hefur búið til tölfraðileg lánshæfismatslíkón fyrir eftirfarandi sex flokka fyrirgreiðslna til einstaklinga - lán með veði í íbúðahúsnæði, neytendalán, bílalán, ábyrgðir, lán til einstaklinga í

Líkur á alvarlegum vanskilum og lánshæfismat

Bankinn úthlutar hverri fyrirgreiðslu lánshæfiseinkunn (dæmi: A+, A, A-, BBB+, o.s.frv.) sem byggir á líkum á alvarlegum vanskilum á næstu 12 mánuðum (hér eftir PD). Lánshæfiseinkunin er reiknuð með líknum þróuðum af bankanum, eða byggt á utanaðkomandi lánshæfismati, sé það aðgengilegt. PD líkón bankans eru tölfraðileg líkón sem byggja á ýmsum upplýsingum sem sýnt hefur verið fram á að hafa forspárgildi varðandi alvarleg vanskil. Á meðal upplýsinga sem notaðar eru við þróun líkananna eru lýðfræðilegar stærðir, efnahagsstærðir, fjárhagslegar upplýsingar, upplýsingar um hegðun auk mats sérfræðinga á stöðu stórra fyrirtækja. Þær breytur sem notaðar eru í hvert líkan fara eftir lántaka og tegund fyrirgreiðslna. PD líkónin sem notuð eru í IFRS 9 útreikningum eru tímaháð, þ.e. útkoma þeirra er háð því hvar við erum stödd í efnahagssveiflunni á hverjum tíma. PD líkón bankans eru gæðaprófuð árlega og endurvörðuð eða uppfærð reglulega ef þörf er á.

Skýringar við samstæðureikninginn

56. Fjáreignir og fjárskuldir, frh.

Lánshæfisskala samstæðunnar er að finna í neðangreindri töflu, neðri mörk tilheyra tilgreindum flokki :

Áhættu- flokkur Lánshæfis einkunn	Neðri PD mörk	Efri PD mörk	S&P/ Fitch	Moody's	Lýsing
0 AAA	0,000%	0,006%	AAA	Aaa	Fjárfestingarflokkur
AA+	0,006%	0,018%	AA+	Aa1	
AA	0,018%	0,029%	AA	Aa2	
AA-	0,029%	0,045%	AA-	Aa3	
1 A+	0,045%	0,070%	A+	A1	Fjárfestingarflokkur
A	0,070%	0,110%	A	A2	
A-	0,110%	0,170%	A-	A3	
BBB+	0,170%	0,260%	BBB	Baa1	
BBB	0,260%	0,410%	BBB	Baa2	
BBB-	0,410%	0,640%	BBB-	Baa3	
2 BB+	0,640%	0,990%	BB+	Ba1	Ekki fjárfestingarflokkur
BB	0,990%	1,540%	BB	Ba2	
BB-	1,540%	2,400%	BB-	Ba3	
3 B+	2,400%	3,730%	B+	B1	Ekki fjárfestingarflokkur
B	3,730%	5,800%	B	B2	
B-	5,800%	9,010%	B-	B3	
4 CCC+	9,010%	14,000%			Ekki fjárfestingarflokkur
CCC	14,000%	31,000%			
CCC-	31,000%	99,990%			
5 DD	99,99%	100,00%	D	C	Alvarleg vanskil

Bankinn notar ytri lánshæfismatseinkunnir fyrir mótaðila sem eru með slíkar einkunnir gildar frá viðurkenndum lánshæfismatsstofnunum líkt og Moody's, Standard & Poor's og Fitch. Kvarði bankans fyrir innri einkunnir var upphaflega stilltur af með hliðsjón af sögulegum vanskilagögnum sem þessar stofnanir gefa út. Ytri lánshæfismatseinkunnir eru að aðallega notaðar þegar um er að ræða markaðsverðbréf og stöður bankans hjá erlendum fjármálastofnunum í formi innlána og peningamarkaðssjóða, sem falla undir niðurfærslukröfur IFRS 9. Vænt útlánatap bankans fyrir áðurnefndar stöður er greint niður m.v. hvort einkunn tilheyrir fjárfestingarflokki eða ekki, samkvæmt skilgreiningum lánshæfismatsstofnana.

Við upphaflega skráningu fá allar fyrirgreiðslur úthlutað lánshæfiseinkunn. Útreikningur á upphaflegri lánshæfiseinkunn er háður aðgengilegum gögnum á þeim tíma sem fyrirgreiðsla er skráð. Fyrirgreiðslur eru stöðugt endurmetnar með þeim líkönum sem greint er frá að ofan. Þetta endurmat getur haft í för með sér færslu á milli lánshæfiseinkunna.

Líkur á vanskilum

Eins og áður hefur komið fram byggja líkön um líkur á alvarlegum vanskilum bæði á mælanlegum og huglægum þáttum og í sumum tilvikum er notast við lánshæfiseinkunnir ytri aðila. Líkur á alvarlegum vanskilum mótaðila eru uppfærðar reglulegu en tíðni uppfærslna fer eftir tegund mótaðila og fyrirgreiðslu.

Til viðbótar við að meta líkur á alvarlegum vanskilum og úthluta hverri fyrirgreiðslu lánshæfiseinkunn, þá metur samstæðan einnig líkurnar á því að fyrirgreiðsla lántaka fari í alvarleg vanskil á einhverjum tímapunkti á líftíma sínum (hér eftir LPD). LPD fyrirgreiðslna tekur tillit til væntinga stjórnenda um þróun í efnahagsmálum og líknanna á að lánshæfiseinkunn muni breytast á líftíma fyrirgreiðslunnar. Til að ákvarða LPD eru reiknaðir PD ferlar, sem gefa líkur á alvarlegum vanskilum fyrir hvaða tímabil sem er, einn ferill fyrir hverja lánshæfismatseinkunn, PD líkan og efnahagssviðsmynd. Líftímalíkur á alvarlegum vanskilum á ársgrundvelli (hér eftir ALPD) eru þær 12 mánaða vanskilalíkur sem svara til líkinda á vanskilum út líftímann. Sú lánshæfiseinkunn sem samsvarar ALPD er skilgreind sem líftímalánshæfiseinkunn

PD líkön bankans eru grunnurinn til að áætla PD feril fyrirgreiðslna. Bankinn styðst við færslulíkön, þróuð á sögulegum gögnum, til að spá fyrir um þróun á lánshæfiseinkunn á tímabilum umfram eitt ár. Bankinn hefur skipt upp færsluhegðun í sértæka áhættu og almenna áhættu og beitir spá sinni á þróun í efnahagsmálum á þá síðarnefndu. Greiningin á þróun lánshæfiseinkunnar vegna almennrar áhættu felur í sér skoðun á sambandi á milli vanskilaatburða og þróunar á lykilefnahagsstærðum. Atvinnuleysi er ráðandi spágildi. Á meðal annarra efnahagsstærða sem eru skoðaðar eru verg landsframleiðsla, einkaneysla, verðbólga, þróun húsnæðisverðs og stýrivextir.

Bankinn metur reglulega helstu efnahagsstærðir og tekur tillit til innri og ytri greininga við mat á framtíðarþróun þeirra. Bankinn tekur saman grunnsviðsmynd sem endurspeglar væntingar stjórnenda og sérfræðinga bankans en auk þess aðrar mögulegar sviðsmyndir sem saman spanna heildarmengið af mögulegri þróun efnahagsástands. Þessar efnahagsspár eru settar inn í ofangreind líkön og hafa þannig áhrif á mat bankans á LPD og aðra þá þætti sem hafa áhrif á vænt tap yfir líftíma fyrir fyrirgreiðslur bankans.

Skýringar við samstæðureikninginn

56. Fjáreignir og fjárskuldir, frh.

Fyrir einstaklinga er bankinn með sex mismunandi líkön eftir tegund fyrirgreiðslu: lán með veði í íbúðahúsnæði, neytendalán, bílalán, ábyrgðir, lán til einstaklinga í atvinnuskyni og önnur lán. Í tilvikum fyrirtekja er bankinn með líkön fyrir eftirfarandi tegundir; stór fyrirtæki, lítil og meðalstór fyrirtæki, eignarhaldsfélög með takmarkað sjóðsstreymi, fjármálastofnanir (ytra lánshæfismat), ríki og sveitafélög, félagasamtök og húsfélög.

Tap að gefnum alvarlegum vanskilum

Hverri eign er úthlutað LGD-gildi en gildið lýsir mati á tapi að gefnum alvarlegum vanskilum. Samstæðan skiptir LGD upp í þrjá meginþætti; líkur á að eign fari úr alvarlegum vanskilum án taps, væntum endurheimtum af sölu trygginga og endurheimtum fyrir ótryggðan hluta fyrirgreiðslunnar. Líkur á að eign fari úr alvarlegum vanskilum án taps eru metnar út frá sögulegum gögnum samstæðunnar um eignir sem komast í skil eftir alvarleg vanskil án taps. Væntar endurheimtum af sölu trygginga byggja á reikniverki um tryggingadreifingu en það tekur tillit til forgangsroðunar trygginga og tegundar. Mismunandi frádragi er beitt á markaðsvirði trygginga eftir tryggingategundum og er það byggt á mati sérfræðinga bankans en stutt af sögulegum gögnum. Frádragið tekur tillit til kostnaðar og tímavirðis peninga. Eins er frádrag mismunandi eftir efnahagssviðsmyndum sem notaðar eru við útreikninga á væntu tapi. Í sumum tilfellum eru eignir taldar að fullu tryggðar eftir að frádragi er beitt og bera því ekkert vænt tap. Endurheimtur fyrir ótryggðan hluta fyrirgreiðslunnar byggir á mati sérfræðinga bankans og tekur það mat tillit til reynslu bankans af endurheimtum slíkra fyrirgreiðslna.

Eign í vanskilum telst vera komin úr alvarlegum vanskilum hafi hún komist í full skil, innan átján mánaða frá því að hún fór fyrst í alvarleg vanskil. Horft er á hverja tegund fyrirgreiðslu fyrir sig, eins og fyrir PD líkönin, en ekki á hvert lán fyrir sig. Tölfræðileg líkön eru til staðar fyrir lán með veði í íbúðarhúsnæði, neytendalán til einstaklinga, stór fyrirtæki og lítil og meðalstór fyrirtæki. Þar sem sumar af stýribreytum líkananna eru skyldar breytum í PD líkönunum þarf að huga að fylgni er milli þess að komast úr alvarlegum vanskilum án taps og PD og er tekið tillit til þess í útreikningum bankans á væntu tapi. Til viðbótar hefur bankinn búið til líkan sem metur meðallíkur á að eign komist úr vanefndum á hverjum tíma, byggt á efnahagsstærðum, og er þetta líkan notað við útreikninga á væntu tapi fyrir mismunandi sviðsmyndir.

Fyrirgreiðsla við alvarleg vanskil

Við útreikning á fyrirgreiðslu við alvarleg vanskil byggir samstæðan á samningsbundnu greiðsluflæði hvernar fyrirgreiðslu fyrir sig en það er aðlagð út frá líkum á því að greitt verði inn á skuldina í heild eða hluta fyrir gjalddaga, dregið verði frekar á skuldina, skuldinni verði velt áfram, skuldin verði framlengd og því að staða ónýttar heimildar geti breyst í aðdraganda alvarlegra vanskila. Beiting þessara hegðunarlíkana, sem byggja á sögulegri þróun og spá um framtíðina, er mismunandi eftir tegund fyrirgreiðslu.

Veruleg aukning í útlánaáhættu

Það er verulega matskennt hvort orðið hafi veruleg aukning í útlánaáhættu eða ekki. Við mat byggir samstæðan á viðeigandi stuðningsgögnum og framkvæmir matið með reglulegu millibili. Matið byggir á sögulegri reynslu, sérfræðiþekkingu og væntingum um framtíðarþróun. Fyrir útreikning á virðisrýrnun metur samstæðan markaðsskuldabréf sem bera litla áhættu á uppgjörsdegi sem áhættulítar eignir og metur þar því ekki hvort orðið hafi veruleg aukning í áhættu frá upphaflegri skráningu.

Samstæðan álitur að veruleg aukning hafi orðið á útlánaáhættu fyrirgreiðslu ef eitthvað af eftirfarandi hefur átt sér stað:

- lánshæfiseinkunn á uppgjörsdegi er ekki í áhættuflokki 0 eða 1 og hefur versnað sem nemur meira en einni lánshæfiseinkunn, borið saman við fyrstu lánshæfiseinkunn fyrirgreiðslunnar,
- líftíma-lánshæfiseinkunn á uppgjörsdegi er ekki í áhættuflokki 0 eða 1 og hefur versnað sem nemur meira en einni lánshæfiseinkunn borið saman við fyrstu líftíma-lánshæfiseinkunn fyrirgreiðslunnar. Þar sem ekki er hægt að ákvarða þessa stærð afturvirkir gildir þessi samánburður aðeins um fyrirgreiðslu sem veitt er eftir 1. janúar 2018.
- fyrirgreiðsla er í meira en 30 daga vanskilum eða
- lántakinn/fyrirgreiðslan er á athugunarlista.

Samstæðan fylgist með árangri þeirra viðmiða sem eru notuð til þess að bera kennsl á verulega aukningu í útlánaáhættu og staðfestir reglulega að þessi viðmið nái bæði að grípa verulega aukningu í útlánaáhættu áður en fyrirgreiðsla fer í alvarleg vanskil og einnig að fyrirgreiðsla sé ekki að færast á milli þrepa 1 og 2 að ástæðulausu með tilheyrandi flökti á væntu tapi.

Skýringar við samstæðureikninginn

56. Fjáreignir og fjárskuldir, frh.

Áhættuskuldbindingar á þrepi 3

Áhættuskuldbindingar í alvarlegum vanskilum skv. skilgreiningu samstæðunnar á uppgjörsdegi eru í þrepi 3.

Virðisrýmun fjáreignar er munurinn á bókfærðu heildarvirði hennar og áætluðu núvirtu framtíðarsjóðstreymi. Í sumum tilfellum er niðurfærsla eignar engin vegna góðrar tryggingarþekju.

Virðisrýmun er færð sem hluti af hreinni virðisbreytingu og er sundurliðuð í skýringu 42. Ef niðurfærsla lækkar er áður færð niðurfærsla bakfærð í gegnum hreina virðisbreytingu.

Útreikningar á væntu tapi

Útreikningar á væntu tapi byggja á þremur grunnþáttum;

- líkum á alvarlegum vanskilum,
- tapi að gefnum alvarlegum vanskilum og
- fyrirgreiðslu við alvarleg vanskil (EAD).

Fyrir hvern ofangreindan þátt hefur bankinn þróað eigin líkön, nema þegar stuðst er við lánshæfiseinkunum ytri aðila. Líkönin byggja á tölfraðilegum aðferðum og/eða reynslu og þekkingu sérfræðinga sem er studd sögulegum gögnum og líkönin eru aðlöguð að væntingum um þróun efnahagsstærða.

Við útreikning á væntu tapi eru metnar líkur á alvarlegum vanskilum yfir allan samningstímann (að teknu tilliti til framlenginga) á meðan útlánaáætla er til staðar. Samningstíminn nær til þess dags sem samstæðan á samningsbundinn rétt á að fara fram á endurgreiðslu eða segja upp lánsloforði eða ábyrgð. Hinsvegar fela yfirdráttar- og kreditkortalan í sér bæði útborguð lán og óáðregin lánsloforð. Samstæðan reiknar vænt tap vegna þessara tegunda fyrirgreiðslna fyrir lengra tímabil en hámarkssamningstímabilið ef verkferlar samstæðunnar takmarka ekki útsetningu samstæðunnar vegna útlánatapa við samningstímann. Þessar tegundir fyrirgreiðslna hafa ekki afmarkað endurgreiðslutímabil eða endurgreiðsluform. Að ákveðnum skilyrðum uppfylltum getur samstæðan afturkallað þessar tegundir fyrirgreiðslu samstundis en þeim samningsbundnum réttindum er ekki beitt frá degi til dags heldur aðeins þegar samstæðan verður vör við verulega aukningu í útlánaáættu. Við mat á lengd tímabilsins sem notað er fyrir þessar skuldbindingar er horft til þeirra útlánaeftirlitsaðgerða sem samstæðan gerir ráð fyrir að beita og draga úr væntu tapi. Meðal aðgerða má nefna lækkan heimilda, afturköllun fyrirgreiðslu og breytingu á áðregnum hluta skuldarinnar yfir í lán með föstu endurgreiðsluformi. Við útreikning á væntu tapi eru væntar greiðslur núvirtar með virkum

Efnahagssviðsmyndir

Vænt tap fyrirgreiðslu er vegið meðaltal af væntu tapi fyrir þær mismunandi efnahagssviðsmyndir sem stjórnendur samstæðunnar hafa samþykkt að nota. Í dag notast samstæðan við þrjár sviðsmyndir; grunnsviðsmynd, bjartsýna sviðsmynd og svartsýna sviðsmynd. Vigt hverrar sviðsmyndar gefur til kynna mat á því hversu líklegt er að efnahagsbreytur sem notaðar eru til grundvallar sviðsmyndinni þróist líkt og sviðsmyndin segir til um. Spá um þróun efnahagsstærða og tilheyrandi vigtir byggja á spá sérfræðinga bankans sem styðjast m.a. við söguleg gögn. Spá samstæðunnar um þróun efnahagsstærða hefur bæði áhrif á mat hennar á því hvort útlánaáætla fyrirgreiðslu hafi aukist verulega frá því að hún var upphaflega veitt (í gegnum samanburð á líftíma lánshæfiseinkunum) og áhrif á mat á væntu tapi þar sem allir grunnþættir vænts taps (PD, LGD og EAD) eru háðir efnahagsstærðum.

Sú efnahagsstærð sem hefur mest vægi í útreikningum bankans á væntu tapi er atvinnuleysi, eins og það er mælt hjá Vinnumálastofnun. Á meðal annarra stærða sem skoðaðar eru má nefna verga landsframleiðslu, einkaneyslu, verðbólgu, þróun húsnæðisverðs og stýrivexti. Mikil fylgni er á milli tíðni alvarlegra vanskila hjá samstæðunni og atvinnuleysis. Þá er einnig fylgni milli hlutfalls þeirra sem komast í full skil eftir að hafa verið í alvarlegum vanskilum og atvinnuleysis. Frádrög trygginga eru einnig mismunandi eftir sviðsmyndum. Uppgreiðslutíðni, sem hefur áhrif á EAD, er háð vaxtamun við endurfjármögnun og þar sem fylgni er á milli vaxtastigs og atvinnuleysis er vænt

Afskriftir lána

Lán eru afskrifuð, annaðhvort að hluta eða öllu leyti, þegar það eru engar raunhæfar væntingar á endurgreiðslum þ.e. vegna árangurslauss fjárnáms eða gjaldþrots lántaka. Tryggð lán eru almennt afskrifuð þegar tryggingar hafa verið innleystar. Eftir afskrift er lánum haldið í kröfuvakt í samræmi við heimildir íslenskra laga.

Skýringar við samstæðureikninginn

56. Fjáreignir og fjárskuldir, frh.

Skilmálabreytingar

Í sumum tilfellum er skilmálum fjáreigna breytt og um þá endursamið. Nýir skilmálar geta haft áhrif á samningsbundið sjóðsflæði. Meðhöndlun skilmálabreytinga fer eftir þeim ferlum sem farið er í vegna samningagerðar og umfangs og eðli þeirra breytinga sem farið er í. Skilmálabreytingar sem farið er í vegna aukinnar útlánaáættu, einkum vegna endurskipulagningar vandræðalána, eru almennt meðhöndlaðar sem skilmálabreyting á upphaflegu fjáreigninni nema ef skilmálabreytingar eru álitnar verulegar. Verulegar skilmálabreytingar eru almennt álitnar vera uppgjör samningsbundins sjóðsflæðis, þannig geta slíkar skilmálabreytingar valdið því að upphafleg fjáreign verður afskráð og ný fjáreign skráð þess í stað.

Ef skilmálabreyting hefur ekki í för með sér afskráningu fjáreignar, er bókfært virði fjáreignarinnar endurreiknað sem núvirði af skilmálabreyttu samningsbundnu sjóðsflæði, núvirtu með upphaflegu virku vöxtunum. Þetta getur leitt til innlausnar á hagnaði eða tapi. Fjáreignin heldur áfram að falla undir sama mat á verulegri aukningu á útlánaáættu í samanburði við upphaflega skráningu og virðisrýrnun eins og lýst er að ofan. Skilmálabreytt fjáreign mun færast úr þrepi 3 ef þeir þættir sem urðu til flokkunar í þrep 3 eru ekki lengur til staðar. Skilmálabreytt fjáreign mun færast úr þrepi 2 ef fjáreign uppfyllir ekki lengur flokkunarreglur sem notaðar eru til að meta verulega aukningu á útlánaáættu, sem eru breytingar á PD, LPD, fjölda daga í vanskilum auk annarra þátta.

Ef skilmálabreyting hefur í för með sér afskráningu fjáreignar og skráningar nýrrar fjáreignar, er nýja fjáreignin almennt flokkuð í þrep 1, nema ef eign er metin vera virðisrýrð við upphaflega skráningu. Til að meta verulega aukningu á útlánaáættu lána sem eru nýskráð í kjölfar skilmálabreytinga er stuðst við dagsetningu skilmálabreytingar við nýtt mat.

57. Áhættuvarnarreikningsskil

Við innleiðingu IFRS 9 frá 1. janúar 2018, valdi samstæðan að beita reglum IAS 39 um áhættuvarnarreikningsskil, skv. undanþágu í IFRS 9. Samstæðan eykur þó upplýsingagjöf sína um áhættuvarnarreikningsskil í samræmi við IFRS 7, Fjármálagerninga. Þar sem val á reikningshaldslegri meðferð veitir ekki undanþágu frá nýjum skýringarköflum akv. IFRS 7.

Samstæðan beitir áhættuvarnarreikningsskilum vegna tiltekinnar skuldabréfa sem bankinn gefur út í erlendri mynt og bera fasta vexti og ákveðinna vaxtaskiptasamninga í erlendri mynt. Samstæðan færir gangvirðisbreytingar vaxtaskiptasamningsins ásamt breytingum á gangvirði skuldabréfsins, sem tilheyra vaxtaáættunni, yfir hreinan hagnað af gangvirðisvörn vegna vaxtaskiptasamninga, sjá skýringu 10. Reiknaðir áfallnir vextir vaxtaskiptasamningsins og skuldabréfsins eru færðir yfir hreinar vaxtatekjur, sjá skýringu 7.

Aðrir afleiðusamningar, sem ekki er beitt í fullgildri áhættuvörn, eru notaðir til að stýra ójöfnuði í erlendri mynt, vöxtum, verðbréfum og útlánaáættu. Fjármálagerningarir fela í sér, en eru ekki einskorðaðir við, vaxtaskiptasamninga, gjaldeyrisvaxtaskiptasamninga, framvirka samninga, valréttarsamninga og skiptasamninga með lán og verðbréf.

Við upphaflega skráningu áhættuvarnar skráir samstæðan með formlegum hætti sambandið milli þess sem áhættuvörnin nær til og áhættuvarnarsamningsins, þar með talið markmið með áhættustýringunni og stefnuna sem ákvörðuð var þegar farið var í áhættuvörnina, ásamt aðferðafræðinni sem beitt verður við mat á árangri áhættuvarnarinnar. Samstæðan metur, bæði við upphaf, lok og á meðan að áhættuvarnarsamningurinn er í gildi, hvort áhættuvarnarsamningurinn muni verða árangursríkur í að verja þær breytingar á gangvirði þess sem áhættuvarið er, á því tímabili sem áhættuvörnin nær til og jafnframt hvort niðurstaðan af hverjum áhættusamningi sé í raun innan 80-125% marka.

Í þeim tilvikum þegar áhættuvarnarsamningur er seldur, felldur niður eða lokið eða þegar áhættuvörnin uppfyllir ekki lengur skilyrði fyrir áhættuvarnarreikningsskilum á gangvirði þá er áhættuvarnarreikningsskilum hætt samstundis. Færslur sem upp koma fram að lokum áhættuvarnarreikningsskilanna vegna þess sem áhættuvarið er með vaxtaskiptasamningi, er fært yfir rekstur sem hluti af endurreiknuðum virkum vöxtum yfir eftirstæðan líftíma.

58. Handbært fé

Til handbærs fjár í yfirlitinu yfir sjóðstreymi telst sjóður, óbundnar innstæður í Seðlabanka Íslands og óbundnar innstæður hjá lánastofnunum. Handbært fé og ígildi þess samanstendur af innstæðum með gjalddaga innan þriggja mánaða frá móttöku. Handbært fé er eignfært á afskrifuðu kostnaðarverði í efnahagsreikningi.

Skýringar við samstæðureikninginn

59. Lán

Lán eru fjármálagerningar með föstum eða ákveðnum greiðslum sem ekki eru skráðir á virkum markaði og sem samstæðan hefur ekki í hyggju að selja þegar í stað eða í náninni framtíð. Lán eru m.a. lán sem samstæðan veitir lánastofnunum og viðskiptavinum sínum, þátttaka í sambankalánum og yfirtekin lán.

Lán eru upphaflega metin á gangvirði að viðbættum innbyggðum beinum viðskiptakostnaði og síðan metin á afskrifuðu kostnaðarverði með aðferð virkra vaxta.

Þegar samstæðan er leigusali samkvæmt leigusamningi sem færir alla eða mestalla áhættu og ávinning af eignarhaldi eignar til leigutaka, er samningurinn flokkaður sem kaupleiga og krafa jöfn hreinni fjárfestingu í leigusamningnum er færð meðal lána.

Þegar samstæðan kaupir eign og gerir jafnframt samning um að endurselja eignina (eða sambærilega eign) á föstu verði í framtíðinni með endurhverfum viðskiptum eða verðbréfalántökum, er samningurinn færður sem lán og undirliggjandi eign er ekki færð í reikningsskil samstæðunnar.

60. Afleiðusamningar

Afleiðusamningur er fjármálagerningur eða annar samningur þar sem verðmæti breytist til samræmis við breytingar á undirliggjandi breytum, svo sem hlutabréfum, hrávöru eða skuldabréfum, vísitölu, gengi eða vöxtum og sem annað hvort kallar á enga upphaflega fjárfestingu eða fjárfestingu sem er minni en þörf væri á við aðrar tegundir samninga, sem búast mætti við að hefðu svipaða svörun við breytingum á markaðspáttum, og gerður er upp síðar.

Afleiðusamningar eru færðir á gangvirði. Breytingar á gangvirði eru færðar í rekstrarreikning. Breytingar á gangvirði afleiðusamninga skiptast í vaxtatekjur, gengismun og hreinar fjármunatekjur. Vaxtatekjur eru færðar eftir því sem þær falla til. Afleiðusamningar með jákvæða gangvirðisstöðu eru færðir sem fjármálagerningar og afleiðusamningar með neikvæða stöðu eru færðir sem fjárskuldir á gangvirði í efnahagsreikningi.

61. Óefnislegar eignir

Viðskiptavild og innviðir

Viðskiptavild og innviðir sem myndast við kaup á dótturfélögum er flokkuð með óefnislegum eignum. Eftir upphaflega skráningu eru viðskiptavild og innviðir bókfærð á kostnaðarverði, að frádregnum uppsöfnuðum niðurfærslum vegna virðisrýrnunar.

Viðskiptatengsl og tengdir samningar

Viðskiptatengsl og tengdir samningar eru metnir á kostnaðarverði, að frádregnum uppsöfnuðum niðurfærslum vegna virðisrýrnunar.

Hugbúnaður

Hugbúnaðar sem samstæðan hefur aflað sér er færður á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og niðurfærslum vegna virðisrýrnunar sé um þær að ræða.

Kostnaður sem fellur til síðar við hugbúnað er einungis eignfærður þegar hann eykur efnahagslegan framtíðarávinning sem falinn er í þeirri tilteknu eign sem hann tengist. Allur annar kostnaður er gjaldfærður þegar til hans er stofnað.

Niðurfærsla óefnislegra eigna

Í rekstrarreikningi er niðurfærsla óefnislegara eigna gjaldfærð línulega yfir áætlaðan nýtingartíma. Hugbúnaður er niðurfærður frá þeim degi sem hann er tiltækur til notkunar. Áætlaður nýtingartími óefnislegra eigna á núverandi tímabili og samanburðar tímabili er þrjú til tíu ár.

Skýringar við samstæðureikninginn

62. Fjárfestingareignir

Fjárfestingareign er eign sem ætluð er til öflunar leigutekna, til ávöxtunar eða hvort tveggja.

Fjárfestingareignir eru upphaflega færðar á kostnaðarverði en eftir það á gangvirði. Hagnaður eða tap sem stafar af breytingum á gangvirði fjárfestingareigna er fært í rekstrarreikning.

63. Virðisrýrnun annarra eigna en fjáreigna

Bókfært virði eigna samstæðunnar sem ekki eru fjáreignir, annarra en fastafjármuna til sölu, fjárfestingareigna og frestaðrar skatteignar, er yfirfarið á hverjum uppgjörsdegi til að meta hvort einhver merki séu um virðisrýrnun. Ef slík merki finnast þá er endurheimtanlegt virði eignarinnar áætlað. Endurheimtanlegt virði óefnislegra eigna er metið árlega.

Virðisrýrnun er færð ef bókfært virði eignar reynist hærra en endurheimtanlegt virði hennar. Virðisrýrnun er færð í rekstrarreikning.

Endurheimtanlegt virði eignar er söluverð að frádregnum kostnaði við sölu eða nýtingarvirði, hvort sem hærra reynist. Við mat á nýtingarvirði er framtíðarsjóðstreymi núvirt miðað við ávöxtunarkröfu að teknu tilliti til skatta sem endurspeglar gildandi mat markaðarins á tímavirði peninga og áhættu sem tengist viðkomandi eign.

Virðisrýrnun annarra eigna, þar sem virðisrýrnun hefur verið skráð á fyrri tímabilum, er metin á hverjum uppgjörsdegi í leit að vísbendingum um að rýrnun hafi minnkað eða sé ekki lengur fyrir hendi. Virðisrýrnun er bakfærð ef breyting hefur átt sér stað á því mati sem notað var við útreikning á endurheimtanlegu virði. Virðisrýrnun er einungis bakfærð að því marki að bókfært virði eignarinnar sé ekki hærra en bókfært virði sem hefði verið ákvarðað, að frádregnum afskriftum eða niðurfærslu ef engin virðisrýrnun hefði verið færð.

64. Innlán

Innlán eru upphaflega metin á gangvirði að viðbættum viðskiptakostnaði og síðan mæld á afskrifuðu kostnaðarverði með aðferð virkra vaxta.

65. Lántaka

Lántökur metnar á afskrifuðu kostnaðarverði og á lántökutímabilinu er mismunurinn milli kostnaðar og innlausnarvirðis færður í rekstrarreikning á grundvelli virkra vaxta. Áfallnir ógreiddir vextir eru meðtaldir í bókfærðu virði lántöku.

66. Víkjandi lántaka

Víkjandi lántaka eru fjárskuldbindingar í formi víkjandi fjármagns sem, ef til slita samstæðunnar kæmi, hvort heldur er að eigin frumkvæði eða ekki, verða ekki endurgreiddar fyrr en eftir að kröfur almennra kröfuhafa hafa verið greiddar. Við útreikning á eiginfjárhlutfalli eru víkjandi skuldir færðar undir eiginfjárbætti 1 og 2, byggt á skilmálum útgáfunnar. Samstæðan getur aðeins greitt upp víkjandi skuldir með leyfi Fjármálaeftirlitsins.

Víkjandi lántaka er upphaflega skráð á gangvirði að frádregnum viðskiptakostnaði. Eftir upphaflega skráningu eru víkjandi skuldbindingar færðar á nafnvirði höfuðstólsfjárhæðar auk áfallinna vaxta, sem færðir eru í rekstrarreikning samkvæmt samningsbundnum lánaskilmálum.

67. Eignir og aflögð starfsemi til sölu

Samstæðan flokkar eignir sem eignir til sölu ef bókfært virði þeirra verður endurheimt aðallega með sölu fremur en með áframhaldandi nýtingu. Til að þetta eigi við þarf eignin eða aflagða starfsemin að vera tiltæk til sölu þegar í stað í núverandi ástandi, einungis með skilyrði um hefðbundin viðskiptakjör sem gilda um slíkar eignir eða eignasamstæður og salan þarf að vera talin mjög líkleg.

Áður en eign er flokuð til sölu þá er mat á viðkomandi eign, svo og öllum eignum og skuldum í aflagðri starfsemi, uppfært í samræmi við viðeigandi alþjóðlegan reikningsskilastaðal. Því næst eru fastafjármunir til sölu og aflögð starfsemi færð á kostnaðarverði eða gangvirði að frádregnum sölukostnaði, hvort sem lægra reynist. Virðisrýrnun sem er til staðar við upphaflega flokkun sem eignir eða aflögð starfsemi til sölu er færð í rekstrarreikning, jafnvel þó um virðishækkun sé að ræða. Sama á við um hagnað eða tap við síðari virðisbreytingu. Virðishækkun með bakfærslu virðisrýrnunar á síðari tímabilum er takmörkuð þannig að bókfært verð eignar eða aflagðrar starfsemi fari ekki yfir það bókfærða virði sem hefði verið ákvarðað ef engin virðisrýrnun hefði verið færð á fyrri árum.

Skýringar við samstæðureikninginn

68. Aðrar eignir og aðrar skuldir

Varanlegir rekstrarfjármunir

Rekstrarfjármunir eru metnir á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun. Þegar hlutar rekstrarfjármuna hafa mismunandi nýtingartíma eru þeir færðir hver í sínu lagi eins og um aðgreinda rekstrarfjármuni væri að ræða.

Kostnaður sem fellur til síðar er einungis eignfærður ef líklegt þykir að efnahagslegur ávinningur af eigninni muni renna til samstæðunnar. Viðgerða- og viðhaldskostnaður er gjaldfærður eftir því sem til hans stofnast.

Fyrningargrunnur varanlegra rekstrarfjármuna er ákveðinn eftir að niðurlagsverð þeirra er dregið frá. Afskriftir eru gjaldfærðar í rekstrarreikning línulega miðað við áætlaðan nýtingartíma hvers einstaks rekstrarfjármunar. Áætlaður nýtingartími er sem hér segir:

Fasteignir	33 ár
Tæki og búnaður	3-7 ár

Fyrningaraðferðir, nýtingartími og niðurlagsverð eru endurmetin árlega.

Nýtingarréttur og leiguskuld

Samstæðan metur hvort samningur feli í sér leigu við upphaf samningsins. Samstæðan færir nýtingarrétt og sambærilega skuld vegna allra leigusamninga þar sem samstæðan er leigutaki. Tvær undantekningar eru heimilar skv. staðlinum en annars vegar er um að ræða leigusamninga til skamms tíma og hins vegar samninga vegna eigna sem eru óverulegar hvað fjárhæðir varðar. Fyrir slíka leigusamninga eru leigugreiðslurnar færðar línulega til gjalda á leigutímanum. Við skráningu leiguskuldar er virði hennar fundið sem samtala allra leigugreiðslna sem ógreiddar eru á samningsdegi, núvirtar með þeim vöxtum sem bankanum býðst á markaði. Nýtingarrétturinn endurspeglar upphaflegt mat á leiguskuldinni. Eftir upphaflega skráningu er eignin færð á afskrifuðu kostnaðarverði.

Aðrar eignir og aðrar skuldir

Aðrar eignir og aðrar skuldir eru færðar á kostnaðarverði að frádreginni virðisrýrnun.

Vátryggingaskuld

Við mat á tjónaskuld er byggt á matsreglum um vátryggingaskuld í Solvency II gjaldpolsreglunum. Gögn úr tjónakerfi eru framreiknuð til að spá fyrir um lokafjárhæð þeirra á verðlagi reikningsskiladags ásamt samsvarandi greiðsluröð frá reikningsskiladegi þar til lokið verður við uppgjör á tjónum sem urðu fyrir lok reikningsskiladags. Auk þess er metinn uppgjörskostnaður, áhættuálag og fleiri þættir í samræmi við leiðbeiningar Solvency II. Þessi aðferð er í samræmi við matsreglur um vátryggingaskuld IFRS 4.

69. Eigið fé

Arðgreiðslur

Arðgreiðslur eru færðar á eigið fé á því tímabili sem þær eru samþykktar af hluthöfum Arion banka hf.

Bundinn reikningur vegna dóttur- og hlutdeildarféлага

Í lögum um ársreikninga nr. 3/2006 kemur fram að nemi hlutdeild í rekstrarárangri dóttur- eða hlutdeildarfélags hærri fjárhæð en sem nemur mótteknum arði eða þeim arði sem ákveðið hefur verið að úthluta skal mismunurinn færður á bundinn hlutdeildarreikning á meðal eigin fjár, að teknu tilliti til skattaáhrifa, sem óheimilt er að úthluta arði af. Sé hlutdeild í dóttur- eða hlutdeildarfélagi seld eða afskrifuð skal leysa hlutdeildarreikninginn upp og færa breytinguna á óráðstafað eigið fé.

Bundinn reikningur vegna verðbréfaeignar

Samkvæmt lögum um ársreikninga nr. 3/2006 skal færa matsbreytingar á fjáreignum, tilgreindum á gangvirði við upphaflega skráningu, af óráðstöfuðu eigin fé á gangvirðisreikning meðal eigin fjár, að teknu tilliti til skattaáhrifa eftir því sem við á, sem óheimilt er að úthluta arði af. Leysa skal gangvirðisreikning upp til jafns við framkomnar breytingar á viðkomandi eign eða skuldbindingu þegar hún er seld eða innleyst eða forsendur fyrir matsbreytingu eru ekki fyrir hendi.

Bundinn reikningur vegna eignfærðs þróunarkostnaðar

Samkvæmt lögum um ársreikninga nr. 3/2006 skulu félög sem eignfæra þróunarkostnað færa sömu fjárhæð af óráðstöfuðu eigin fé á bundinn reikning meðal eigin fjár. Ekki er heimilt að að úthluta arði af bundna reikningnum. Fjárhæðir sem færðar eru á bundinn reikning eru bakhærðar í samræmi við afskriftir eignfærðs þróunarkostnaðar. Sé eign seld eða afskrifuð að fullu skal leysa bundna reikninginn upp.

Óinnleyst vegna gangvirðisbreytinga

Uppsafnaðar óinnleystar gagnvirðisbreytingar að teknu tilliti til skattaáhrifa vegna fjáreigna færðum á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu. Bundni reikningurinn er uppleystur í takti við innlausn á hagnaði eða tapi fjáreigna við afskráningu.

Skýringar við samstæðureikninginn

69. Eigið fé, frh.

Lögbundinn varasjóður

Samkvæmt lögum um hlutafélög nr. 2/1995 skal leggja að minnsta kosti 10% af hagnaði samstæðunnar, sem er ekki varið til að mæta tapi frá fyrri árum og fer ekki í aðra lögbundna sjóði, í lögbundinn varasjóð uns hann nemur 10% af hlutafé. Þegar því marki hefur verið náð skal framlag í sjóðinn nema að lágmarki 5% af hagnaði þar til lögbundinn varasjóður nemur 25% af hlutafé bankans.

Þýðingarmunur

Undir þýðingarmun er færður allur gengismunur sem verður til við umreikning reikningsskila dótturfélaga sem eru með reikningsskil sín í erlendum gjaldmiðlum.

70. Hagnaður á hlut

Hagnaður á hlut er reiknaður með því að deila hreinum hagnaði sem tilheyrir hluthöfum Arion banka hf. með vegnu meðaltali almennra útistandandi hluta á árinu.

71. Ábyrgðir

Í venjubundnum viðskiptum sínum veitir samstæðan fjárhagslegar ábyrgðir sem samanstanda af veittum ábyrgðum og greiðslutryggingum. Fjárhagslegar ábyrgðir eru upphaflega færðar í reikningsskilin á gangvirði, sem er sú þóknun sem rennur til samstæðunnar. Eftir upphaflega færslu er skuldbinding samstæðunnar fyrir sérhverja ábyrgð metin á hvoru sem hærra reynist, fjárhæðinni sem upphaflega var færð að frádreginni innlausn þóknunar ef við á, eða bestu áætlun á þeim útgjöldum sem falla á samstæðuna við að gera upp skuldbindingu vegna ábyrgðarinnar. Hækkun skuldbindingar vegna ábyrgða er færð í rekstrarreikning. Ábyrgðarþóknunin er færð línulega yfir líftíma ábyrgðarinnar í rekstrarreikning sem hreinar þóknunatekjur.

72. Fjárvarsla

Samstæðan veitir viðskiptavinum sínum þjónustu á sviði fjárvörslu, eignastýringar, fjárfestingarráðgjafar og almenna ráðgjafarþjónustu. Til að veita slíka þjónustu þarf samstæðan að taka ákvarðanir um meðferð, kaup eða ráðstöfun fjármálagerninga. Eignir í fjárvörslu eru ekki færðar í efnahagsreikning samstæðunnar.

73. Starfskjör

Öll fyrirtæki samstæðunnar eru með skilgreinda starfskjarastefnu. Félögin greiða skyldu- og samningsbundin iðgjöld með framlagi í séreigna- eða almenna lífeyrissjóði. Samstæðan hefur engar frekari greiðsluskyldur umfram þessi framlög. Iðgjöldin eru færð til gjalda í rekstrarreikning þegar þau falla til. Samstæðan rekur engan réttindatengdan lífeyrissjóð.

74. Nýir staðlar sem ekki hafa enn tekið gildi

Nýir staðlar, breytingar á stöðlum og túlkningar hafa verið gefin út en ekki enn tekið gildi að því er varðar árið 2019 og hefur ekki verið beitt við gerð þessara reikningsskila. IFRS 17 Tryggingar er nýr staðall sem mun hafa þýðingu fyrir samstæðuna.

IFRS 17 Vátryggingasamningar

IFRS 17 Vátryggingasamningar setur reglur um færslu, mat, framsetningu og skýringar vegna vátryggingasamninga. Staðallinn nær til allra tegunda vátryggingasamninga. Markmiðið með staðlinum er að setja fram reikningshaldslega meðferð fyrir vátryggingasamninga sem er samræmanleg og nýtist vátryggjanda betur. IFRS 17 tekur gildi 1. janúar 2021, með kröfu um uppfærðar samanburðarfjárhæðir. Staðallinn hefur áhrif á dótturfélagið Vörð sem er að meta áhrifin af innleiðingu hans.

5 ára yfirlit

Rekstarreikningur

	2020	2019	2018	2017	2016
Hreinar vaxtatekjur	31.158	30.317	29.319	28.920	29.900
Hreinar þóknunatekjur	11.642	9.950	10.350	10.211	13.978
Hreinar tekjur af tryggingum	3.071	2.886	2.589	2.093	1.395
Hreinar fjármunatekjur	2.745	3.212	2.302	4.045	5.162
Hlutdeild í hagnaði hlutdeildarfélagi	-	756	27	(927)	908
Aðrar rekstrartekjur	2.148	877	1.584	2.521	3.203
Rekstrartekjur	50.764	47.998	46.171	46.863	54.546
Laun og tengd gjöld	(12.332)	(14.641)	(14.278)	(13.602)	(16.659)
Annar rekstrarkostnaður	(12.109)	(12.222)	(12.000)	(9.291)	(13.881)
Rekstrarkostnaður	(24.441)	(26.863)	(26.278)	(22.893)	(30.540)
Sérstakur skattur á fjármálafyrirtæki	(1.301)	(2.984)	(3.386)	(3.172)	(2.872)
Hrein virðisbreyting	(5.044)	(382)	(3.525)	312	7.236
Hagnaður fyrir tekjuskatt	19.978	17.769	12.982	21.110	28.370
Tekjuskattur	(3.231)	(3.714)	(4.046)	(5.966)	(6.631)
Hagnaður af áframhaldandi rekstri	16.747	14.055	8.936	15.144	21.739
Afkoma af aflagðri starfsemi, eftir skatta	(4.278)	(12.955)	(1.159)	(725)	-
Hagnaður	12.469	1.100	7.777	14.419	21.739

Efnahagsreikningur

Eignir

Handbært fé og innstæður hjá Seðlabanka Íslands	42.136	95.717	83.139	139.819	87.634
Lán til lánastofnana	28.235	17.947	56.322	86.609	80.116
Lán til viðskiptavina	822.941	773.955	833.826	765.101	712.422
Fjármálagerningar	227.251	117.406	114.557	109.450	117.456
Fjárfestingareignir	6.132	7.119	7.092	6.613	5.358
Fjárfestingar í hlutdeildarfélögum	891	852	818	760	839
Óefnislegar eignir	9.689	8.367	6.397	13.848	11.057
Skatteignir	2	2	90	450	288
Eignir og aflögð starfsemi til sölu	16.811	43.626	48.584	8.138	4.418
Aðrar eignir	18.618	16.864	13.502	16.966	16.436
Eignir samtals	1.172.706	1.081.855	1.164.327	1.147.754	1.036.024

Skuldir og eigið fé

Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka Íslands	13.031	5.984	9.204	7.370	7.987
Innlán frá viðskiptavinum	568.424	492.916	466.067	462.161	412.064
Fjárskuldir á gangvirði	5.240	2.570	2.320	3.601	3.726
Skattskuldir	4.262	4.404	5.119	6.828	7.293
Skuldir vegna aflagðrar starfsemi til sölu	16.183	28.631	26.337	-	-
Aðrar skuldir	32.714	32.697	30.107	57.062	54.094
Lántaka	298.947	304.745	417.782	384.998	339.476
Víkjandi lántaka	36.060	20.083	6.532	-	-
Skuldir samtals	974.861	892.030	963.468	922.020	824.640
Eigið fé hluthafa Arion banka	197.672	189.644	200.729	225.606	211.212
Hlutdeild minnihluta	173	181	130	128	172
Eigið fé samtals	197.845	189.825	200.859	225.734	211.384
Skuldir og eigið fé samtals	1.172.706	1.081.855	1.164.327	1.147.754	1.036.024

Valitor hf. var flokkað sem aflögð starfsemi til sölu á árinu 2018, sjá skýringu 29. Samanburðarfjárhæðum fyrir árið 2016 hefur ekki verið breytt.

Viðauki

Óendurskoðaður

Stjórnarháttayfirlýsing Arion banka hf.

fyrir árið 2020

Góðir stjórnarhættir stuðla að opnum og traustum samskiptum stjórnar, hluthafa, viðskiptavina og annarra hagsmunaaðila, s.s. starfsmanna bankans og almennings. Stjórnarhættir bankans leggja ennfremur grunninn að ábyrgri stjórnun og ákvarðanatöku, með það að markmiði að skapa varanleg verðmæti. Stjórn bankans leggur ríka áherslu á góða stjórnarhætti og endurmetur stjórnarhætti sína reglulega með tilliti til viðurkenndra leiðbeininga um stjórnarhætti.

Stjórnarháttayfirlýsing Arion banka hf. (Arion banki eða bankinn) byggir á lögum, reglum og viðurkenndum leiðbeiningum sem í gildi eru á þeim tíma sem ársreikningur bankans er staðfestur af stjórn.

Fyrirmyndarfyrirtæki í góðum stjórnarháttum

Arion banki hlaut viðurkenningu sem fyrirmyndarfyrirtæki í góðum stjórnarháttum að undangengnu formlegu mati sem byggir á leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja, sem Viðskiptaráð Íslands, Samtök atvinnulífsins og Nasdaq Iceland gefa út, fyrst í desember 2015 og aftur í apríl 2019. Viðurkenningin er veitt í kjölfar ítarlegrar úttektar óháðs aðila á stjórnarháttum bankans, s.s. starfsháttum stjórnar, undirnefnda og stjórnenda. Viðurkenningin gildir í þrjú ár í senn.

Fylgni við leiðbeiningar um góða stjórnarhætti

Þegar kemur að stjórnarháttum tekur Arion banki í starfsemi sinni einna helst mið af viðmiðunarreglum Evrópsku bankaeftirlitsstofnunarinnar (EBA) um innri stjórnarhætti fjármálafyrirtækja (EBA/GL/2017/11), en sú skylda leiðir af reglugerð ESB nr. 1093/2010 og lögum nr. 24/2017, um evrópskt eftirlitskerfi á fjármálamarkaði. Reglurnar eru aðgengilegar á vefsíðu Fjármálaeftirlits Seðlabanka Íslands.

Arion banka ber einnig samkvæmt lögum nr. 161/2002, um fjármálafyrirtæki, að fylgja viðurkenndum leiðbeiningum um góða stjórnarhætti. Bankinn fylgir leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja, 5. útgáfu, útgefnum af Viðskiptaráði Íslands, Nasdaq Iceland og Samtökum atvinnulífsins í maí 2015, sem aðgengilegar eru á vefsíðunni www.leidbeiningar.is. Samkvæmt leiðbeiningunum skal greint frá því hvort vikið sé frá hluta þeirra og þá hvaða, auk þess sem greina skal frá ástæðum frávíka. Bankinn fylgir leiðbeiningunum með tveimur frávikum:

Grein 5.1.2 gerir ráð fyrir því að starfsreglur undirnefnda stjórnar séu birtar á vefsíðu bankans. Starfsreglur lánanefndar stjórnar eru ekki birtar á vefsíðu bankans með tilliti til eðlis þeirra.

Seinasti undirliður greinar 5.4.5 gerir ráð fyrir að starfskjaranefnd, í samráði við endurskoðunarnefnd félagsins, taki sjálfstæða afstöðu til áhrifa launa á áhættutöku og áhættustjórnun félagsins. Í samræmi við m.a. viðmiðunarreglur EBA um innri stjórnarhætti og 3. mgr. 78. gr. laga um fjármálafyrirtæki leggur Arion banki þetta í hendur starfskjaranefndar í samráði við áhættunefnd stjórnar.

Til þess að styðja við góða stjórnarhætti Arion banka hefur tilnefningarnefnd bankans ráðgefa hlutverki að gegna til að auðvelda upplýsta ákvarðanatöku hluthafa við val á stjórnarmönnum, með það að markmiði að stjórnarmenn hafi viðtæka og fjölbæfa þekkingu og reynslu. Tilnefningarnefnd leggur auk þess fram tillögu um þóknun stjórnar. Á aðalfundi bankans þann 17. mars 2020 voru tveir nefndarmenn í tilnefningarnefnd kjörnir, þeir Júlíus Þorfinnsson og Sam Taylor. Í samræmi við starfsreglur tilnefningarnefndar er stjórnarformaður, eða sá sem stjórn tilnefnir hverju sinni, þriðji nefndarmaður.

Lagarammi um starfsemina

Arion banki er fjármálafyrirtæki og hefur starfsleyfi sem viðskiptabanki samkvæmt lögum nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki. Þau lög sem gilda að auki um starfsemi bankans eru m.a. lög um verðbréfavíðskipti nr. 108/2007, lög um verðbréfasjóði, fjárfestingasjóði og fagfjárfestingasjóði nr. 128/2011, lög um greiðsluþjónustu nr. 120/2011, lög um aðgerðir gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka nr. 140/2018, lög um fasteignalán til neytenda nr. 118/2016, lög um neytendalán nr. 33/2013, samkeppnislög nr. 44/2005 og lög um hlutafélög nr. 2/1995.

Arion banki er fjárhagslega sterkur banki sem stefnir að því að standa öðrum framar með snjöllum og traustum fjármálalausnum sem skapa viðskiptavinum, hluthöfum og samfélaginu öllu verðmæti til framtíðar. Bankinn er skráður á markað á Nasdaq Íslandi og Nasdaq Svíþjóð. Þá hefur bankinn gefið út skuldabréf sem hafa verið tekin til viðskipta á skipulegum verðbréfamarkaði, á Íslandi og í Lúxemborg. Bankinn fellur því undir upplýsingaskyldu útgefanda skv. lögum um verðbréfavíðskipti og samkvæmt reglum viðkomandi kauphalla.

Fjármálaeftirlit Seðlabanka Íslands (FME), hefur eftirlit með starfsemi Arion banka á grundvelli laga nr. 87/1998 um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi. Nánari upplýsingar um FME og yfirlit yfir helstu lög og reglur sem gilda um bankann á hverjum tíma, auk leiðbeinandi tilmæla eftirlitsins og viðmiðunarreglna evrópskra eftirlitsstofnana, má finna á heimasíðu þess www.sedlabanki.is/fjarmalaeftirlit/. Í starfsemi bankans reynir jafnframt á ýmsa aðra löggjöf sem tengist rekstri fjármálafyrirtækja og fyrirtækja almennt.

Innra eftirlit, endurskoðun og reikningsskil

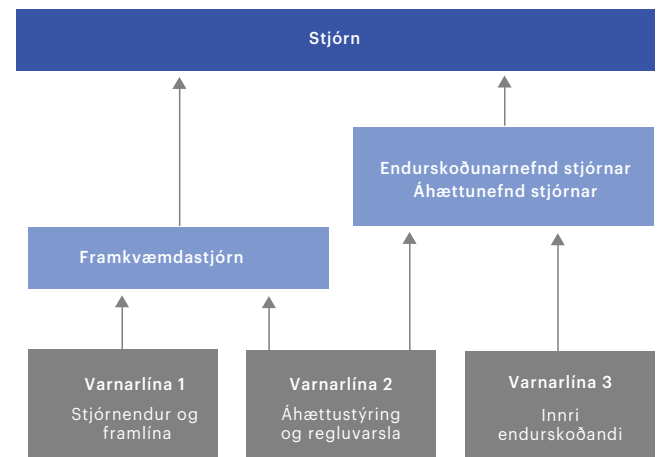
Innra eftirlit

Innra eftirlit Arion banka er skipulagt út frá þremur varnarlínunum (e. lines of defense), með það að markmiði að tryggja skilvirkni verka, skilgreina ábyrgð og samræma.

Aðferðafræðin greinir á milli eftirfarandi hlutverka:

- þau sem bera ábyrgð á áhættu og stýra henni
- þau sem hafa eftirlit og aðhald með innra eftirliti
- þau sem framkvæma sjálfstæðar úttektir á skilvirkni innra eftirlits

Í fyrstu varnarlínu eru þau sem hafa daglega umsjón með rekstri og skipulagi. Þau bera ábyrgð á að koma á og viðhalda skilvirku innra eftirliti og stýra áhættu í daglegum rekstri. Í þessu felst m.a. að greina og meta áhættu og koma á viðeigandi mótvægisáðgerðum til að draga úr henni. Fyrsta varnarlína hefur umsjón með innleiðingu innri reglna og ferla í samræmi við lög, reglur og stefnu bankans og ber að tryggja að framkvæmd sé í samræmi við sett verklag og að gripið sé til viðeigandi úrbóta ef veikleikar koma í ljós.

Annarri varnarlínu er falið að tryggja að fyrsta varnarlínan komi á fullnægjandi innra eftirliti sem virkar sem skyldi. Áhættustýring og regluvarsla eru helstu þættirnir í annarri varnarlínunni en öðrum einungum kann einnig að vera falið tiltekið eftirlitshlutverk.

Þriðja varnarlínan er innri endurskoðun, sem heldur stjórn og stjórnendum upplýstum um gæði stjórnarháttar, áhættustýringar og innra eftirlits, m.a. með framkvæmd sjálfstæðrar og óháðrar endurskoðunar.

Regluvarsla

Regluvarsla er sjálfstæð eining sem heyrir undir bankastjóra og starfar samkvæmt erindisbréfi frá stjórn.

Meginhlutverk regluvörslu er að draga úr hættu á því að reglur séu brotnar í rekstri bankans með fyrirbyggjandi aðgerðum. Þá sér regluvarsla um að samhæfa aðgerðir bankans gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka til að draga úr hættu á því að þjónusta bankans sé notuð í ólögmætum tilgangi. Þá sinnir regluvörður einnig hlutverki persónuverndarfulltrúa. Bankinn hefur gefið út persónuverndaryfirlýsingu sem er að finna á vefsíðu bankans.

Regluvarsla starfar samkvæmt áhættumiðaðri starfsáætlun samþykkt af stjórn þar sem meðal annars er kveðið á um reglulegt eftirlit og reglulega fræðslu fyrir starfsfólk um þau lög og reglur sem bankinn starfar eftir. Regluvarsla veitir stjórn skýrslu um verksvið sitt ársfjórðungslega.

Nánari upplýsingar má finna á vefsíðu bankans.

Áhættustýring

Mikilvægur þáttur í starfsemi allra fjármálafyrirtækja er að taka áhættu að vel yfirveguðu máli og samkvæmt fyrirfram skilgreindri stefnu. Þannig tekur Arion banki áhættu sem rúmast innan áhættuvilja (e. risk appetite) bankans sem er reglulega endurskoðaður og samþykktur af stjórn bankans. Sá áhættuvilji sem stjórn setur bankanum speglast í útlána- og áhættuheimildum sem áhættustýringarsvið bankans hefur eftirlit með. Stjórn ber ábyrgð á innra matsferli bankans fyrir eiginfjárbörf, en meginmarkmið ferlisins er að tryggja skilning á heildaráhættu bankans og tryggja að til staðar séu viðeigandi kerfi til að greina, mæla og hafa eftirlit með heildaráhættu bankans.

Áhættustýringarsvið bankans starfar undir stjórn framkvæmdastjóra áhættustýringar. Sviðið er sjálfstæð stjórnunareining og ber beina ábyrgð gagnvart bankastjóra og starfar samkvæmt erindisbréfi frá stjórn. Innan áhættustýringarsviðs starfa þrjár einingar sem gegna því hlutverki að greina, fylgjast með og gefa reglulega upplýsingar um áhættu bankans til bankastjóra og stjórnar.

Nánari upplýsingar um áhættu- og eiginfjárstýringu er að finna í ársskýrslu og í áhættuskýrslu bankans.

Innri endurskoðun

Innri endurskoðandi er skipaður af stjórn og heyrir beint undir hana. Stjórn setur innri endurskoðanda

erindisbréf sem skilgreinir ábyrgð og umfang vinnu hans. Hlutverk innri endurskoðunar er að veita óháða og hlutlæga staðfestingu og ráðgjöf sem ætlað er að vera virðisaukandi og bæta rekstur bankans. Endurskoðunin nær yfir bankann sjálfan, dótturfélög og lífeyrissjóði í rekstri hans.

Erindisbréf innri endurskoðanda, leiðbeinandi tilmæli FME um störf endurskoðunardeilda fjármálafyrirtækja og alþjóðlegir staðlar um innri endurskoðun móta störf innri endurskoðunar.

Reikningsskil og endurskoðun

Fjármálasvið Arion banka sér um gerð reikningsskila og eru þau gerð samkvæmt alþjóðlegum reiknings-skilastöðlum, IFRS. Bankinn birtir uppgjör sín ársfjórðungslega en að jafnaði eru stjórnendauppgjör lögð fyrir stjórn tíu sinnum á ári. Endurskoðunarnefnd stjórnar tekur árs- og árs hlutareikninga bankans til skoðunar auk þess sem ytri endurskoðendur kanna og endurskoða reikningsskilin tvisvar á ári. Endurskoðunarnefnd stjórnar gefur álit sitt á reikningsskilunum til stjórnar, sem samþykkir og undirritar birt reikningsskil.

Hornsteinar og siðareglur

Hornsteinar Arion banka eru heiti yfir gildi bankans. Hornsteinarnir eiga að vera leiðbeinandi við ákvarðanatöku og í öllu sem starfsfólk bankans gerir og segir. Þeir koma inn á hlutverk, hugarfar og hegðun. Hornsteinar Arion banka eru: finnum lausnir, gerum gagn, látum verkin tala, og komum hreint fram.

Stjórnendur og starfsfólk Arion banka er meðvitað um þá staðreynd að starfsemi bankans snertir mismunandi hagsmunaaðila og samfélagið í heild. Siðareglur bankans eru hugsaðar sem viðmið fyrir starfsfólk til að stuðla að ábyrgri ákvarðanatöku innan bankans. Siðareglurnar eru samþykktar af stjórn bankans.

Samfélagsábyrgð og sjálfbærni

Yfirskrift stefnu bankans um samfélagsábyrgð er „saman látum við góða hluti gerast“ og felur meðal annars í sér að bankinn vilji vera öðrum fyrirmynd um ábyrga og arðbæra viðskiptahætti sem taka mið af umhverfi, efnahagslífi og því samfélagi sem bankinn starfar í.

Arion banki sýnir samfélagsábyrgð í verki með því að gera viðskiptavinum gagn og sinna hlutverki sínu sem fjármálafyrirtæki af kostgæfni og ábyrgð. Arion banki tekur virkan þátt í samfélaginu og uppbyggingu þess. Fjármálafyrirtæki eru ein af stöðum samfélagsins og hlutverk bankans er að styðja viðskiptavinum sína, bæði

einstaklinga og fyrirtæki, í að ná sínum markmiðum. Arion banki leggur áherslu á sanngirni með hagsmuni viðskiptavina, starfsfólks, fjárfesta og samfélagsins alls að leiðarljósi.

Arion banki hefur um árabil verið aðili að Festu, miðstöðvar um samfélagsábyrgð, og frá árinu 2014 verið aðili að Jafnréttissáttmála UN Women og UN Global Compact. Árið 2015 undirritaði bankinn loftslagsyfirlýsingu Festu og Reykjavíkurborgar og hefur frá árinu 2016 birt umhverfissuppgjör bankans. Árið 2016 varð bankinn aðili að UN Global Compact, sáttmála Sameinuðu þjóðanna um innleiðingu ábyrgra starfshátta, og frá árslokum 2017 hefur bankinn unnið eftir meginreglum Sameinuðu þjóðanna um ábyrgar fjárfestingar (UN PRI). Í september 2019 gerðist bankinn aðili að meginreglum Sameinuðu þjóðanna um ábyrga bankastarfsemi (UN PRB) en markmið meginreglnanna er að tengja bankastarfsemi við alþjóðleg markmið og skuldbindingar á borð við heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun og Parísarsamkomulagið.

Starfsemi Arion banka fellur undir ákvæði ársreikningalaga um ófjárhagslega upplýsingagjöf þar sem fjallað er m.a. um stöðu og áhrif félagsins í tengslum við umhverfis-, félags- og starfsmannamál. Við ófjárhagslega upplýsingagjöf er í ársskýrslu bankans notast við Global Reporting Initiative staðalinn, GRI Core, og viðmið Nasdaq á Norðurlöndunum og í Eyrstrasaltsríkjunum.

Stjórn bankans hefur samþykkt umhverfis- og loftslagsstefnu. Í stefnunni kemur meðal annars fram að bankinn beini sjónum sínum að fjármögnun verkefna sem snúa að sjálfbærri þróun og grænni innviðaupbyggingu, að bankinn geri þá kröfu til birgja að þeir taki mið af umhverfis- og loftslagsáhrifum í sinni starfsemi og að bankinn ætli að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda um 40% fyrir árið 2030.

Frekari upplýsingar um samfélagsábyrgð og sjálfbærni Arion banka má finna í ársskýrslu bankans fyrir árið 2020.

Stjórn og undirnefndir

Stjórn Arion banka fer með æðsta vald í málefnum bankans á milli hluthafafunda samkvæmt lögum, reglum og samþykktum bankans. Stjórn annast þann þátt rekstrar bankans sem ekki telst til daglegs rekstrar, þ.e. tekur ákvarðanir um mál sem eru óvenjuleg eða meiriháttar. Þá er ein af meginskyldum stjórnar að sinna eftirlitshlutverki með starfsemi bankans. Helstu verkefni, skyldur og hlutverk stjórnar eru skilgreind ítarlega í starfsreglum stjórnar

sem settar eru m.a. með vísan til 54. gr. laga um fjármálafyrirtæki, 70. gr. laga nr. 2/1995 um hlutafélög, leiðbeinandi tilmæla Fjármálaeftirlitsins nr. 1/2010 og samþykktu bankans. Starfsreglur stjórnar má finna á vefsíðu bankans.

Stjórn Arion banka ræður bankastjóra sem fer með daglegan rekstur í samræmi við þá stefnu sem hún setur. Stjórn bankans og bankastjóri leggja sig fram um að sinna störfum sínum af heilindum og tryggja að bankinn sé rekinn á heilbrigðan og traustan hátt með hagsmuni viðskiptavina, samfélagsins, hluthafa og bankans sjálfs að leiðarljósi, sbr. 1. mgr. 1. gr. laga um fjármálafyrirtæki. Þá sér bankastjóri til þess að stjórn fái fullnægjandi stuðning til að sinna skyldum sínum.

Stjórn Arion banka er að jafnaði kjörin á aðalfundi til eins árs í senn. Á aðalfundi bankans, þann 17. mars 2020, voru kjörnir sjö stjórnarmenn auk þriggja varamanna. Stjórnarmenn Arion banka eru með fjölbreyttan bakgrunn og mikil breidd er í hæfni þeirra, reynslu og þekkingu. Við stjórnarkjör skal þess gætt að hlutfall hvors kyns í aðal- og varastjórn félagsins sé ekki lægra en 40%. Núverandi stjórn er skipuð fjórum körlum og þremur konum.

Upplýsingar um óhæði stjórnarmanna eru birtar á vefsíðu bankans fyrir aðalfund eða hlutafund þar sem kjör stjórnarmanna er á dagskrá. Fundargerðir aðalfunda og hluthafafunda eru jafnframt birtar á heimasíðu bankans.

Stjórn hittist að lágmarki tíu sinnum á ári. Árið 2020 fundaði stjórn Arion banka tólf sinnum. Stjórnarformaður ber ábyrgð á því að stjórnin gegni hlutverki sínu með skilvirkum og skipulögðum hætti. Stjórnarformaður stýrir fundum stjórnar og sér til þess að nægur tími fari í umræðu mikilvægra mála og að mál sem snúa að stefnumótun séu rædd ítarlega. Stjórnarformanni er ekki heimilt að taka að sér önnur störf fyrir bankann nema þau séu eðlilegur hluti af skyldum hans.

Samkvæmt starfsreglum Arion banka er stjórn bankans heimilt að setja á fót undirnefndir til að fjalla um tiltekna þætti í rekstri bankans. Eigi síðar en mánuði eftir aðalfund skipar stjórn nefndarmenn í undirnefndir úr sínum röðum ásamt því að meta hvort ráða beri utanaðkomandi nefndarmenn í einstakar undirnefndir með það að markmiði að styrkja starf þeirra með aukinni sérfræðiþekkingu. Einn nefndarmaður endurskoðunarnefndar stjórnar, Heimir Þorsteinsson, er ekki stjórnarmaður en hann er óháður bæði bankanum og hluthöfum hans.

Eftirfarandi nefndir eru undirnefndir stjórnar:

- **Endurskoðunarnefnd:** Meginhlutverk endurskoðunarnefndar stjórnar er að stuðla að gæðum þegar kemur að lögskipaðri endurskoðun árs- og árschlutauppgjöra bankans og hafa eftirlit með fyrirkomulagi og virkni innra eftirlits félagsins, innri endurskoðun og áhættustjórnun, að því er varðar reikningsskil. Nefndin fundaði sjö sinnum á árinu.
- **Áhættunefnd:** Meginhlutverk hennar snýr að áhættustjórnun, m.a. að meta áhættustefnu og áhættuvilja bankans. Nefndin skal jafnframt þekkja áhættumöt og aðferðir til að stjórna áhættu bankans. Haldnir voru tólf fundir í nefndinni á árinu auk þess sem haldinn var sameiginlegur fundur með starfskjaranefnd stjórnar.
- **Láanefnd:** Meginhlutverk hennar er að fjalla um lánamál sem eru umfram þær heimildir sem undirnefndir hennar hafa. Láanefnd fundaði þrettán sinnum á árinu.
- **Starfskjaranefnd:** Meginhlutverk hennar er að veita stjórn ráðgjöf vegna starfskjara bankastjóra og annarra starfsmanna sem ráðnir eru beint af stjórn. Regluleg verkefni á fundum nefndarinnar eru m.a. endurskoðun á starfskjarastefnu, starfsmannastefnu, launadreifingu og endurskoðun á hvatakerfi, sé það til staðar. Hluthafafundur yfirfer og samþykkir starfskjarastefnu bankans árlega. Nefndin fundaði fjórum sinnum á árinu auk þess sem haldinn var sameiginlegur fundur með áhættunefnd stjórnar.
- **Tækninefnd.** Stjórn setti undir lok árs á fót tímabundna tækninefnd, en meginhlutverk nefndarinnar er að vera stjórn og framkvæmdastjórn bankans til ráðgjafar um tækniþróun bankans á næstu árum. Nefndin fundaði einu sinni á árinu.

Undirnefndir upplýsa stjórn reglulega um helstu störf sín og verkefni, m.a. munnlega á stjórnarfundum en auk þess hefur stjórn aðgang að öllum gögnum og fundargerðum undirnefnda.

Hér fyrir neðan má sjá yfirlit yfir mætingu einstakra stjórnar- og nefndarmanna.

Stjórnarmaður	Tímabil	Stjórn (12)	Endurskoðunar-nefnd (7)	Áhættu-nefnd (12)	Láanefnd (13)	Starfskjaranefnd (5)	Tækni-nefnd (1)
Brynjólfur Bjarnason	1. jan–31. des	12	-	-	13	5	-
Herdís D. Fjeldsted ¹	1. jan–31. des.	4	2	-	-	2	-
Gunnar Sturluson ²	1. jan–31. des	12	5 ²	-	13	-	-
Liv Fiksdahl	1. jan–31. des	12	-	-	-	4	1
Renier Lemmens	1. jan–31. des	12	7	12	-	-	1
Paul Horner ³	1. jan–31. des	12	-	12	7 ³	-	-
Steinunn Kr. Þórðardóttir	1. jan–31. des	12	-	12	13	-	-
Ólafur Ö. Svansson	1. jan–31. des	-	-	-	-	-	-
Sigurbjörg Á. Jónsdóttir ⁴	1. jan–31. des	8	5	-	-	3	-
Þröstur Ríkhartsson	1. jan–31. des	-	-	-	-	-	-
Heimir Þorsteinsson ⁵	1. jan–31. des	-	7	-	-	-	-

Stjórn Arion banka framkvæmir árlega árangursmat þar sem hún metur m.a. störf sín, nauðsynlegan fjölda stjórnarmanna, samsetningu stjórnar m.t.t. reynslu og hæfni, verklag og starfshætti, frammistöðu bankastjóra, árangur sinn sem og störf undirnefnda m.t.t. framangreindra þátta. Þetta mat var síðast framkvæmt á tímabilinu október 2020 til janúar 2021.

¹ Herdís D. Fjeldsted steig tímabundið úr stjórn er hún tók tímabundið við stöðu forstjóra Valitor.

² Gunnar Sturluson var skipaður í endurskoðunarnefnd í maí 2020 og hefur setið alla fundi nefndarinnar síðan þá.

³ Paul Horner var skipaður í láanefnd í maí 2020 og hefur setið alla fundi nefndarinnar síðan þá.

⁴ Sigurbjörg Á. Jónsdóttir hefur í fjarveru Herdísar D. Fjeldsted tekið tímabundið sæti í endurskoðunarnefnd og starfskjaranefnd

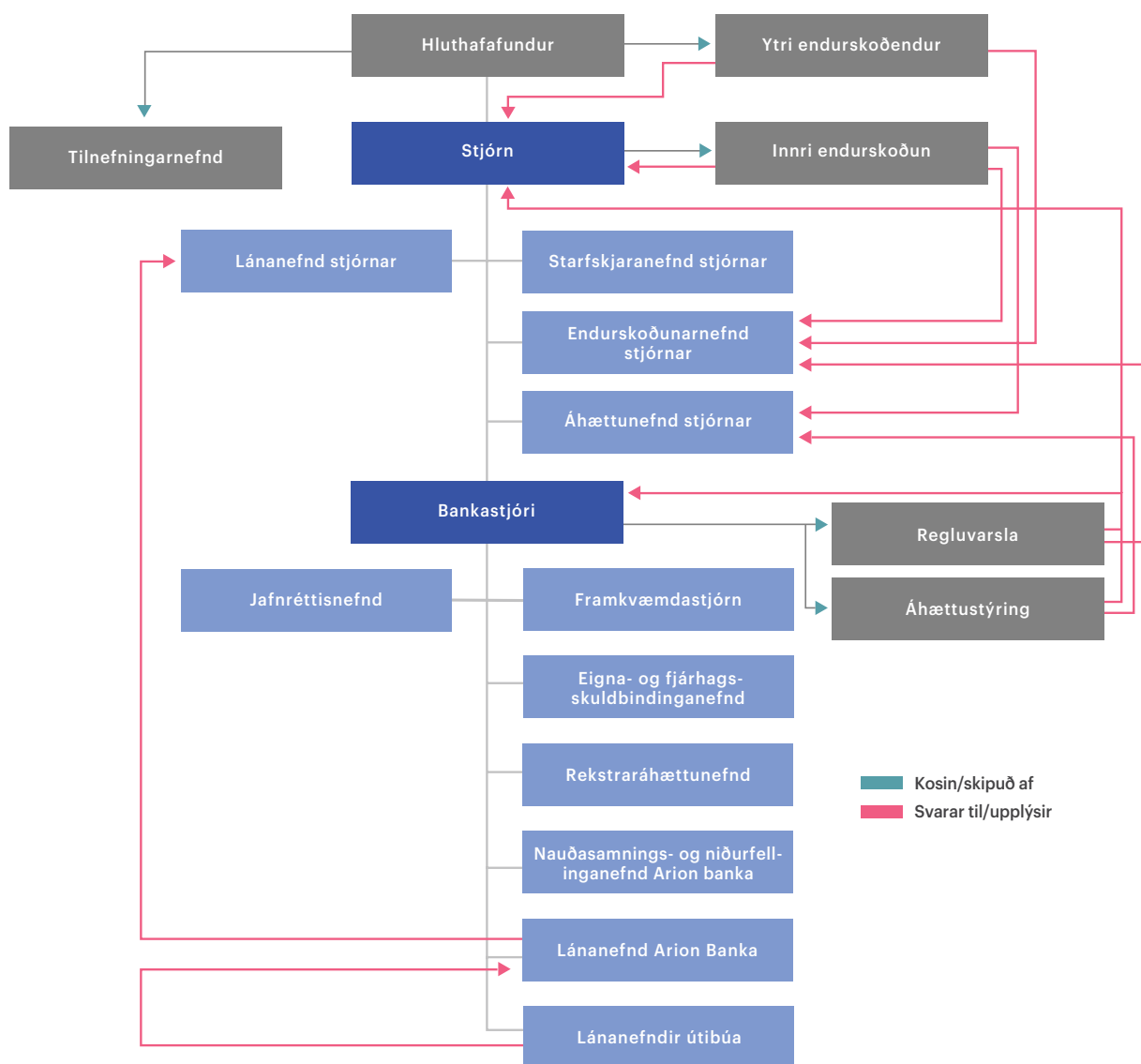
⁵ Heimir Þorsteinsson er löggildur endurskoðandi og er skipaður í endurskoðunarnefnd sem utanaðkomandi sérfræðingur.

Stjórn Arion banka

Brynjólfur Bjarnason
Herdís Dröfn Fjeldsted
Gunnar Sturluson
Liv Fiksdahl
Paul Horner
Renier Lemmens
Steinunn Kristín Þórðardóttir

Stjórnskipun Arion banka

Brynjólfur Bjarnason, formaður

Brynjólfur er fæddur árið 1946. Hann var fyrst kjörinn í stjórn Arion banka á hluthafafundi 20. nóvember 2014. Hann er ekki hluthafi í bankanum og er óháður stjórnarmaður. Brynjólfur er formaður stjórnar, starfskjaranefndar og lánanefndar stjórnar. Brynjólfur útskrifaðist með MBA-gráðu frá University of Minnesota árið 1973. Hann útskrifaðist með cand.oecon.-gráðu í viðskiptafræði frá Háskóla Íslands árið 1971.

Brynjólfur hefur starfað m.a. sem framkvæmdastjóri Framtakssjóðs Íslands, forstjóri Skipta, forstjóri Símans og sem forstjóri Granda hf. Hann starfaði jafnframt sem framkvæmdastjóri AB bókaútgáfu og sem forstöðumaður hagdeildar VSÍ. Brynjólfur hefur mikla reynslu af stjórnarsetu og hefur setið í fjölmörgum stjórnnum í gegnum tíðina og gegnt stjórnarformennsku í nokkrum þeirra. Í dag situr Brynjólfur sem varamaður í stjórn Fergusson ehf. og stjórnarmaður í Marinvest ehf. og ISAL hf.

Herdís Dröfn Fjeldsted, varaformaður

Herdís er fædd árið 1971. Hún var fyrst kjörin í stjórn Arion banka á aðalfundi 15. mars 2018. Herdís er ekki hluthafi í bankanum og er óháður stjórnarmaður. Herdís var ráðinn forstjóri Valitor, dótturfélags bankans, í nóvember 2020 en áður hafði hún tekið tímabundið við starfinu í mars s.á. Herdís hefur ekki tekið þátt í störfum stjórnar á þessu tímabili og hefur Sigurbjörg Á. Jónsdóttir varamaður tekið tímabundið sæti í stjórn í hennar stað.

Herdís útskrifaðist með BS-gráðu í viðskiptafræði með áherslu á alþjóðamarkaðssetningu úr Tækniháskóla Íslands árið 2004 og með meistaraþáttu í fjármálum fyrirtækja frá Háskólanum í Reykjavík árið 2011. Herdís er auk þess með próf í verðbréfavíðskiptum.

Herdís starfaði sem forstjóri Framtakssjóðs Íslands (FSÍ) frá 2014 en fyrir þann tíma starfaði hún sem fjárfestingarstjóri hjá FSÍ. Áður en hún hóf störf hjá Framtakssjóði Íslands starfaði hún sem sérfræðingur í fjárfestingaráðgjöf hjá Thule Investments. Herdís hefur einnig setið í stjórnnum ýmissa fyrirtækja m.a. sem stjórnarformaður VÍS hf., stjórnarformaður Icelandic Group, varaformaður stjórnar Promens og sem stjórnarmaður hjá Invent Farma, Medicopack A/S, Icelandair Group og Copeinca AS. Þá er Herdís meðlimur í Exedra. Í dag situr Herdís í stjórn Íslensk-kanadíska viðskiptaráðsins.

Gunnar Sturluson

Gunnar er fæddur árið 1967. Hann var fyrst kjörinn í stjórn Arion banka á hluthafafundi þann 9. ágúst 2019. Hann er ekki hluthafi í bankanum og er óháður stjórnarmaður. Gunnar situr í lánanefnd stjórnar og tók jafnframt sæti í endurskoðunarnefnd í maí 2020, en hann sinnti þar formennsku um hrið eftir að að Herdís Fjeldsted tók tímabundið við starfi forstjóra Valitor.

Gunnar útskrifaðist með Cand.Jur gráðu frá lagadeild Háskóla Íslands árið 1992, útskrifaðist með LL.M gráðu frá Háskólanum í Amsterdam árið 1995 og hlaut málflutningsréttindi fyrir héraðsdómi árið 1993 og fyrir Hæstarétti Íslands árið 1999.

Gunnar starfaði fyrir Málflutningsskrifstofuna árin 1992-1999 og var meðeigandi stofunnar frá 1995. Hann hefur starfað hjá LOGOS lögmannspjónustu frá árinu 2000 sem meðeigandi og starfaði sem faglegur framkvæmdastjóri 2001-2013. Gunnar sinnti stundakennslu í samkeppnisrétti við lagadeild Háskóla Íslands 1995-2007.

Gunnar hefur sinnt ýmsum stjórnarstörfum og var meðal annars stjórnarmaður í GAMMA hf. 2017-2019, stjórnarformaður Ríkisútvarpsins ohf. 2016-2017, var stjórnarmaður í gerðardómi Viðskiptaráðs Íslands, forseti FEIF, alþjóðasamtaka Íslandshestafélaga frá 2014, stjórnarformaður Íslenska dansflokksins 2013-2016 og kjörinn í landskjörstjórn af Alþingi 2013-2017.

Liv Fiksdahl

Liv er fædd árið 1965. Hún var fyrst kjörin í stjórn Arion banka á aðalfundi 20. mars 2019. Hún er ekki hluthafi í bankanum og er óháður stjórnarmaður. Liv situr í starfskjaranefnd stjórnar og er formaður tækninefndar stjórnar, sem tók til starfa í desember 2020.

Liv útskrifaðist með gráðu í Fjármálum og stjórnun frá Trondheim Business School (í dag NTNU) árið 1986. Árið 2018 kláraði Liv Programs in Big Data-Strategic Decisions and Analysis, The Innovative Technology Leader and Design Thinking frá Stanford University og Advanced Management Program for Executives in Management, Innovation and Technology frá Massachusetts Institute of Technology (MIT).

Í dag starfar Liv sem forstjóri innan fjármálaþjónustu hjá Capgemini Invent í Noregi og situr í stjórn Scandinavian Airlines SAS AB, Posten Norge AS og Intrum AB. Liv gegndi áður ýmsum stjórnarstöðum hjá DNB og var hluti af framkvæmdastjórn bankans í tíu ár, m.a. sem aðstoðarframkvæmdastjóri upplýsingatæknisviðs/rekstrarsviðs (e. Group EVP, CIO/COO) og aðstoðarframkvæmdastjóri rekstrarsviðs (Group EVP, COO and Operations). Liv hefur viðtæka reynslu frá DNB og hefur haft gegnt ýmsum öðrum stöðum hjá bankanum. Fyrir það starfaði Liv m.a. sem viðskiptastjóri fyrirtækja hjá Danske Bank/Fokus Bank og Svenska Handelsbanken. Liv hefur setið í fjölmörgum stjórnnum, m.a. hjá BankAxept, Sparebankforeningen, Doorstep, Finans Norge og í bæjarstjórn sveitarfélagsins Þrándheims.

Paul Horner

Paul er fæddur árið 1962. Hann var fyrst kjörinn í stjórn Arion banka á hluthafafundi þann 9. ágúst 2019. Hann er ekki hluthafi í bankanum og er óháður stjórnarmaður. Paul tók sæti í lánanefnd stjórnar í maí 2020 og tók þá jafnframt við formennsku í áhættunefnd stjórnar.

Paul útskrifaðist með meistaragráðu í tónlist frá University of Oxford árið 1983 og er félagi í UK Chartered Institute of Bankers.

Paul starfaði hjá Barclays PLC frá árinu 1988 til 2003 við ýmis stjórnunarstörf og áhættustýringu. Árið 2003 hóf Paul störf hjá The Royal Bank of Scotland Group (RBS) þar sem hann sinnti störfum framkvæmdastjóra og öðrum yfirmannsstöðum hjá Royal Bank of Scotland PLC. Paul var jafnframt skipaður í ýmsar stjórnunarstöður m.a. á sviði áhættustýringar til júní 2019.

Á árunum 2012 til 2017 gegndi Paul stöðu yfirmanns áhættustýringar hjá Coutts & Co Ltd. og stöðu framkvæmdastjóra Coutts & Co Ltd, Zurich frá 2016 til 2017. Paul var framkvæmdastjóri áhættustýringar hjá Ulster Bank DAC, Dublin, og er í dag stjórnarmaður í Allied Irish Bank í London og Coutts & Co Ltd í Zürich.

Renier Lemmens

Renier er fæddur árið 1964. Hann var fyrst kjörinn í stjórn Arion banka á aðalfundi 20. mars 2019. Hann er ekki hluthafi í bankanum og er óháður stjórnarmaður. Renier hefur sinnt formennsku í endurskoðunarnefnd frá því í október 2020 og á jafnframt sæti í áhættunefnd stjórnar og tækninefnd stjórnar. Renier á einnig sæti í stjórn Valitors, dótturfélags Arion banka, og er formaður áhættu- og eftirlitsnefndar stjórnar Valitor.

Renier er með MBA gráðu frá INSEAD og meistaragráðu í tölvunarfræði frá Delft University of Technology.

Í dag starfar Renier sem prófessor í fjármálatækni og nýsköpun (e. FinTech and Innovation) hjá London Institute of Banking and Finance og er stjórnarformaður í TransferGo og Divido. Renier hefur m.a. starfað sem forstjóri Viadeo SA, var hluthafi hjá Ramphastos Investments, forstjóri (CEO EMEA) hjá PayPal, forstjóri Amodo Consumer Finance, framkvæmdastjóri rekstrarsviðs International Retail & Commercial Banking hjá Barclays Bank og sem Consumer Finance Officer hjá GE Capital ásamt því að hafa starfað hjá McKinsey & Company. Þá hefur Renier setið í fjölmörgum stjórnnum, m.a. Revolut, Zenith Bank Ltd., Novum Bank Ltd. sem formaður stjórnar, Antenna Company Ltd., Robin Mobile BV, VoiceTrust BV, Krefima NV og Arenda BV sem formaður stjórnar, ZA Life Assurance NV, First Carribean International Bank og sem formaður stjórnar og forstjóri Budapest Bank.

Steinunn Kristín Þórðardóttir

Steinunn er fædd árið 1972. Hún var fyrst kjörin í stjórn Arion banka á hluthafafundi 30. nóvember 2017. Steinunn er ekki hluthafi í bankanum og er óháður stjórnarmaður. Steinunn situr í áhættunefnd, þar sem hún sinnti formennsku þar til í maí 2020, og lánanefnd stjórnar.

Steinunn er með meistaragráðu í alþjóðlegri stjórnun (MIM) frá Thunderbird, Arizona og BA gráðu í alþjóðaviðskiptum og stjórn málafræði frá University of South Carolina.

Steinunn starfaði áður sem framkvæmdastjóri hjá Beringer Finance í Noregi auk þess að gegna stöðu forstöðumanns alþjóðadeildar fyrirtækisins á sviði matvæla og sjávarfangs þar til október 2017. Þá stofnaði Steinunn ráðgjafafyrirtækið Akton AS í Noregi 2010 og var framkvæmdastjóri þess til 2015. Hún starfaði áður hjá Íslandsbanka (síðar Glitni), fyrst sem forstöðumaður alþjóðalánveitinga og síðar sem framkvæmdastjóri bankans í Bretlandi. Steinunn sat áður í ýmsum stjórnunum í Evrópu og var í stjórn Bankasýslu ríkisins árið 2011. Í dag er Steinunn stjórnarformaður Acton Capital AS og Akton AS og situr í stjórn Cloud Insurance AS. Hún situr jafnframt í stjórn Norsk-íslenska viðskiptaráðsins. Þá situr Steinunn í tilnefningarnefnd Símans.

Varamenn í stjórn:

Ólafur Örn Svansson, hæstaréttarlögmaður, Sigurbjörg Ásta Jónsdóttir, lögfræðingur og Þröstur Ríkharðsson, hæstaréttarlögmaður.

Nánari upplýsingar um stjórnarmenn má finna á vefsíðu bankans.

Samskipti stjórnar og hlutahafa

Meginvettvangur upplýsingagjafar og tillagna sem stjórn Arion banka leggur fyrir hlutahafa er á löglega boðuðum hluthafafundi en samskipti milli stjórnar og hlutahafa á milli funda fara að öðru leyti eftir skilvirku og aðgengilegu fyrirkomulagi. Allar upplýsingar sem skilgreinast sem viðkvæmar markaðsupplýsingar eru birtar í kauphallartilkynningum sem MAR tilkynningar. Bankinn skipuleggur jafnframt ársfjórðungslega fundi fyrir markaðsaðila þar sem bankastjóri, fjármálastjóri og fulltrúar fjárfestatengsla kynna árshlutauppgjör bankans.

Bankastjóri

Benedikt Gíslason

Benedikt hóf störf hjá FBA (síðar Íslandsbanka) árið 1998, sinnti margvíslegum stjórnunarstörfum hjá Straumi-Burðarás, var framkvæmdastjóri markaðsviðskipta hjá FL Group og framkvæmdastjóri fjárfestingarbankasviðs MP banka. Benedikt starfaði um tíma sem ráðgjafi hjá Fjármála- og efnahagsráðuneytinu og var varaformaður starfshóps stjórnvalda um afnám fjármagnshafta á árunum 2013–2016. Hann sat í stjórn Kaupþings á árunum 2016–2018 og var ráðgjafi Kaupþings í málefnum Arion banka. Hann tók sæti í stjórn Arion banka í september 2018 og var í stjórn bankans þar til hann tók við starfi bankastjóra þann 1. júlí 2019.

Benedikt útskrifaðist með C.Sc. gráðu í vélaverkfræði frá Háskóla Íslands árið 1998.

Framkvæmdastjórn

Auk bankastjóra sitja eftirfarandi einstaklingar í framkvæmdastjórn Arion banka:

- Ásgeir H. Reykfjörð Gylfason, aðstoðarbankastjóri og framkvæmdastjóri fyrirtækja- og fjárfestingarbankasviðs
- Birna Hlín Káradóttir, yfirlögfræðingur
- Iðá Brá Benediktsdóttir, framkvæmdastjóri viðskiptabankasviðs
- Margrét Sveinsdóttir, framkvæmdastjóri markaða
- Stefán Pétursson, framkvæmdastjóri fjármálasviðs
- Styrmir Sigurjónsson, framkvæmdastjóri upplýsingatæknisviðs.
- Úlfar F. Stefánsson, framkvæmdastjóri áhættustýringarsviðs

Upplýsingar um brot á lögum og reglum og dómsmál

Arion banka hefur ekki verið synjað um skráningu, heimild, aðild eða leyfi til þess að stunda tiltekin viðskipti eða starfsemi. Bankinn hefur ekki sætt afturköllun, ógildingu eða uppsögn skráningar, heimildar, aðildar eða leyfis. Upplýsingar um helstu dómsmál tengd Arion banka auk sáttar við Fjármálaeftirlitið er að finna í skýringum með ársreikningi samstæðu bankans.

Stjórn Arion banka uppfærir stjórnarháttayfirlýsingu bankans árlega.

Stjórnarháttar yfirlýsing Arion banka var yfirfarin og samþykkt af stjórn bankans á fundi hennar 10. febrúar 2021.

Arion banki
Borgartún 19, 105 Reykjavík
Kt.: 581008-0150